

KRSTA S FRANCOSKIM VOJAKOM – Trupli francoskih vojakov, ki sta bila ubita v okolici Zadra, so s francoskim vojaškim letalom odpeljali z zagrebškega letališča v domovino. (Foto: Reuters)

NA MUHI – Srbski vojak na položaju nad Sarajevom. (Foto: Reuters)

Hervaški sinjski polk osvobodil HE Peručo

Hidroelektrarna s strateškim jezzom je prvič v tej vojni spet v hrvaških rokah – Se vedno se nadaljujejo izzivanja, spopadi in vpadi srbskih enot

ZAGREB, SINJ, 28. januarja – V večernih urah je sinjski polk hrvaške vojske osvobodil vse zasedeno območje hidroelektrarne Peruča, ki jo je dotlej imela v rokah srbska stran. Tako se je Peruča prvič v dosedanj vojni znašla v hrvaških rokah. Hrvatska vojska torej ni čakala na odgovor poveljstva Unproforja, zakaj je prepustila hidroelektrarno z jezzom srbskim silam.

Prekinitev v muslimansko-hrvaški vojni v srednji Bosni je po Tumanovem, Bobanovem in Izetbegovićem posredovanju trajala le nekaj ur. Srbi so sprva zavzeli HE Peruča, ki jo je pol leta varoval kenjski bataljon Unproforja. Po sinočnjih obtožbah VS OZN, da ponedeljkovo resolucijo kršita tako Hrvatska kot srbska stran, so v Zagrebu ponovili edini pogoj za svoj umik z osvojenega zadrškega zaledja, ta pa je, da morajo Srbi v Unproforjevo skladišča vrniti vse težko orožje ter razorožiti in razpustiti vse svoje oborožene skupine na območjih, ki so pod zaščito OZN.

Po dogodkih, ki so sledili hrvaški »operaciji Maslenica«, ni nobenega upanja več, da bi prišlo vsaj do prekinitve sovražnosti, ki jo vse bolj občutijo tudi modre čelade. Hrvatska stran jih obtožuje, da Srbov na sektorju UNPA niso niti razorožili, čeprav so še pred izbruhom zadnjih sovražnosti trdili, da imajo popoln nadzor na terenu. Srbi, ki so vzeli za talce tudi 21 pripadnikov civilne policije Unproforja in jih zaprli v obrovski hotel, pa očitno ne morejo prebrati tega, da so Hrvatje osvojili zadrsko zaledje, in zdaj za svoj poraz tudi krivijo modre čelade, češ da Unprofor ni preprečil »hrvaškega napada«.

Napetosti, izzivanja, spopa-

TEMA DNEVA

Prezgodnje zmagoslavje

Hrvaško veselje ob uspehih policijskih in vojaških enot v zadrskem zaledju je bilo, kot kaže, prenašeno, saj so z »dogovorjenim« zavarovanjem gradbišča novega masleničkega mostu, kot so v Zagrebu pred dnevi uradno »opravičevali« svoj vojaški poseg, brzokone znova oživili bojišče v svoji državi. Pričakovani odziv Srbov iz Krajine in iz Srbije ter vesti o za zdaj še manjših spopadih na vseh hrvaških kriznih območjih napovedujejo spopad širših razsežnosti in obnove predlanske vojne, kar utesni imeti za Hrvaško dolgotrajnejše posledice.

Čeprav je najnovejšo ravnanje Zagreba deloma razumljivo, kajti ob izteku enoletnega mandata mirovnih sil OZN na hrvaškem ozemlju se v samostojni Republiki srbski krajini ni skoraj nič spremenilo, pa hitra obsodba varnostnega sveta kaže na to, da mednarodna skupnost ne bo z naklonjenostjo gledala na enostranske hrvaške akcije. Pod pritiskom Rusije, ki se vedno bolj nagiba na srbsko stran, lahko Hrvaško doleti podobna »kazen« kot Beograd.

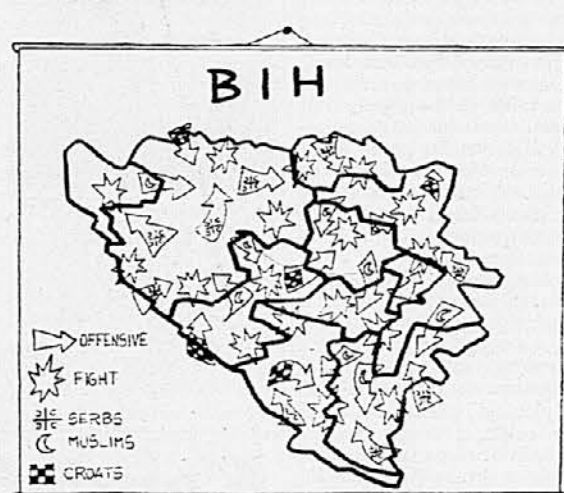
Mednarodna skupnost očitno še ni dojela, da ima kriza na Balkanu isto genezo, in skuša odpravljati krizna žarišča posamično. Zato utesne zdaj, ko so Hrati s posegom v zadrskem zaledju ogrozili zenevska pogajanja o Bosni in Hercegovini, narediti za Zagreb neprijetne poteze. Tega se v Beogradu zelo dobro zavedajo, zato ne preseneča, da so v zadnjih dneh okrepili diplomatsko dejavnost, s katero naj bi vsaj deloma sprali svojo krivdo za krizo na Balkanu.

Novi izbruh vojne na Hrvaškem bi ne nazadnje čutili tudi v Sloveniji, saj bi spet postali država, ki meji na vojno območje, zato bi se nas tuji kapital in turisti izogibali.

VESO STOJANOV

DOPISNIKI
in agencije

VSI PROTI VSEM

Karikatura: Franco Juri

»Vsega so krivi politiki«

Besede glavnega poveljnika BiH Halilovića se nanašajo na medsebojno obtoževanje politikov in poveljnikov – Proti Jadranu plujeta Clemenceau in Arc Royal

SARAJEVO, 28. januarja – Danes je bilo v Sarajevu nekoliko mirneje, včeraj pa so srbske sile mesto ves dan obstreljevale s topovi. V napadih je bilo ubitih najmanj 24 ljudi, 94 pa jih je bilo ranjenih. Neka noseča ženska, ki je bila v napadu ranjena, je pozneje umrla na operacijski mizi. Med ubitimi je bilo 15 vojakov, ostali pa so bili civilisti.

Kot je sporočil štab armade BiH, so branilci mesta več napadov odbili, potem pa tudi začeli protiofenzivo. Načelnik glavnega štaba armade BiH Sefer Halilović je v večeršnji izjavi za televizijo dejal, da območja okoli vojašnic, kjer so bili najhujši spopadi, nadzorujejo njegove čete. V bojih je padlo več srbskih vojakov, pripadniki armade BiH pa so uničili tudi dva srbska tanka.

Se vedno trajajo tudi posamični spopadi med pripadniki hrvaškega obrambnega zbora in pripadniki armade BiH. Alija Izetbegović in Mate Boban sta izdala ukaz, po katerem morajo nemudoma prenehati s temi spopadi, hkrati pa tudi ugotoviti, kdo je kriv, da so se sploh začeli. Vprašanje je, ali bodo ta njun ukaz izpolnili. Sicer pa se zdaj politiki in vojaški poveljniki medsebojno obtožujejo in za

spopade med enotami HVO in armade BiH krivijo eni druge. Halilović je izjavil, da so spore povzročili politiki, saj bi se bili vojaki o vseh stvareh sposobni dogovoriti v petih minutah.

Generalni sekretar Združenih narodov Butros Gali je sprejel ponudbo Nata, ki naj bi v prihodnje nadzoroval spoštovanje prepovedi poletov nad BiH. V pismu, ki ga je poslal predstavniku Nata, je Butros Gali opozoril, da bo treba v primeru, če bodo zavezniški vojniki nadzirali spoštovanje prepovedi poletov, naj bodo pripravljeni na evakuiranje pripadnikov mirovnih sil z nevarnih območij. Okoli 12 francoskih vojakov je namreč še vedno ujetih med vojnimi črtami na hrvaškem ozemlju.

ZDRAVKO LATAL
in agencije

Zlati znak svobode za kardinala Angela Sodana

Državnemu sekretarju Svetega sedeža je najvišje slovensko odlikovanje izročil Lojze Peterle

OD NAŠE DOPISNICE

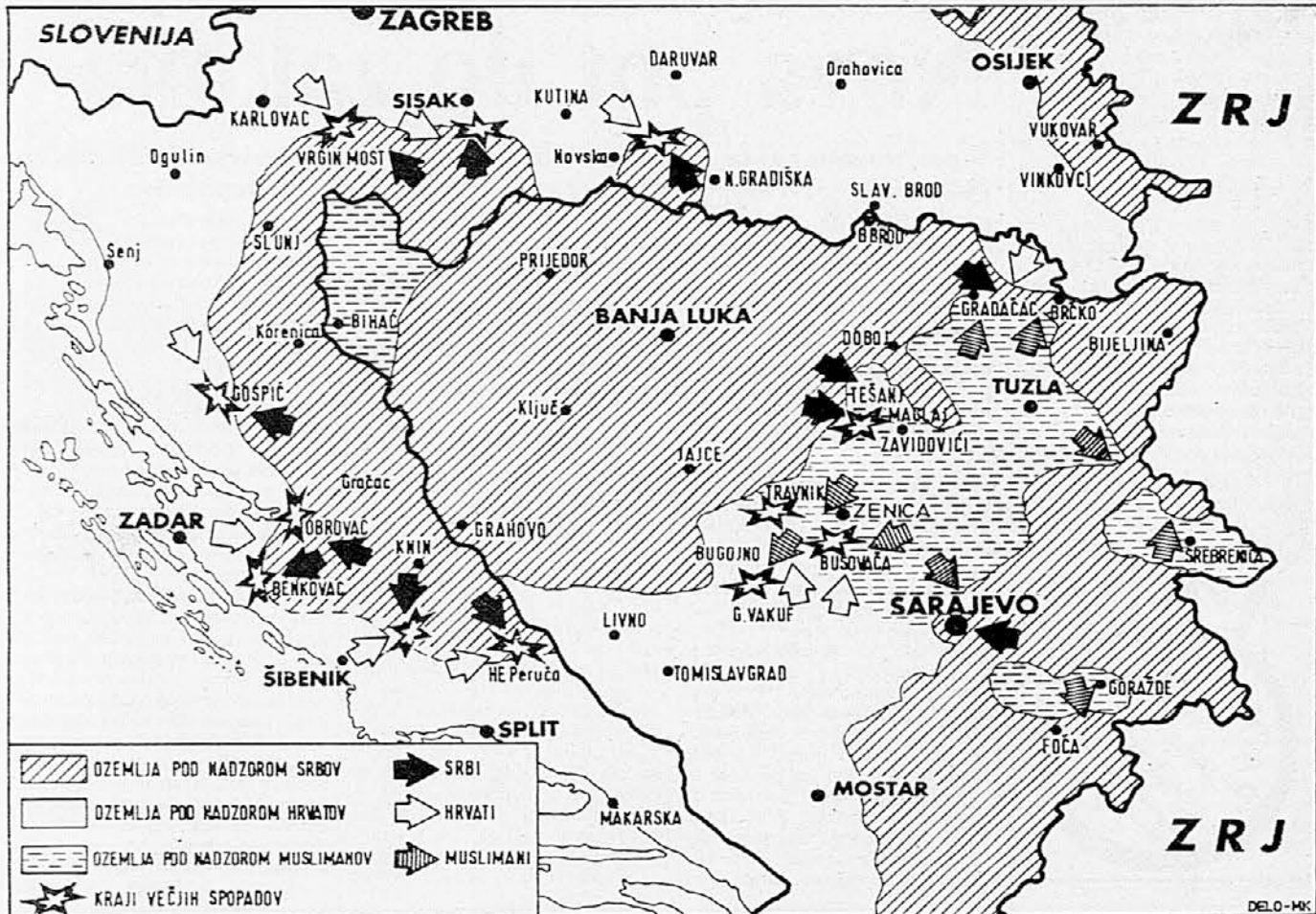
VATIKAN, 28. januarja – Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je danes izročil državni sekretarju Svetega sedeža kardinalu Angelu Sodanu najvišje slovensko odlikovanje, zlati znak svobode, s katerim ga je odlikoval predsednik republike v zahvalo za izjemno vlogo, ki jo je odigral pri osamosvajanju Slovenije in njenem mednarodnem priznanju. Odlikovanec se je zahvalil za čast in izrazil izobčudnost, da se bo predsedniku Kučanu med bližnjim uradnim obiskom lahko še osebno zahvalil.

Kardinalu Sodanu gre zasluga, da je sooblikoval politiko Svetega sedeža, ki je vplivala na druge države, da so v ključni fazi osamosvajanja Slovenije priznale naši državi pravico do samoodločbe in samostojnosti. Treba je omeniti zlasti spomenico, ki jo je Sveti sedež decembra 1991 poslal članicam evropske varnostne konference; s tem je opustil svojo tradicionalno zadržanost do priznavanja novih mednarodnih subjektov in pozval članice k priznanju Slovenije.

Svečana podelitev odlikovanja je bila priložnost tudi za pogovor o dvostanskih in mednarodnih odnosih, v katerem je poleg kardinala Sodana na vatikanski strani sodeloval tudi sekretar za odnose z državami (zunanj minister) Jean Louis Tauran. Izmenjali so poglede na razmere v nekdanji Jugoslaviji. Lojze Peterle pa je pojasnil vlogo nove slovenske vlade, ki jo je ocenil kot izrazito stabilizacijsko. Kardinal Sodano je omenil upanje, da bo katoliška cerkev našla svoj položaj v slovenski družbi in ga tudi pravno uredila.

Lojze Peterle se je v nadaljevanju obiska sestal z italijanskim ministrom za zunanjo trgovino Vitalonejem, bivanje v Rimu pa je končal v papeškem zavodu Slovenik, kjer se je pogovarjal s slovenskimi rojaki v Rimu.

MOJCA DRČAR-MURKO

Začetek vrha v Davosu

Več sto gospodarstvenikov in politikov iz 70 držav – Danes pride tudi Janez Drnovšek

DAVOS, 28. januarja – Na politično-poslovni vrh, ki ga vsako leto prireja Svetovni gospodarski forum (WEF) iz Zeneve, je v Davos prišlo več sto gospodarstvenikov in politikov iz 70 držav. Med udeleženci bo tudi predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek, ki ga bo spremljal finančni minister Mitja Gaspari.

Letošnjemu srečanju predsedujejo bivši nemški zunanji minister Hans-Dietrich Genscher, prvi mož Sonya Akira Morita, nekdanji šef Bundesbanke Karl Otto Pöhl in šef kemijskega koncerna Du Pont Edgar S. Woolard. Vrh v Davosu je tudi priložnost za politična srečanja. Tako se bo dr. Drnovšek, ki bo prisel v Davos jutri, srečal s slovaškim kolegom Vladimirjem Mečiarjem, s predsednikom Evropske banke za obnovo in razvoj Jacquesom Attalijem, z nizozemskim premierom Ruudom Lubbersom, s švicarskim gospodarskim ministrom Jean-Pascalom Delamurazom in z izraelskim zunanjim ministrom Simonom Peresom.

Januarja za 3,7 odstotka višje cene na drobno

Gre za največjo enomesečno rast cen po lanskem juniju, so izračunali na statističnem zavodu

LJUBLJANA, 28. januarja – Januarja letos so se cene na drobno v Sloveniji zvišale za 3,7 odstotka, je sporočil statistični zavod. V primerjavi z lanskim januarjem pa so višje za 71,7 odstotka.

Tolike enomesečne dvige cen je največji po lanskem juniju in tudi višji od oktobrskega. Oktobra lani so se namreč cene zvišale za 3,4 odstotka. Ker je takratna rast sledila 2-odstotnemu povisniju cen v juliju, po 1,4-odstotnem v avgustu in po 2,7-odstotnem v septembru, smo si ga razlagali kot vnovično okrepitev cen. Nasprotno pa je minister za načrtovanje pojasnjeval ta dvig kot sezonsko rast cen, ki je za jesen običajna. Poznejša objava podrobnejših oktobrskih podatkov je pokazala, da marksijske (tekstil, obrtno storitve) ni bil visok le sezonski del podražitev, temveč tudi celoletni.

Novembrski dvig cen za 2,8 odstotka je bil sicer nižji od oktobrskega, vendar višji od septembrskega. Razlika je znašala sicer le desetinko odstotka. Gospodarski del takratne vlade je v začetku decembra ugotovil, da je »stabilizacija inflacije moč voditi še naprej tako, da bo nižja od treh odstotkov, kar mora biti, če hočemo v naslednjih dveh letih stabilizacijo gospodarstva«. Če je koristno imeti majhno inflacijo in če res hočemo živeti in potrpeti z nizko, potem je treba gledati prav na desetinko odstotka podražitev. S tega stališča je zdajšnji skok z decembrskega 1,1-odstotnega dviga cen na 3,7-odstotnega v januarju vsekakor velikanski. Ne prebija samo vsakomesečne »meje« treh odstotkov in ni le sunkovit, torej ne kaže prave umiritve, ampak povprečja trimesčnih prirastkov cen dviguje čedalje višje. To pa je ob vseh tistih cenah, ki še čakajo na dvig v obliki »prenosa cen iz lanskega leta« in tudi sicer, vsekakor vznemirljivo. Več na 3. str.

ILJA POPIT

Če ne bodo vozili otrok, bodo pogodbo razveljavili

Vodstvo Slavnika ne more zagotoviti prevoza šolarjev, zato se lahko zgodi, da bodo pogodbo preklicali

KOPER, 28. januarja – Koprski izvršni svet je danes dobil sporočilo, v.d. direktorice podjetja Slavnika, da po večeršnjem in današnjem pogovoru s stavkovnim odborom ne more zagotoviti prenehanja stavke. Z drugimi besedami povedano, Slavnikovo vodstvo ne more poskrbeti za prevoz šolskih otrok, za prevoz na delo in v izolsko bolnišnico, to pa pomeni, da bo izvršni svet bržčas prisiljen enostransko razveljaviti pogodbo s Slavnikom o prevozu šolskih otrok in slednje zagotoviti z drugimi prevozniki.

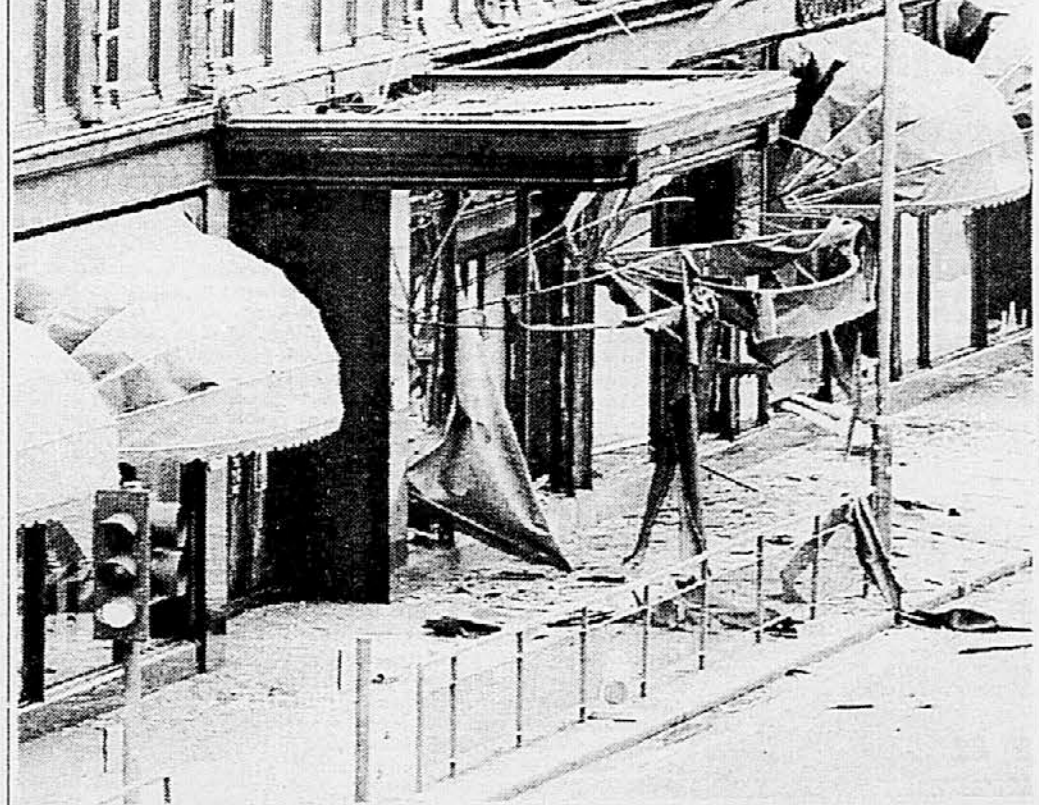
V ponedeljek se na Koprskem namreč spet prične pouk in izvršni svet, ki mora šoloobveznim otrokom preskrbeti prevoz v šolo, je pred dvema dnevnima stavkajočim in vodstvom Slavnika poslal zahtevo, naj se opredelijo, ali bodo odstopili od prvotnega sklepa, da ne bodo vozili niti šolskih otrok. Odgovor vodstva je jasen, stavkajoči pa so povedali, da svoje odločitve o zahtevi ne morejo sporočiti, ker se še niso pogovarjali z vodstvom podjetja. V.d. direktorice pravi, da se je o tem pogovarjala s stavkajočimi, kar pa ti zanikajo. In ko smo danes vodstvo stavkovnega odbora vprašali, ali bodo, če sploh bodo vozili za sebniki, res uporabili vsa sredstva za preprečitev tega, smo dobili odgovor, da si nekateri na-

JUTRI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA

Februar – Marec 93

Jutri v Prilogi

- Janko Lorenci
Prepomembno za čustva
Pogovor z dr. Janezom Drnovškom
- Silva Čeh
- Uroš Korže
- R. Dobnikar-Šeruga, A. Leskovic
- Politiki med zasebnimi in javnim
- Mija Repovž
- Prst dol za Sklad Okrogla miza z ekonomisti
- Marijeta Šostarič
- Druga revolucija v gozdovih
- Oto Giacomelli
- Pravi komandanti Planice
- Boris Jež
- Nova slovenska politična kasta

Bomba pred Harrodsom

LONDON, 28. januarja – Pred ekskluzivno veleblagovnico Harrods v središču Londona je danes eksplodirala bomba, za katero domnevajo, da so jo podtaknili pripadniki IRE. V eksploziji so bili ranjeni najmanj trije mimoidoči. (Foto: Reuters)

Velik januarski skok drobnoprodajnih cen

Od decembra je bilo zvišanje kar 3,4-odstotno — Vlade »akrobacije« s podražljivjo elektrike

LJUBLJANA, 28. januarja — Kaže, da je januarska stopnja podražitev, cene na drobno so se namreč od decembra povečale kar za 3,7 odstotka, tako razburjiva, da je statistični zavod poleg običajnih golih števil skupnih premikov cen poslal že tudi razlago dela podrobnejših cenovnih sprememb. Pri njih je najbrž najpomembnejši tisti del, ki govori o podražitvi elektrike, kar je po decembrskih povolnih vladnih akrobacijah pred javnostjo in smelnimi kamerami zanimiva »novost«.

S tem seveda ni rečeno, da so bile akrobacije odveč in brez posledice, saj so povzročile, da v republikih cenah računov ta podražitev — pri tistih, ki so jim števec oddelali takoj in ki jim bodo obračunali — ni zapisača v podatkih za december. Taka operacija v računu cen in cen življenjskih potrebščin bi imela seveda posledice tudi za uradni račun realnih osebnih dohodkov, saj bi bile na ta način videti plače previsoke dalj časa, kot bodo v resnici ipd.

K januarskim podražitvam je po razlagi statističnega zavoda največ, namreč s 83,5-odstotnim deležem, pripomogla podražitev kilovarne ure električne energije za gospodinjstva. Poleg novega cenika je na tako visoko povečanje cen električnega toka vplivala tudi sprememba poletne cene, ki je veljala do decembra 1992, na višjo (zinsko). Kot zagotavlja zavod, kaže primerjava letošnjih januarskih cen elektrike z lanskimi (zinskimi) januarskimi povečanje za 50,1 odstotka.

Pri blagu se je januarja živež podražil za 2,4 odstotka, pižaje za odstotek, tobaki izdelki za 5,1, industrijski neviljski izdelki za 4,7 odstotka. Cene storitev so se povečale za 2,6 odstotka. Med njimi so se najbolj podražile obrtne storitve, in sicer za 6,5 odstotka, stanovanjsko-komunalne storitve so se povečale za 5,9 odstotka. S podražitvijo radijske in televizijske naročnine so se kulturne storitve podražile za 4,1 odstotka ipd.

ILJA POPIT

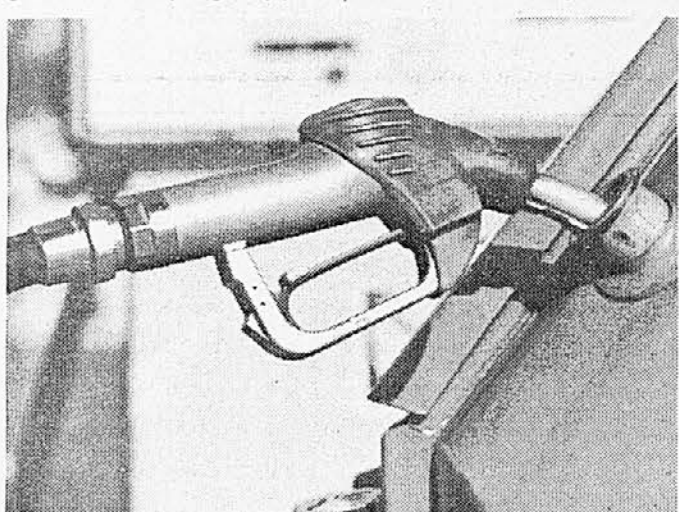
Petrol dobiva konkurenco

Na slovenski trg bi med drugim rada prodrla Ina — Petrol zdaj več nafte predeluje v nekdanji SZ — Prodor Interine s kurilnim oljem?

LJUBLJANA, 28. januarja — Na slovenski naftni trg, kjer se vedno bolj ali manj kraljuje Petrol, počasi prihajajo tudi drugi naftni prodajalci. Tujih je za zdaj sicer komaj za vzorec — in se ti se večinoma povezujejo s slovenskimi naftarji — poleg Istrabzene pa očitno želi na slovenski naftni trg bolj prodreti tudi zagrebška Ina prek svojega podjetja Interina, ki je prejšnji teden odprlo nove poslovne prostore v Ljubljani. Vendar si za zdaj za Petrolu, ki v Sloveniji zdaj prodaja 80 odstotkov potreb po naftnih derivatih, zaradi tega še ne belijo glave. Janex Umek, pomočnik Petrolovega generalnega direktorja za notranjo trgovino, namreč pravi, da je vsaka konkurenca dobrodošla, saj se s tem povečuje kakovost ponujenih izdelkov in storitev.

»Do leta 1991 smo nafte in naftne derivate kupovali in predelovali v reški rafineriji, ki je zadovoljevala potrebo 60 odstotkov potreb na slovenskem trgu. Od takrat konkretnih poslovnih stikov nimamo več, saj smo našli cenejše prodajalce nafte, predvsem v republikah nekdanje Sovjetske zveze. Prav tako naftne derivate že dve leti predelujemo v drugih evropskih državah, kjer so rafinerije bolj modernizirane kot na Hrvaškem,« je povedal Janex Umek. Kot je poudaril, da je zagrebško Ino zdaj dogovarjajo za

okrog 310. Zato se Janex Umek sprašuje, koliko tovrstnih objektov v Sloveniji se potrebujemo, saj bi se z gradnjo novih bencinskih črpalk povečala tudi možnost za morebitne ekološke nevarnosti. Prav tako bi bilo treba zgraditi nova skladišča za naftne derivate, povečal pa bi se tudi prevoz nevarnih snovi po naših cestah. V Petrolu so prepričani, da stihljiva gradnja bencinskih črpalk lahko le škodi, saj bi se čez nekaj let lahko zgodilo, da jih bomo zaradi prevelikega števila zapirali. V evropskih drža-

KONKURENČNI BOJ TUDI MED PRODAJALCI NAFTNIH DERIVATOV. (Fotodokumentacija Dela)

predelavo okrog 350 tisoč ton nafte v reški rafineriji. Eden izmed pogojev za dogovor pa tuji posodobevalci predelave nafte v tej rafineriji, ki jo bodo morali približati evropskim standardom. Takšne Petrolove zahteve so razumljive, saj bo v Sloveniji kmalu sprejet predpis, ki bo dooločil, kako črna bencin bomo lahko uporabljali.

V Petrolu se po besedah Janexa Umeka konkurenca, tudi hrvaške, ne bojuje, vendar le, če je ta poštena. V Sloveniji ima namreč Petrol 250 bencinskih črpalk, petdeset jih ima Istrabzen, ostale pa imajo zasebni in Interina (ta jih ima za zdaj tri, in sicer v Laškem, Radljah ob Dravi in Lenartu), tako da jih je skupaj

vah so tako na primer bencinske črpalke na avtocestah le v vsaki 50 do 60 kilometrov, pa tudi v naseljih jih ni preveč. Podobno je tudi pri nas, saj za zdaj ni belih lis, gorivo pa do 50 kilometrov. Skratka, Janex Umek meni, da bi bilo treba lokacije za gradnjo naslednjih 100 črpalk dati tistim podjetjem in zasebnikom, ki bodo za to ponudili najboljše pogoje. In še to: Slovenija vsako leto porabi okrog 1,7 milijona ton naftnih derivatov, poraba pa vidno ne raste. Zato v Petrolu menijo, da bi moralo vsako podjetje, ki bi hotelo povečati delež prodaje naftnih derivatov v Sloveniji, prevzeti njihove kupce, česar pa za zdaj ne verjamejo.

DOMEN RANT

DARJA VERBIČ

IZ ZAKULISIJA OBČINSKE POLITIKE (5)

Nesklepčnost je kronična bolezen slovenskih skupščin

V Trbovljah so skušali udeležbo na zasedanjih povečati z uvedbo sejnine v višini 2000 tolarjev — Odborniki so se naveličali »retoričnih vaj« pešičke kolegov — V koprski skupščini se popoldanske seje niso obnesle

LJUBLJANA, 28. januarja — Medtem ko so bile seje zagorske občinske skupščine zaradi neudeležbe problematične se ob zaključku mandata prejšnje oblasti — tiste pred t. i. prvimi demokratičnimi volitvami — pa težav z nesklepčnostjo Zagorjani v zadnjih dveh letih skorajda ne poznajo več. Nekoliko izstopajo le spomladanske seje, ki pa jih »rešujejo« po telefonu v času akademskih 10 minut. Kot ocenjujejo, se dve tretjini poslancev seje udeležuje redno.

Več težav s sklepnostjo imajo Trboveljčani — in to že od nekdanj. Pa ne da bi bili krivi kakršnikoli spori med poslanci. Pred dobrim letom dni, ko so krivica za skupščinske težave te vrste iskali celo na razširjenem predstevstvu, so bila menja različna. Občinska LDS ga je iskala v občinski upravi in izvršnem svetu in ne na strani poslancev, demokrati so »hudoobji« poslancev kot del skupščinskih razprav v nemem, modernem duhu podprli, le da so jo preimenovali v retorično nagajanje in ugotovi-

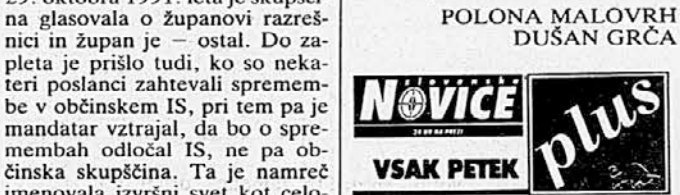
li, da gre v trboveljskem primeru za trojno krizo vodenja, odločanja in nerazumevanja. Končna ugotovitev pa se je glasila, da je nevedrno, da nekaj neprofesionalnih poslancev z retoričnimi vajami nagaja 20.000 prebivalcem. Toda položaj se tudi po tem ni spremenil in zaradi nesklepčnosti na lanskim novembrski seji je bila trboveljska občina edina v Sloveniji, ki ni izkoristila možnosti zakona o izvršnem svetu v novem, modernem duhu kandidata poleg političnih strank in volivcev imenovala tudi ona.

Druge razlage, ker da gre za obstrukcijsko delo skupščine, trboveljski župan enako kot pred dvema letoma tudi tokrat ni našel oz. se več: kot je tedaj dejal, se stranke še ne zavedajo, da obstajajo nekatere zadeve, ki jih je v dobro občin treba reševati brez vpliva takšnih ali drugačnih ideologij.

Prav naivno so se Trboveljčani svojih večnih težav s sklepnostjo lotili na zadnji, januarski seji skupščine. O spodbudi sejin so se odločili dan po tistem, ko je bilo s spremenjenim zakonom o financiranju javne porabe, sprejetim na zasedanju državnega zbora, že vsem jasno, da trboveljsko občino čaka samo še imenovanje začasnega upravitelja proračuna, vse, ki se iz tega proračuna napajajo, pa strogi omejevalni ukrepi — med njimi tudi zajemati osebni dohodek. In tako so med poslanci, se preden se sedli v skupščinske klopi, izvedli posebno anketo: ali so za ali proti predlogu predsedstva skupščine, da za zagotovitev sklepčnosti uvedejo sejinjo v višini 2000 tolarjev. Tako, za stimulacijo, kot so zapisali. In rezultat: od 32 oddanih glasov jih je bilo 21 za, 11 proti, deset glasov pa je ob štetju še manjkalo.

Seje hrastniške občinske skupščine ostajajo tako edine v Zasavju, kjer nesklepčnosti ni in kjer beležijo v povprečju 75-odstotno udeležbo. Spodobno občinsko vodstvo ali zavedni poslanci?

V koprski občinski skupščini je v dosedanjem mandatu nekajkrat prišlo do »resnejših zapletov«. Poslanci opozicije, se zlasti pa narodni demokrati, ki so že pred junjsko vojno predlagali županu, naj odstopi, so bili po junjski vojni bolj ostri in zahtevali, naj skupščina oceni njegovo ravnanje med vojno v Sloveniji, češ da je nenaklonjen osamosvajanju naše države. Temu predlogu je sledila tudi vloga skupine desetih poslancev za razrešitev predsednika občinske skupščine, 29. oktobra 1991. leta je skupščina glasovala o županovi razrešitvi in župan je — ostal. Do zapleta je prišlo tudi, ko so nekateri poslanci zahtevali spremembe v občinskem IS, pri tem pa je mandatar vtrgal, da bo o spremembah odločil IS, ne pa občinska skupščina. Ta je namreč imenovala izvršni svet kot celo-

Inšpekcija dela red pri deklariranju izdelkov

Stanje se je že močno izboljšalo, pravijo inšpektorji — Nujni podatki o izdelku, proizvajalcu in izvozniku

LJUBLJANA, 28. januarja — Blago, ki prihaja iz uvoza, mora biti pravilno deklarirano, označeno in pakirano. To določata dva zakona iz iz starih zveznih časov, namreč zakon o standardizaciji in zakon o zunanjetrogovinskem poslovanju. Kar je pri tem novega, pa je namerna tržna inšpekcija, da bo poostila nadzor nad izvajanjem teh predpisov — kot prelomnico je postavila začetek letošnjega leta — in tako skušala ustvariti na trgu ter zavarovati interese potrošnikov. Čeprav je v zvezi z označevanjem tega blaga še vrsta nejasnosti, inšpektorji pravijo, da se stanje občutno izboljšuje.

Izdelek je pravilno deklariran, če so vtisnjeni na originalni embalaži ali na nalepljeni etiketi ustrezni podatki o izdelku, proizvajalcu, izvozniku, odvisno od tega, za kakšen izdelek gre. Za tehnično blago je denimo potreben tudi atest, navodila za uporabo ipd. Inšpeksijske službe so še posebej pozorne na to, da so vse informacije napisane v slovenskem jeziku. Gre za obsežno delo, saj delež uvoženih izdelkov v naših trgovinah izjemno narašča. Razen tega pa sodijo v to skupino tudi izdelki iz republik bivše Jugoslavije in tudi tih ni več mogoče prodajati brez deklaracije v slovenskimi.

Seveda pa imajo največ dela s tem uvozniki in trgovci. Prva kontrola je že na meji, kjer mora

● Republiška tržna inšpekcija je pripravila skupaj z občinskimi inšpektorji akcijo pregledovanja deklariranja in označevanja živih. Nadzor bo še posebej intenziven v prihodnjih treh mesecih. Po doslej zbranih podatkih, razvidnih iz prvih poročil inšpektorjev, so konec leta izločili iz prodaje 13.341 kilogramov živih ter 4.382 kosov posameznih izdelkov, ki so bili v prodaji brez deklaracije, z nepopolno deklaracijo, v precejšnji večini pa z deklaracijo samo v tujem jeziku. Vendar, prvi glavni republiški tržni inšpektor Roman Kladošek, te številke ne povedo prav veliko. Na splošno inšpektorji opazijo, da je pravilno označen čedalje večji delež uvoženih izdelkov, da trgovina oziroma uvozniki že v veliki meri upoštevajo navodila, da pa na njihovih inšpektoratu kar naprej brnijo telefoni, ker da so navodila za označevanje posameznih vrst izdelkov nepopolna in nejasna. V ta namen so kot pomoč trgovcem izdali tudi priročnik z naslovom Deklariranje in označevanje blaga.

Medtem ko je deklariranje živih ter tekstilnih in usnjenih izdelkov dokaj dobro opredeljeno, je pobrskati je treba po ustrezni literaturi, pa je več nejasnosti pri tehničnih izdelkih, razlagajo sami trgovci. Nedavno je tudi Združenje trgovine pri GZS postavilo inšpekciji nekaj konkretnih vprašanj, na primer: kako deklarirati nekatere posebne vrste blaga, kot so sadje in zelenjava, rezano cvetje, znamke, živalice, sveže meso, žive živali...

BOŽENA KRIZNIK

DELO

Samostojen časnik za samostojno Slovenijo

Moja beseda je moja obvez(nic)a

MIHA JENKO

S kančkom prevajalske ironije bi lahko znano angleško krilatico »my word is my bond« — gre za besedno igro: moja beseda je moja obvez(nic)a — parafrazirali tudi v dejstvo, da so v nekaterih slovenskih občinah veliko govorili in objubljali, finančne luknje v lokalnem gospodarstvu in ambiciozne načrte pa so pokrili z izjavo obveznic, za katere ponekod ne vedo, kako jih bodo odplačali. Najprej je pred dobrih tednov prišel na dan trboveljski primer, kjer zdaj predložena občina čaka na pomoč republike, ni pa izključeno, da bodo ob zapadlosti kuponov na občinskih obveznicah podobni klci na pomoč prišli tudi od drugod.

Vseh enajst primerov lokalnih obveznic po Sloveniji se sicer med seboj razlikuje in za njimi stojijo različni rentabilni in zanesljivi projekti, skupno pa jim je to, da so to razmeroma enostavni in ne preveč domiselni finančni instrumenti. Nastali so v otroški dobi sekuritizacije pri nas, največjo korist so iz izjave obveznic imeli samostojni podjetniki in ponekod tudi lokalni funkcionarji, zdaj pa so stvari kar potuhle... J. zraven pa bi bilo dobro pospešiti delo državne komisije za vrednostne papirje in poskrbeti za revizijo že izdanih obveznic. Na področju vrednostnih papirjev in trgovanja z njimi pa bo treba stvari bolj urediti — po možnosti po evropskih standardih — še zaradi mnogo pomembnejših vzrokov.

V primerjavi z razsežnostmi izdaj vrednostnih papirjev, ki jih je v prihodnje pričakovati v okviru sanacije podjetij, železnar, terjatev do tujine in kdove še česa, so občinske obveznice in možni zapleti z njimi videti kot prava malenkost. Če se za investicije obine, lahko še vedno pothitem upajo, da bo za njihovo finančno polomijo — resda s stisnjenimi zobmi — pospravila država. Posegi z državnimi vrednostnimi papirji so večinoma res nujni (denimo, ko gre za sanacijo bank). Pa vendar: če bomo v prihodnje za vsako finančno popravilo starih grehov in slabih gospodarskih odločitev s tako lahkoto kot doslej izdajali nove stotine milijonov mark obveznic, se kaj lahko zgodi, da bo treba za plačilo starih izdajati nove in nove obveznice. Ali pa pogosti stroje v tiskarni denarja...

Po drugi strani pa je še sreča, da je bilo prodanih le za dobrih 30 milijonov mark obveznic. Skupna emisija občinskih obveznic je na-

Zasuk ruske diplomacije

DARIJAN KOŠIR

Kaj inata skupnega Jelcinova izjava pred odhodom v Indijo, da ima »občutek, da hočejo Američani narkovati Rusije, kakor naj ravna z Irakom«, in reakcija ruskega zunanjega ministrstva, ki je po hrvaških napadih na eno od srbskih krajev zagrozilo z uvedbo sankcij proti Zagrebu? To, da je dokončno konec ruske politike slepega posnemanja zahodnih diplomatskih akcij in da Moskva začneja oblikovati novo, lastno zunanjo politiko, temelječo na njenih varnostno-političnih interesih. Vse, kar je Rusija ukinila v zvezi s kriznimi žarišči v svetu od avgustovske londonske konference o Jugoslaviji naprej, opozarja na to konstanto, ki ji nekateri pravijo »uravnotežena diplomacija«. In ki nujno prihaja navkreč z ameriško zunanjo politiko, ki je — vsaj do Iraka — dosti bolj enostranska.

Steven Solars, ameriški kongresnik, je v zadnji številki Literarne gazete imenito pojasnil ta konflikt: »Ne smemo pričakovati, da bo Rusija postala ena izmed ameriških republik, neposredno podrejena Washingtonu. Pomembno je predvsem, da se približujemo reševanju mednarodnih problemov z bolj ali manj enakih, splošnih izhodišč in z željo delati skupaj. Od časa do časa pa bo v podrobnostih prihajalo do konfliktov.« To je popolnoma enaka formulacija, kot jo je rusko zunanje ministrstvo uporabilo ob stopenjvanju ameriških napadov na Irak, ki jih Pentagon in Bush nista poprej usklajevala z nikoli: o podobnih akcijah — je takrat pisalo v sporočilih ruske diplomacije — se moramo pogovoriti, dogovoriti in ukrepati skupaj. Če se ameriška diplomacija tega ne namerava držati, bo Rusija uporabila svoje mehanizme, v končni fazi tudi pravico veta v varnostnem svetu.

Do nerazumevanja prihaja zato, ker je bila Rusija od lani večkrat dejansko obravnavana kot »ameriška republika«: zavoljo nujnosti mednarodnega priznanja naslednj razpadle Sovjetske zveze — pri čemer je Rusija objavila članicam SND, da jim bo s svojim vplivom pomagala doseči mednarodno priznanje v zameno za razbičje SZ — in še bolj zaradi nujnosti mednarodne gospodarske in finančne podpore ruskim reformam je bila politika Moskve do Iraka in Jugos-

lavije v bistvu kopija ameriško-evropske politike. Ko je bila SND mednarodno priznana, položaj ruskih reformatorjev pa oslabilen v precejšnji meri zaradi neustreznega zahodnega odziva na rusko »veliko« liberalizacijo, je Rusija začela »drugače« ravnati na mednarodnem prizorišču. Prelomnica je bila londonska konferenca o Jugoslaviji, vrh tega drugačnega odzivanja na enaka znamenja pa ruska reakcija na ameriški vojaški pritisk na Irak.

Rusija si torej spet želi igrati vlogo, ki jo je v mednarodnih odnosih deloma imela »velika« Sovjetska zveza. Ali natančneje, želi biti upoštevana. To je najmanj, kar bo treba dati Moskvi v naslednjih mesecih: enakovredna pogajalska izhodišča in priključiti njenim željam. Ne bomo ga dvoma ni, da so »bolj ali manj enakih splošnih izhodišč« za odpravljanje vseh kriz, razlika pa nastane pri strategiji in metodah. Tako Rusija zaradi svojih nacionalno-strateških interesov, izraženih ne toliko v prostorskih zgodovinskih interesih kot v podobnosti položaja velikih manjšin, ki so ostale za mejami domovine, išče ravnovesje v hrvaško-srbski vojni na tleh nekdanje Jugoslavije in predvsem zaradi muslimanskega dejavnika v bivši SZ umirja Američane pri ravnanju z Irakom. V posegih Rusije v odpravljanje teh dveh kriz lahko v ozadju razberemo njen odnos do svojih manjšin v približku in do približno 25 milijonov muslimanov na lastnih tleh. Gre torej za upoštevanje svojih strateških interesov; čeprav bo Rusija tudi v prihodnje prazgodovno usmerjena, so njena nova zunanje-politična prioriteta v tem letu odnosi v nekdanji SZ.

Rusija hkrati izrablja menjavo v Belih hiši za protipriključ na novega ameriškega predsednika, neziskovnega v mednarodni areni in človeka, ki bo prvič po drugi svetovni vojni več časa porabil za urejanje domačih kot mednarodnih zadev. Vendar je poglavito vodilo pri razumevanju ruskih zunanje-političnih potez — najbolj izrazito do ZDA — nujnost razumevanja varnostno-nacionalnih interesov Rusije, katerih posledica je znamenita uravnotežena politika ministra Korzijeva. Obdobje ruske molčnosti in neopredeljenosti je tako za vedno minilo.

KK Ptuj bo šel na dvoje

Iz sedanjega velikega kmetijskega kombinata Ptuj bosta nastali delniški družbi — Kaže, da ne bo težko ugotoviti, kdo je kaj ustvaril

PTUJ, 28. januarja — Iz sedanjega velikega Kmetijskega kombinata Ptuj bosta dve samostojni delniški družbi. Vinogradniki in kletarji so po burnih razpravah in tehtanju odločitev izločili, vendar so na koncu dosegli takšno cepitev podjetja, ki ustreza obema stranema. Obe pa se zavedata, da z vsako ločitvijo vsak nekaj izgubi. Vinogradništvo in vinarstvo Slovenske gorice — Halozbe torej po prihodnjem novem letu samostojno podjetje z vinogradi v Halozah, dvema gostinskima objektoma Gorca in Hrastovec, z nekaj plantazami hmelja, nekaj hlevi živine in predvsem z znamenito ptujsko vinskoto kletjo, predelovalnico grozdja in polnilnico.

Ze zakon o združah je napovedal, da se bo status marsikaterega kmetijskega kombinata spremenil. Ptujski je zato že lanko prvo polovico leta plačal Institutu za management, da mu je izdelal nekaj možnih rešitev nastalega zakonskega problema. Zdržno organizirani vinogradniki so namreč zahtevali svojih zakonskih 45 odstotkov ptujke vinske »predelovalne industrije«. Medtem so v kombinatu čakali še na novi lastniški zakon, skupaj z nekaterimi drugimi slovenskimi podjetji pa so na ustavni sodišču sprožili postopek za preverjanje ustavnosti zakona o združah. Te razprave do zdaj še ni bilo, je pa slovensko kmetijsko ministrstvo začelo postopke za uresničevanje tega zakona.

Zato so se Ptujčani morali do končno odločiti, kako in ali sploh razdeliti kmetijski kombinat. Če bi belega spremenili v eno samo delniško družbo in potem združnikom oddali pravični delež, bi ti dobili le okrog sedem odstotkov kombinatovih delnic. Z delitvijo na dva dela pa bo zakon o združah uveljavljen le na enem.

Ptujčani so na razpravi na ministrstvu že bili in tja so šli z odločitvijo o cepitvi kombinata in nekaterimi medsebojnimi dogovori. Da katera od dveh delniških družb že ob ustanovitvi ne bi bila na slabšem, se bosta oba dela ločila čez leto, do takrat pa bodo z internim poslovanjem obema deloma zagotovili potsem enake startne pogoje. Ta-

FRANC MILOŠIČ

Blokiran žiro račun in ignoranca vlade

Poslanci niso dočakali pojasnila o bankrotu trboveljske občine — Na občini še niso pregledali zakona

TRBOVLJE, 28. januarja — Vsi, ki so od zasedanja trboveljske občinske skupščine — kot je znano, je bankrotirala — pričakovali vsaj drobno pojasnilo, kaj je z blokado oziroma kako naprej, so bili priča le popolni ignoranci, nevednosti in celo sprenevedanju predstavnikov občinskih odborov. Čeprav je po spremenjenem zakonu o financiranju javne porabe, sprejetem na zasedanju državnega zbora, že jasno, da v kratkem časa trboveljsko občino imenovanega začasnega upravitelja proračuna.

Dnevnega reda, ki točke o blokadi žiro računa občine sploh ni predvidel, in pobude petih poslancev za dopolnitev dnevnega reda z glasovanjem o (ne)zaupnici IS niti ne kaže posebej omenjati. Pobuda je padla v vodo že pri glasovanju o uvedbi postopka o (ne)zaupnici, sicer pa so izvršnemu svetu očitali nedokonzano reorganizacijo občinske javne uprave, neresen status občinskega komunalnega podjetja in nered na področju občinskih finančnih, kar je pripeljalo do blokade žiro računa proračuna, ter predlogo prikrivanje resnice o nastalem položaju.

Omenjeni zakon o financiranju javne porabe, sprejet v državnem zboru, ki se je danes že znašel v rokah tudi nekaterih Trboveljčanov, pa jasno določa, da država iz sredstev za finančno izravnavo občinam, kot je trboveljska, zagotavlja le denar za plačilo storitev v vrstih in socialnem varstvu, za materialne stroške osnovnih šol, za plačilo in materialne stroške v medobčinskih inšpektoratu in za sodnika za prekrške. Delavcem in funkcionarjem, ki se prav tako financirajo iz občinskega proračuna, pa zakon napoveduje le zajemane obsejne dohodke. Zakaj torej predstavnika sindikata delavcev v občinski upravi ni dobila odgovora skupščinskega vodstva na jasno vprašanje, kaj bo z njihovimi plačili? Izvedela je le, da skupščinsko vodstvo žaru ali na raznji pečenega mesa, ki nas bode v nos in oči na vsakem sejmu doma ali v tujini, kjer se predstavlja Slovenija kot samostojna država. (Z. V. foto: Aleš Cernivec)

POLONA MALOVRH

Slovenske kulinarčne dobrote

LJUBLJANA, 28. januarja — Znani ljubljanski gostinec Jože Horjak je v pizzeriji Vija Vaja predstavil kulinarčne bisere slovenskega izvora, ki naj bi predvsem na sejmih doma in po svetu nadomestile jedi z žara, kot so čevapčiči, raznjiči in pleskavice. Med ocenjevalci ponudbe sta bila tudi prof. dr. Janez Bogataj, ljubljanski etnolog, in Stane Terlep, ki ga ljubitelji dobre vinske kapljice poznajo kot direktorja Vinskega sejma v Ljubljani. Vsi, ki so se krepčali pri Horjaku, so menili, da dobra hrana z nacionalnim nima nikakršne zveze, vendar pa bi morale jedi, kot so polnjena vinskih nog, juha kolone ali šara, mazelji, govejše gobce v solati in podobne mesne solate, nadomestiti že nekoliko dolgočasno ponudbo na žaru ali na raznji pečenega mesa, ki nas bode v nos in oči na vsakem sejmu doma ali v tujini, kjer se predstavlja Slovenija kot samostojna država. (Z. V. foto: Aleš Cernivec)

Prevladovala so obveznice

Leto 1992 je Ljubljanska borza zaključila s 435,7 milijona DEM prometa z vrednostnimi papirji (dvojno štetje prometa), ki je bil opravljen na 106 borznih sestankih.

Kljub naraščajočemu zanimanju za delnice je v celotnem prometu še vedno močno prevladovala obveznica 56,3 odstotka, z blagajniškimi zapisi je bilo opravljenega 41,8 odstotka, z delnicami pa le 1,9 odstotka skupnega prometa z vrednostnimi papirji. Število vrednostnih papirjev se je povečalo za štiri, in sicer so prišlo kotirati tri nove delnice in ena obveznica. Novost lanskega leta so bili blagajniški zapisi BS, in sicer najprej navadni devizni in nato še t. im. »vojvoški«.

Največ prometa pri obveznicah je bilo tudi v minulem letu opravljeno z obema republikanskima obveznicama, na trgu delnic pa so bile za investitorje najzanimivejše delnice Dadasa, SKB banke in Nike.

Glede na to, da je bil šele proti koncu leta 1992 sprejet zakon o preoblikovanju družbene lastnine, na borzi še ni večjega števila novih delnic, je pa to moglo pričakovati v letosnjem letu. Se en dejavnik je v letu 1992 ovrnil nadaljnji razvoj trga vrednostnih papirjev. Gre za zakon o borzi in vrednostnih papirjih, katerega sprejetje je predvideno šele za sredino letošnjega leta. Zaradi odlašanja z zakoni na tem področju prihaja do marsikateri nejasnosti pri trgovanju z vrednostnimi papirji, kar dodatno ovira možnost hitrejšega razvoja borznosti pri nas. Članstvo Ljubljanske borze se je v letu 1992 povečalo za štiri nove člane, njihovo skupno število konec leta pa je bilo 53. Največ prometa med njimi so v lanskem letu na borzi ustvarili Ljubljanska banka, d. d., (47 milijonov DEM), LB KB Maribor (34 milijonov DEM), LB SB Koper (32 milijonov DEM), SKB banka (31 milijonov DEM) in borzno-posredniška hiša Nika (28 milijonov DEM). Tudi Banka Slovenije je v preteklem letu na borznih sestankih opravila za 60 milijonov mark prometa z blagajniškimi zapisi.

Trinajstega februarja je Ljubljanska borza razširila svoje poslovanje na trg plemenitih kovin, pri čemer se je trgovalo predvsem z zlatom v predelani obliki in v kovancih. Na 46 sestankih »zlate borze« je bilo opravljeno za 82 milijonov SIT prometa, posle pa je sklepalo enajst članov tega trga.

Novembra 1992 se je končala prodaja druge emisije delnic Ljubljanske borze. Njen namen je bil zbrati sredstva za selitev v nove borzne prostore in za elektronski sistem trgovanja in poravnave borznih poslov; ob omenjeni cilja bo borza dosegla v prvi polovici letošnjega leta.

Pomembni prispevek k večji preglednosti celotnega trga vrednostnih papirjev in pristojnosti borze na tem področju pa pomeni urejanje odredbe finančnega ministrstva o ureditvi določene vrste vprašanj pri prometu z vrednostnimi papirji, ki bo z uvedbo elektronskega trgovanja prek terminalov dosegla svoj želeni učinek.

LIDIJA GABRIJELČIČ

PODJETJA NA SLOVENSKEM

Vse več zasebnih, pa tudi mešanih podjetij

V zadnjih treh letih se je število podjetij v Sloveniji izredno povečalo. Konec leta 1989 so jih namreč imeli na zvezdu za statistiko registriranih le 1271, konec lanskega leta pa že kar 36.448. Od tega je bilo samo v letu 1992 na novo registriranih 13.100 podjetij.

Koliko jih dejansko tudi posluje, zdaj še ni mogoče reči, ker na SDK še niso ugneli šteti podjetij, ki so ob koncu leta oddali bilanco o poslovanju v preteklem letu. Za prvo polovico leta 1992 je SDK oddalo bilanco stanja 16.140 gospodarskih podjetij, registriranih pa so jih takrat imeli na SDK 24.287. Bilanca je konec junija predložila tudi 1.914 negospodarskih podjetij.

Največ podjetij (13.913 ali 38,2 odstotka) je bilo v naši državi konec leta 1992 registriranih za opravljanje finančnih, tehničnih in poslovnih storitev, za opravljanje trgovske dejavnosti je bilo registriranih 8.464 ali 23,2 odstotka podjetij, na tretjem mestu po številu pa so industrijska podjetja, ki jih je bilo registriranih 5.085.

Med 36.448 registriranimi podjetji jih je bilo kar 87,5 odstotka ali 31.882 v zasebni lasti, družbenih je bilo le 7,9 odstotka ali 2.897. Mešanih podjetij je bilo še manj, in sicer 4 odstotka ali 1.443. Družbenih podjetij je bilo konec lanskega leta v Sloveniji registriranih 1,6-krat več kot leta 1990, zasebnih je bilo 2,6-krat več kot pred dvema letoma.

Tuja vlaganja v naša podjetja je zdaj precej zaustavil lankinski zakon, v času šestmesečnega moratorija namreč ni dovoljeno skleniti nobene transakcije, ni mogoče povedati, ali bo moratorij, ki ga je uvedla Jozef Škoberne, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije. Poleg

tega imajo tuji na podlagi tega zakona samo dve teoretični možnosti, in sicer, da pri prodaji na trgu kot eden od kupcev kupijo celotno podjetje ali pa se odločijo za največ 40-odstotni lastninski delež. Mnogi tuji so zaradi tega zelo nezadovoljni, saj bi v naših podjetjih radi imeli večinski delež.

Predstavniki zbornice tem tujim podjetnikom najpogosteje svetujejo, naj se kljub temu odločijo za 40-odstotni delež, v pogodbo pa naj zapišejo, da imajo kljub temu pri upravljanju enake pravice, kot če bi bili večinski lastniki podjetja.

Na splošno lahko rečemo, da se za vlaganja v Slovenijo vedno manj zanimajo tista tuja podjetja, ki že dolgo leta sodelujejo z našimi podjetji. Izredno malo je takšnih, ki so pripravljena vložiti svoj kapital v Slovenijo in s podjetji iz naše države še niso imeli nobenih stikov.

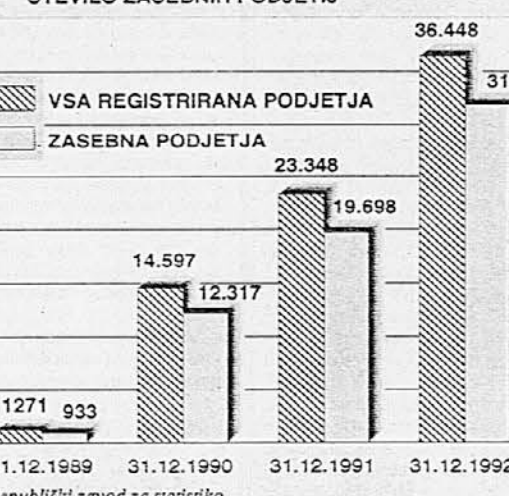
Število registriranih podjetij v Sloveniji glede na poreklo kapitala:

leto	1990	1991	1992
domači	14.152	22.424	34.478
tuji	74	147	638
mešani	371	777	1.332

Vir: Republiški zavod za statistiko

PODJETJA V SLOVENIJI

ŠTEVILO VSEH REGISTRIRANIH PODJETIJ IN ŠTEVILO ZASEBNIH PODJETIJ

Vir: Republiški zavod za statistiko

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA STATISTIKO AKTUALNI PODATKI

Cene

Indeksi cen na drobno in cen življenjskih potrebščin, Republika Slovenija, januar 1993

	193 XII 92	193 192	193 0 92
Indeksi cen na drobno skupaj	103,7	171,7	122,1
Indeksi cen življenjskih potrebščin skupaj	103,8	173,2	122,8

Vir: Zavod Republike Slovenije za statistiko

ABANČNA BORZNA HIŠA DALMATINOVA 11, 61000 LJUBLJANA, TEL.: 061/133-121, FAKS: 061/310-985

PRODAJAMO KOMERCIALNE ZAPISE Z RAZLIČNIMI DEVIZNIMI VALUTAMI!

MENJALNICA HIDA Pokrila tržnica Ljubljana

MENJAMO TUDI URE, DOLARJE, FRANK, KRONE, FUNTE IN GULDNE

VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVAŠKI DINARJI

Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

Tečajna lista Ljubljanske banke, d. d., za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij št. 20

Tečaj velja od: 29. 1. 93 od 00.00 dalje

Država	valute	Valuta	Enota	nakupni	prodajni
Avstrija	040	Siling	100	881.6324	884.4750
Belgija	056	frank/C	100	301.1557	302.1267
Francija	250	frank	100	1827.7140	1833.6070
Nemčija	280	marka	100	6203.0000	6223.0000
Italija	380	lira	100	6.6217	6.6431
Švica	756	frank	100	6761.8903	6783.6923
V. Britanija	826	funt	1	148.2517	148.7297
ZDA	840	dolar	1	97.7779	98.0931
Španija	955	ECU	1	120.6918	121.0809
	995	pejeta	100	86.8420	87.1220

Opomba: Tečajni so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij na dan 29. 1. 1993

Velja od 00.00 do 24. ure

Banka	Valuta	Nakupni	Prodajni
Creditanstalt - Nova banka	DEM	62,02	62,22
Bank Austria	DEM	61,90	62,19
UBK banka	DEM	61,94	62,14
SZKB	DEM	62,00	62,20
A banka, Ljubljana	DEM	62,00	62,24
Probanka, Maribor	DEM	61,95	62,17

Devizni tečaji za USD, ATS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno veljavni tečajni Banki Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano oziroma zmanjšano za 0,25-odstotno točko. Tečaj velja za odkup prilivov in prodajo deviz do ECU = 30,00 na točko. Pri večjih prilivih in nakupih se tečaj deli na spozornost.

Banke, ki objavljajo tečaje, se zavzemajo kupovati in prodajati tujo valuto po objavljenem tečaju in v skladu s tekstom, ki dopolnjuje pogoje nakupa ali prodaje.

Povprečne obrestne mere na medbančnem denarnem trgu

Obrestne mere za medbančne kredite, na dan 27. 1. 1993

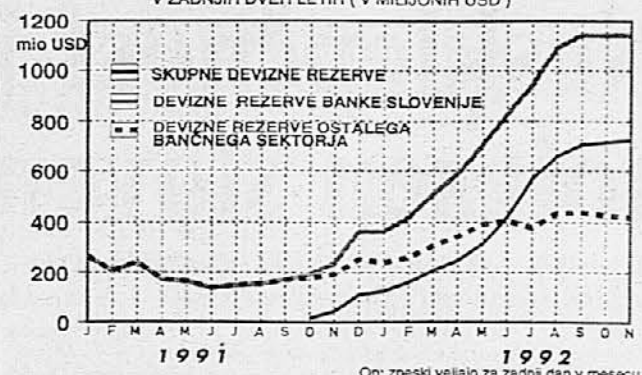
	skupna obrestna mera	realna obrestna mera
- povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera med dnevno	33,0%	16,9%
- povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera na večernem denarnem trgu	32,8%	16,7%
- skupna povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera	32,9%	16,8%

Skupna obrestna mera je sestavljena iz stopnje rasti drobnoprodajnih cen v Republiki Sloveniji v preteklem mesecu (R) in realne obrestne mere (r).

GOSPODARSTVO FINANCE

SLOVENSKE DEVIZNE REZERVE

V ZADNJIH DVEH LETIH (V MILIJONIH USD)

Skladno z izvoznimi tokovi

Slovenske devizne rezerve so novembra lani znašale 1.142 milijarde dolarjev. Od julija leta 1991 dalje so nenehno naraščale.

Devizne rezerve Banke Slovenije so začele naraščati šele oktobra leta 1991, najbolj pa se narašale od maja do avgusta lani. Devizne rezerve v bančnem sektorju so rasle manj strmo kot v Banki Slovenije. Tako devizne rezerve Banke Slovenije kot tudi rezerve v ostalem bančnem sektorju so se rahlo zmanjšale lanskega oktobra. Novembra so skupne devizne rezerve spet začele naraščati.

Struktura slovenskih deviznih rezerv je - po besedah viceguvernerja Banke Slovenije Marka Kranjca - v glavnem podobna blagovnim tokovom, ki jih ima Slovenija s tujino: torej od tega, koliko

v Sloveniji zaslužiimo z blagovnim in storitvenim izvozom in koliko porabimo za plačila pri uvozu.

Slovenska podjetja izvažajo predvsem na področja, kjer se plačuje z ameriškim dolarjem ali nemško marko, s sosednjimi državami pa poslujejo tudi v drugih valutah. Struktura slovenskih deviznih rezerv je v veliki meri, ne pa tudi v celoti, podobna slovenskim storitvenim in blagovnim tokovom s tujino.

Poslovna skrivnost je, če banka shrani devizne rezerve. Ljubljana mesta shranjevanja je odvisna od vseh meril: varnosti in donosnosti. To pomeni, da imajo slovenske banke svoje devizne rezerve shranjene v varnih ustanovah na tujem, kjer požanjejo nekaj dobička od obresti. GORAN NEVAKOVIČ

DOMUS OCENJUJE

Sladoledi so kar dobri

Mesni izdelki so živila, ki jih Domusovi strokovnjaki ocenijo vsako leto. Pri lanskem ocenjevanju so bile najboljše kakovosti zimske salame, najmanj kakovostne pa so bile hrenovke. Med mlečnimi izdelki pa so tokrat ocenjevali sadne jogurte in sladoled oziroma sladoledom podobne izdelke.

Pri vakuumsko pakiranih hrenovkah so ugotovili, da so bile skisane, mini mortadela pa je imela sluzavo površino. Domusovi ocenjevalci na podlagi tega sklepajo, da je tehnologija vakuumskega pakiranja v naši masno-prodelovalni industriji še vedno slaba, zato morajo biti potrošniki pri nakupu teh izdelkov izredno pazljivi. V povprečju se kakovost mesnih izdelkov na našem trgu izboljšuje, ugotavljajo pri Domusu.

Pri ocenjevanju sladoledov in sadnih jogurtov so Domusovi strokovnjaki ugotovili, da je v Sloveniji mogoče kupiti dovolj kakovostne sladoled in sadne jogurte. Ponudba in kakovostni izbor sadnih jogurtov in sladoledov oziroma sladoledom podobnih izdelkov domačin in tujih proizvajalcev sta zanimiva tudi za vse bolj zahtevnega slovenskega potrošnika, ugotavljajo pri Domusu.

Senzoriziranim ocenjevanjem so ugotovili, da ima večina sladoledov in njim podobnih izdelkov neizražen vonj in okus, njihova barva je neharmonična in neustrezna (zlasti pri jagodnem sladoledu). Pri sadnih jogurtih so ugotovili neizražen in prazen vonj, preveč izraženo kislino in zaznavnost grenčih in pekočih priokusov. Slabšo oceno so jogurte pogosto dobili tudi zaradi slabe zaznavnosti koščkov dodane sadja. Glede na izvor sadnega dodatka so dobili najslabšo oceno jagodni jogurti.

Pri sladoledih iz Italije Sammontana so Domusovi ocenjevalci ugotovili, da so deklaracije teh izdelkov le deloma prevedene v slovenski jezik; v slovenskem prevodu namreč manjka podatek o sestavi sladoledov. Na nekaterih sladoledih Sammontana pa ni bil naveden datum proizvodnje oziroma rok trajanja. Domusovi strokovnjaki so z analizo tudi ugotovili, da italijanski sladoledi ne ustrezajo našemu pravilniku, zato jih ne bi smeli imenovati sladoledi.

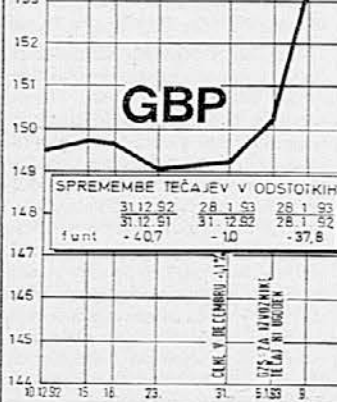
Domusovi strokovnjaki opozarjajo potrošnike, da je pri sladoledu pomembna neto teža izdelka, saj so ugotovili, da so sladoledi na palčkah obično dražji od družinskih sladoledov. Pri družinskih sladoledih Ljubljanskih mlekarj je razmerje med ceno in kakovostjo tudi ugodno. Družinski sladoledi iz Italije so v primerjavi z njimi obično dražji.

Sladoledi na palčki, ki jih proizvajajo Ljubljanske mlekarne, so predragi glede na kakovost, ugotavljajo Domusovi ocenjevalci. Pri sadnih jogurtih je razmerje med ceno in kakovostjo najbolj ugodno pri kranjskem megamišk jogurtu iz borovnice in pri borovničnem jogurtu Ljubljanskih mlekarj. Glede na kakovost pa imata visoko ceno jagodni jogurt Mlekarne Ptuj in jogurt iz Mlekarne Vipava.

DARJA KOČBEK

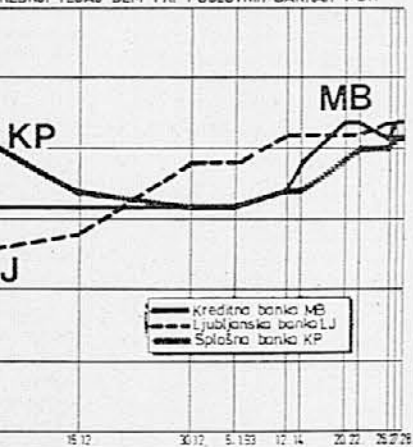
BRITANSKI FUNT V SLOVENIJI

PO SREDNEM TEČAJU BS V TOLARJI

MARKA V SLOVENIJI

SREDNJI TEČAJ DEM PRI POSLOVNIH BANKAH V SIT

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 20 z dne 28. januarja 1993

Tečaj velja od 29. januarja 1993 od 00.00 ure dalje

Država	Sifra	Valuta	Enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	036	a. dolar	1	65.6386	65.8361	66.0336
Avstrija	040	Siling	100	870.6891	873.9089	877.9089
Belgija	056	frank/C	100	297.4107	299.2056	301.0000
Kanada	124	dolar	1	76.2180	76.4473	76.6766
Danska	208	krona	100	1384.1486	1388.9123	1393.6820
Finlandija	249	marka	100	1833.9216	1841.4459	1848.9702
Francija	250	frank	100	1804.5859	1810.4172	1815.8485
Nemčija	280	marka	100	6144.2974	6162.7303	6181.2303
Grčija	300	drahma	100	62.0536	62.2020	62.3504
Irsko	372	lira	100	181.1849	181.6484	182.1129
Italija	380	lira	100	6.5393	6.5590	6.5787
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	77.8903	78.1247	78.3591
Japonska	528	gilden	100	5441.9117	5458.2856	5474.6615
Nizozemska	578	krona	100	1436.5152	1440.8377	1445.1602
Portugalska	620	escudo	100	67.5693	67.7716	67.9749
Švedska	752	krona	100	1343.4021	1344.4444	1345.4867
Švica	756	frank	100	6677.8049	6697.8989	6717.9923
V. Britanija	840	funt	1	146.4052	147.8457	149.2862
ZDA	840	dolar	1	96.5620	97.1432	97.7244
Španija	955	ECU	1	119.1910	119.5496	119.9082
	995	pejeta	100	85.7621	86.0202	86.2783

1. Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo. 2. S 1. 11. 1992 sta iz dnevnih tečajev liste Banke Slovenije izločena tečajna maksimalka denarja iz jugoslovanskega dinarja, ki bosta objavljena v mesečnem tečajni listi valuti, ki niso uveljavljene v tečajni listi Banke Slovenije in veljajo od 1. 11. 1992.

Tečajna lista za dvoletni blagajniški zapis Banke Slovenije na dan 29. 1. 1993

Doba blag. zapisa	Št. dni do dopla	Tečaj za vsa v %	Tekouča nominalna vrednost (v SIT)
(A)	(B)	(C)	(D)
15. 3. 92	48	119.1671%	121.7288%
10. 6. 92	132	116.4904%	118.0077%

Blagajniški zapisi Banke Slovenije prodajo in izplačujejo pooblaščenim bankam.

PRAVI NASLOV ZA DENARNE ZADEVE

ljubljanska banka
LJUBLJANSKA BANKA D.D., LJUBLJANA

SEJMIŠČA, ŽIVINA...

Spet živinorejska kriza?

Če bo šlo tako naprej, je v prihodnjih mesecih in verjetno letih pri nas že pričakovati živinorejsko krizo. Kmetje tožijo, da nimajo telet za vhlavljanje in tudi odločajo se težko za rejo, ker so razmere neurejene.

Cenik iz klavnic namreč še dokazuje, da so se cene že nekaj mesecev - razen redkih izjem - ustale pri 265 tolarih za kilogram ekstra kakovostne mlade govedine. Goveje meso (starejše) iz zakolov pri kmetih je po 250 tolarih, mlada govedina dež okrog 300 tolarih.

Sejmišča so po praški kugi in zaradi tega, ker se je nekoliko otopilo, nekoliko bolj oživila: pusijski so skoraj povsod po Sloveniji, odvisno od teže, od 6500 do 9000 tolarih za rep, v Turnišču so se najcenejši, od 9.000 do 12.000 tolarih za par. Prodajo sicer manj kot polovico pripravljenih živali. Pusijski od 30 do 60 kg so po 280 tolarih. V Brežicah so 50-kilogramski po 320 tolarih. Teh je šlo v promet od pripravljenih 285 kar 235, kar pomeni, da je povpraševanje po takih zjad za 50-odstotno nižje. Pravijski, težji od 100 kilogramov, so zdaj po 230 tolarih, ne glede na sejmišče.

Zanimivo je, da so ovce (prodajo jih na senjenjskem sejmu) po 100 tolarih za kilogram žive teže, konji pa po 130 tolarih. Za zrebata kúpi ne plačajo več kot 150 tolarih. Teleta so precej dražja, po 230 do 280.

Če mejo v Varazdinu so se pusijski nekoliko pocenili, par odojek je bil po 60.000 do 80.000 hrdev (1700 do 1750 za kilogram žive teže). Okrog stokilogramski prašiči so po 1200 hrdev, še težji po 1000 hrdev za kilogram žive teže.

Glede na sedanjí položaj v živinoreji bo koristno spodbujati začetke organiziranja rejcev. Podira se namreč struktura, ki je doslej nekako urejala notranji trg. (N. C.)

Menjalni tečaj 29. 1. 1993

* danes
1 - zaračunavajo provizijo

Nemška marka (tečaj za 1 DEM)
Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)
Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)

Bankot No.1, Ljubljana	61.70	62.30	8.60	8.85	6.40	6.80
AMTK plus, Ljubljana	62.00	62.60	8.65	8.85	6.40	6.95
Astra TT, Ljubljana	61.90	62.50	8.65	8.85	6.20	6.90
Aval, Bled	61.60	62.35	8.70	8.88	6.50	8.85
Avenida, Kamnik	61.50	62.80	8.70	8.88	6.20	6.90
Avenida MNP, Vrtojba	62.70	62.40	8.60	8.83	6.55	6.70
Banka Nova, Ljubljana, Lj.	62.00	62.30	8.70	8.87	6.40	6.70
Azur, Grosuplje *	61.80	62.50	8.70	8.89	6.58	6.80
Banka Domžale	61.30	62.60	8.50	8.83	6.35	6.80
Banka Vipja d.d., N. Gorica	61.64	62.53	8.67	8.82	6.51	6.68
Banka Zasavje, Trbovlje	61.50	62.50	8.75	8.90	6.50	6.90
Bar Bled, Domžale *	61.90	62.30	8.70	8.88	6.40	6.85
Bela vrtnica, Ljubljana	62.00	62.60	8.70	8.90	6.60	6.90
Bobr, Fužine	61.90	62.40	8.75	8.88	6.45	6.80
Bobr, Trzin	61.90	62.30	8.75	8.88	6.45	6.80
Brod, Lj. - Vilmaje *	62.00	62.45	8.65	8.85	6.30	6.75
BTG Terminal, Sežana	61.70	62.50	8.65	8.90	6.55	6.75
BTG, Črnomurje *	61.30	62.50	8.65	8.90	6.30	6.80
Burnin club - Mente, Lj.	62.00	62.60	8.60	8.85	6.63	6.75
Črničur čeb. - Coste, Lj.	62.00	62.55	8.65	8.85	6.65	6.75
Čap, marketing, Vrhnika	61.90	62.40	8.75	8.85	6.20	6.70
Čap, marketing, Pl. laguna	62.00	62.30	8.75	8.85	6.50	6.70
Čme 2 U Hertz, Lj.*	62.00	62.66	8.75	8.85	6.40	6.80
Čredifanstvo-Nova banka	61.70	62.40	8.75	8.95	6.30	6.80
Dada, Trbovlje	61.80	62.50	8.78	8.88	6.27	6.75
Distri, Dragošcer *	62.00	62.60	8.65	8.85	6.65	6.85
Dolenjska banka, N. mesto	61.70	62.70	8.75	8.90	6.54	6.77
Dolenjska banka, N. mesto	61.80	62.10	8.77	8.84	6.70	6.70
Dom na regu, Ljubljana	62.00	62.24	8.78	8.83	6.60	6.75
Domona Glotobur, Lj.	61.50	62.50	8.70	8.90	6.35	6.75
Erso, Kranj *	61.90	62.20	8.77	8.85	6.65	6.75
Erso, žel.p. Ljubljana *	61.90	62.20	8.77	8.85	6.65	6.75
Grosuplje, Sežana	62.00	62.35	8.70	8.80	6.52	6.60

BALKANSKI ZAPLETI

Srbi režiserji napada Muslimanov na Hrvate?

Hrvati iz BiH so prvič uradno poklicali na pomoč Tuđmana – Rubikon hrvaškega tveganja – Govorice o hrvaškem napadu na Kordun in Banijo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 28. januarja – Muslimani, ki po trditvah Bobanovih politikov in vojaških poveljnikov v Srednji Bosni do najmanjše podrobnosti opozarjajo na napad, si zares niso mogli izbrati slabšega trenutka za Hrvate v Tuđmanovi državi in BiH, ki so na eni strani hudo razočarani ob reagiranju mednarodne skupnosti po osvoboditvi zadrskega zaledja, na drugi strani pa na vseh okupiranih območjih Srbi nadaljujejo s pokoli preživelih Hrvatov, z diverzantskimi skupinami vdorijo na osvobodeno hrvaško ozemlje, obstranjujejo hrvaška naselja, hkrati pa na diplomatskem področju skušajo izkoristiti nemogoče, da je Tuđmanova Hrvaška poglaviti krivec vojne na Balkanu. Zdaj pa se muslimansko-hrvaška vojna v BiH, ko so se Tuđmanovi rojaki iz Izbetogovičeve države prvič uradno obrnili na njegovo pomoč.

V takih okoliščinah se je sinoči sestanek Tuđmanov svet za nacionalno varnost in obrambo, vendar so uradno sporočili le to, da so se pogovarjali o razmerah v BiH. Morda se v Zagrebu zavajajo nevarnosti novih pritiskov in mednarodnega kaznovanja, če bi javno poslali na bosansko-hercegovaška bojišča svojo vojsko, četudi je res, da tisti poznavali razmer, ki so bolj na srbski strani ne razlikujejo tako imenovane Bobanove HVO od Tuđmanove HV. Ozadje Tuđmanovega pogovora z vojaškimi in političnimi svetovalci vsaj deloma razkriva njegovo pismo, ki ga je sinoči poslal Aliji Izbetogoviću v Zenevo, v katerem tudi ni priklji globokega hrvaškega

razočaranja ob ravnanju Muslimanov, saj je Tuđman ponovno spomnil Izbetogovičeva na hrvaško pomoč ubežnikom in izgnancem iz njegove države, na druge oblike človekoljubne in vojske pomoči, vse do hrvaškega gostoljubja bosanskih politikov.

Alija Izbetogović in Mate Boban sta iz Zeneve še pred Tuđmanovim pismom poslala ukaz svojim vojaškim poveljnikom, da nemudoma zaustavijo spopade. Toda, od prvega do zadnjega sporazuma o prekinitvi ognja v dosedajni vojni, bilo pa jih že nekaj sto, so v glavnem ostale zapise in podpisane obljube. Hrvati v Hercegovini in v Tuđmanovi državi se ob iskanju korektnih hrvaško-muslimanske vojne

bolj ali manj ukvarjajo z nekakšnimi dokazi, da so vsi pomembnejši poveljniki Izbetogovičeve armade, med njimi tudi načelnik štaba bosanske armade Sefer Halilović, bili nekdanji sodelavci KOS JLA, ki tuudi danes dosledno uresničujeta Miloševićev načrt o veliki Srbiji oziroma Srboslaviji. Sinočnje sporočilo poveljstva Izbetogovičeve vojske, češ da za nobeno ceno ne bodo dopustili, »da se pod plaščem bojev za nacionalne interese uniči (ki) temeljnega naroda BiH«, torej Muslimanov, problem prikazuje v drugačni luči, ker je dregnil v osat razmerij med državnostvornimi narodi BiH.

Čeprav je VS OZN sinoči znova opozoril Hrvaško, da naj zaustavi bojno delovanje svojih oboroženih sil ne samo v zadrskem zaledju, temveč na celotnem območju ob tako imenovani razmejitveni črti, ki je uradno pod nadzorstvom Unproforja, so v hrvaškem obrambnem ministrstvu zanikali nadaljevanje in širitev bojev. Ker so tako rekoč oživila vsa bojišča, obe strani pa dokazujejo, da samo nasprotna stran krši resolucijo VS OZN št. 802, ki se nanaša na zahtevni umik hrvaške vojske iz zadrske okolišnice na izhodiščno položaje in vrnitev težkega orožja, ki so si ga Srbi nagrabili v Unproforjevih skladiščih, je tudi poveljstvo Unproforja generalu Satišu Nambiarju težko priti resnici do dna. Tudi hrvaške opozicijske stranke zahtevajo, da naj oblast ne kloni pred mednarodnimi pritiski, ker bi s tem prestopila Rubikon nacionalnega ponosa, ki je tudi po mednarodnem reagiranju po »operaciji Maslenica« hudo ranjen. Hrvaški časopisi, radjskijske postaje in HTV poročajo o diverzantskih posegih četnikov z okupiranega območja na hrvaško ozemlje. Doslej so našli okoli deset iznakaženih domaćinov v Zahodni Slavoniji, v okolici Karlovca, Ogulina, Gospića in na drniškem območju.

Srbski viri navajajo, da se je Tuđmanova vojska spustila v novo pustolovščino, češ da je pri poročanju prida na Kordun in Banijo, ki je, kot sedaj vendarle priznavajo, pod zaščito mednarodnih čet. Kljub zanikanju uradnega Zagreba, da hrvaška vojska miruje, so sinoči iz štaba generala Nambiarja v Zagrebu sporočili, da tudi Hrvaška krši resolucijo VS OZN, medtem ko naj bi o napadih na modre čelade na okupiranih območjih, med katerimi sta na prvem mestu uboj dveh francoskih pripadnikov modrih čelad pri Karinu in ujetništvo 21 pripadnikov civilne policije Unproforja v Obrovcu, morda že nočjo razpravljali v VS OZN.

V vsakem primeru za zdaj ni videti dosti možnosti, da prevlada razum in utihne orožje ne samo ob razmejitvenih točkah hrvaške in srbske vojske, temveč da preneha obnovljeno bombardiranje hrvaških mest in vasi, s katerimi krajinski Srbi uničujejo. Čeprav se tega ne zaveda, da je 27. decembra sodeloval pri pokolu v neki vietnamski ribiški vasi. Takrat so Rdeči Khmeri ubili 15 ljudi, med katerimi ni bilo tudi treh otroci. Theuan v beliztural iz enostrepih Khmerov in dejanje priznal.

PETER POTOČNIK

Obtožen pokola Vietnamcev

PHNOM PENH, 28. januarja (AFP) – Pripadniki mirovnih sil Združenih narodov so pri tukajšnjem sodišču vložili tožbo zoper 25-letnega Thana Theuana, bivšega pripadnika gverilskih enot Rdečih Khmerov. Obtožbeno, da je 27. decembra sodeloval pri pokolu v neki vietnamski ribiški vasi. Takrat so Rdeči Khmeri ubili 15 ljudi, med katerimi ni bilo tudi treh otroci. Theuan v beliztural iz enostrepih Khmerov in dejanje priznal.

PETER POTOČNIK

Zbledeli sijaj žrtve srbske agresije

Hrvaška skupnost Hercegovina je po silovitem napadu bosansko-hercegovaške armade in muslimanskih prostovoljcev na hrvaške vasi in mesta v srednji Bosni prvič uradno zaprosila za pomoč Tuđmana, da stori vse na diplomatskem in vojaškem področju za zaustavitev muslimanskih pokolov hrvaškega življa v BiH. V kritičnih dneh za Hrvaško po »operaciji Maslenica« je vedelo veliko vprašanje, če si bo Zagreb dovolil novo tveganje, da dokončno ali pa vsaj za daljša časa izgubi že zbledeli sijaj prve večje žrtve srbske agresije. Toda, ali ima Tuđman sploh še kakšno možnost izbrati med manjšim in večjim zlom, med manjšim ali večjim mednarodnim preletstvom?

V prvih trenutkih hrvaškega zmagoslavlja na Maslenici se je hrvaškemu predsedniku dr. Franju Tuđmanu morda zareklo, ko je v pogovoru za HTV izjavil, da v politiki ne gre za zaupanje ali nezaupanje, temveč samo za uresničevanje določenih interesov. Ob tem vsekakor ne gre samo za konec domneve, ki so jo dobre poznavalce razmer že pred Tuđmanovim priznanjem bile prepričanje, da se tako rekoč vsi balkanski pogajanci o prekinitvi sovražnosti – brez kakršne koli izjeme – pravzaprav pogajajo s figo v žepu, kar je tudi ena izmed posebnosti tega krvavega prostora. Sledi namreč nadaljevanje, v katerem so Srbi dašec pred drugimi premazani z vsemi mogočimi žvabami.

Po Maslenici so Hrvatim nastavlili takšno past, da Tuđman in njegovi zares nimajo dosti izbire med hekatombo in novim iskanjem miru za pogajalsko mizo. Srbski uporniki v Krajini in na drugih okupiranih območjih ne izjavijo samo spopadov, temveč prek diverzantskih skupin prihajajo na hrvaško ozemlje uresničevati četniško obljubo po padcu Vukovarja, o »mesarskem klanju Hrvatov«. Toda pravo srbsko maslečenje za Maslenico opravljajo zadnje dni in ure muslimani v BiH, ki so tako rekoč prisilili tankjšje Hrvate, da javno zjavijo na bosansko-hercegovaška bojišča Tuđmanovo uradno vojsko in Zagreb predstavijo svetu, da po hitrem postopku prek VS OZN opravi z dilemo njegove vpletenosti v največjo klavnicu na Balkanu, da razglasi Tuđmanovo državo za drugega agresorja na Izbetogovičovo državo. V Mostarju, ki Hrvatim v BiH pomeni še edini priznani sedež oblasti v tej razkosani, zmrcvarjeni državi, in v Zagrebu tudi dokazujejo, da so glavni poveljniki Izbetogovičeve vojske bili pred vojno pomembni obveščevalci jugoslovanske oziroma srbske vojske.

Vendar pa, če so te trditve resnične, to v tem trenutku ni niti tako pomembno, prav tako kot ni pomembno, če je nova muslimanska ofenziva nastala v španovju s smrtnim sovražnikom, ali je bil do prvih medsebojnih spopadov tako za Hrvate kot Muslimane tudi edini. Dejstvo je, da so se tako Muslimani kot Hrvati znašli med dvema ognjema, vmes, poonastavljeno povedano, so njihova in »njihova« okupirana območja, kjer se po »operaciji Maslenica« nadaljujejo srbski zločini tako nad preživelimi Hrvati kot Muslimani, na zunaj pa se lahko Srbi grede nekakšne borbe za mir, ker jim je po opravljenih pokolih in okupaciji dveh tretjin bosansko-hercegovaške in tretjine hrvaškega ozemlja, konec vojne bližji, kot je lahko Hrvatim in Muslimanom.

Tako se je hekatomba, ki je pri starih Grkih pomenila samo žrtvovanje sto volov, da bi žrtve uslišali bogovi, potopila v kmaulu postala nekakšen sinonim za množično ubijanje, prelivanje krvi, pokole in pomore, zares približala grškemu izvirniku, vendar tako, da žrtve lahko v hipu za svet postane krvnik ali pa v imenu pravega krvnika opravi samomor. Se nikoli doslej te meje niso bile tako blizu, da ne rečemo zabrisane in veliko vprašanje je, kaj se bo iz vsega tega še izcimilo v trenutkih odločitve, ki so tudi za Zagreb lahko zelo usodni.

KOS in mudžahidi v Bosni in Hercegovini

Dobro obveščeni viri navajajo, da je najnovejše spopade med Muslimani in Hrvati inscenirala kontraobveščevalna skupina uprave varnosti jugoslovanske vojske

Ljudje in narodi se bodo začeli razumno obnašati potem, ko bodo izprle vse druge možnosti. Tako pravi Katzon zakon. Poznamo pa že Kerr-Martinov zakon, ki pravi: »Pri reševanju lastnih problemov so člani proforskega zbora skrajni konsenzus.« Po navedenih zakonih tuji problemov postanejo skrajni konsenzus. Po navedenih zakonih vsi v celoti razumno vsi, ki so vpleteni v bosansko-hercegovaško vojskovanje za osvoboditev čimvečjega »življenjskega prostora«, se najbolj po doverljajši »nerazdružljivi zavezniški« Hrvati in Muslimani.

Da se utegejo pojaviti težave, je bilo mogoče slutiti že pred nekaj meseci, ko so se začeli hrvaški politiki brez kakršnekoli mere in obzornosti dogovarjati in sklapljati sporazume z najzujnejšimi islamskimi državami in političnimi strujami. Tako je hrvaška stran v pogovori z iranskimi in libijskimi predstavniki obljubila, da bo »silam, ki se bojujejo zoper skupnega sovražnika, nudila svojo logistično in materialno podporo, če bo treba, pa tudi pomoč v vojakih. Poleg tega bo omogočila prihod prostovoljcev iz evropskih in bliznjehozidnih držav na bojišča BiH in tudi poskrbela za prevoz orožja in druge vojaške opreme.« To pa se ni vse, rečeno je bilo tudi, da je treba »Muslimanov« v Hrvaški zagotoviti vse pravice, ki jih uživa srbska narodnostna manjšina, sem pa sodi tudi omogočanje verskih obredov, odpiranje verskih šol, udeležba v lokalnih oblasteh skupno tam, kjer se je zbrala večja povodna prebivalstva muslimanov, in nemotena udeležba islamskih držav ter posameznikov pri odkupovanju posameznih podjetij in odpiranju pomenih.

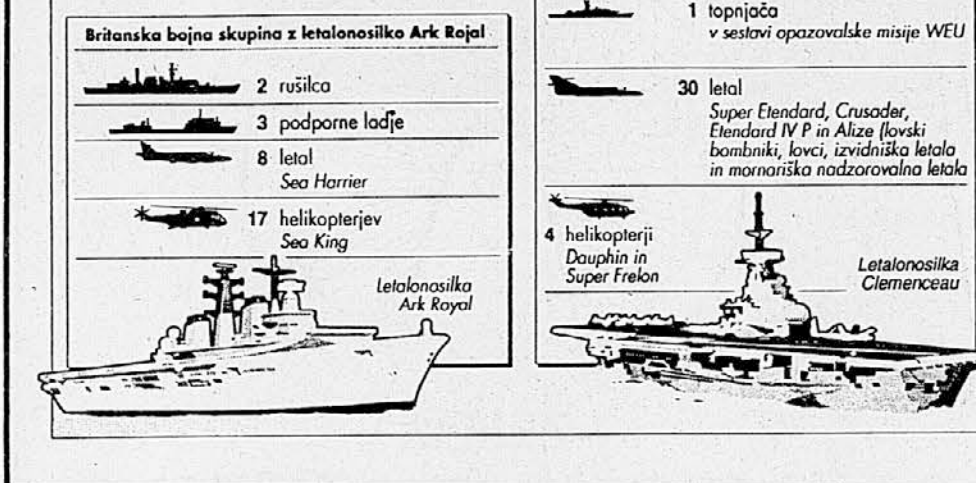
Islamske države naj bi v povračilo Hrvaški in BiH finančno pomagale prek tretjih držav, vedno tako zbrane pomoči in denarja pa naj bi uporabili za nabavo orožja in opreme. Za posrednike v teh poslih so predlagali Islamsko banko za razvoj (ISRB), Islamski sklad solidarnosti (ISF) in Libijsko-arabsko znanje investicijsko družbo (LAFIGO). Vse našete banke imajo namreč skupen cilj. V statutu in pravilih o poslovanju omenjenih bank je rečeno, da je njihova poglavitva funkcija »spoleg običajnih projektov financiranja prek posojil in vsega, kar

je povezano s kratkoročnimi in srednjeročnimi naložbami z odplačili, financiranje tuje trgovske izmenjave, zviševanje življenjske ravni vseh Muslimanov, podpiranje njihovega boja, krepitev medsebojne solidarnosti in zviševanje verske, kulturne in socialne ravni v muslimanskih državah, manjšinah in skupnostih.«

To pa pomeni, da država, ki sprejme posojila in pomoč od omenjenih bank, hkrati pristane na nemoteno udeležbo islamskih držav ter posameznikov pri odkupovanju posameznih podjetij in odpiranju pomenih. Islamske države naj bi v povračilo Hrvaški in BiH finančno pomagale prek tretjih držav, vedno tako zbrane pomoči in denarja pa naj bi uporabili za nabavo orožja in opreme. Za posrednike v teh poslih so predlagali Islamsko banko za razvoj (ISRB), Islamski sklad solidarnosti (ISF) in Libijsko-arabsko znanje investicijsko družbo (LAFIGO). Vse našete banke imajo namreč skupen cilj. V statutu in pravilih o poslovanju omenjenih bank je rečeno, da je njihova poglavitva funkcija »spoleg običajnih projektov financiranja prek posojil in vsega, kar

BRITANSKO IN FRANCOŠKO LADJEVJE V JADRANU

Francoska in britanska bojna skupina z letalonosilkama naj bi v Jadranskem morju zaščitili svoje pripadnike mirovnih sil, potem ko so padli dva francoska in en britanski vojak.

SRBIJA

Čas za diplomatsko zmago Srbije

V Beogradu izrabljajo hrvaški napad na Krajino za diplomatsko akcijo, s katero bodo poskušali omiliti mednarodne sankcije – Srbija in Hrvaška naj zdaj zamenjata mesti na mednarodni zatožni klopi

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BEograd, 28. januarja – Arkan podira šahovnico! Takšen naslov smo lahko danes prebrali v beograjskih časopisih, ki navdušeno pišejo o tem, da je na hrvaškem bojišču prišlo do preobrata v korist Srbov. Tako se je na hitro spremenilo razpoloženje pripadnikov naroda, ki so ob najnovejši ofenzivi Tuđmanove vojske in njenih poskusih, da bi znova osvojila ozemlja, ki so jih zasedli Srbi, videli začetek konca vseh pravoslavcev.

Dobro razpoloženi je bil tudi Dobrica Čosić, ki se je sinoči vrnil iz Aten, kjer se je sestal z grškim predsednikom in predsednikom vlade. Iz glavnega grškega mesta je Srbom prinesel sporočilo, da jih »bratje po veri« povsem razumejo. Med svojim enodnevnim bivanjem v Atenah si je v glavnem prizadeval prepričati grške voditelje, da bi Grčija kot članica Evropske skupnosti dokazala, da ne vika nekakršnih razlogov za sankcije zoper Srbijo in Črno goro. Z današnje seje srbske skupščine pa so poslali brzojavko v prestolnico pravoslavlja – Moskvo. V njej prosijo ruske oblasti, naj s svojim ugledom pred mednarodnimi organi dosežejo, da bi Beograd končno prenehal kiviti za vojno v BiH in Hrvaški.

Tako trajajo ofenzive na dveh frontah. Na eni gre za vojno med Arkanovimi enotami in enotami drugih enot prosotovoljcev na Hrvaškem – o tej fronti vodstvo v Beogradu neče ničesar vedeti, na drugi fronti pa teče diplomatska vojna. V Beogradu so prepričani, da je prav zdaj najprimernejši trenutek za to, da Srbija in Hrvaška zamenjata mesti. Zdaj naj bi namreč uvedli blokado zoper Zagreb. Srbi pa naj bi se končno pestili teža bremena, ki vse bolj pesti državo, še bolj pa njene prebivalce.

V srbski javnosti poleg tega nenehno ponavljajo, da je bilo vse naprej načrtovano in da hočejo Hrvate Srbi in njihove pravoslavne brate preganiti s teh območjih zaradi imperialističnih interesov Zahoda. Dr. Budimir Košutić, srbsko-črnogorski vveleposlanik v Izraelu, pravi, da skušajo s tem, kar se dogaja

v BiH in Hrvaški, katoliki in na to doseči to, da bi Srbiji pustili le toliko ozemlja, kolikor ga je imela pred balkanskimi vojnami. Napovedujejo tudi, da bo prišlo do spopadov med Srbi, ki tukaj živijo, in Srbi, ki se bodo sem preselili zaradi pritiskov, ki jih bodo nad njimi izvajali v novo nastalih protisrbskih državah. Po takšni zamisli je bil izoblikovan tudi predlog za konfederacijo bivše SFRJ, za katerega so se zavzeli Alija Izbetogović, Franjo Tuđman in Lojze Peterle, pa tudi nekateri voditelji srbskih političnih strank, trdi beograjski veleposlanik v Tel Avivu. Za Srbijo naj bi potem prišla na vrsto Rusija, Nato pa bi imel tako nadzor nad Jadranskim in Crnim morjem. S tem pa bi Rusijo, če bi ji sploh uspelo obstati, spremenil v obrobno in nepomembno slovansko državo. Košutić povečuje Miloševića kot človeka, ki se je znal postaviti po robu takšnim načrtom katolikov.

V Beogradu se tudi govori, čeprav te govore niso preverjene, da so Muslimani obrnili hrdi Hrvatom v Bosni in da se na terenu že pojavljajo »vojaške ko-

alicije med Srbi in Muslimani, ki se bojujejo zoper ustaše«. V zvezi z odzivi muslimanskih držav, pa so v Beogradu z veliko pozornostjo sprejeli pisanje Arab News. V enem izmed člankov je namreč rečeno, da bo Saudska Arabija že v kratkem spremenila stališče do udeležencev jugoslovanske krize. Večernje novice so se zvezi s tem danes objavile članek, v katerem je rečeno, da je arabski novinar v svojem komentarju med drugim napisal, da je Hrvaška sprožila spor s Srbijo, da je Srbom v Krajini odzela vse pravice, v Bosni pa ima imperialistične težnje in izvaja etnično čiščenje.

Po mnenju Demokratske stranke Srbije je največji razvoj dogodkov na Hrvaškem »možnost za prvo diplomatsko zmago Jugoslavije«. Podpredsednik stranke Dr. Radoslav Stojanović pravi, da bi si prav v teh trenutkih Srbije lahko pridobila podporo posameznih dejavnikov svetovne politike. Predsedem Moskve. Trdi tudi, da je »diplomatska zmaga« Beograda že zagotovljena, saj so Združeni narodi končno začeli delati »prave korake«. SLOBODAN ĐUKIĆ

Teden uspeh predstavitve

V minulem tednu se je v Bonnu in drugih nemških mestih zvrstilo kar nekaj prireditvev, na katerih so Nemcem predstavili Slovenijo – Slovenija ni Slovackia

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BONN, 28. januarja – Slovenija, slovensko gospodarstvo, slovenska kultura in sploh Slovenci smo v Nemčiji očito potrebnevali kar nekaj časa, da smo se uspeli vsaj predstaviti fitemu po novem osesdesetmilijunskemu narodu, ki nas je ob našem osamosvajanju tako odločno podprl. Toda po minulem tednu dni, ko se je vsaj v Bonnu in njegovi širši okolici zvrstilo več prireditvev, na katerih je bila Slovenija tako ali drugače prisotna, verjetno nobenemu tukaj živčnemu Slovencu ne bo več treba posvajati, da Slovenija ni »Slovakija« ali pa, da na sončni strani Alp ni vojne.

Minulo nedeljo, ko se je v Kölnu končal poslovni sejem, na katerem je bila dobro predstavljena tudi tovrstna industrija iz naše države, je namreč vsenemski televiziji (ARD) v najboljšem gledanem terminu po drugem večernem televizijskem dnevniku predstavila enourni film »Igra zgodovine« avtorja Hansa Emmerlinga, v katerem so nemški televizijski gledalci skozri pripovedovanje nekaterih slovenskih pisateljev, kulturnikov in politikov, na tudi ob spretni igri kamere in dokumentarnih posnetkih lahko dobili vsaj pregled slovenske zgodovine in sedanjosti. Slovenija se je torej v najbolj množičnem mediju predstavila v svojo osebo izkaznico, kot bi rekla kakšna ne ravno romantična duša. Že isti

dani pa je imela na düsseldorfskem navtičnem sejmu, ki je eden največjih tovrstnih sejmov za vodne posle, zabavo, turizem in prosti čas na svetu, priložnost pokazati tudi svojo tehnologijo in na zahodni turistični trg usmerjeno industrijo. Sodeč po tiskovni konferenci, po kateri je bilo na sejmju opaziti kar precej zanimanja za ta majhen, a lito urejen razstaveni prostor, na katerem je Elan premierni predstavil svojo novo jadrnico Elan 38, je tudi ta predstavitev uspešla. O slovenskem deležu na sejmju namreč niso pisale le take specializirane revije, kot je na nemškem trgu Jacht, ampak tudi nekateri povsem običajni dnevniki z dokajšnjim nakladom, ki pomeni, kar soliden prodor.

Vrhunec vsch takih prireditvev

in uspeh prodorov, ki so se zvrstili v borih desetih dneh, pa je bila brez dvoma sinočnja zelo odmevna predstavitev Slovenije, ki jo je v gledališki dvorani Augustinum v središču Bonna pripravilo tukajšnje slovensko veleposlanstvo. Bil je to pravzaprav svojevrsten kulturni večer, ki se ga je udeležilo več kot štiri sto članov ugledne bonnske organizacije Colloquium Humanum, in med katrim veleposlanik dr. Boris Forel ob diapozitivih predstavil slovensko zgodovinsko, naravno in kulturno dediščino, dva krajša filma o kulturnozgodovinskih spomenikih sta skupaj z odličnim nastopom komornega kvarteta Tartini le še zaokrožila celotno podobo večera. Po njem Slovenija zdaj preneka teremu Nemcu ne bo več v spominu le zaradi njenega pogumnega ravnanja v kraško-trajajoših vojnovnih vojni, kot je na primer ob koncu prireditve dejal predsednik Colloquium Humanum dr. Jürgen Kalkbrenner, ampak tudi zato, ker zna predstaviti svoje znanje, karakter, kulturo in svojo celovito podobo. DAMIJAN SLABE

RUSIJA – UKRAJINA

Kdo je Srbiji pomagal kršiti naftni embargo?

Rusi hočejo prikazati, da Ukrajina krši naftni embargo, ker je srbski tanker Bihać izplul iz njenega pristanišča – Ukrajinci obtožbe zanikajo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 28. januarja – Že pred meseci se je vedelo, da kljub sankcijam OZN po mednarodnih vodah Donave prihajajo iz Rusije v Srbijo tankerji, polni nafte in dizelskega goriva. S tem so se ukvarjale predvsem nelegalne strukture (mafije), ki delujejo na celotnem ozemlju nekdanje Sovjetske zveze. Včerajšnja afera s tankerjem Bihać na romunsko-bolgarski meji, od koder so ga cariniki (neuspešno) napotili nazaj proti Ukrajini, je te trditve dokazala. Le da so tokrat v Moskvi glasno obtožili Ukrajince, čeprav je veliko bolj verjetno, da je v posel vpletena Rusija.

Ta se oklepa predvsem dejstva, da je tanker Bihać, za njim pa še druga dva tankerja, izplul iz ukrajinskega pristanišča Reni na tromeji med Ukrajino, Romunijo in Moldavijo. Torej iz mesteca, ki je toliko oddaljeno od Rusije, da navaja k sklepu o dejanski ukrajinski prodaji

nafta Srbiji. O pravilnosti takega sklepanja pa je mogoče dvomiti iz več razlogov: prvič, v Ukrajini imajo tako hude težave z nafto, da si ne morejo privoščiti naftega reeksporta, čeprav se z njim občasno tudi ukvarjajo; drugič, nosilci posla so ruske nelegalne strukture, h katerim sodi tudi del posadke tankerja Bihać, ki je ravno zato reagiral tako panično, ko so jih napotili nazaj proti Ukrajini; in tretje, Ukrajina je edina naravna zaveznica Hrvaške v nekdanji Sovjetski zvezi, zato se zdi nemogoče, da bi pomagala Srbiji.

Ruski časopisi so danes polni naslovov in slogu Drzna krivica sankcij OZN: mazut iz Ukrajine pluje v Srbijo (Izvestija). Toda v Kijevu so nemudoma ukrepali: zunanje ministrstvo je izdalo sporočilo, v katerem piše, da so trditve, da Ukrajina prodaja nafto Srbiji »neobjektivne in tendenciozne«, ker Ukrajinci »dosledno izvajajo sankcije OZN«. Čeprav je v tej zmedbi težko biti objektivni, se zdi, da so v Kijevu bližje resnici. Rusija je namreč bolj naravna srbska partnerka, ki ji je že prej mimo sankcij OZN prodajala nafto; za voljo tega so sčasoma dobili moralnega mačka in zato z obema tokama zgrabili dejstvo, da je tanker Bihać izplul iz Renija in za kršiteljske sankcije obtožili nič kaj prijateljsko Ukrajino.

A če sankcije krši Rusija in ne Ukrajina, kako je potem prišlo do tega posla v Reniju? Preprosto: prave meje med Ukrajino in Rusijo se vedno ni oziroma je prepustna kot v času Sovjetske zveze. Sedanje mejne kontrole so le formalnost, predvsem mafija pa je dobro ve, kako je treba podkupiti carinike. Nafto so navedeni tovornjaki v Reniju, ki ima nadvse ugodno lego, namreč na meji med Romunijo (tudi srbsko naravno zavezništvo) in ruskim delom Moldavije, tako da je morda nafta prišla po eni od teh poti.

torej z reeksportom ruske nafte iz Moldavije. Rusija si gotovo bistveno laže privoščiti tihotapljenje nafte kot Ukrajina, ki je morala še pred tednom dni prositi Moskvo za 45 milijonov dni nafte za leto 1993, dobila pa je le 28 milijonov. Kot je vsaka dejal ruski podpredsednik Ruček, je lani iz Rusije »odtekle« ali odplavalo za 51 milijard dolarjev nafte ali drugih strateških surovin prek »komercialnih struktur«, ki so prejšje levo dobile pravico prodajati te surovine mimo države.

Tako so se v interesu zaslužka združile ruske komercialne strukture in srbski lobi v Rusiji.

● SOFIJA (Reuters) – Rečni valček Orašac je danes jutraj pripeljal po Donavi Srbiji še eno pošiljko ukrajinskega dizelskega goriva. V zadnjih dveh dneh je bilo to že druga kršitev sankcij, ki so jih Združeni narodi uvedli proti Jugoslaviji. Bolgarija in Romunija zavračata zahteve po prenehanju izvoza nafte in dizelskega goriva, ki so bili ubiti med njegovo Srbijo, ustavijo s silo, saj se bojita, da bi se zaradi takega ravnanja boji na Balkanu še bolj razširili. Vest, da je Orašac zaplul v srbske vode, je potrdila bolgarska obalna straža.

Tačas je samo v Moskvi štirideset tisoč Srbov! Če bi sankcije držale, tu ne bi bilo dela za nikogar. Tako pa 40 tisoč Srbov prestopajo iz prestolnice nemoteno dela in živi naprej v stiski, saj se ne verjetno visoke »stancine« bivanje v blokih diplomatskega »korpusa«. V vsakem primeru pridemo torej do sklepa, da je prava kršiteljska sankcija OZN Rusija, zgodbe o Ukrajincih pa so samo pripovedke za navčneže. Ali pa način za odpravljanje moralnih težav DARIJAN KOŠIR

Oskrunjen židovski spomenik

VARSAVA, 28. januarja (AFP) – V severovzhodnem poljskem mestu Łomża so neznanzi z barvo premazali spomenik na žid. ki so bili ubiti med drugo svetovno vojno. Predstavniki policije je povedal, da so že uvedli preiskavo, v kateri bodo iskali najti storilce. Spominski ploščo so postavili na kraju, kjer je bil v času druge svetovne vojne vstop v židovski geto.

Javnost ne verjame sodišču

Proces proti vdovi Enverja Hoxhe in obrazložitev sodb, v kateri so jo obtožili, da je tatca, sta v Tirani sprožila precej negodovanja

OD NAŠEGA DOPISNIKA

TIRANA, 28. januarja – Po 20 dneh sojenja je petčlanski sodni senat pod predsedstvom Muharema Kusija obsodil 71-letno vdovo albanskega predsednika Enverja Hoxhe Nexhmija na devet let zapor. Potrta starica, ki so ji te dni omogočili stik s svojci (v sodni dvorani), je poskušala se enkrat dokazati, da je šlo za zrežiran politični proces, in izpodbijati obtožbe, da je okradla državo. Ponovila je, da je 50 let delala za blaginjo albanskega naroda.

Sodni senat temu ni pripisal posebnega pomena, saj obtožnica ni zadevala obdobja skupnega življenja, temveč obdobje po Enverjevi smrti (od 1986. do 1990. leta). Vdovo pokojnega predsednika so obtožili, da je oskodovala državno blaginjo za okoli 75.000 dolarjev in jih zapravila za svoje potratno življenje. Takšno obrazložitev sodb in že proces sam, na katerem so Nexhmijo obravnavali kot tatlico, sta v Tirani sprožila precej negodovanja. Sojenje ni zbudilo velike pozornosti javnosti, včerajšnja sodba, ki jo je neposredno prenašal albanski radio, pa je sprožila številne proteste, se posebej v vrstah nekdanjih političnih zapornikov.

Po mnenju Minira Hotija, ki je v ječi preživel tri leta samo zato, ker je v ječi besedel agitacij tedanjim režim (to pa je pri prvi zvezi Sigurimi, tedaj verjetno najmočnejša policija v Evropi), je popolnoma razumljivo, da ljudje, ki so na oblasti, žive bolje od drugih. On in njegovi tovariši, nekdanji jetniki, so mnenja, da Enverjeve vdove zato ne bi bilo treba postaviti

pred sodišče. Sodijo tudi, da žena in družina sedanega albanskega predsednika dr. Salija Berisha ne živita nič slabše, kot je živela Nexhmija.

Takšnega mnenja je velika večina Albancev. Javnost nič kaj ne verjame sodišču in meni, da so jo nove oblasti poskušale zasesti s sojenjem nekdanji »predsednici«. Zatrjujejo, da poskusa dr. Salija Berisha preusmeriti pozornost javnosti na manj pomembne reči, ker ni sposoben speljati napovedane reforme. »Berisha je kardiotolog, bil je v tesnih stikih s Hoxhovo družino in je bil celo osebni zdravnik Enverja Hoxhe in Ramiza Alie. Dobro se spozna na srce, a bolj bi bilo, ko bi za predsednika dobili nekada, ki se spozna na glavo. Potrebujemo nekoga, ki bi nam znal operirati glavo.« pravi 42-letni bančnik Ismet Hoxha, ki je bil prav tako politični zapornik.

Zanimivo je, da v Albaniji po svoje zalujejo za Ramizom Alie. Večina ga ima za razumnega človeka; to je se najbolj dokazal tedaj, ko se je mirno odrekel oblasti in se izognil prelivanju krvi. Proces proti Enverjevi vdovi je zbudil nekaj več zanimanja samo tedaj, ko je prišla nastopiti Ramiza Alia. Čeprav je Nexhmija ena najbolj osvoajenosti osebnosti iz nekdanjega albanskega vrha, so Alievemu pričevanju prisluhnili in pritrili celo njeni najbolj zag

KONEC ZALIVSKE KOALICIJE

Ali je Clinton zašel v Bushovo mišnico?

V arabskih državah svari Clinton, da se mu utegne v Zalivu zgoditi tisto, kar se je Kennedyju v Prasičnem zalivu na Kubi – Sankcije zoper Irak: s sloni nad komarja?

OD NAŠEGA DOPISNIKA

KAIRO, 28. januarja – Podobnost med Kennedyjem in Clintonom je vse bolj očita, toda prav zaradi posnemanja tega svojega velikega predhodnika mora Clinton toliko bolj paziti, da se tudi njemu ne bo zgodil kakšen Prasičji zaliv, kakor se je zgodil v Bagdadu. Prve Clintonove poteze namreč kažejo, da se je novi ameriški predsednik v resnici ujel v bagdasko past, ki mu jo je bolj hote kot nehoti nastavljal prejšnji prvi moj Bele hiše George Bush, ugotavljajo v arabskem svetu.

Tudi veliko bolj objektivni in bolj nevtralnimi opazovalci kot so ta hip Arabci zdaj že opozarjajo, da bil Bush vedno bolj sprevržen, kot bil Bush vedno bolj sprevržen. Ker je Bush povsem odpuščen v diplomaciji, se je zatekel k metodam, ki so jih v Iraku že tam v dvajsetih letih uporabljali Britanci. Eden od tedanjih britanskih poveljnikov v Iraku, ime mu je bilo Arthur Harris, je namreč v besu, kar Iranci niso ravnovali tako, kot so do njih pričakovali Britanci, od bombardiranja zahteval, naj bombarde vsako vas, ki ni bila v območju iskanja, kot bodo gojili Otocani.

Bush je v zadnjih dneh svojege mandata ravnal malodane povsem enako kot Harris. Z bombnimi napadi je tako rekoč tik pred odhodom iz Bele hiše hotel nadoknaditi tisto, kar je zamudil – in kar bi seveda lahko storil – pred dvema letoma. Njegov odgovor je bil v izrazitem neskladju z iranskimi izjavami. Prvo ameriško akcijo, ko je nad osem iranskih protiletalskih baterij posleto več kot sto letal, zdaj v arabskem svetu že primerjajo s črno slono, ki se je dogovorila, da bo pobedila komarje. Do še hujših reakcij je prišlo po raketen napadu na Bagdad, saj tudi zahodni strokovnjaki menijo, da je Bush v tem primeru ustrezen pooblastila Varnostnega sveta. Na to je opozoril celo francoski zunanji minister Roland Dumas, godrnjal pa so tudi Rusi, ki so se očito naveličali slepega prikramljanja vsemu, kar George Bush je s svojo samovoljo dvakrat udaril mimo. Vnoči je destabiliziral Zaliv, ki se zdaj ni povsem opomogel od zadnje zalivske vojne (zlasti v finančnem in ekološkem pogledu), po drugi strani pa je očito dokončno razbil nekdanjo koalicio, ki sta jo v velikih naporih spravila skupaj prav on in njegov zunanji minister James Baker. Ustanovitev koalicije, v kateri je

sodelovalo več kot 30 držav, nekatere seveda zgolj simbolično, je bila po svoje resnično izjemno, saj je zahodnim državam tokrat prvič uspelo, da so se proti Iraku dvignile tudi arabske čete.

● Egipčanski predsednik Hosni Mubarak je v intervjuju za nemški Spiegel obžaloval zadnje ameriške napade na Irak, saj je prepričan, da uporaba sile to pot ni bila nujna, toda v isti sapi je hkrati obtožil Sadama Husaina, da je zaradi svojih neodgovornih potez v bistvu sam kriv za te nove vojaške ukrepe. Mubarak meni, da bi moral Sadam Husain sam odstopiti, če hoče dobro iraksko prebivalstvo, ki zdaj trpi v glavnem zaradi njega. »Toda ne, Sadam Husain bi očitno rad postal novi Naser. Kakšna ironija! Med njima ne more biti prijateljstva. Naser se je boril za osvoboditev okupiranih dežel, Sadam pa je sam postal okupator. Naser je po porazi v vojni leta 1967 ponudil svoj odstop, Sadam pa se kar naprej vztraja na oblasti,« pravi Mubarak in dodaja, da bo svet svoje stike z Irakom obnovil šele tedaj, ko Sadama ne bo več.

Američani so s tem ustvarili enega najhujših razdorov v arabskem svetu doslej. Arabci so namreč že kmalu po vojni dokaj silno ugotovili, da je vojna mednje zarezala rano, ki je zlepa ne bo mogoče zaceliti. Kairski Ali Ahram je ob tem zapisal, da bi se Arabci v tem primeru morali zavedati, da je vojna med njimi, čeprav se velika večina latinokameriških držav ne strinja s Castrom in kubansko politiko, ni latinska Amerika v bistvu niti zlagovarjala vojaške intervencije zoper Castrov režim. Arabci pa so na Bagdad planili tudi hip, ko so Američani pomignili s prstom.

Prav zaradi te bridke izkušnje so bili v arabskem svetu tokrat veliko bolj previdni in bistveno

manj naklonjeni novi ameriški intervenciji v Iraku. Pa ne zato, ker bi morebiti branili irakega diktatorja, ampak predvsem zato, ker jim je postalo jasno, da uporaba sile ne rešuje ničesar, po svoje pa tudi zato, ker so se zbal, da bi tovrstni ameriški posegi lahko postali nekakšen recept tudi za druge »neposlušne« arabske države, kot je zdaj na primer Libija. Zaradi arabskega zavračanja novega ameriškega napada na Irak – izjemi sta seveda Kuvajt in Saudska Arabija, kjer so podprli zadnje ameriške akcije – je zalivske koalicije izpred dveh let tako definitivno konec.

Prav ta za Američane v bistvu negativni razplet svoje nove zalivske avanture bi Clintonu moral dati misliti, svari arabski pa tudi nekateri zahodni diplomati.

BRANKO JOBAN

SEUL – PJONGJANG

Senca nad združenjem Korej

Severno Korejo so vznejevoljile napovedi o bližnjih manevrih ameriških in južnokorejskih enot južno od 38. vzporednika – Predpostavka manevrov je seveda jasna – napad sovražnika iz Severne Koreje

Vlada v Seulu je povabila predstavnike svoje komunistične tekme s severa polotoka, naj si kot častni gostje ogledajo vojaško vajo, ki jo bodo južnokorejske in ameriške čete izvedle sredi marca. V tej vaji bodo predstavljeni svojo obrambno moč v navideznem spopadu, v katerem pa bi se Pjongjang lahko zlahka prepoznal v vlogi napadalca. Obnovitev vojnih iger, ki so jih lani odpuščali v znak zbliževanja obeh Korej in jih nadomestili s prvim povečanjem neposredne trgovinske menjave med severom in jugom, daje jasno vedeti, da se je proces mirne združitve vrnil nekaj korakov nazaj.

Kim Il Sung je prepričan, da je skupna vojaška vaja južnokorejske in ameriške vojske pravzaprav prikrita predstava napada na njegovo polovico polotoka. Kot predpogoj za detant zahteva, da se vaja odpre. Prav zato lahko pričakujemo, da bo povabilo tudi tokrat zavrnili, kot je zavrnil vseh 10 povabil, ki jih je dobival od leta 1982 dalje. To, kar bi lahko letos njegovo resnično sprememlo v obup, pa je dejstvo, da so na manevre, ki bodo potekali pod delovnim naslovom Team Spirit, povabili tudi opazovalce iz LR Kitajske in Rusije, dveh donedavnih zaveznikov Severne Koreje, ki sta medtem zanemarili sodelovanje s komunisti s severa in postavili diplomatske odnose s Seulom.

Peking bo najbrž ostal zvest

kar je zdaj za njih preteklost. Ker so že lani tudi uradno opravili popravke v jolskih zgodovinskih učbenikih, seveda gre za del, ki govori o korejski vojni – in iz njih izbrisi vsakršno ideologijo in pristranskost, utegnuto tudi Rusi sprejeti poziv in s tem potrditi, da nameravajo se naprej vplivati na odpletanje (ali morebitno zapletanje) korejskega klobuča, le da gre tokrat za nov način in nove motive.

Kot so napovedali, bo na manevrih sodelovalo 120.000 vojakov, od tega 50.000 pripadnikov ameriške vojske, od katerih jih je 36.000 stalno stacioniranih v južni Koreji. Manevri Teams Spirit so se začeli že leta 1976, ko je 46.000 vojakov z obeh strani pokazalo, kaj vse bi lahko storili, če bi jih napadel sicer neimenovani, a dobro znani sovražnik s severa. Največji tak manever so izvedli leta 1984, ko je 210.000 vojakov izvalo pravo gorčico pri oblahah v Pjongjangu. Letošnji prikaz »vzrambne moči« bo resda nekoliko manjši v primerjavi z letom 1991, ki je na manevrih sodelo-

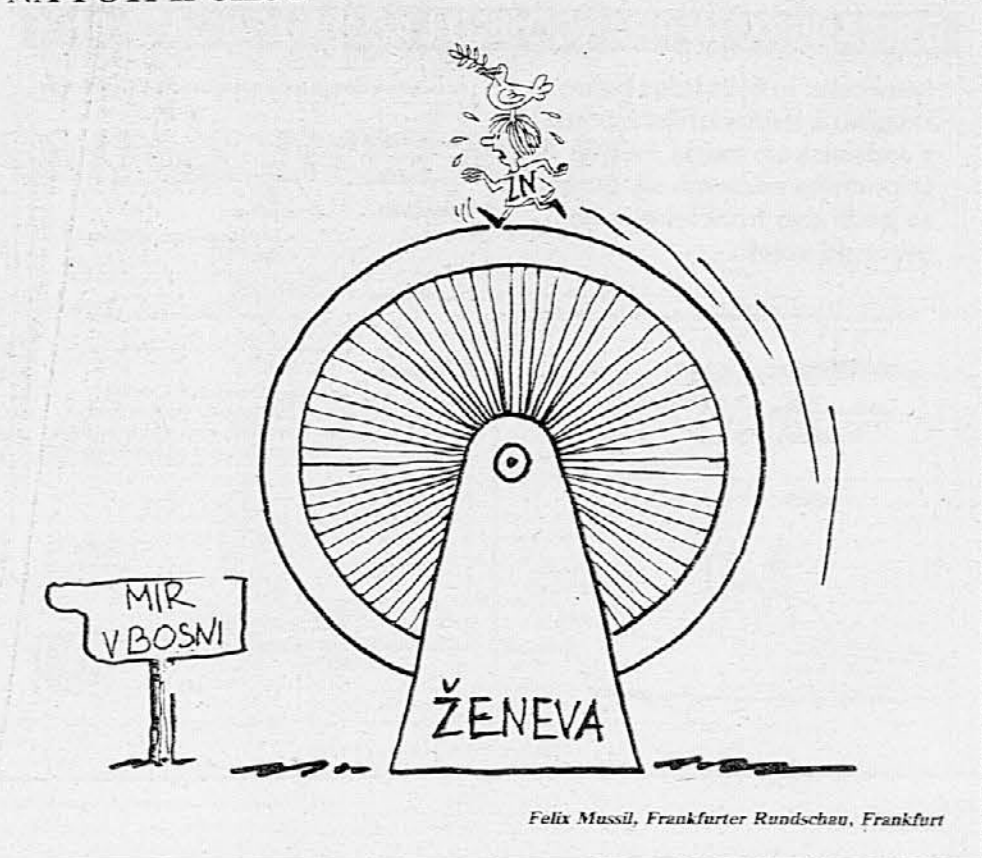
valo 140.000 vojakov, kljub temu pa bodo dovolj obsežni, da bodo tudi v zadostni meri dali vedeti, da Kim Il Sungova militarnost ne sme računati na svetovno težnjo po razoroževanju in umikanju orožja v skladišča.

Vojne igre pa bodo gotovo ogrozile tudi nadaljevanje »diplomacije česna«, ki so jo tako poimenovali zaradi vsebine lanskoletne neposredne trgovinske izmenjave med Severno in Južno Korejo. Ta naj bi pripeljala tudi do prvih izboljšav v političnih stikih. Pjongjang je namreč od svoje sodele kupil 5000 ton česa, najne začimbe za kislje zelje, imenovano »kimchi«, ki je v tej državi s propadajočimi gospodarskimi temelji glavna, pogosto pa tudi edina hrana ob rižu.

V povračilo naj bi južni Koreji dobivali 1300 ton ajde in 100 ton rdečega fižola. Neposredna trgovinska izmenjava med korejskimi državama je tako v letu 1992 znašala skoraj 200 milijonov dolarjev, kar je skoraj 10-odstotno povečanje v primerjavi z letom 1991.

ZORANA BAKOVIĆ

NA POTI K CILJU

ENOTNI TRG

ES napoveduje ukrepe proti vsem zamudnikom

Pri uveljavljanju enotnega trga ES zaostajajo nacionalne zakonodaje – Evropska komisija grozi s sodiščem, če izvedbeni zakoni ne bodo pravočasno sprejeti

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BRUSELJ, 28. januarja – Enotni trg Evropske skupnosti je v letošnjem 1. januarju vstopil šele v svojo začetno fazo, zato ne kaže dramatičnih prvin nepravilnosti. Evropske komisije ne skrbijo niti opozorila različnih organizacij, ki sporočajo, da se na nekaterih področjih še kar naprej zatika. Ena od teh organizacij je denimo sporocila, da se ji je prišlo do 700 ljudi, češ da so morali tudi na »internih« mejah skupnosti pokazati dokumente. Vendar pa je novi komisar Ranier Vanni d'Archiratti, ki je na tem mestu po nemškem komisarju Bangemannu v tem pogledu očitno mnogo bolj pragmatično naravnana, dejal, da se zaradi takih pomanjklivosti ni treba vznemirjati. Evropska komisija prav zato še ne namerava posebej ukrepati proti državam, ki zdaj se kar zamujajo z uveljavljanjem enotnega trga.

Komisar prihaja sicer iz Italije, kjer so v minulih letih na splošno zelo zamujali s prilagajanjem svoje zakonodaje skupni zakonodaji Evropske skupnosti. Še zdaj mora italijanska vlada v nacionalno zakonodajo prenesti več kot trideset odstotkov skupne zakonodaje, ki ureja prav enotni trg. Še celo Nemcem se dogaja, da s temi stvarmi zelo zamujajo, saj menijo, da morajo v svojo zakonodajo vključiti še vsaj dvajset odstotkov predpisov, ki so jih v Bruslju pripravili zaradi enotnega trga. Zanimivo je, da se to dogaja prav tej državi, saj je komisar Bangemann neusmiljeno prištel na članice skupnosti, naj pospešijo svoje priprave na enotni trg, predvsem pa implementacijo skupne evropske zakonodaje.

Medtem ko se je omenjeni komisar neprestano prepiral z državami, ki se ne obnavljajo odpreti svoje meje za neovirano prehajanje meja za ljudi – v zvezi s tem je Veliki Britaniji grozil celo z evropskim sodiščem, pa je novi komisar za to področje precej bolj umiren. Predvsem pa meni, da na območju Evropske skupnosti živi več kot 340 milijonov ljudi in da torej tudi 700 ne-prijetnih izkušenj s carniki od mejnih policistov ne pomeni pravega velikega, saj meje vsak dan prosto prehaja po več milijonov ljudi. Dodaja pa, da se bodo poskušali s tremi državami (Veliko Britanijo, Irsko in Dansko), ki svojčas niso niti pristopile k tako imenovanemu ševeniškemu sporazumu o odpravi ovir pri prehajanju meja za državljane z območja ES, vendarle dogovoriti, naj čim prej odpravijo tak nadzor na svojih mejah.

Toda zamuda je precejšnja že brez tega – države, ki so podpisale omenjeni sporazum, naj bi mejni nadzor nad potniki, ki prihajajo iz drugih držav skupnosti, docela odpravile na celinskih mejnih prehodih do sredine letošnjega leta, na svojih letališčih pa vsaj do konca leta. Medtem ko na cestnih mejnih prehodih v glavnem res ni več ovir, pa je pri letališčih problem bolj zapleten, saj pri mednarodnih potnikih, ki se pomešani gnetejo ob izhodnih vratih. Vendar tudi za poglavito belgijsko letališče Zaventem, ki je znano po svojem že kar togem nadzoru nad prihajanjem potnikov v državo, na primer menijo, da bi lahko to opravilo bolj »diskretno«, isto pa velja še za nekatera druga letališča na območju ES.

Novi komisar za notranji trg ne napoveduje več, da bi evropska komisija v prihodnje poskušala članice ustrahovati kar z evropskim sodiščem, če bodo še naprej zamujale s sprejemanjem predpisov, ki pogojujejo enotni trg ES in prost prehod blaga, kapitala, serviso in oseb med državami skupnosti. Kot meni, je blizu 300 ukrepov na ravni ES vendarle tako zajetna naloga, da bodo marsikaj od tega poskušali uveljaviti šele v naslednjih letih, kot na primer nekateri napovedi na področju telefonije, preskrbovanja z električno energijo ipd.

Vendar pa po splošnem mnenju enotni trg še deluje, čeprav je slišati, da se na marsikaterem področju vendarle bolj zapleta – najbolj menda zaradi drugačne ureditve plačevanja davka na dodano vrednost. Kot je videti, pa so mnogo bolj nejevoljni v neki britanski instituciji za obravnavo enotnega trga, ki evropsko komisijo vendarle opozarja pred prevelikim popuščanjem lagodnosti posameznih držav, češ da je njena naloga, da zagotovi prost dostop do blaga

in servisnih storitev na enotnem trgu ES. Menijo namreč, da takšno obnavljanje še najbolj škodijo pravi manjšim podjetjem, ki pa imajo denimo tudi sama možnost od evropskega sodišča zahtevati, naj ukrepa proti njihovi državi, če menijo, da jih postavlja v slabši položaji kot druge, ker si ne prizadeva dovolj za delovanje enotnega trga. Vendar so doslej sporočili, da samo Portugalska odkrito krši pravila enotnega trga, ker na svoje območje ne spušta kmetijskih pridelkov.

STOJAN ŽITKO

SPODREZANI FRAK

Okoli novega leta in zdaj, malo pred prazniki, se na cesarskih in kraljevih dvorih, kot kaže, ne dogaja nič posebno dramatičnega. No ja, britanski princ Charles se ne počuti posebno dobro; tudi telesno ne. Po uradnem sporočilu je imel ali ima prebavne težave. Japonski prestolonaslednik princ Naruhito se je zaradi Svetovnega dvorja že zarko odobril. Zarokarica Masako Ovada je tako prišla v službo; saj ni da bi prestolonaslednica služila za plačo, ne pa služila možu in cesarstvu. Bodoča princesa in prestolonaslednica je bila pet let zapostavljena v zunanji ministriji, v upravi za Severno Ameriko. – Če rečemo, da v monarhističnem pogledu ni nič posebno pretresljivega, s tem še ni rečeno, da se prav nič ne dogaja. V Braziliji, republiki z okroglo 160 milijonov državljanov, je predsednik Fernando Collor de Mello spodletel. Razlog? Korupcija, nalezljiva bolezen politikov, vse tja do državnih poglavarjev. Kradel je, pravi preprosto ljudstvo. Ob tem so se na zidovih držav, ki meri komaj 8,5 milijona kvadratnih kilometrov, pojavili levičarski gesla. »Kralj ne kraljuje. Jaso, da ne, bi rekel navedi, kaj podeduje posest in bogastvo prednikov, osvojeno v slavnih, zmagovitih bitkah, drugo pa prireditelj, dobi z njo. Nenaivno pa so lepake zasnovale prišasti brazilskega monarhističnega gibanja. Brazilija, da se ne bi več kraljevala, pretendent na prestol se živi. Gospod z dolgim imenom in priimkom: Dom Pedro de Orleans v Braganza. Star je sicer že 80 let, a še upa. Nestrpnost čaka na 21. april, ko bodo voliči odločili o morebitni odpravi republike. Šanse po anketah: vsak dvajseti je za odpravo.

GLOSA

Zgodovina se ponavlja

Novi slovenski zunanji minister Peterle je očitno že prvi dan službovanja nehoti stopil v skornje svojega predhodnika Rupla. V pogovoru s poročevalcem mariborskega časnika je v sredo potožil, ker je predsednik Kučan odpuščal v Ženevo brez njegove vednosti. Kučan naj bi bil zato pri Vancu in Orenu dejansko le kot Kučan in ne kot predsednik Republike Slovenije. Ko se je Kučan vrnil iz Ženeve, je sicer pojasnil, da je ustno vabilo na pogovor prišlo šele minuli četrtek, pismo pa po tem v petek; na samih pogovorih v Ženevi pa sta oba gostitelja povabila utemeljila z izjavo, da visoko čenita Kučanove »blek-čve analize« političnih razmer – za razliko od Kučanovih kritičnih domov, kjer pa tako ali tako velja reč, da »nemo propheta in patria«.

Kakor koli že pa Peterletova tožba o tem, da z zadevo ni bil seznanjen, nekoliko spominja na čase, ko je bil Peterle premier, Rupel pa zunanji minister. Peterle je tedaj opravil čisto spodoben obisk v Bonnu. Rupel pa je se brž na to javno pritožil, da se je šel Peterle to visoko diplomacijo brez sodelovanja njegovega resorja. Seveda na veliko začudenje funkcionarjev slovenskega veleposlaništva v Bonnu: ti so namreč v priprave na obisk vložili kar nekaj dela in naporov, in sicer ne na lastno pest, marveč po naročilu centrale, to je zunanje ministristva, ki ga je tedaj še vodil Rupel. Ta je potem nekaj godrnjal brez časnika, ki ga imate v rokah in ki ga je opozoril na dejanske razmere. Zgodovina se menda ponavlja. In sicer kot farsa: tudi tokrat je namreč priprave tehnične in vsebinske – za Kučanov obisk v Ženevi pripravljalo slovensko zunanje ministristvo, konec minulega tedna še Ruplovo, od torka dalje pa tudi formalno še Peterletovo. Nauk zgodbe: včasih je dobro, če minister že prvi dan svojega službovanja vpraša, kaj počno v njegovem ministristvu. Se bolje pa bo, če bodo najvišji državni organi vsaj na zunanji spoštovali načelo sodelovanja in sinergije ter nastopili skladno in brez pridušenih ljubosumnosti, če že navznoter radi kažejo veliko teh povsem človeških slabosti. M. S.

»Diplomatski čudež«

V Mozambiku so oktobra lani s sporazumom ustavili državljansko vojno, mir pa še kar traja – Uspeh pogajalcev bodo zdaj zacele utverjati modre čelade OZN

OD NAŠE DOPISNICE

RIM, 28. januarja – Med mnogimi mednarodnimi posredovanji se zdaj zdi, da bo eno morda uspešno končalo državljansko vojno in vpelvalo deželo v mirno življenje.

Državljanška vojna v Mozambiku, deželi ob Indijskem oceanu s 16 milijoni prebivalcev, se je oktobra lani formalno pretrgala s podpisom Rimskih sporazumov in 16. decembra lani je Varnostni svet ZN začel postopek za namestitve 7200 modrih čelad, ki naj bi zagotovili izvedbo sporazuma. Del teh sil bodo sestavljali tudi italijanski vojaki, ki bodo nadzorovali takomenuvani beinski konkor, ki povezuje Beiro, drugo mozambiško največje mesto, z Machipando na meji z Zimbabvejem. 294 kilometrov ceste je prav tako kot za Mozambik pomembno tudi za Zimbabve, ker po tej poti prihaja vsa nafta in v poteka večina mednarodne trgovine.

Italijanskim, urugvajskim in bangladeškim vojakom bo pripadla naloga izgoniti se »ušinku Angole«, kjer so se sovražnosti po volihval obnovele, in razporediti vladne sile in čete gibanja Renamo v 49 izbranih con (v vsaki od njih bo 5 opazovalcev ZN). ZN imajo tudi nalogo omogočiti vrnitev beguncev in preseljenih ljudi (najmanj milijon ljudi), omogočiti vrnitev vojakov v civilno življenje in pripravi tla za normalno politično življenje. Finančne stroške nosijo ZN, vse posebnosti in morebitne zaplete v različnih fazah izvajanja načrta bodo financirali iz sklada 402 milijonov dolarjev, ki so jih za te namene prispevala države na konferenci pod pokroviteljstvom Italije.

Premije v Mozambiku je bil sad enih od najbolj nenavadnih in zapletenih poveljnih pogajanj. Jedro pogajalcev so namreč sestavljali predstavniki skupnosti sv. Egidija, ki imajo svoje središče v starodavnem samostanu v rimski četvi Trastevere in se je pod tem imenom pomozila v kakšnih sto podružnic v dvajsetih državah. V Mozambiku je uspeh pogajanj pripisati zlasti prizadevanjem Andree Riccardi-

ja, uveljavljenega zgodovinarja krščanstva in ustanovitelja Skupnosti duhovnika Mattea Zuppija in nekdanjega italijanskega diplomatskega funkcionarja Maria Rafacellija, ki je dolgo deloval na svojo roko, brez pooblastil zunanjeje ministristva. Njim se je pridružil še beirski nadškof Jaime Gonçalves, ki se je s svojo strani vedno zavzemal za nacionalno spravo.

Tako je, pravijo poznavalci, nastal v Mozambiku v nenavadni zasedbi in nenavadnih okoliščinah »prvi in edini italijanski zunanje-politični čudež«, usli, ki je lahko malo izboljša okus po politični uradni politiki v Somaliji. Smeri, ki je v mednarodnih odnosih videla tako dobesedno nadaljevanje notranje politike, da je vanje vgradila korupcijo in pripeljala zaradi vezi z diktatorjem Barrejem od tega, da zdaj Italija v Somaliji ni zaželenca. Ii-ha diplomacija Skupnosti sv. Egidija, ki je na koncu sprejela tudi uradno Italijo, je odprla pot k uspešnemu, za zdaj, posredovanju ZN.

MOICA DRČAR-MURKO

Razprtije v filipinski KP

Filipini so država z najdlje trajajočo levičarsko oboroženo vstajo v jugovzhodni Aziji – KP po 33 letih ni več prepovedana – Ustanovitelj KP Sison skuša izvajati maoistične čistke

Filipini so v jugovzhodni Aziji, sicer znani po »vrtini« v smislu burnega, uspešnega razvoja, v marsičem izjema. Ne nazadnje kar zadeva delovanje levičarskih sil. So ena redkih držav, kjer se je komunistična partija obdržala kot nikakor ne pomembna politična sila. Prav tako njeno oboroženo krilo. Nova ljudska armada (NPA). Po drugi strani spodbokajo normalne razmere separatisti na eni in skrajno desničarska gibanja na drugi strani; prav tako z gverilskimi formacijami.

Kar zadeva filipinsko KP, je ta po nastanku duhovni otrok Mao Zedonga, maoizma. Ni bilo naključje, da so jo ustanovili 1968, leta, ob 65-letnici Mao Zedonga. Partija, nastala iz vrst levičarskih intelektualcev, radikalnih študentov in kmečkega proletariata, je bila kar lep eš ideološko in gmočno odvisna od Pekinga. Ideološko je v marsičem še zdaj, četrt stoletja kasneje, gmočno in v smislu spodbujanja pa jo je kitajsko vodstvo pustilo na cedilo 1975. leta, ko je napravilo zasuk in se začelo dobriki filipinskega diktatorja Ferdinandu Marcosu.

Klofuta iz Pekinga pa je imela tudi dobre strani. Partija in njeno oboroženo krilo NPA sta pridobila na preprijatosti, saj nista veljali bi več za orodje tujе azijske vlesile. In pekingska nezvestoba jih je prisilila na naslonitev na lastne sile pri organizaciji, propagandi, opremljanju in novačenju gverilcev.

Minila so leta. Močnosta vstaja je pomelala z Marcosovim režimom, predsednika je postal Corazon Aquinoval, lani pa so za predsednika republike izvolili Fiedela Ramosa. Z Aquinovala je storila nekaj ukrepov, s katerimi so ublažili preganjanje komunistov. Izpustili so več najvišjih voditeljev z Josejem Sisonom, ustanoviteljem KP, na čelu.

Lani poleti pa je novi predsednik Ramos dosegel, da je parlament prekinil 35 let trajajočo prepoved KP Filipinov. To naj bi bil uvod – tako upajo Ramos in njegovi – v začetek konca v jugovzhodni Aziji najdlje trajajočega komunističnega oboroženega uporniškega gibanja.

Uradno – iz vojaških in policijskih krogov – je slišati, da se je število partizanov NPA itak močno skrčilo: od blizu 25.000 na 13.000 ali celo na manj 7.000 sredi lanskega leta. To morebiti drži ali pa želijo vojaki in policaji s tem javnost prepričati o lastni uspešnosti.

Nevarni opazovalci menijo, da deloma to drži. Po slovnem razumu oboroženo vstajo v osemdesetih letih – kar 62 od skupaj 63 provinc – je poveljstvo NPA začelo primanjkovati denarja in živeža. In namesto prostovoljnih prispevkov so začeli uvajati »judske davke« v denarju in blagu. Že tako revni kmetje razumljivo niso bili navdušeni.

Ob koncu lanskega leta pa se je pokazalo, da je KP Filipinov zdaj v prejkone najhujši

knzi od ustanovitve naprej. Razraščajo se frakcijski boji, morebiti grozi celo odkrit razkol.

Ironija usode je v tem, da je – kot kaže – zaplete in razdore sprožili sam ustanovitelj partije, ki po izpustu iz zaporov živi v Utrechtu na Nizozemskem. Ta je lani, ko je bil formalno vnovič prevzel vodstvo KP, na plenumu CK, kjer se je to zgodilo, je Sison v maoističnem slogu sprožil kampanjo »popravljanja napak.« To naj bi bilo potrebno sprito »buhid ideoloških in organizacijskih napak«, storjenih od osemdesetih let dalje.

Partija da je opustila pravilno maoistično linijo na revnih kmetih slonetih »razširjenih ljudske vojne« in to smer začela kombinirati s strategijo »vstaje« po zgledu sandinistov v Nikaragvi. Sison sije ko prej vztraja, da je filipinska družba fevdalna, ne pa »napol kapitalistična«, kot trdijo drugi voditelji KP. Sisonu očitajo, da sodobnega življenja in razvoja v zadnjih desetletjih ne pozna in ne prizna.

Sisonu nasprotna struja ne zanika potrebo po nadaljevanju partizanskega boja na področju, marveč se ogreva tudi za upore po mestih, pa tudi za vključevanje KP v strankarsko življenje in v gibanje za agrarno reformo.

Kaže, da je razmerje sil v vodstvu KP za zdaj neodločeno.

JOŽE SIRCELJ

Trije meseci na radiu

4

Piše BRANKO GRADIŠNIK

Iz pisma vodilnemu Demokratu: »Neodvisnost medijev ne pomeni ekvidistanca, ampak dejansko neodvisnost, to je, samostojno, nadstrankarsko, na civilizacijske dosežke oprto (predvsem svobodno) politiko, ki jo potem mediji lahko vzporejajo z (ideološko in konkretno) resničnostjo in svrhujo nam, kjer je pač treba. (Gl. razmislijanje Bogdana Lesnika v Razgledih.) Ekvidistanca predpostavlja nujno večno blokado. Ta se kaže v Svetu. Ekvidistanca je enaka podrejenosti, in zato je Svet strankarski nadzorni organ, namesto da bi bil administrativno telo z enako neodvisnostjo, kakor jo ima kak sodni stol (no, ta je pri nas tudi nima in to je dodaten pomanjkljivost). Že te volitve lahko geometrijo sil v Svetu spremenijo tako, da bo imela ena stranka absoluten vpliv! Kaj bo potem ostalo od ekvidistenče? Seme zla pa izvira iz želje vsaj strank, tudi Demokrata, da bi se polastile javnosti (namesto da bi samo dovolj občutljivo prevajali interese javnosti, nacije ipd., v politiko, in se pri tem zanašali – vsaj Demokrati – na temeljno dobrobo in zdravo pamet Človeka, torej tudi večine na volitvah!). Še, da Demokrati poskušajo dobiti tak ali drugačen vzvod na javnost, pripravljajo teren kake drugi stranki (na primer LDS), da prevzame vzvod potem dokončno v svoje roke.

Skratka, Demokrati bi morali opozarjati na razliko med neodvisnostjo in pa enakomerno odvisnostjo medijev. Morali bi medijem pomagati, da bi se na ustavni ravni bojevali za svoje pravice tudi proti Svetu, kjer ta krši duha in

črko Ustave! Tega Kacin seveda ne zmore, saj je sam avtor enako polaščujočega zakona!

Med sejo bral Mastnakov. Pogled na organiziranost Radia, datiran z oktobrom 1990. Na osumih straneh Mastnak dokazuje, da je ločevanje programske in poslovne funkcije nesprejemljivo in da je mlahav vovodstvo RTV dopustilo, da sta se Koper in Maribor dejansko osamosvojila. Princip, da je ustvarjanje dohodka v celoti last organizacije, ki ga je pridobila, se je iz gospodarnega sprišlo v brezobzirnega, saj so enote potem investirale v projekte, ki ne rabijo nacionalnemu programskemu interesu. Radijski tozdi so se potem zaprli vase in programsko hipertrofirali (imamo dva MB, dva K in tri LJ programe, od katerih si nekateri direktno konkurirajo ali pa se vsaj po nepotrebnem podvajajo...). Mastnak pletida, da v etru v nobenem trenutku ne bi smelo biti več programov od treh (tradicionalni jasno). Kolikor kaka enota proizvaja nacionalnega, pač ne bi smela participirati iz naračnine. Za kontrolo na tem področju je potrebna močna središčna točka (po možnosti v personalno združeni funkciji).

Potem se Mastnak zavzema za princip, po katerem bi se frekvence dodeljevale prioriteto nacionalnim programom in šele potem lokalnim ipd. Prav tako naj bi se iz naračnine ne pokrivalo obratovanje tistih delov mreže, ki ne rabijo sinjurni nacionalnih programov.

Na koncu Mastnak z zgledi, sposojenimi iz Evrope, opozarja, da parcelizacija ustanov vodi v tekmo, v kateri je močno orodje komercializacija programa, to pa vodi proč od nacionalne produkcije...

Pripisal sem, da se strinjam z njegovimi pogledi in da ne razumem, kako da jih na Svetu, ko se je odločalo o Statutu, niso opazili. (Njegovo se spuščal v vprašanje, zakaj naj bi nacionalni program sestavljali trije programi, od katerih je eden očitno komercialen...)

Vsekakor mi je bilo to pisanje vsaj tako zanimivo kot Savičev traktat (1200 vrstic) z naslovom Osnovni koncept razvoja nacionalnega radia, ki mi je Savič, če sem prav razumel Vurnika, ki mi je tekst dal, predložil Svetu kot svoj program, ki je kandidiral za glavnega urednika radijskih programov. Ker bi tekst rad teoretsko uskladi elemente, ki so v koliziji, kljub vsej razgledanosti in strokovnosti ponekod zdršne na raven abstraktnosti. Se posebej v sklepnem delu (tipa »zavzemam se za...«). Vris: kot tista predavanja, v katerih profesor sicer pokrije vsa gled

Zakaj se je projekt Mreže spet ustavil

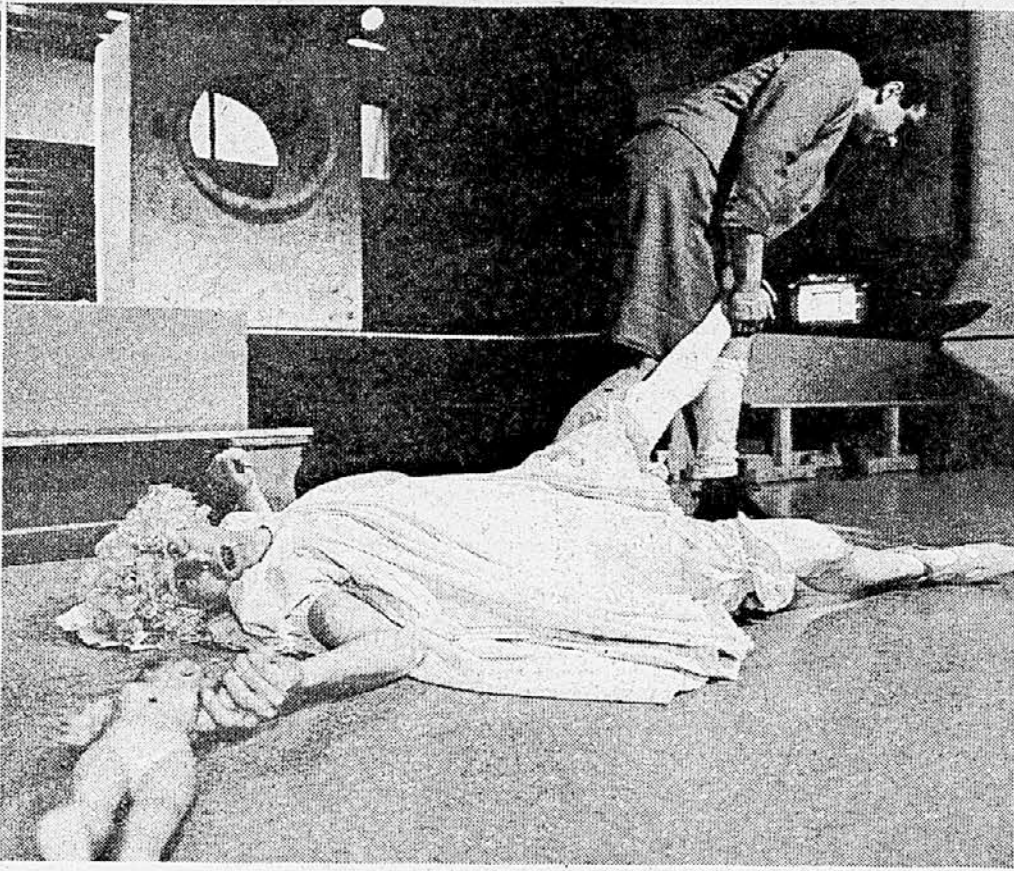
Odgovore so skušali poiskati na tiskovni konferenci predstavniki Mreže za Metelkovo, a bili so »glas vpijočega v puščavi«

V galeriji Skuc na Starem trgu so včeraj predstavniki Mreže za Metelkovo pripravili tiskovno konferenco, saj so se po dvojnopolletnih prizadevanjih za pridobitev prostorov (v končni fazi 5000 kvadratnih metrov) v izpraznjenih vojaških objektih na Metelkovi ponovno zagnali na mrtvi točki. Kljub številnim načelnim soglasjem in nekaterim podpisanim dokumentom, ki so bili njim v prid, prostori še vedno niso sive. Žal ni bilo predstavnikov tistih institucij, ki bi znale odgovoriti zakaj.

Pavle Gantar je uvodoma izpostavil osnovno dilemo – vprašanje prenosa objekta. Stališča MZM, ki so bila že večkrat predstavljena, so namreč, da vojaški objekti ne sodijo v mesto oz. njegovo središče, strinjajo se s tem, da dobi določen del objektov šolstvo, vsi ostali objekti pa naj se vrnejo prejšnjim lastnikom. Kakor je dejal, »scatni in formelen, ampak je vsebinsko naraven«. Kina in knjižnica, institucija, ampak pobuda državljanov, jih ne morejo obravnavati na isti način kot na primer šole. Prepuščeni so primeru lokalnih interesov, v tem primeru mestu Ljubljana in občini Center. Ker predstavnikov mestnih oblasti na tiskovni konferenci ni bilo, smo jih poklicali po telefonu. Namesto predstavnika IS skupščine mesta Ljubljane Marjana Vidmarja je bil dal izjavo njihov predstavnik za stike z javnostjo Andrej Meglič: »Na tiskovno konferenco nisimo bili povabljeni, če bi bilo, bi gotovo nekdaj od nas prišli.« V galeriji Skuc pa je Bratko Bibič med drugim povedal, da imajo z mestnimi oblastmi slabe izkušnje. Lani so se skušali večkrat sestati z Marjanom Vidmarjem, a jih ni sprejel.

Miran Bogataj z ministrstva za obrambo pa je dejal, da njihovo ministrstvo v zvezi z Metelkovo že od novembra 1991 nima interesov. Upošteva jo kot teritorij, po katerih mora ministrstvo pri tiskovni konferenci sodelovati z lokalnimi oblastmi in jim ne sme kakorkoli vsiljevati svojih predlogov. Tako tudi ni bil sprejemljiv predlog ministrstva za kulturo, da naj se del objektov dodeli Mreži. Trenutno se dogovarjajo z mestom Ljubljana za preduj enega dela Metelkove IS mesta in do konca tedna bo zaključena tudi sodelovanje na cenitih teh objektov. Se enkrat je poudaril, da upošteva lokalne interese.

Borut Brumen, predstavnik INDOK Mreže za Metelkovo, je dejal, da z načelnimi podporami ne morejo biti več zadovoljni. Z vsakim letom propade 18 odstotkov hiše, ki je starejša od 50 let. Pri zavlčevanju gre po njegovem mnenju za klasičen primer spekulacije. Evropska mesta se med seboj merijo tudi po infrastrukturi in po tem, koliko prostora v svojih središčih namenijo neodvisni umetniški produkciji. Urša Geršak, predstavnica Open Society Funda je omenila, da imajo sredstva za vzdrževanje prostora. O denarnih vprašanjih pa je govoril tudi Zorko Škor, član izvršnega odbora MZM, ki je dejal, da bo del dejavnosti kljub svoji neprofitni naravnosti, prinašal določen inkaso. Ponovno so poudarili, da bi moralo mesto upoštevati

ROZMANOV TARTIF – Prizor iz vaje. (Foto: Jože Suhadolnik)

Znanstvena prebujba Obale

Izšli so že drugi Anali Koprškega primorja in bližnjih pokrajin – Knjižnica Darka Darovca o zgodovini Istre in Duške Žitko Ex voto

Obala bo dobila tretjo slovensko univerzo, o tem ni nobenega dvoma: če ne danes, pa jutri ali čez deset let. Včerajšnja tiskovna konferenca v KIC Krizancu v Ljubljani ob predstavitvi drugega zbornika Annale (Anali Koprškega primorja in bližnjih pokrajin) se namreč ni končala z razpravo o vsebini zbirke, ampak o obalni univerzi. Vitis je bil, kot da bi jo najraje ustanovili kar takoj.

Anale Koprškega primorja in bližnjih pokrajin je začela lani izdajati širša skupina primorskih znanstvenikov, glavno pobudo pa je dala Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, ki ga vodi predsednik Salvator Žitko. Analje so izrazito interdisciplinarna publikacija in tematsko vezana na slovensko Istro. Kot je na predstavitvi povedal Salvator Žitko, je ravno Zgodovinsko društvo za južno Primorsko vneslo svežino v znanstveno-raziskovalno prizadevanje in hkrati povezoval profesionalne kulturne ustanove na Obali. Rezultat te široko zastavljene aktivnosti so letni zborniki (doslej dva), nova serija publikacij v Knjižnici Annale (doslej dve) in mednarodni znanstveni simpozij (letos junija bo potekal o Beneški Istri). Kot je omenil Žitko, se je zanimanje za sodelovanje razširilo tudi v osrednjo Slovenijo in tujino,

tako so zbornik Analov že predstavili v Pulju, Poreču in Trstu. Vsebinsko zbornika Anali Koprškega primorja in bližnjih pokrajin je predstavil glavni urednik Darko Darovec. V prvem tematskem sklopu so članki in razprave s področja naravoslovja, arheologije, zgodovinskega, posebej bi omenili del razprave Darje Mihelič o zgodovini hazarda v srednjeveških mestih severozahodne Istre (Trst, Koper, Izola, Piran), ki bo v celoti izšla v knjižnici. Sledijo razprave s področja humanistike, uprave, pomorskega prometa, ribe industrije, istrske glasbe, arhitekture (Arhitektura, Tartinjevega gledališča), turizma, politične in kulturne zgodovine (npr. o vlogi Miroslava Vilharja v kulturnem in političnem življenju na Pivškem), manjšinskega solstva na Tržaškem in v Piranu, jezikovnih meja.

Drugi tematski sklop so zapiski in gradivo s poudarkom na dokumentih oziroma njihovi opisi predstaviti (npr. Tartinjeva biografija, monografija o Tartinjevi hiši v Piranu, stolnica Tržaška posojilnica in hranilnica ipd.). V tretjem delu je predstavitev dela zavodov in

Marko Švabič

»Marko Švabič je največji slovenski pisatelj je Tomaž Salamon leta 1972 komentiral izid knjige »SONCE SONCE SONCE«. Bili so čisti sonca, upanja, poezija, vse v nepremagljivi mladosti. Zlobni stari so rahlo: »Demokracija da, razkoj ne!«. Marko pa se je v svojih tekstih, slogovno do skrajnosti duhovitih, posmehoval vsem zaganjanim, prenapetim in bedastim pomembnežem na eni in na drugi strani. Ko pa je v tekst postavil samega sebe kot junaka, je ironično distanco, ki je bila tudi sicer moto njegovega pisanja, in hvajanje, izpili do skrajnih vrhuncev – prav nič si ni priznal.

Njegova zbirka dramskih besedil »Mlad junak« (1979) je nastala v času iskanja prostora pod soncem. Iskanje smisla, ki je naloga mlade, in opravilo vseh literarnih junakov, se v teh tekstih izteče v ugotovitvi, da je ljubezen lahko življenje izpolni s smislom. Časi, ki so tedaj prihajali, pa so bili vedno manj naklonjeni ljubezni, prah časa se je vsipal na vse nas in na pisatelja Švabiča in nam vedno bolj zastiral pogled na sonce. V knjigi »Bilka proti prahu« (1983) se ponovno dvigne in napoti popravljati svet mladi junak, čeprav zdaj že nekoliko zrelejši in predurjenjši, manj pikar do napak, tujih in svojih. Svet pa se je spreminjal naprej v procesih in dogodkih, ki so neobvladljivi tudi največjemu mlademu junaku. »Težko je urejati ta svet tako brž; preširoko je vse...« je nekje zapisal Marko. Naslov »Črna luknja« (1987) pomeni marsikaj, med drugim tudi praznino, v ka-

tero se nam izteče življenje. Nesmiselna nesreča, ki je v štirinajstdeset letu prekinila bitke mladega junaka Marka Švabiča, kot da potrjuje brezumno okrutnost te praznine.

Teden dni pred nesrečo, v petek zvečer, sva nekoliko zadihana, po prehojenih starih etažah stopnišča, obstala na vhodu v njegovo mrzlo podstrešno stanovanje. V časih gnilega socializma je dvigalo vedno delovaloj Gretno, pa vendar odpuščajoče, tako kot je on znal, se je nasmehnil ob tej pripombi. Sedanjí čas slovenstva mu ni bil, slovenskemu pisatelju z »mekanim č«, nič kaj blizu. Sedanjí junaki ga menda niso potrebovali in ko so vnovčevali svoje zasluge za novo slovensko zgodbo, so kar hoté pozabljali na Marka, ki je v njenih začetkih in tudi kasneje s svojimi teksti veliko prispeval k temu, da se je zgodila. Gotovo pa bodo bodoči rodovi Slovencev manj zaplankano zastrli in bodo Marku dopustili ne le njegov »mekani č«, pač pa tudi cankarjansko distanco, ki jo je imel do takšnega slovenstva. Brez nadaljnjega – Marko Švabič JE velik slovenski pisatelj.

BORIS VUK

Nove razstave

V Umetnostni galeriji v Mariboru je na ogled razstava slik Mihe Maleša (1903–1993), ki je posvečena umetnikovi 90. obletnici rojstva. V horjolski osnovni šoli bodo danes, 29. januarja, ob 18. uri odprli razstavo del Kristofa Zupeta, v Pilonovi galeriji v Ajdovščini bo tega dne ob 18. uri otvoritev razstave Margareta, na kateri se bo predstavila skupina italijanskih likovnikov (6 slikarjev in 2 kiparjev). V galeriji Miklova hiša v Ribnici bo danes ob 19. uri otvoritev razstave slik Zdenke Žido, v razstavnih prostorih KUD Miran Jarc Škocjan na Studencu pri Domžalah bodo danes ob 19. uri odprli razstavo kipov Toneta Tršarja, v galeriji Grad v Ravnah na Koroškem bodo tega dne ob 18. uri odprli razstavo del Lovjeta Logarja in v ponedeljek, 1. februarja, bodo v knjižnici Prežihov Voranc v Trzinu odprli razstavo karikaturne Slovenski kulturniki Boruta Pečarja

Razstava mladega logaškega fotografa

V logaški knjižnici bodo nočjo ob 19.30 odprli razstavo fotografij Rafaela Marna. Fotograf je svoja prva dela razstavil leta 1990. Na sliki: Rafael Marn, Dolenjska 1992.

Spominska predstavitev Satana Panonskega

Ob obletnici smrti glasbenika, pesnika in slikarja Ivica Čuljaka-Kečerja alias Satana Panonskega je KUD France Prešeren v Trnovem pripravil spominsko predstavitev njegovih del. Prireditve bo v petek, 29. januarja, ob 21. uri v Kudu, in sicer bo njegove pesmi recitiral njegov prijatelj Bare (pevec skupine Majke), predvajali bodo film o umetniku, ki ga je za svojo diplomsko nalogo posnel Milorad Milinković.

Osiveli otroci Enesa Kiševiča

V soboto, 30. januarja, ob 20. uri bo v dvorani KUD France Prešeren gostoval znameniti bosanski pesnik Enes Kiševič. Na recitalu bo predstavil svojo zadnjo, pred kratkim izdano knjigo pesmi, ki je nastajala pod vplivom tragedije v Bosni in Hercegovini. Knjiga z naslovom Osiveli otroci (Sijeda djeca) je odraz pesnikove globoke užalostitve nad kataklizmom, ki je zajela njegovo domovino in ljudi, ter nerazumevanja sanitizacije človeka, ki se je namelnilo uničiti svoje sobrate.

Stephen Haslam spet gostuje

Novogoriški klub 2001 je novembra lani pripravil »novodobno« delavnico z naslovom Zdravljenje odnosov, ki jo je vodil ameriški predavatelj Stephen Haslam. Ker je delavnica zelo uspešna in se zanimanje zanjo ni poleglo, pripravljajo klub ponoviti, in sicer 13. in 14. februarja, seveda v Novi Gorici. Tisti, ki bi jih stvar ugnela zanimati, se lahko po dodatne informacije obrnejo na tel. (065) 25-338.

Filmi Božidarja Jakca

V Muzeju Kočevje bodo zaprli razstavo Risbe zasedanja zbora odposlancev slovenskega naroda

Klasika danes ne odslikava sveta

Zato je Vito Taufer naročil Andreju Rozmanu pisanje novega Tartuffa – Premiera bo nočjo v SMG

V Slovenskem mladinskem gledališču se je Vito Taufer lotil projekta interpretacije klasičnih dramskih tekstov in k sodelovanju povabil Andreja Rozmana, Emila Filipčiča in Toneta Partljiča. Nočjo ob 19. uri bo tako premiera Tartiffa Andreja Anabaptista Rozmana, znanega Roze, kulnega voditelja Jane Monro.

»Klasičen Molierov Tartuffe je premalo oster, da bi lahko zivel v gledališču kot zrcalo sveta«, poleg tega smo pri interpretaciji klasičnih tekstov preveč splošni, vedno se preveč poudarja in interpretaciji in ne odslikava sveta«, je svojo zamisel predstavil Vito Taufer, režiser uprizoritve, na sredini tiskovni konferenci. Andrej Rozman se je vabilu, da naj napiše dramo po Molierovem Tartuffu odzval, naloge je sprejel kot poseben izziv in se skušal v enajsterje spraviti čim bolj sodobno verzno. »Originalno« vero je Rozman zamenjal s poslovnostjo (biznisom). Matej Bogataj (poleg Ivica Buljana še en dramaturg predstave) je izpostavil, da je avtor teksta problematiko postavil v prihodnost in se je seveda obnašal kot vsi pisci znanstvene fantastike in tako vnesel veliko elementov znanstvene fantastike. Svetloštevilo je avtor zamenjal s ceneno eozoteriko, Tartuffe je slepar kot biotergetik. Saman ipd. Ivica Buljan pa je dodal, da Molierova komedija kot znanstvena obstarja, a v XX. stoletju ne more več funkcionirati na enak način kot je takrat.

Arhitekt Samo Cufnik kot scenograf prvič sodeluje z Vitom Tauferjem, kostumografijo je oblikovala Barbara Stupica, glasbeni oblikovalec je Stanko Juzbašič, koreografijo je prispeval Matjaž Jarič, lučni mojster je bil Pascal Merat iz Pariza, lektorka je bila Meratje Dermelj-Roposa, video je posnel Mare Kovac, nastopil pa bodo Miloš Battelino, Ivan Godnič, Željko Hrs, Dario Varga, Jožef Ropša, Uroš Maček, Robert Prebil, Andrej Rozman-Roza, Janez Škof, Niko Goršič, Ivan Šikora, Stefan Marček, Dore Kragelj, Sandi Mikulž in Daniela Pietra-santa. JELKA ŠUTEJ ADAMIČ

PREJELI SMO

Dijaki niso razdejali Cankarjevega doma

(odmev na zapis v rubriki »V enem stavku«)

Dijaki Naravoslovnega srednjšolskega centra iz Nove Gorice so si ogledali predstavo Kralja Leara v Cankarjevem domu. Okrog 1000 dijakov je s 45 spremljevalci (profesorji) uprizoritev pohvalilo in večina visoko ocenilo celotno dogajanje v tej osrednji kulturni instituciji Slovencev. Skrajno cinčen in v oklepajih zapisani žaljivi sestavek nepodpisane obveščevalca v Delu, dne 22. januarja 1993, da pa vedeti cenjenemu bratstvu dnevnika, da so prišli v Ljubljano dijaki naravoslovno matematične šole iz Nove Gorice in so malodane razdejali Cankarjev dom. Dijaki so prišli kulturno na predstavo z 20 avtobusi. Steklena vrata na balkonu so se sesula, ko so dijaki vstopali v dvorano in ne moremo trditi, da so jih dijaki namerno razbili.

Res je, da je bilo potrebno dijake ob odmoru opozoriti, naj bodo mirnejši, vendar je igralni ansambel ob zaključku predstave po razgovoru z gospodom Ferrarjem izrazil zadovoljstvo nad spremljanjem predstave.

Naj se na tem mestu zahvalim ansamblu, ki je uprizoril Kralja Leara, in naj izrečem zahvalo vsem delavcem v Cankarjevem domu, ker so omogočili, da si je tako veliko število dijakov lahko ogledalo predstavo. Vsem, ki poskušajo s takšnimi podvigi kazati na vse, ki so v to naše izobraževanje vključeni, pa le v človeški razmislek. Pa podpis pod vse, kar zapišemo, bi se spodobilo.

Prof. Bojan Bratina, v. d. ravnatelja

Opravičilo

Opravičujemo se scenografu Mirjani Koren in bralcem članka Ples predstavnih slik, objavljene v Delu 26. 1. 1993, kjer je pomotoma napisano, da je scenografija napravljena po zamisli Marjana Korena namesto Mirjane Koren.

Srečna polica

Dvakrat mesečno za milijon tolarjev nagrad!

TOMAŽ LORENZ Z NOVO CD

Tudi plošča je portret

Pred petindevsetimi leti je začel s svojim umetniškim delom (danes že znameniti) Trio, Lorenz, najmlajši član tega ansambla, violinist Tomaž Lorenz, je imel takrat komaj 13 (trinajst) let. Posnetek iz onega časa se obdaja, a uporabi bi ga kazalo, če bi z njim hoteli pojasniti fenomen treh bratov – komornih muzikov. Toda je že tako, tudi če so bratje kot ansambel še tako enoviti, med seboj enakovredni, enaki med enakimi, je med njimi vendarle izstopajoča osebnost, in o tej stvari ta zapis, ki je nastal ob javni predstavitvi (promociji) nove laserske plošče, s katero se postavlja violinist Tomaž Lorenz.

Tomaž je prav imeniten violinist, izvrsten glashenik, ki zna iz vsake glasbe potegniti tisto najboljše. Plošča je na njej najdemo slogovno različna dela, tudi delo slovenskega skladatelja, a v prvi vrsti mi je uho prebrčalo prav ubudljivo in nenavadno rahločutno vodenje violinjskih glasov, ki najdemo v soglasju s spremljevalnimi instrumenti, to pot so to čembalo (nani igra Maks Strmčnik), kitara (Jerko Novak) in klavir (Alekša Šček Lorenz) idealno mero medsebojne uglasnosti. Povedano z drugimi besedami: tudi Tomaž Lorenz – violinist še vedno ostaja mojster komorne glasbe, tudi s Sonato za violino in čembalo Jana Vaclava Stamica si je violinist približal zvočno čembalo in z njim dosegel prvinsko interpretacijo domnevnega rekonstruiranega sloga. Enako velja za Duetino (za violino in kitaro) Maura Giuliani in nič manj za interpretaciji Sonate za violino in klavir Leaša Janáčka in za Sonatino za violino in klavir v G-duru Antonina Dvořaka.

Edina slovenska skladba na plošči je Epicedion Lovjeta Lebiča. Na plošči je prva (osnovna) različica s kitaro iz leta 1978, medtem ko druga (natirjena) različica priporoka uporabo kitarerega kot akordičnega instrumenta, pa tretja različica v drugem stavku dodaja orgle. V četrtem in zadnjem stavku, s podnaslovom »Glasba slovesa« (delo je posvečeno spominu muzikologa Rafaela Ajleca), avtor z akordičnim instrumentom (s kitaro) citira odlomek iz madrigala Jacobusa Gallusa – »O mors, quam dura, quam tristia sunt tua iura...« z glissandi in tremolom solistične violine, z dvema tiha udara gonga pa glasba epiloga izgine.

PREDSEDNIK

Mercina? Ne, mrhovina!

Predsinodni Cavazzov-Tomašičev televizijski film Predsednik je nedvomno politična satira. Toda kakšna! In na koga ali kaj? Kar zadeva prvo vprašanje, bi bilo treba po filmu najprej temeljito pospraviti. Tu je namreč vse: prvoosebni pripovedni okvir, ki naj bi vzbujal aluzijo na konjunkturalne (predsedniške, okolišne) avtoritativne, nenavadna vinčna zgodba, ki naj bi (politične) avtoritativne o moči politične manipulacije, neproblematični, priporočilni satirični tloris, ki naj bi obojemu podelil irrelevantnost (politika je pač nekaj slabega!), nepregledna gostota komičnih dramaturških vzorcev (od gaga do parodičnih ekskluziv), ki naj bi seveda zabavali, jasni namigi na kraj in čas te politične nesreče, ki naj bi podanike predalpske republike ostvestili in (najbrž) podelili usodnim državiškim opravilom časo zdravega distancnega humorja, namito polna galerija akterjev in »institucij«, sovraženih sil in domobitnih zajedavcev, kar naj bi, jasno, vzbudilo vtis, da je optimalna metafora za (slovensko) politiko – kaotična logika kurnika. Ob vsem tem pa neizmerno prizorišče, zapletov, zmesnjava kostumov in jezikov, nizko in visoko proračunskih rekvizitov. A tudi zmešnjava ambicij in ležernega prepričanja, da je ni tako neslane reči, ki bi je satirični menu ne mogel absolvirati. Proti satiri seveda ne more imeti nihče nestransko, a žal je tako, da mora imeti celo najbolj nedolžen vic nekakšno razvidno narativno strukturo. Z drugimi besedami: nekontrolirano forsiranje satirično-parodičnih elementov je iz lastnega predmeta naredilo neujetno mrhovino.

In satira na čigav račun? Slovenska politika si upravičeno mene svoje potne roke. Te filmske kreature, s predsednikom Mercino na čelu, so očitno padle s kakšnega marmoskega pogorja. Tu jih namreč ni. Je kdo prepoznal vsaj znamenite Janseve konje? Če jih je, je pač površno gledal. Res, politični veljaki si lahko čestitajo: prvi poskus z njihovo malopridnostjo je pokazal, da so bridkejši od satire.

Boris Cavazza, ki je v Predsedniku nedvomno največ investiral, pa je najbrž moral ugotoviti, da je (slovenski) film nevarna stvar: po dveh več kot solidnih teveh filmih ga je nazadnje doletela usoda, ki je v teh krajih pač namenjena filmskim delavcem. Tega si ni zaslužil. PETER KOLSEK

MARC RIBOT SHREK V KLUBU K4

Velika moč kitarskih strun

ga countryja Maria McKee in njen odlični solo prevenc, na katerem Ribot brez strahu preigra vsa osladna neviške melodije, to je le nekaj med seboj skreganih projektov, pri katerih pa Ribot (sodeč po njihovi kvaliteti) sploh ni trpel. Marc Ribot me je s tokovnim koncertom v klubu K4 še enkrat prepričal, da pripada istemu toku glasbenikov, ki ga najbolj cenim. Njegovo delo je namreč povezano s tradicijo, obenem pa ohranja svojo drugačnost, hrupnost in, če hočete, atonalno nevrotičnost New Yorka, ki jo je domača publika spoznala na koncertih skupin Sonic Youth, Swans in Naked City. Znameniti izreki: »Tradicija je krožnik, ki ni tvoj,« in »Tradicija je krožnik, ki ga moramo najprej napolniti in ga nato združiti ob konici aktualnih glasbenih in političnih dogajanj.«

Če na hitro preletimo seznam glasbenikov, s katerimi je Marc Ribot (r. 1954, v New Jerseyu) snemal in si tako »služil kruh«, oziroma če preposlušamo nekaj najbolj izstopajočih tovrstnih plošč, pridemo do spoznanja, da gre za kitarista, ki je dojemljivi za različne vrste popularne glasbe, ko smo se slišali s skupino Rootless Cosmopolitans, je Ribot očito odkril nekaj svežih »zvočnih virov«. Takrat nas je z zvoki nesrečno razsutega Balkana presenetil Coleman, ki je že skoraj pozabljeno himno »Hej Slovani« preprepal v njemu bolj domačo »Star Spangled Balkans«. Zdi se, da je Ribot zdaj še bolj prepričan v lastne koronine, saj v zvokih, ki bi jim lahko pripisali balkansko poreklo, prepoznamo utrineke iz židovske klezmer glasbe. Ribot je s kitaristom Rogerjem Kleierom, basistom Sebastianom

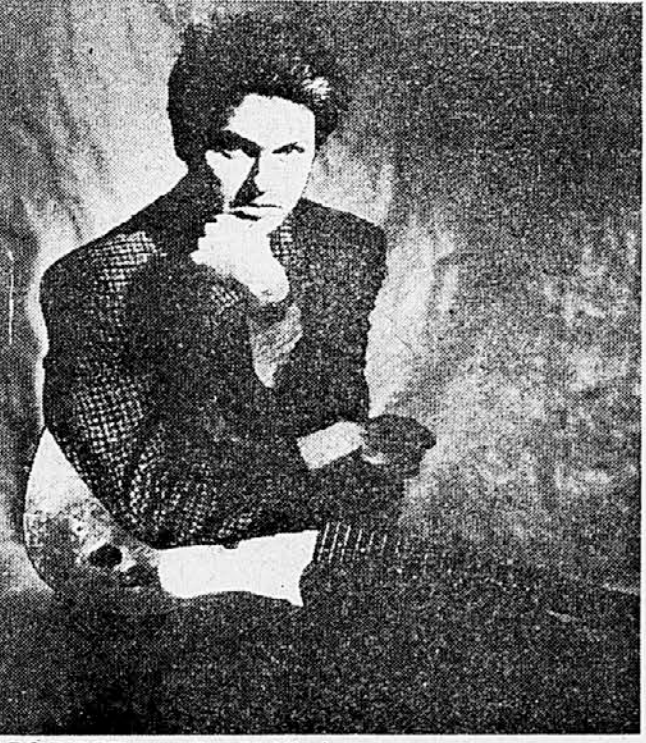
Steinbergom in bobnarjem Jimom Pugliesejem zbral zasedbo, ki mu je pisana na kožo in mu daje celovito ritmično podlago za kitarske izlete, katerih intenzivnost je v primerjavi s tistimi iz tujih brezdomnih svetovljakov še bolj zavezujoča nadgledu. V tem početju me je spomnil na Beeheartovega kitarista Garyja Lucasa in na enega najbolj hvaljenih (pri nas žal spregledanih) rockovskih kitarskih duetov, ki ga predstavljata Guy Kyser in Roger Kunkel.

Marc Ribot je ob nesporni podpori dovolj dobre spremljevalne skupine Sherk in navdušene publike še enkrat (to je bil njegov tretji nastop na naših odrih) dokazal, da je v tem trenutku eden najbolj zanimivih predstavnikov tako imenovane off glasbe. Njegovo glasbeno podobo sestavljajo na prvi pogled nezdružljivi delci mozaike etnične in popularne glasbe, pomešani s krčevito ekspresivnostjo. Marc Ribot jih trdno tišči skupaj!

JANE WEBER

Jutranja matineja najbolj branih ali hvaljenih

Na prireditvi založbe Mihelč v CD so brali Mikeln, Kovič, Dekleva, Debeljak in Virk

MARC RIBOT – tretjič v Ljubljani

O usodi zdravstvenega doma še nič novega

Lastnik objekta, podjetje Hoja, je zdravstvu podaljšal odpovedni rok do devetega februarja

LJUBLJANA, 28. januarja – Kako se bo končal spor zaradi zdravstvenega doma Podpeč, kjer ima kartoteke 3600 ljudi, se zdaj nihče ne ve. Nobena od sprotih strani namreč niti ne popusti: stanovanj deli svoja stanovanja v spornem objektu odkupiti, mesto oziroma Zdravstveni dom Ljubljana je pripravljen odkupiti samo celoten objekt skupaj s stanovanji, podjetje Hoja pa stanovanjem ni pripravljen odkupiti nadomestnih stanovanj. Tako se vse vrtilo v začaranem krogu.

Peter Zupan, direktor podjetja Hoja, ki je lastnik objekta, v katerem je zdravstveni dom Podpeč, nam je povedal, da je Hoja za teden dni podaljšala odpovedni rok, do katerega se mora zdravstvo izsiliti, če mesto ne bo odkupilo stavbe. Tako je rok podaljšal s prvega na devet februar. To pomeni, da se mora mesto najkasneje do torka, 9. februarja, odločiti, ali bo objekt odkupilo ali ne. Zupan je še povedal, da so ga za podaljšanje roka prosili predstavniki občine in krajevnih skupnosti.

Nadomestnih stanovanj pa njegovo podjetje ne bo kupilo zato, ker v tem primeru ne bi imelo ničesar od prodaje tega objekta, saj bi vse denar od kupnine porabil za nakup stanovanj. V objektu so tri stanovanja in v Hoji pravijo, da v njih še vedno živijo zdravstveni delavci, ki so zaposleni v zdravstvenem domu. Po uradni ceni bi objekt skupaj s funkcionalnim zemljiščem vreden med 450 do 500 milijonov mark, nam je povedal Peter Zupan. Marjan Vidmar, predsednik mestnega izvršnega sveta, pa govori o 414 tisoč markah. Zupan nam je ob tem še zdel, da se je Hoja o ceni še pripravljena pogovarjati.

Hoji in Zdravstvenemu domu Ljubljana se prav tako še ni posrečilo dogovoriti o najemini za lansko leto. Hoja zahteva 20 mark na kvadratni meter, zdravstvo pa je pripravljen plačati le sedem mark za kvadratni meter. Za lansko leto zdravstveni dom dolguje Hoji štiri milijone mark najemnine, nam je zdel Zupan. **DARJA KOCBEK**

Pokličite nas!

Nikar ne brskajte po telefonskem imeniku. Zavrte številko ljubljanske rubrike Dela: 318-296!

Prav gotovo so stvari in dogodki v Ljubljani in njeni bližnji okolici, o katerih bi bilo treba po vašem mnenju pisati, jih komentirati, razložiti.

Ob prebranju lokalne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zazdelo, da novinarjem ni uspelo spoznati prave resnice, prepoznati v resnično življenje.

Kaj, ko bi nas poklicali in nam sporočili svoje pripombe in predloge. Vaše klic priključimo vsako dopoldne med 10. in 11. uro, razen ob sobotah in nedeljah.

POČITNICE V LJUBLJANI IN OKOLICI

Šolarjem ne bi smelo biti dolgčas, četudi ne bo snega

Zveza prijateljev mladine je po občinah pripravila dopoldansko varstvo in številne delavnice za šolarje – Precej priložnosti za razgibane počitnice je ponudila tudi agencija za šport

LJUBLJANA, 28. januarja – Šolarji se bodo v počitniškem tednu, ki je pred njimi, lahko udeležili prireditelj zbiranj, kjer jim obljublja zabavo, tudi če ne bo snega. Tistim, ki domačega kraja ne bodo zapustili, ravno tako ne bo dolgčas, zagotavlja Zveza prijateljev mladine, ki je ponudila privlačne možnosti delavnic, igrice, obiskov muzejev in predstav. Priložnost bo tudi za šport, sporoča ljubljanska športna agencija.

Otroci iz občine Šiška gredo lahko od 1. do 8. februarja na počitnice v Kranjsko Goro za 175 nemških mark (tel. 552-094). Občinska ZPM Moste-Polje ponuja kar devet enotedenskih zimovanj, in sicer v Klimatskem zdravilišču Rakitna (8400 tolarjev, začetek je 31. 1. in v Planinskem domu na Jančah (5880 tolarjev, začne se že 30. 1.). Objubiljajo, da se bodo dobro imeli, četudi ne bo snega, saj bodo hodili na izlete, se igrali in si ogledovali življenje na kmetijah. Stariši, ki bi radi poslali otroka na eno od treh zimovanj, se lahko oglašajo na sedežu ZPM Moste-Polje na Preletarski 1. Zimske počitnice bo organizirala tudi ZPM Bežigrad, in sicer za 170 mark od 30. januarja do 6. februarja v Kranjski Gori (telefon 310-047).

Varstvo in delavnice

V občini Moste-Polje bo poskrbljeno za varstvo šolarjev od 1. do 6. februarja od ponedeljka do petka v sodelovanju s knjižnico Jožeta Mazovca na Novih Fužinah. Kam bodo hodili z otroki, bodo stareši sproti obveščali, da bodo otroci vedno primerno oblečeni. V Centru bo za učence od 9. do 4. razreda varstvo organizirano v OS Majde Vrhovnik, Gregorčičeva 16, kjer bodo imeli tudi malico in kosilo (denarni prispevek staršev). Objubiljajo živahen program ustvarjalnih dejavnosti od 7. do 16. ure. Za tiste, ki potrebujejo krajše varstvo, pa so v prostorih KS Prule in Stari Vodavi pripravili prijetne aktivnosti za otroke vsak dan od 9. do 13. ure. Malico morajo otroci prinesli s seboj. Bežigradski otroci bodo imeli varstvo od 7. do 16. ure v Centru »Sonček« na Vojkovi 73. Plavalci bodo v Tivoliju, se drsali, šli na enotedne smučarski izlet.

Domžale

Drustvo SMO Domžale (tel. 711-875) nad trgovino Kovinar va bi šolarje, da dopoldneve preživijo skupaj na drsnju, sankanju, obisku Naravoslovnega muzeja v Ljubljani, obisku kinopredstave in vaje simfonijske orkestra, se igrarjo in se lepotojijo v kozmetični kotički. Prireditelj jih od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure. Za otroke od 1. do 4. razreda bo med 13. in 15. uro modelarska delavnica, računalniški tečaj bo trajal od ponedeljka do petka (nižji razredi od 9. do 10.30, višji od 11. do 12.30). Gledealsko-lunarski delavnici na boho otroci pripravili predstavo Pika Štrumpf na počitnice. V torek bo predavanje o kozmetiki za najstnike, v sredo srečanje s čarovnikom Čunakom, v četrtek predavanje o astrologiji, za petek pa objubiljajo – presenečenje.

v Kranjsko Goro in se, če bo le kaj snega, sankali v okolici Ljubljane. V ponedeljek, 1. februarja, ob 17. uri vabijo otroke v dvorano KS Prule, kjer bo na vrsti glasbeno pravljica Zlati kamenčki z Janezom Bitencem, po predstavi pa bodo lahko (tudi cilični, ne le šolarji) se risali in slikali. Počitniške dejavnosti bodo potekale tudi v Centru »Sonček« na Vojkovi 73. Plavalci bodo v Tivoliju, se drsali, šli na enotedne smučarski izlet.

Za ceste v kamniški občini slabo skrbijo

Tako občina kot republika zanje ne zbereta dovolj denarja niti za redno vzdrževanje

KAMNIK, 28. januarja – Regionalne, lokalne in nekategorizirane ceste v občini Kamnik so čedalje slabše. Kot piše v poročilu kamniškega izvršnega sveta, je to posledica poslednjega vzdrževanja, ki ga občina in republika kot občinski ravni. Občina tako za lokalne ceste glede na predpisane normative zagotavlja samo 30 odstotkov potrebnega denarja, republika pa le deset odstotkov.

Od regionalnih cest, teh je v občini za slabih 70 kilometrov, je v najslabšem stanju cesta R 366. To velja zlasti za odsek Buč-Smartno, kjer bi bilo treba temeljito obnoviti dva kilometra ceste. Na tem odseku je Nevljica leta 1990 kot tudi lani ceste občasno poplavila in onemogočila ves promet skozi Tuhijsko dolino. Dolina je takrat ostala tudi brez alternativnega obvoza. Na preostalem delu pa bi morali zaradi zizanosti asfalta preplastiti vsaj deset kilometrov ceste, na Kavranu in v Lazah bi zaradi prometne varnosti morali sanirati odprte zidove ter obnoviti cestni kilometrski ceste na odseku Srednja vas – Loke ter v Motniku, Tesnicah in Soteski. Na regionalni cesti 314 pa je problematičen odsek med Črno in Stahovico.

Tam je več porušenih opornih zidov, ki ogrožajo ceste, vse skupaj je treba tudi preplastiti in preozek ceste razširiti. Nič boljša niso lokalne ceste, saj za njihovo vzdrževanje ni zagotovljenega dovolj denarja – za izklope obcestnih jarkov, zamenjave premajhnih propustov in obseke dreveja. Ceste ogrožajo še 18 aktivnih plazov, za sranja katerih bi potrebovali 60 milijonov tolarjev. Ker denarja ni, komunalci zagotavljajo le prevozno ceste. Kljub temu so lani s pomočjo krajevnih skupnosti in denarjem za demografsko ogrožena območja in za odpravo posledic vodne ujme na novo asfaltirali 11 kilometrov cest. Podobno oziroma še malo slabše je stanje na nekategoriziranih cestah. **JANEZ PETKOVŠEK**

nosti bodo potekale tudi v Centru »Sonček« na Vojkovi 73 in v KS Reke Dragar v Črnučah, in sicer vsak dan od 9. do 13. ure.

Litija

• V litijski knjižnici bodo imeli od ponedeljka ponedeljka do petka (ob 10. uri) ure branja, ob 16. uri pa bodo gledali video filme (v torek ob 17. uri). Športna dvorana bo odprta vsak dan med 9. in 12. uro, igrali bo mogoče košarko, odbojko, rokomet in namizni tenis. V sredo vabijo šolarje tudi na mednarodno žensko rokometno temo.

Za učence višje stopnje so pripravili zanimive počitniške delavnice na OS Majde Vrhovnik na Gregorčičevi, likovno, šahovsko za začetnike in navdušene šahiste ter plesno za učence 7. in 8. razredov, ki bi se radi naučili osnov družabnih plesov. Delavnice bodo potekale vsak dan med 10. in 12. uro in so brezplačne, vendar se je treba prej prijaviti na ZPM Center (tel. 302-931), ker je število udeležencev omejeno.

BOGI PRETNAR

V knjižnicah v Šiški skrbijo za bralce

V Gameljnah bi radi omogočili uporabo računalnikov tistim, ki si jih ne morejo kupiti

LJUBLJANA, 28. januarja – V podružnici knjižnice Šiška v Gameljnah bodo letos, če se jim bo posrečilo zbrati dovolj denarja, računalnike prilagodili tako, da jih bodo za intelektualna dela, ki se ne nanašajo na poslovanje knjižnice, lahko uporabljali tudi tisti obiskovalci, ki si računalnika doma ne morejo privoščiti. Računalnike namenjajo namreč opremiti s posebnim zaščitenim programom, tako da bo na njih lahko delal vsakdo, ki bo imel ustrezno šifro.

V knjižnicah v občini Šiška strogo upoštevajo Unescov manifest o knjižničarski dejavnosti, v katerem jasno piše, da mora biti ta dejavnost vesplošno dostopna vsakomur, ne glede na starost, spol, veroizpoved, materialni položaj in politične prepričanje. Tako so vse dejavnosti, ki jih pripravljajo za svoje bralce, brezplačne. Tudi uporaba računalnikov v knjižnici v Gameljnah bo, če jim bo uspelo zbrati dovolj denarja, brezplačna. Šiški knjižničarji svojo ponudbo širijo in posodablajo kljub temu, da od republiškega ministrstva za kulturo in mestnega sekretariata za izobraževanje, raziskovalno dejavnost, kulturo in šport dobivajo vedno manj denarja. Knjižnice bi morale gledati na število prebivalcev dobi vsako leto denar za 18.000 novih knjig. Lani so na primer lahko kupile samo 6900 knjig. Leta 1991 so jih lahko kupile še 11.300, leta 1990 pa celo 13.300. Silva Črnogelj, ravnateljica knjižnice Šiška, nam je povedala, da večino knjig kupijo od založnikov, zelo malo pa jih kupijo v knjigarnah, ker imajo tam previsok rabat.

Knjižničarji imajo največ dela z iskanjem literature za različne tematske referate in naloge, ker profesorji v srednjih, višjih in visokih šolah dijakom oziroma študentom ponavadi zelo pomankljivo navedejo literaturo oziroma zelo slabo definirajo cene. Osnovnošolci in tudi srednješolci pa v splošnoizobraževalnih knjižnicah pogosto iščejo knjige, ki jih imajo za obvezno čtivo, ker imajo v šolskih izposojalnicah ponavadi le po nekaj izvodov teh knjig. Bralci največ povprašujejo po literaturi o računalništvu in po težjih tujih jezikov na kasetah. Medtem ko so bili pred leti med knjigami, ki so jih ljudje najraje izposojali, pred vsemi ravno romani. Če jim je zdaj število izposojenih strokovnih knjig že skoraj približno.

Za otroke pa šišski knjižničarji pripravljajo kvize, uganke in pravljice ure. Slednje potekajo v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku. Silva Črnogelj nam je povedala, da so se za knjižnico, ki jo imajo na Vojkovi 73, v občini odšli ne bodo več prazni. Ni smiselno, da so ta stanovanja nevseljena, ljudje pa nimajo kje stanovati. Poleg tega pa prihajajo lani v Šiški ne predvidevajo večjih gradenj. **D. K.**

V občini Šiška so se tudi odločili, da prostori za porušenje v tej občini odšli ne bodo več prazni. Ni smiselno, da so ta stanovanja nevseljena, ljudje pa nimajo kje stanovati. Poleg tega pa prihajajo lani v Šiški ne predvidevajo večjih gradenj. **D. K.**

Delo je 23. januarja objavilo informacijo slovenske policije, da je bilo lani kar za četrtno več kaznivih dejanj kot leta 1991. Resno se sprašujemo, ali je v tem podatku treba sploh kaj pripomniti. Iz podatkov, s katerimi nas zalagajo središča javnega obveščanja, pa lahko to stanje upravičimo.

Pred očmi policije poglobne preko meje gospod Storman in policiji gledajo stran, čeprav vedo, da bi ga morali prijeti, vendar sodni mlini mejejo poglobne. Nekaj tisoč navčnih ljudi hodi bode, njihov denar pa se obrača. Bog ve kje! Dobavitelj pa se ga lantno odpelje iz zapor. Spremljajo ga televizijske kamere in kletvice pravno nezahšitenih kupcev. Potem pa se človek sprašuje: ali smo v Teksku ali na Siciliji.

Le najzaprtejšim uporabnikom uspe doseči formalno razsodbo, ki pa se v mnogih primerih v praksi spet izjalovi. Pri vsem tem pa propada zdravje zaradi psihičnih pritiskov, in družinske finance so obupne.

Zazeleno bi bilo, da bi vlada in novi slovenski parlament že v tem letu o tem razmislija. Če se na tem področju ne bo nič premaknilo, bodo naši policisti morali drugo leto ob tem času zapisi, da se je kriminal povečal za enak odstotek glede na leto 1992. To pa bi pomenilo kar 50 odstotkov glede na leto 1991.

Novoimenovanim slovenskim ministrom in novoizvoljenim slovenskim poslancem pa veliko uspehov!

JOŽE SIMENC, Jeza 20, Ljubljana

Vse, ki bi radi v rubriki »Pisma bralcev« kaj potoli, pohvalili ali kaj opozorili, obveščamo, da ne bomo objavljali pism, ki ne bodo podpisana s polnim imenom. Hkrati opozarjamo vse, nam dobro njihovi prispevki kratki, ne daljši od 60 vrstic.

Kako nam delavci, ki je pokazal na kriminal v svojem podjetju in bil zaradi tega suspendiran,

Srečna policia naravnost DELA Dvakrat mesečno za milijon tolarjev nagrad!

Kako more tu državljan brez kazni groziti, da bo blokiral promet na dolenski progi, če ne bo

MALA ANKETA

Je počitniško veselje nepravilno odmerjeno?

LJUBLJANA, 28. januarja – Blažen čas, počitnice. »Odštekaš«, razpolagaš s svojim časom, z mislimi in s »truplom«, cool si, brecaš v žogo, steno, v zrak, spiš do siteda, stari ne težijo, če nisi do devete doma. Če snega ni, ga pač ni, tudi zavisti zaradi sošolčeve full smučarske opreme ni. Snega bo še veliko ko boš poln cvetka in maneken na dilač. Malo postoris doma, vsaj tisto, kar si objubiljati. Greš v disko, plavat, s klapo ven. To je nekaj utrinkov iz pogovora s srednješolci, ki bodo naslednji teden počitnikovali.

TAMARA VASILIC, 13. let: »Pridna punčka bom, vendar ne prek čelaga dne. Pomagala bom mami, postorila kaj gospodinskega namesta, poskila malo v solsko knjižgo, veliko brala. Do smučanja mi ni zato pa bom hodila s prijateljicami plavat, tudi za savno smo domeniene. Za sneg mi je vseeno, ali bo pobelil Ljubljano ali ne. Pomembno je, da se bom zjutraj zbujala brez preganjanja, pri katerem predmetu me v šoli čaka pasta. Škoda, ker vse lepo le malo časa traja. Teden bo mimogrede naokoli.«

ALEN BALEŠIČ, 16 let: »Počitniški čas bom v glavnem »zaluftala«, odgnal misli na šolo, če bo sneg kaj v bližini, bom šel na dilač, če ga ne bo, se bom vsak dan sprotil odločal, kaj početi. Za malčke so v Ljubljani dobro poskrbeli s številnimi prireditvami, za nas »starece« pa je večja beda. Mislim, da bi kazalo ustanoviti poseben odbor, ki bi pripravil počitniški program tudi za malo starejša, da ob pomankanju snega ne bi samo viseli v diskačih in se brezjelno potikali po našem belem mestu.«

SANDRA OVCAR, 14 let: »Najbolje se počutim doma. Imam starejšo sestro in razumevajočo staršo. Seveda bom hodila drsat, tudi zvečer me bo potegnilo malo ven, saj so stari med počitnicami prijetno posteljivi. Pravzaprav me niti ne moti, da ni snega, tu so bolj prizadeti najmlajši, saj ga nekateri sploh ne poznajo. Da ga ni, so brčkone veseli nekateri naši šolci, ki se strasti smučarji, svoje prve smuči so že zdavnaj preprali, do nove opreme pa ne morejo priti, saj so družine na robu preživetja.«

ANDREJ ŠKOBERNE, 16 let: »Rad smučam. Dnevna karta za smučarje je odločno predraga, vendar so mi starišji objubiljati, da bom lahko hodil na dnevno smuko. Škoda, da se jim bom oddolžiti s tem, da bom malo pomagal pri domačih opravilih. Kruto je, da nekateri med našimi šolci, ki so strasti smučarji, molijo, da ne bi bilo snega, saj so brez opreme. Tako ne bo vzroka za zagrenjenost in zavist. Mislim, da bi posamezne šole ali kaka športna organizacija morale poskrbeti za zastojarsko izposojalnico opreme.«

NINA BOŽIČNIK, 14 let: »Starišji smo se po dolgem družinskem posvetu odločili, da letos ne gremo smučat, denar, namenjen za zimске počitnice, bomo prihranili za lepše polnetje. Saj se da v Ljubljani tudi lepo počitnikovati. Plavanje, drsanje, različne prireditve, kino, dnevni izleti v bližnjo okolico, srečanja z vrstniki, za katere sicer ob natrpanem solskem urniku ni časa, tudi družina je več skupaj, skratka, celo dnevi brez snega utedejo postati prekratki, enako kot bo kratek počitniški teden.«

LUKA MIHELČIČ, 14 let: »Premožen, nepremožen – je kruto vprašanje ne samo na naši šoli in ne samo na enem smučišču, kjer si eden privoščil topli obrok, drugi pa skrivaj odvija kos kruha, ki ga je prinesel od doma. To ne gre. Po šolah bi morali ustanoviti posebne sklade za pomoč tistim, ki ne zmorejo plačati počitnice. Vanje bi prišli vsi, ki imamo srečo, da so stariši zaposleni in širokega srca. Mislim, da prispevkov sploh ne bi bilo malo. Full zagrenjen sem, če grem smučat, a prijatelj ne more.«

Besedilo in slike: **MARINA UČAKAR**

Pogrebi

ŽALE: Na ljubljanskih Zalah bodo v petek, 29. januarja, pokopali 84-letno gospodnjo Dužbijo Vošanović (ob 10. uri), 60-letnega asistenta montanistike Ervina Hrnčiča (ob 11. uri), 68-letno upokojenko Elizabeto Černe (ob 12. uri), 30-letnega delavca Izeta Dizdareviča (ob 13. uri), 85-letno upokojenko Emilijo Kokoli (ob 15. uri), 67-letnega upokojenka Milana Simiča (ob 16. uri) in 14-letnega učenca Dejana Dunata (ob 17. uri).

BIZOVIK: Na pokopališču v Bizovniku bodo ob 9. uri na zadnjem pot pospremili 19-letnega dijaka Martina Safarica.

POLJE: Na pokopališču v Polju bodo ob 14. uri pokopali 81-letno upokojenko Marijo Rožič. (S. M.)

Spori med prevozniki in postajo

Avtobusni prevozniki trdijo, da jila avtobusna postaja odira – Dogovor ali odpoved pogodb

LJUBLJANA, 28. januarja – Odnosi med ljubljansko avtobusno postajo in avtobusnimi prevozniki so se dalj časa zaostrili, spori pa so se tako razvili, da se je morala vmešati tudi Gospodarska zbornica in njeno Združenje prometa in zvez.

Avtobusna postaja v Ljubljani je edina v Sloveniji, ki po razpadu sozda Integral deluje kot samostojno družbeno podjetje, medtem ko so vse druge postaje, ki izpolnjujejo zakonska določila, sestavni del avtobusnih podjetij in niso samostojne pravne osebe. Tako ljubljanska postaja zaračunava svoje storitve po cenah, ki jih oblikuje sama. Med temi je po mnenju prevoznikov najbolj sporna cena personalizacije, ki jo postaja zaračunava za prihod, odhod in tranzit vsakega avtobusa. Ta znaša 160 tolarjev za tranzit pa je ta cena dvojna. Poleg tega si avtobusna postaja jemlje tudi provizijo pri prodaji vozovnic. Avtobusni prevozniki so pripravljeni plačati le direktno stroške, ki nastanejo ob spremembi in odpravi avtobusov, pri pripravi informacij in objavljanju vozniških redov. Tudi zaračunavanje provizij pri prodaji vozovnic ni upravičeno, saj je to druga sredstva naj bi si Avtobusna postaja Ljubljana po njihovem mnenju pridobila iz drugih virov.

Avtobusni prevozniki trdijo, da jim ljubljanska postaja zaračunava previsoke cene, saj se število njihovih potnikov zmanjšuje. Če se stvari ne bodo uredile, tako, kot si prevozniki želijo, ji bodo odtegnili prodajo kart. Komunalnega dela stroškov avtobusne postaje prevozniki niso plačevali, saj se bodo sodelovanja pač končala. Na Združenju prometa in zvez kljub vsemu upajo, da bodo dogovor v prihodnjih dneh dosegli, čeprav imajo občutek, da Avtobusna postaja Ljubljana ves postopek močno zavlačuje, saj se odpovedni roki za sklenjene pogodbe iztečejo šele jeseni.

BORUT TAVČAR

LJUBLJANSKA AVTOBUSNA POSTAJA JE ZA NAS PREDRAGA – tako trdijo v avtobusnih prevoznih podjetjih, kjer tarnajo, da se število njihovih potnikov zmanjšuje. Ljubljanska avtobusna postaja pa jim kljub temu drago zaračunava uporabo peronov na postajališčih. Avtobusna postaja Ljubljana deluje kot samostojno podjetje in sama oblikuje tudi cene. Spor z avtobusnimi podjetji je že tako napet, da so se avtobusarji odločili ob koncu leta razrešiti pogodbo s postajo, če ne bo pripravljena prisluhnuti nekaterim njihovim zahtevam. (Foto: Matej Družnik)

Informativni teden o srednjih solah

Na OŠ Oskar Kovačič srednješolski profesorji predstavljajo programe

LJUBLJANA, 28. januarja – Na vsiki osnovni šoli Oskar Kovačič od 25. do 29. januarja poteka teden informiranja o srednjih solah. Po besedah pedagoške svetovke Alenke Klavžnik želijo 130 osmošolcev, ki se vpišejo v poklicne in srednje šole, seznaniti s programi, poklici, delom in drugimi dejavnostmi na različnih solah. Radi bi preprečili evforijo zaradi negotovosti še pred objavljenim razpisom in vpisnim tokom za oddajo prostev.

Tako so učenci 7. in 8. razredov ter njihovi starši že poslušali in vpraševali za nasvete profesorje iz agrovihiške, kemijske, elektrotehniške, lesne, ekonomske, trgovske, upravno-administrativne, gradbeniške in druge strokovne panje. Danes pa so jih o podobnostih, razlikah in prednostih gimnazijskih programov poučili profesorji z Ledin, Poljan, Bežigrada, Želmelet ter gimnazije na Šubičevi in Viču. **D. M.**

Priprave na širitev litijske centrale

Nove telefonske naročnike bodo začeli priključevati prihodnjo pomlad

LITJA, 28. januarja – Po naritih, ki sta jih pripravila litijska občina in PTT podjetje, bodo v Litiji do konca leta razširili obstoječo telefonsko centralo z novim digitalnim sistemom, nove naročnike pa bodo začeli vključevati v onedne prihodnjo pomlad. Tako bodo dobili novih 1500 priključkov in povečali medkrajevni del centrale.

Sele tedaj bodo lahko širili zmogljivosti telefonije v Gabrovki, na Dolah, Poljsniku, Vatah in Savi. V Litiji in drugod v občini doslej ni bilo prostih priključkov, s preselitvijo poštnega dela v nove prostore na desnem bregu Save pa so zagotovljene skoraj vse možnosti za hitrejši razvoj telekomunikacij. Vrednost celotnega programa znaša kar 625 milijonov tolarjev. Velikemu političnemu veljaku gospodu Ribičiču se menda ni posrežilo več.

Najprej o manj pomembnosti resorjev, ki jih zasledajo ministri Zdržene liste. Dr. Maks Tajnikar, profesor ekonomske fakultete in član predsedstva SDP, je postal minister za gospodarske zadeve. To ministrstvo združuje dosedanje samostojne ministrske resorje, kot so industrija in gradbeništvo, energetika, turizem in drobno gospodarstvo, skratka, za uspešen gospodarski razvoj države manj usodna področja. Dr. Tajnikar poleg tega vodi gospodarski odbor nove vlade, ki bo koordiniral celotno delovanje vlade na gospodarskem področju. Jožica Puhar, dosedanja ministrica za delo in kandidatka Zdržene liste na volitvah za državni zbor, odgovarja v novi vladi za področja dela, socialnih zadev in družine. Težko bo brezposelnost, socialno ogrožene in tiste, ki jim je na primer kaj do reševanja otroškega varstva, prepricati, da so ta področja manj pomembna. Dr. Rado Bohinc, predsednik Glavnega odbora SDU in najožje politične koordinacije Zdržene liste, je postal minister za znanost in tehnologijo. Ne vem, po kakšni nedoumljivi logiki je mogoče ti dve področji šteti za manj pomembni. Vam, gospod doktor Nose, tega verjetno ni treba posebej ugotavljati. In končno, čeprav ne nazadnje, je tu še minister Sergij Belhan, član predsedstva SDP in novogoriški župan, ki je prevzel odgovornost za kulturno področje. Ne poznam tistega junaka, ki bi si upal v Sloveniji javno zagovarjati, da je kultura bit, ki bi si upal pomembnem resor. Osebnost celotno ocenjujem, da je pri nas mogoče ministrstvo za kulturo obravnava kot državotvorni resor in so zato posebej vredne kritike in razmisli. Če pa to delo ni pravičeno, da tudi v Zdrženi listi poudarjamo ta resor. Nasprotno, ponosni smo, da je odgovornost za ta resor pripadla ravno Sergiju Belhanu.

Naj povzamem: Zdržena lista se ni zavzemala za represivne resorje (policijski, obrambni), dobila pa je resorje, ki ji omogočajo, da prevzame soodgovornost za ureničevanje svojih temeljnih predvolitnih obljub, zgoščeni v zamisli o gospodarski opredeljenosti in pravilni Sloveniji. O manjši pomembnosti teh resorjev od drugih pa bi veljalo povprašati delavce, brezposelne,

Tega pa da ne more vedeti, ako sam ne živi in diha z njim. **MARTIN IVANIČ,** Runkova 14, Ljubljana

Odgovor dr. Nosetu

Spodstovan gospod dr. Nose! Rad bi Vam kratko odgovoril na naslednjo Vašo oceno: »Zdržena lista, ki je na vsak način hotela v vlado, se je morala zadovoljiti z nekakšno podrejeno voljo, z manj pomembnimi resorji. Velikemu političnemu veljaku gospodu Ribičiču se menda ni posrežilo več.«

Najprej o manj pomembnosti resorjev, ki jih zasledajo ministri Zdržene liste. Dr. Maks Tajnikar, profesor ekonomske fakultete in član predsedstva SDP, je postal minister za gospodarske zadeve. To ministrstvo združuje dosedanje samostojne ministrske resorje, kot so industrija in gradbeništvo, energetika, turizem in drobno gospodarstvo, skratka, za uspešen gospodarski razvoj države manj usodna področja. Dr. Tajnikar poleg tega vodi gospodarski odbor nove vlade, ki bo koordiniral celotno delovanje vlade na gospodarskem področju. Jožica Puhar, dosedanja ministrica za delo in kandidatka Zdržene liste na volitvah za državni zbor, odgovarja v novi vladi za področja dela, socialnih zadev in družine. Težko bo brezposelnost, socialno ogrožene in tiste, ki jim je na primer kaj do reševanja otroškega varstva, prepricati, da so ta področja manj pomembna. Dr. Rado Bohinc, predsednik Glavnega odbora SDU in najožje politične koordinacije Zdržene liste, je postal minister za znanost in tehnologijo. Ne vem, po kakšni nedoumljivi logiki je mogoče ti dve področji šteti za manj pomembni. Vam, gospod doktor Nose, tega verjetno ni treba posebej ugotavljati. In končno, čeprav ne nazadnje, je tu še minister Sergij Belhan, član predsedstva SDP in novogoriški župan, ki je prevzel odgovornost za kulturno področje

Kavalar je do srebra povlekel še Kerštajna

Jožko Kavalar in Nataša Lačen sta v Tamarju zlahka prišla do drugega naslova na DP v smučarskih tehnikah — Andreja Grašič še drugi odstopila

TAMAR — Napovedi pred tretjim dnevom državnega prvenstva v smučarskih tehnikah so se povsem uresničile. Prva favorita tekstva v prostem slogu Jožko Kavalar in Nataša Lačen sta upravičila vlogo in zmagala z veliko prednostjo, pri čemer je bila mogoča Lacnevo precej olajšana po novičnem odstopu njene najhujše tekme Anke Grašič.

Teki članov, ki so prvi startali na izredno dobro pripravljeno 30-kilometrski progi v dolini Tamarja, so prinesli izredno zanimivo obratnico. Najhitrejši se je na pot podal junior Matej Sokič, ki je imel po prvem od šestih krogov minimalno prednost pred Kavalarjem. Robert Kerštajn pa je že zaostajal za 20 sekund. Po 10 kilometrih je že bilo očito, da Kavalar ne bo imel enakovrednega tekmeča. Prevzel je vodstvo s prednostjo 16 sekund pred Sokičem in Tomažem Globočnikom, Kerštajn pa je vedno bolj tonil v ozadje. Do preobrata v njegovem teku je prišlo, ko ga je prehitel klubski tovariš Kavalar, ki je startal minuto in pol prej. Odločen tek Kavalarja ga je spodbudil, da mu je sledil in začel je zmanjševati zaostanek za mladima

Sokičem in Globočnikom, ki sta tekla odlično, vendar v osamljenem teku počasi izgubljala moč. »Kerštajn je v zadnjih treh kilometrih uspel veliki met in je prišel na cilj s prednostjo 17 sekund pred trejerskim Globočnikom in 42 sekund pred Sokičem, zmagovalec v konkurenci juniorjev. Pri članicah smo pričakovali podobne razburilne prizore v dvoboju med Lacnevo in Grašičevo na 15 km v prostem slogu, vendar je bilo upanja kmalu konec. Že na šestem kilometru je Kranjčanka odstopila, kar prica o njeni globoki krizi, tako da smo lahko gledali le borbo suverene zmagovalke s kilometri in stoperico. Na cilj je prišla s prednostjo dveh minut in 16 sekund pred drugouvrščeno Kranjčanko Anko Mohorič in skoraj sedem mi-

● Zunaga Mateja Jovana v Južni Koreji

YONG PYONG — Slovenski smučarji so bili zelo uspešni na slalomih za točke FIS v Južni Koreji. Med Jovan je zmagal v drugem, v prvem pa je bil Andrej Miklavc drugi. Ales Brezavšek je obkrožil odstopil.

Konkurenca ni kdo ve kako močna, tako da je zmagal odločno dvoboj Francec Didierja Schmida in slovenski smučarjevec, Francoz, ki je dobil prvi slalom, v drugem je vodil, nato pa je na drugi progi naredil napako.

V prvem slalomu je Schmidt prehitel Miklavca za 0,36 sekunde, v drugem pa je Jovan bil razred zased, saj je drugouvrščena Heizmann prehitela za 0,83 sekunde. V prvem slalomu sta odstopila Jovan in Brezavšek že na prvi progi, podobno je bilo tudi v drugem slalomu, ko sta na prvi progi odstopila Miklavc in Brezavšek.

Na tekah v Yong Pyongu je nastopilo 81 smučarjev iz 12 držav.

Razmere za tekme so ugodne, saj je veliko snega, vreme pa hladno. Danes bo na sporedu veselaletni, v soboto še nedeljski, slovenska reprezentanca odpotovanja na svetovno prvenstvo v Morio.

Rezultati — prvi slalom: 1. Schmidt (Fra) 1:26;89, 2. Miklavc (Slo) 1:27;25, 3. Heinemann (Svi) 1:28;27.
drugi slalom: 1. Jovan 1:29;45, 2. Heinemann 1:31;28, 3. Plaschky (oba Svi) 1:31;76, (T. V.)

SREBRNA PLOŠČKA DEJA

Rahmatulin se bliža vrhu

LIUBLJANA — Hokejski Olimpijci Hertzja in Acronov Jesenice so v tretjih polfinalnih izločitvenih predstavitvah dosegli ledu. V Tirolu na srečanju med Ljubljano in Celjano, ki sta bili ameriški napadalci Sagis-sor, Nesich in Moore v dresih Olimpije Hertzja. Najboljši igralec gorenskega derbija je bil Rahmatulin, prve točke leto sta si za dobro igranje prislužila M. Pajič in A. Kazinger.

V moštvi Bleda je kljub petim prejetim golom izstopal vratar Bolea.

Točke smo tokrat podelili takole: 6 — Rahmatulin, 5 — Sagis-sor, 4 — M. Pajič, 3 — Nesich, 2 — A. Kazinger, 1 — Bolea.

Vrstni red najboljših igralcev: N. Zupančič 25, Gorenc (oba OIH) 19, Rahmatulin (Acl) 18, Bolea (Bi) 13, Tišler (OIH) 12, M. Smole (Acl) 11, Aniforov 9, Rožkov (oba BI) 8, Moore, Škerjanc (oba OIH) 7.
Vrstni red najučinkovitejših: N. Zupančič 21 (14+7), Moore (oba OIH) 17 (9+8), Rahmatulin (Acl) 16 (10+6), Kojskec (Ce) 16 (9+7), Kvaritanol (Acl) 15 (8+7), Tišler (OIH) 15 (7+8), T. Vnuč (Ce) 13 (8+5), M. Smole (Acl) 13 (6+7), Gorenc (OIH) 13 (5+8), itd. (S. U.)

Bo drevi na Bledu že znan še drugi finalist?

Četrta polfinalna tekma hokejskega DP med Bledom in Acroni Jesenicami se bo začela ob 19. uri

LIUBLJANA — Po tretji polfinalni tekmi hokejskega DP so branilci naslova državnih prvakov, hokejski Acronov Jesenice, po zmagi nad Bledom (5:1) za korak bližje velikemu finalu, v katerega se je Olimpija Hertz po treh prepričljivih zmagah nad Celjem že uvrstila. Četrta polfinalna gorenski obračun Bled: Acroni Jesenice bo drevi ob 19. uri v Športni dvorani na Bledu.

Blejski so favorizirani »željezarje« v tretji tekmi v sredjo povzročali precej manj pregledne kot jih predhodni polfinalni dvoboju na Bledu. Očitno moštvo Bleda igra precej boljše na domačem ledu, zato si ljubitelji hokeja tokrat lahko obetajo še en zanimiv in izenačen dvoboj. Čeprav so nekateri največjeji privrženci blejskega moštva že pred tretjim dvobojem upali na drugi zaporedni podvig Bleda, se je izkazalo, da ima moštvo Bled vendarle premalo igralcev za kontinuirano dobro igranje. Zanimivo, da igra v tem moštvu ta čas le en doma vzejo igralec (Bertoncelj), nosilci igre pa so Rusi in mladi hokejski, ki so na Bled pršli z Jesenice in Ljubljane. Toda ta podatke, ni skrb vzbujajo, kajti v Sloveniji (tudi na Bledu) je ta čas veliko obetavnih hokejstov, ki komaj čakajo na pravo priložnost.

Acroni Jesenice prihajajo v pravo obliko.

Hokejski Olimpijci Hertzja so po prihodovanju v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Olimpija Hertz zelo dobro igra v napadu. N. Zupančič, Gorenc, Beribak, Koncec, Tišler, ameriški napad Sagis-sor-Moore-Nesich ter njihovi soigralci uspešno delujejo brez tekmeceve, zato pa trener Bogdan Jakopič ni zadovoljen s igranjem v treh tekmah opravili s Celjani, ki imajo premalo kvalitno izenačenih igralcev, da bi lahko ogrozili Ljubljancema. Rojske, T. Vnuč in Šerjanc so se na tretji polfinalni tekmi uspešno kosali z gostitelji v Tirolu, seveda pa sami niso mogli priletni preseljenca.

Danes začetek poletov za svetovni pokal '93

V Bad Mitterndorfu danes najprej na sporedu uradni trening — Konkurenca v soboto in nedeljo

BAD MITTERNDORF — Z uradnim treningom se bodo danes na avstrijski velikani na Kulmu pri Bad Mitterndorfu na Štajerskem začeli prvi letošnji poletji za svetovni pokal v tej posebni disciplini smučarskih skokov.

To bo že tretja izvedba, odkar je Mednarodna smučarska zveza leta 1991 uvedla samostojni svetovni pokal v poletih, prav na Kulmu pa je bila prva uspešna prireditelj, ki je ne preveč priljubljeno avstrijsko letalnico pred dvema letoma dobila rehabilitirano. Drugi letošnji poletji za svetovni pokal bodo 20. in 21. marca v Vikersundu na Norveškem.

Sobotno prvo in nedeljsko drugo tekmo, ki vsako zase štejeta za svetovni pokal, tokčevanje pa je enako kot pri skokih za svetovni pokal, bo prenašala tudi Televizija Slovenija. Naše zastopstvo bodo sestavljali z izjemno Sama Gostišče sami debitanti. Dejan Jekovec, Robi Meglič in Jure Žagar so bili prejšnje sezone sploh še mladinci, pa tudi tri leta starejši Sašo Komovec bo imel prve priložnosti, da se v taki konkurenci preizkusi v letenju.

Sodelovanje so zaradi državnega prvenstva odpovedali Japonci, enako pa ne bodo nastopili niti Finci. Prav tako na Kulmu ne bo Weissfloga in Thome (oba Nem) ter Švicarja Zunda, zmagovalca prvega svetovnega pokala v poletih leta 1991. Avstrijski so seveda prvi favoriti, saj bodo nastopili tudi lanskolletni zmagovalec svetovnega pokala v smučarskih poletih Werner Rathmayr, drugouvršeni in letošnji zmagovalec turneje Inter-sport Andreas Goldberger in Stefan Horngacher ter še vrsta obetavnih mladih skakalcev. Zato pa, tako kot v naši vrsti ne bo Francija Petek in poškodovanega Matjaža Zupana, Avstriji ne bodo poslali na start Ernsta Vetterlija, Juppina Kuttina in Martina Hollwartha.

OTO GIACOMELLI

NEZADOVOLNA GABRIELA — Argentinka Sabatini (na fotografiji) se je Moniki Seleš upirala pičlih 53 minut. (Telefoto: Reuters)

Sanjski finale v Avstraliji

Monika Seleš in Steffi Graf v soboto odločata o ta čas najboljši teniški igralki sveta — Danes moški

MELBOURNE — Ženski finalni dvoboj Avstralian opna v soboto bo jubilejni deseti spopad obeh ta čas najboljših teniških igralk sveta — 19-letne Novosadke (s stalnim bivališčem na Floridi) Monike Seleš, in skoraj 24-letne Nemke Steffi Graf, ki ima svojo drugo rezidenčno praviko na Floridi. V dosedanjih devetih srečanjih je Steffi Graf zmagala šestkrat, Monika Seleš pa trikrat, vendar pa je mlajša v šestih svojih dosežkih v zadnjem obdobju boljša, saj je že skoraj dve leti preprečevala prva na svetovni lestvici, da bi vodilni položaj obdržala tudi po tem turnirju, ne glede na finalni izid.

V polfinalu nosilki št. 1 in 2 nista imeli pretirano težavnega dela, če tudi sta imeli za nasprotnici nosilki št. 3 in 4. Seleševa je ugnala Gabrielo Sabatini v pičlih 53 minutah. Steffi Graf pa je za zmago proti Arantzi Sanchez potrebovala 90 minut in povečala razmerje dobljenih in izgubljenih dvobojev proti tej igralki kar na 17:3 v svoj prid, medtem ko je »head to head record« med Selešev in Sabatinjevo zmagal 9:3.

Obe zmagovalki sta ves čas vodili igrjo. Pri Seleševi je bila prva uspešna v igri z osnovne črte, pri redkih izletih k mreži pa se ni preveč izkazala, največkrat pa je prešla na pri udarich iznad glave. Steffi Graf se je tudi tokrat lahko zanašala na predvsem na forehand.

Glede izida finalne tekme sta obe dokaj zadržani. Grafova je rek

SOMALSKA ZIMA (7)

Najprej plačajte, če že hočete pomagati!

Kako se v deželi podkupovanja, izsiljevanja in črne nehvaležnosti počutijo fante Rdečega križa? – Oropali kamion, spremstvo pa kamenjali

Pise: ZVONE ŠERUGA

Zgradba ICRC, Mednarodnega komiteja Rdečega križa, stoji v isti ulici kot WHO in Združeni narodi. Razkošna vila s vsaj petnajstimi sobami s dvema nadstropjema je skrita za visokim obzidjem in kroglini mangovec. ICRC plačuje zanj štiri tisoč dolarjev mesečne najemnine. Kdo je lastnik in v cigav žep gre ta denar, ve zelo malo ljudi. Vilo si je, skupaj s še nekaj manjšimi bivalisti, s svojo mesečno plačo sto petdeset dolarjev! – Zgradil eden od ministrov v Barrejevi vladi. Po diktatorjevem padcu je iz dežele zbežal, o njegovi lastnini pa se prepirajo med sabo na smrt sprti zmagovalci.

ICRC, kot tudi vse druge organizacije, ki delujejo v Somaliji, ima v glavnem mestu in se kje najetih lepo steno hiš s stanovanji, administrativnimi prostori, skladišči, bolnišnicami, prehranjevalnimi centri, laboratoriji... Nerealno visoke najemnine niso razkoske, ki bi si ga privoščili zaradi svojega udobja, temveč dejstvo, s katerim so se morali v Somaliji navaditi žetvi. Po besedah enega od tujih zdravnikov se osrednjo pravilo podjetnih Somalcev glasi: če nam hočete pomagati, najprej plačajte. Se bolje – preplačate!

Predvojna Somalija je 70 odstotkov svojih potreb pokrivala z zunanjo pomočjo. Težko si predstavljamo, da bi bila ta številka danes kar manjša od 100-odstotkov. Služba, razen preprodaje na tržnicah, ni. Edino delo, ki prinaša plačo, je zaposlitev pri mednarodnih organizacijah. Sotermi, stražarji, prevajalci, informatorji, služabniki, administratorji, bolničarji, zdravniki... Mesečne plače dosega do sto petdeset dolarjev, kar je v tem delu sveta veliki denar. Drastično so se povečale v zadnjem mesecu, ko je prišla v deželo ameriška vojska, za njo pa v precejšnji varnosti desetine dobrodelnih organizacij iz vsega sveta, z denarjem, ki ga je bilo treba zapraviti. Domačini so začeli svoje delodajalce izsiljevati: ali plačate več ali pa gremo k drugim. Nekajkrat se je zgodilo, da je bila prošnja podkrepjena s cevjo kalašnikova. Istosčasno z nerealnim visanjem plač in najemnin je Somalec uspešno zadrževal lokalni denar in umetno zbiti vrednost dolarja skorajda na polovico prejšnje vrednosti. Tuja vojska je s svojo navzočnostjo sicer zavarovala hrano pred pocenitimi toplotami humanitarne organizacije pa so morale še vedno, le bolj civilizirano kot prej, dobršen del stradalnega namenjenega denarja odvajati v žepu podjetnih posameznikov.

Kdo bo razgovoril jaz s hrano?

Zvečer sem ostal pri fantih iz ICRC. Deset jih je bilo, mladi, verjetno sposobni profesionalci z različno izobrazbo, ki bi si svojo plačo z bistveno manjšim tveganjem lahko zaslužili tudi doma. Toda v tem delu je bilo poco humanosti tudi precej romantičnega, avanturizma – in dolga, saj so večerili. Po večerji smo posredili po perzijskih preprogah in gledali Robina Hooda (Kevin Costnerja) z videorekorderjem. Za hišo je bilo slišati enakomerno brenjenje generatorja, skozi

okno sem ob visokem zidu lahko opazoval stražarje z rjavimi, ki ve kdaj nazadnje očističili avtomati.

– Hiša je res prevelika in konec koncev tudi predraga, mi je dejal Sean Brennan, administrator. Toda ko smo prišli sem, je bil Mogadiš sredi najhujše državljanske vojne in ob iskanju bivalisti smo gledali predvsem na to, kje se bomo lahko, če bo treba, najbolje branili. Brez visokega obzidja in majhne armade lastnih stražarjev pa v tej državi še danes ni pametno živeti.

Naslednje jutro sva se s Seanom odpeljala v pristanišče. Že pred nekaj dnevi se je tam zadrževala ladja z 11.000 tonami pomoči v hrani, največja pošiljka dotlej. Skušajo jo nekako raztovoriti in hrano voziti po deželi.

– To pa sploh ni tako enostavno, je rekel Sean. V dveh dneh nismo prelazili tistih dveh km. Posadka dela čaka, da bodo to storili Somalci, ti pa zanašajo na nas, belce. Maksimalno sem želel, da toda popolnega razsila nisem videl še nikjer.

– Peljala sva se skozi gnečo mestnih ulic, med ameriškim patrulami in neštetimi preprodajalci, tesno za nama avto z oboroženim spremstvom. Edino orožje, ki so ga imeli »expatriates«, belci, v vsakem trenutku pri sebi, so bile majhne sprejemno-odbojne rakete postaje. Nekdo je skozi ustavila v zadnjem mestu, kjer je kakih dvajset natovalovnih tovornjakov čakalo na nalog za prenik. Bili so stari trideset, nekateri morda petdeset let in svoje starosti niso skrivali.

– Dobra polovica jih je brez električnega starterja in drugi jih morajo vlačiti okoli, da sploh vžgejo. To trajajo za deset kamionov dobro uro, prenehajo pa delovati seveda kar koli, čeprav običajno na dogovorjenem kraju. Domačini poskušajo nanje in v nekaj minutah kot termisti odnesejo pol tovora.

Zmešnjava v pristanišču
– Kasneje sva lahko videla enega teh tovornjakov in ljudi, večina otroke, ki so tankih, kosčenih nog s težkimi vrečami izginjali v stransko ulico. Odkar si ne upajo več nositi orožja, se nad vozila, večina brez streh in vsakršne zaščite, spravljajo s kamni. Morda petdeset metrov naprej je stalo parkirano oklepno vozilo ameriške vojske, v njem vojakji pa so navidez brez znanja manj opazovali dogajanje.

– Nikoli ne ukrepajo, je s pikrostjo dejal Sean. Nimajo dovoljenja za uporabo sile proti civilnemu prebivalstvu in domačini so to zelo hitro ugotovili. Poleg tega pa... navsezadnje so to ljudje,

dje, ki hrano res zelo potrebujejo. Le nekaj odstotkov pomoči se tako izgubimo, zato ob tem pomalem zatismo oči.

– Pristanišče, razbeljeno od sonca in puhtečega betona, je bilo ena sama zmešnjava. Nekaj sto domačinov je v senci čakalo na morebitno delo. Iz saudske ladje so mornarji nekajkrat vrhli težke kose stisnjenih dattelov. Ko so se začeli sestradani delavci tepsti zanje, so odnehali. Vojaki so zavzeli cel pomol, pripravljeni zavarovati raztovarjanje, nosači so se skušali s krčevitim prerivanjem in vpijem prebiti na palube in v skladišča – in to je bilo v treh urah tudi vse! Kot je dejal Sean: ljudje stradajo, tu pa se ne morejo dogovoriti, kako preložiti hrano z ladje na tovornjak. In kaj naj storim jaz? Naj grem tja in prenašam vreče po puščavi?!

ZIMSKA FOTOZGODBA

Zelena zima na Slivnici. (Foto: Igor Modic)

IZ ZAKLADNICE LJUDSKEGA IZROČILA

Kje je še kak krovec?

Piše dr. BORIS KUHAJ

Pred dnevi so mi na Muljavi potožili, da je slamnata streha na Jurčičevi rojstni hiši kot rešeto – na vseh koncih že pušča. Muljavci bi radi imeli hišo tako, kot je bila v Jurčičevi mladosti. Vse lepo in prav, le da se še treje veliki problemi: najprej denar, slamnata streha je danes mnogo dražja kot opečna, nato – kje dobiti slamo, škop za pokritje streh, ko nikjer več ne otepaajo žita, in nazadnje, kje najti krovec, ki bi se znal s slamo pokriti streho. Najbližji je menda nekje v Prekmurju in še ta ima dela čez glavo, največ onstran je, v Avstriji.

Že pred leti je umrl zadnji krovec s tega konca Dolenskej. To je bil Dolfe iz vasice Gabrovčec pri Krki. Z njim je izginila tudi njegova s slamo krita hišica, ki je imela daleč okrog edina pravo črno kuhinjo, tako da se je dim valil le skozi večna vrata. Zadnja leta so bile na strehi velike svetle krpe z zadnjega vlika-nja. Takrat sem Dolfeja še lah-

KROVEC DOLFE – Dolenski original.

ko fotografiral in dokumentiral njegovo domo. Zatem je kmalu odložil svojo krovno desko. Dajala ga je revma, pa tudi njegova poskodovana noga, ki jo je pol svojega življenja vlekel za sabo, ga ni več ubogala. Kdo bi prečel vse stebre hiše, kozočev in na koncu vikendov, ki jih je pokril! Nazadnje šele je prišla na vrsto tudi njegova hiša, in to šele po grožnji njegove žene, češ da bo odstavila od mize in postelje ter ga ne bo več pustila v gostilno. To zadnje je najbolj zalego. Dolfe je bil pravi dolenski original, močno podoben Jurčičevemu Dolfeju iz avstrijskega kraja. Dolfe ni zahajal v Občrskovo gostilno, temveč je najbolj modroval s frakelcem v roki z možaki pri Rebolju na Krki.

Dolfe je pokrival in krpal strehe od Novega mesta do Ribnice in Blok. Celo z Brionov so prišli

škopnik še poravnal z grabljami za skopanje. Na zgornji del razprostrtega škopnika je položil novega in to pomniljal do sleme-na. Plast slame je bila na strehi debela od 25 do 30 cm. Dolfe-tova posebnost je bila še, da je ob robu strehe spletel iz slame kite in tako oplešal svoj posel.

Slamnate strehe, ki jih je tako mojstrsko pokrtil, bi lahko uvrstili v posebno vrsto ljudske umetnosti. Nekaj teh streh še danes kljubuje času. Dolfe je največkrat, sicer v šali, mislil pa je za-res, dal gospodarju zagotovilo: »Dolfe-tova streha bo za 30 let. Po dvajsetih letih bom opravil prvi servis in jo, polikal, takrat bom tudi sredi streh naredil gospodarjeve inicialce in letnico. To pa ne zna vsak krovec, nekateri se tega izogibajo, jaz pa imam tako veselje.«

Tudi Dolfe-tova slamnata streha na Jurčičevi hiši je vztrajala kar precej let. Sedaj pa je potrebna obnova. Kdo bo pokrtil streho? Dolfe-tov ni več.

VEČER V STAREM KOPRU

Namesto koga cveti restavracija Capris?

Člani društva za oživljanje starega Kopra so pripravili drugi kulturno-umetniški večer

KOPER, januarja – Capris, nekoč znamenita restavracija, ki je že dolgo zaprta in jo mlajša generacija Koprančanov skorajda ne pozna, je nstajega petkovskega večera spet zasijala v svoji lepoti. Člani društva za oživljanje starega Kopra v ustanovitvijo so že drugič v dveh mesecih odklenili njena vrata in svoje someščane povabili na glasbeno-literarni večer z gostoma Ferijem Lainškom in Vladimir Kreslinom.

Večer z naslovom Namesto koga roža cveti je zvalil v Capris precej ljudi, primorske Prekurmci in nekaj podobnih večerov, »je povedal Franko Hmeljak, član društva. Z znamenitima gostoma se je pogovarjala Irena Urbič, Miki Roš pa je interpretiral odlomke iz Lainščkovega zadnjega romana. Kreslin je s svojo kitaro prepravil prostor z melanholijsko prekmurskih ravnic.

Namesto koga roža cveti, namesto koga sem jaz – katera zoba najbolj diši, čigava pesem rabi moj glas?

Ko so gostje začeli zapuščati Capris, na Titovem trgu ni bilo žive duše. Le osamljeni policist je stal ob svojem avtu, čeprav je zaprl za promet, in si nekaj zapisoval v beležko.

SONJA MERLJAK

OTROCI SOCIALIZMA

Nostalgija strasti

Tale zapis bi moral sicer nastati že pred tednom dni, ko je bil v Palmi zadnji bosanski žur, a nič zato, saj bo kmalu spet kateri. Zgodilo se je namreč tole: v težko umazano kvazizimsko popoldne je kot topovska krogla priletela iz radia Mala moja muzika več svira, pesmika jugorocka par excellence. Noge so poskočile, v glavi se je zamejalo in otroci socializma so stekli k skladovnicam starih singlov, ki so jih njihovi starši sicer bili hranili v spomin na leta svoje prve ljubezni, sadovi te ljubezni pa so jih, nič hudega sluteč, v otroških letih poslušali namesto usipavank. Zledele so se jim v kri in se danes ponorijo od sreče, če jih slišijo. Otroci socializma, namreč, njihovim staršem pa se zdi, da take stvari niso več spodobne. In tako iz zvočnikov donijo Kolika je Jahorina planina, Milovane, U razdeljak te ljubim (in vsi drugi šlagerji Djordja Balasčevića, vključno z Računaj na nas)... Nostalgija mladosti se povečuje, strasti prelomijo zaobljubo in stojijo h gramofonu: Ua, uia, dragi, ispi, Bosno moja, divna mila, čelem, čelem (v venčku pesmi iz filma Zbiralci perja). Ima dana kada ne znam šta da radim in U ranu zoro v izvedbi ansambla Romanticiari, ki je igral v restavraciji Ima dana na Skadarski 38 v Beogradu. Otroci se nenadoma spominjo svoje prve ljubezni in najboljših koncertov: padejo Idoli, Plavi orkestar, Zabranjeno pušenje, Riblja čorba. V grlu se jim naredi cmok. Morda zato, ker so bili nekateri izmed njih zaplojeni v Beogradu, kamor so njihove matere hodile obiskovat njihove očete, ki so tam služili vojsko; morda zato, ker so bili vzgajani v duhu bratstva balkanskih narodov; morda zato, ker še vedno (naivno?) verjamejo, da Balkan ni samo politika ali gorstvo, ampak ljudje z vročo balkansko dušo, ki premore prav toliko dobrega kot zla. In zato si še vedno jutraj, ko se iz balkanzurav vračajo domov, brundajo: »U ranu zoro, kad svane dan, ja idem kući sav nakresan.« Spotoma morda še s solzami v obeh razbijajo ukradeni kozarec in prekolnejo tiste, ki so na zemljevidu naredili veliko črno luknjo. Otroci socializma, pač.

MATEJA HRASTAR

VRTIMO GLOBUS

Sedemsto let staro »tuleče« drevo je rešeno

Reševanje 700 let starega »tulečega« drevesa ginko pred naraščajočo vodo se je, kot kaže, posrečilo. Izročilo pravi, da drevo začne tuliti, ko drži grozi nesreča. Tako naj bi tulilo leta 1592, ko so deželo napadli Japonci, in leta 1950, ko je izbruhnila korejska vojna. Vlada je 37 metrov visoko »drevo duhov« razglasila za naravni spomenik številka 175. Ko so zajezovali reko Imha blizu Andonga, 190 kilometrov vzhodno od Seula in je naraščajoča voda začela zalivati vas, v kateri je stalo drevo, so skušali delavci krajevnega gradbenega podjetja ta naravni spomenik rešiti. Uporabili so hidravlično dvigalo, skrbno ugniti drevo ter zasuli in podprli njegove korenine z zemljo. Tako je nastal umeten otok, ginkove korenine so se prijele in drevo stoji zdaj 16 metrov nad valovi.

Z električnim avtomobilom po razstavnih dvorana

V Seulu so predstavili električna vozila, s katerimi se bodo prevalele goste in druge osebe po prostorih mednarodne razstave Expo 93. Prireditev bodo odprli 7. avgusta v južnokorejskem mestu Tajon, na njej bo sodelovalo več kot 100 držav, trajala pa bo 93 dni.

Ni Greta Garbo, ampak njena dvojnica

Svedski upokojeni tenorist Richard Lindskog je bil prepričan, da se mu je ponudila priložnost za lep zaslužek, ko je pri starinarju za 200 kron kupil fotografijo gole lepote, za katero je bil prepričan, da je božanska Greta Garbo in da je ta akt velika redkost. Njegovo ovtentnost je preverila celo londonska Kobal Collection, ki ima največjo zbirko fotografij slavne švedske igralka na svetu. Njeni strokovnjaki so bili »skoraj« prepričani, da so »roke in boki« prav. Sredi januarja so fotografijo natiskali švedski, danski, italijanski, španski in japonski časopisi. Vendar pa pevec ne bo dobil obljubljenega honorarja 100.000 kron, ker je bralka stockholmškega dnevnika Expressen v naglici prepoznala svojo nekdanjo kolegico, ki je gostovala v nekem stockholmsem gledališču in katere sliko so objavili na naslovnici programa. Goli lepote, ki je Greta Garbo podobna samo v profilu, je ime Maria Kreiss in je doma iz Düsseldorfa.

Tobačna industrija vrača udarec

Konfederacija evropskih izdelovalcev cigaret je obsodila poročilo komisije za zdravstvo britanskega parlamenta, v katerem je vladi priporočila, naj preprosto reklamo za tobakne izdelke povsod, razen v prodajalnah tobaka, češ da je to poročilo enostransko in temelji na predsodkih, saj ni nobenega dokaza, da reklama pospešuje kajenje. Konfederacija, ki združuje vse zasebne tobakne družbe v Evropski skupnosti, komisiji tudi zameri, da je poročilo objavila, še preden so predstavniki tobakne industrije povedali svoje mnenje. Posebno izjavo so dali tudi predstavniki družbe Philip Morris, ki obvladuje 75 odstotkov tobaknega trga v ES: »Menimo, da so raziskave v mnogih državah, med njimi tudi v Veliki Britaniji, pokazale, da reklama ne vpliva na celotno porabo tobaka.« Velika Britanija skupaj z Nizozemsko in Nemčijo nasprotuje onskutku zakona, s katerim naj bi Evropska skupnost prepovedala reklamo za tobakne izdelke. Po neuspešnem sestanku ministrov za zdravstvo ES novembra lani se je izkazalo, da ugetneta Italija in Španija, ki se zavzemata za prepoved reklame, bojkotirajo britanske revije in časopise, ki bodo objavljali reklame za te izdelke.

Razveljavljen sporazum brez veljave

Norveška in Švedska sta ugotovili, da ni dosti možnosti za izbruh vojne med njima, zato sta razveljavili sporazum iz leta 1905, po katerem je med obema državama nastalo demilitarizirano območje. Sporazum naj bi omilil napetosti, ki je nastala leta 1905, ko je bilo konec 91-letne unije med državama. V 15-kilometrskem pasu na obeh straneh meje so bili prenevedani vsi premiki čet. Med srečanjem zunanjih ministrov nordijskih držav sta švedska zunanjia ministrica Margaretha af Ugglas in njen norveški kolega Thorvald Stoltenberg uradno raztrgala sporazum in ob tej priložnosti pripravila majhno slovesnost. Listina že dolgo ni imela nobene veljave več, saj so na primer med drugo svetovno vojno švedski vojaki potrpjurali ob meji z Norveško, ki je bila pod nemško okupacijo.

Anekdote za danes

Na današnji dan leta 1860 se je rodil ruski pisatelj in dramatik Anton Pavlovič Čehov. ki je le kratke čas opravljal zdravniški poklic, potem pa se posvetil pisateljskemu delu (umrl 1904). Čehov je leta 1895 se je v Moskvi seznanil s pisateljem Buninom.

»Ali mnogo pišete?« ga je vprašal.
»Zelo malo,« je priznal Bunin.
»Ne delate prav. Treba je pisati mnogo. Toda ko napišete novelo, je treba prečrtati začetek in konec. Tam najbolj slabo. Sploh je treba pisati na kratko. kar najbolj na kratko.«

Nekje noči je telefoniral Buninu:
»Vzemite kočijo in pridite k meni. Sla bova na sprehod.«
»Ampak ali ni ob tej uri pozno?«
»Nič hudega, zaljubljen sem in rad bi se sprehajal.«
»Ko sta se dobila, sta hodila ob morju.«
»Kake težko je opisati morje?« je rekel Čehov. »Najlepša stvar: kar sem jo bral o morju, je stavek iz neke šolske naloge. Otroci je napisal: Morje je veliko.«
»Ko sta prišla na trg, poln ljudi, je začel Čehov kar nenakrat vpiti:«
»Ste slišali? Bunina so ubili v hiši neke Tatarke!«
»Bunin ga je gledal, kot da bi njegov prijatelj zmoel. Čehov pa mu je zaspeval v uho:«
»Kar mirni bodite. Boste videli, da bo jutri vse mesto govorilo o Buninovem umoru!«
»Predno se je smejal, ker se mu je potegavščina posrečila.«

ZGODBA Z OZADJEM

Gospod Cvitan ima rad strah

Slišal jih je, da so z isto ihto, kot so ga bili zasledovali na peronu, prihiteli za njim v stranišče železniške postaje. Po treh, štirih papih-nih korakih, kolikor jih je potreboval, da je planil v kabinu, je zaslišal za hrbotom vhodna vrata; zavpila so, kot takrat, ko jih je odprl sam, tudi zadlesknila so se enako topno. Torej so zdaj že notri, v pisuarju, si je rekel, ujet v tesni, umazani kabini. Slišal je premikanje, šustenje blaga, mlskanje mokrote pod podplati, kajpada tudi pridušene glasove. Trije Bosanci, ki so si ga bili ogledovali že v kolodvorski restavraciji, so stekli za njim, o tem ni dvoma. Zdaj ga čakajo. Sam jim je bil priletel v past.

Zazdelo se mu je, da v stranišču narašča mrtot kot v gledališču, ki se polni. Spreletela ga je mrzla mrščavica.

»Poslušajte, fantje, je spregovoril s treščim se glasom. »Mene tu vsi poznajo. Čisto blizu sem doma. Topniška, petinštirideset... Cvitan se pišem... Peter.«

Zadržal je dih in prisluhnul. Onih v pisuarju ni slišal.

»Vem, da ste se pritajili. Ura je štiri zjutraj, res, ampak to nič ne pomeni...«
Ugriznil se je v jezik. Strela, kmalu bi se bil izdal, si je rekel. Kmalu bi jim izblebel, da bom stopil iz stranišča šele takrat, ko bo kdo prišel. To bikajpaj izkoristili. Nekdo med njimi bi odigral prisilsko in jaz bi se sam nasadil...
»Kaj hočete od mene? Nimam denarja...«

Za vrati je nekaj zapokljalo. Zaslišal je nekakšno sopenje, primik. Sesedel se je na školjko, zaripel, omočen. Strmel je v zasun. Krčvito se ga je oprjel, da bi ga ustavil, če bi ga z one strani začeli obračati. Kovina je bila kmalu spolzka od potnih prstov.

»Malo sem pivoč, že res, ampak zdaj sem se strelzil... Preprost clovek sem. Nič nimam proti Jugoslovani. Ko sem bil vaših let, sem bil celo prepričan, da je Jugoslavija dobra država. Pri vojaki sem imel veliko prijateljev. Zame so bili vsi enaki: Srbi, Hrvati, muslimani, pravoslavci... Oče me je tako učil...«

Za vrati je nekdo uprnil žgalično in si očitno prižigal cigareto, kajti gospod Cvitan je najprej zaduhnil žveplo, potem se tobačni dim. »Učil me je tudi, da katoliki, pravoslavci in muslimani verujemo v istega boga...«
Od žvepla mu je slo na bruhanje.
»Bolan clovek sem, že kot otrok sem bil hudo bolan.« se je ihtavo zaganjal za besedami. »Paraliziran sem bil, v levo roko in v levo nogo. Nisem mogel hoditi... Včasih kot pol leta. Dobro se še spominjam, kako je zdravnik rekel: »gospod, vas fant ne bo nikoli normalno hodil.«

Dim je postajal kisel. Kaj če so vrgli name počasan, nežen bojni strup, je panično pomislil gospod Cvitan.

»Mama... mama me je peljala v toplince,« je jecjal. »Imela sva skupne terapije. Neke pu me je pustila v bazenu samega. Neki maser jo je bil zmoel. Zalezovala ga je, kaj dela z drugimi ženskami. To ji je bila glavna skrb. Rekla mi je, naj se oprimeh roba bazena in čakam. Izginila je, jaz pa sem se odločil, da bom plaval sam. In sem se tukaj potopil. Spominam se se, da sem pod vodo gledal. Potem me je zadušilo. Zbudil sem se šele v ambulanci, ko mi je tisti maser dalj dihanje usta na usta... In spomin se tudi, kako sem bil razočaran, da sem spet živ.«

Utihnil je. Ničesar razen burkanja v svojih žilah ni slišal.

»Fantje, me čakate?«
Slišal je, da je nekdo v odgovor nestrpno vzdihnil.

»Fantje, jaz vem, kaj je smrt. Ne bojim se je... Ko sem bil star sedem let, sem sunil strica v želodec, brez vsakega razloga. Pol leta kasneje je umrl...«

Opogumil se je in se tresočih kolen povzpela na školjko, da bi čez gornji rob kabine pogledal v pisuar in jim končno vdejal.

Premujen je bil. Kar oddahnil si je, da je ostalo tako, kot je bilo.

»Imel je ulkus... kot ga imam zdaj tudi sam. In moj oče mi je bil krivice: obdolžil me je, da je njegov brat umrl od mojega udara. Mama pa je rekla, da bi stric umrl tudi brez tega. Nič ni pomagalo, oče me od takrat ni maral... Smolo imam. Lani, za moj rojstni dan, sem v naši banki sprožil lažni alarm. Neka punca me je kušnila in jaz sem se od tega sesedel, na alarmni zvonec...«

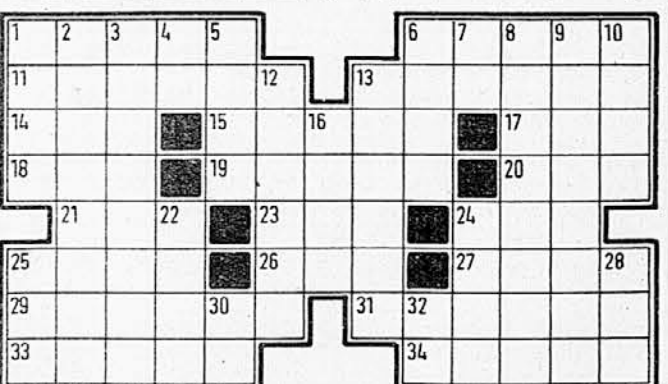
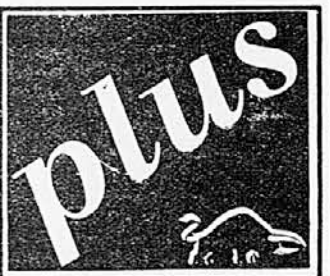
Gospod Cvitan se je zahajhjal. Zdelo se mu je, da so se tudi oni v pisuarju začeli hahljati, po lisiče.

»Saj sem res smešen, ubog tip. Pet par nisem vreden. Ampak tu ne vzdržim več. Ni me strah smrti, boste videli. Da me ne bi ubili... tega me je strah...«

Če se mi smejejo, se morda z menoj je šaljivo. Zdalj ali nikoli, Peter: priložnost je. Tudi ti moraš končno vedeti, kaj je priložnost. Omočen in poten je dvignil zasun in brenil v vrata.

Zagledal je le mokri, temačni kolodvorski pisuar, ki je zaudarjal po kislem. Prav kakor vonj izpod njegovih pazduh. V odtočnem kanalu je pogrkavala voda. Gospod Cvitan je v zapuščeni gnilega zimskega jutra tenko prihljnil sporočilo njenih glasov: stopljajala je, mlaskala, šepetala, se hihitila in vzdihljala.

MARKO DEBELJAK

VODORAVNO: 1. izdelovalec in popravilalec očesnih pripomočkov, 6. ime nekdanjega bosanskega košarkarja Delibaišića, 11. danski šahovski velemojster (Bent), 13. avstrijska denarna enota, 14. Hercegovce, 15. merška enota za stopnjo dušenosti pri valovanjih v telefoniji, 17. užiti del rastline, 18. premik dela telesa iz enega položaja v drugega, 19. kenijski narodni park, največji v Vzhodni Afriki, 20. mesto na zahodu Kameruna, 21. položaj telesa, ko na telovadnici sedi na orodju ali na tleh, 22. film srbskega režiserja Aleksandra Petrovića, 24. francoski alpski smučar, smučak (Christophe), 25. ime slovenskega pesalca in koreograf Mlakarja, 26. ime hrvaškega karikaturlista Reisingerja, 27. nemško ime za reko Anio, 28. nemški podjetnik, ustanovitelj velikega obrata prehranske industrije (August, 1862 do 1918), 31. muza komedije, 33. lesen podstavek za sekanje drv, 34. glasovi ob udarjanju konjskih kopit ob tla.

NAVPIČNO: 1. ime ruskega igralca Vidova, 2. ameriška alpska smučarka (Julie), 3. pihalno glasbilo, 4. začetnici ruskega skladatelja Stravinskijev, 5. gro-

29. januar

Francoski pisatelj Romain Rolland se je rodil 29. januarja 1866 v Clemenčiju. Oče je bil notar, ki se je leta 1880 preselil v Pariz, da bi nadarjenemu sinu tako omogočil boljše šolanje. Romain je študiral zemljepis in zgodovino, po doktoratu in daljšem bivanju v Rimu pa se je posvetil Beethovenu in napisal obsežen, strokovno zasnovan življenjepis. Poleg pisanja je bila glasba njegov konjček, doktoriral je z disertacijo Zgodovina opere v Evropi med Lullyjem in Scarlattijem, proučeval jo je in se poglabljal v njen razvoj. Tako je nastal roman Jean Christoph, zgodba o genialnem nemškem glasbeniku, ki ga vihar življenja in njegova nemirna narava ženeta v Pariz, Švico, Rim in spet v Pariz, kjer umre. Romantizem in humanistično prikazovanje srednjega junaka se nadaljuje tudi v trilogiji Življenje slavnih ljudi (Beethoven, Michelangelo, Tolstoj). Rolland je postal profesor glasbene zgodovine na Sorboni in se z vsem srcem zavzemal za visoke duhovne ideale in moralno revolucijo. Svojo zamisel je poskušal doseči tako z osebnimi vezavi z izbranimi umetniki kakor tudi s pisanjem težnih dram (Volkov, Danton in Štirinajsti julij). Zaradi sočne, arhaične pripovedi je izredno zanimiv tudi njegov mojstrski šaljivi roman Miklavž Breugnont, deloma pisan v osmerih z asonanco, ki s iskričim galskim humorjem opisuje vsakdanje življenje v Burgundiji 16. stoletja.

Prva svetovna vojna je surovo prekinila vsa Rollandova humanistična prizadevanja. Goreče se je zavzemal za mir in pacifizem in Nobelov odbor ga je verjetno tudi v podporo tem prizadevanjem sredi vojne počastil z nagrado za literaturo (leta 1916 za leto 1915). Nagrada je imela nas

DNEVNA OBVESTILA

31. januar ob 17. uri – Viteška dvorana Krizank. Gledališče Jaz in ti: KUZEK POSTRUZEK NA OBISKU.

Prodaja vstopnic: blagajna Festivala Ljubljana, tel. 226-544, oz. uro pred predstavo na prizorišču.

CANKARJEV DOM

JUTRI V DELU KOLEDAR ZA FEBRUAR IN MAREC!

glasba
SAMO SE DVE PONOVITVI! Sobotna, 30. januarja in ponedeljek, 1. februarja, ob 19. uri – G. Verdi: DON CARLOS – opera. (Gallusova dvorana, 2000, 1700, 1500, 500 SIT)

gleдалиšče

21. feb., ob 18. uri, 22. feb., ob 19. uri in 23. feb., ob 19. uri – William Shakespears: KRALJ LEAR. SMELT International Group, Pivovarna Lasko, Mesto Ljubljana. (Gallusova dvorana, 600, 500, 400 SIT)

korodrame
postaviti majhen logo, kot za ANKURJENJE Ljubljana SP

Srniša/Frey: ZABE, 25. – 30. jan., ob 21. uri in 31. jan., ob 18. uri. (v vlogi Evica Boris Ostani)

Sponzorja: Gorenje Velenje in Ljubljanska banka. (Ovalna dvorana, 1000 SIT, uro pred predstavo 3000 postupa!)

ZENSKA GOVORI: NAJ-DITE BOGA: ZENSKO INART IN CANKARJEV DOM
Emil Hrvatini: ZENSKA, KI NENEHO GOVORI (Ces subjektivnega) Nedra R. Brice, Mojca Dimec, Petra Gove, Barbara Novakovic in Metka Trdin. Penta-gov, sobota, 30. januarja, ob 20. uri. Kosovelova dvorana, razprodano! Poligon, nedelja, 31. januarja, ob 20. uri, Linhartova dvorana, 500 SIT Ponovitev Poligona: 6. 20. in 21. februarja, ob 20. uri.

film

Do 30. jan., ob 20. uri: NAJ-LEPŠI NOVI BRITANSKI FILMI – 29. jan. PRAGA – režija Ian Sellar (video – podnapisi) (Linhartova dvorana, 300 SIT)

Od 1. do 5. ob 20. uri: NOČ NA ZEMLJI. Režija Jim Jarmush. Omnitbus genialnih satirskih epizod taksistov iz New Yorka, Los Angelesa, Pariza, Helsinkina in Rima, ker ste vi tako želeli! (Kosovelova (1. in 5. feb.), Linhartova dvorana, 300 SIT)

razstave

Do 31. jan., ob 15. do 21. ure: ARNULF RAINER – Carinzia/Venezia. (Galerija CD, 100, 50 SIT)

Do 31. jan.: ŠVEDSKO STE-KLO – 12 vodnih sveških oblikovalcev (Sprejemna dvorana)

informacije

Center za informacije in prodajo vstopnic (pasaja Maxmarketa) je odprta vsak delavnik od 13. do 20. ure, ob sobotah pa od 9. do 14. ure. Telefon 222-815.

KULTURNI DOM SPANJSKI BORCI

V petek, 29. jan. in v četrtek, 4. 2. ob 20. uri – GAVRAN: MOJE ŽENE. Nastopata IVO BAN in IZTOK VALICA. Režija Marjan BEVK.

Prodaja vstopnic vsak dan razen nedelje od 9. do 19. ure in ob 16. do 19. ure v Jelovskovem salonu Kulturnega doma in uro pred predstavo pri blagajni.

Četrtek, 29. jan., ob 10. uri – ANDERSEN: SNJEŽNA KRALJICA. Predstava je zaključena.

Sobota, 30. jan., ob 16. uri: SOBOTO POPOLDNE ZA OTROKE. GOSTOVANJE PREŠERNEVOGA GLEDALIŠČA IZ KRANJA: MOJCA POKRAJČIČ – PO KOROSKI LJUDSKI PRAVLJICI.

Sobota, 30. jan., ob 20. uri – MIRO GAVRAN: MOJE ŽENE. Igrata IVO BAN in IZTOK VALICA. Režija Marjan BEVK. Gostovanje v Mdrji.

CENJENE OBISKOVALCE ORVESKAMO NA SPREJEMAMO REZERVAČIJE ZA GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKO GLEDALIŠČA S SALLIJO KOMEDIO ROGERJA VITRACA: VOLKODLAK V GLAVNI VLOGI RADE ŠERBEŽIJA. PREDSTAVA BO 11. 2. ob 20. uri.

Scenografija: SAMO CAFNIK
Kostumografija: BARBARA STUPLJA
glasba: STANKO JUZBAŠIČ
Koreografija: MATIJAŽ FARIČ
Luce: PASCAL MERAT
Lektorat: MATEJA DER-MELJ-ROPOŠA
Video: MARE KOVAČIČ
Producentka: JANA PAVLIČ
Maska: BARBARA PAVLIN
Igrajo: Orgon, capot, famiglio MILOŠ BATTELINO, Elмира, njegova žena IVAN GONČIK, ŽELJKO HRS; Mariana, njuna hči DARIO VARGA; Dami, njun sin JOŽEF ROPOŠA; Mariana, se ena hči UROS MAČEK; Valer, Marijanin fant ROBERT PREBIL; Gospa Pernelova, Orgonova mati ANDREJ ROZMAN-ROZA; Tariff, napočno usmerjen um ANEŽ SKOF; Dvojčadja MIKO GORIŠIČ, Delavci IVAN ŠIKORA, STEFAN MARČEC, DARE KRAGELJ, SANDI MIKLJU; Dorina, gospodinski robič DANIELA PIETASANTA, Elмира. Za pomoč se zahvaljujemo Francoskemu kulturnemu centru Charles Nodier iz Ljubljane. Prosimo člane Kluba SMG, da ob telefonskih rezervacijah navedejo številko izkaznice, ki jo rezervacija ne bomo mogli upoštevati.

GLEDALIŠČA
DRAMA SNG
Ljubljana
Petek, 29. januarja, ob 12. uri – J. B. P. Mohiere: SVATBA PO SILLI. Zaključena za Srednjo upravno-administrativno šolo. Ob 20.30 – Arthur Schmitzer: ANANIL. Gostovanje v Trstu. Sobotna, 30. januarja, ob 19.30 – J. B. P. Mohiere: SVATBA PO SILLI. IZVEN (KONTO). SMEJMO SE ŠE DANES JUTRI BO MORDA ŽE PREPOZNO! Vstopnice poljubno, pohitite!
MALA DRAMA
Petek, 29. januarja, ob 20. uri – Woody Allen: ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM. IZVEN (KONTO). RAZPRODANO.
Vstopnice za predstave bodo v februarju v prodaji od sobote, 30. januarja. Rezervacije ne sprejema! Sobotna, 30. januarja, ob 20. uri – VEČER SANOVOV JA. CQUESA BRELA v izvedbi Katje Levstik. IZVEN (KONTO).

Blagajna je odprta vsak delavnik, od 11. do 12. ure ter od 18. ure do začetka predstave. Rezervacije ob istih urah, telefon 221-511.

OPERA BALET
SLOVENSKO MGL
Predstava z izjemnimi solisti Giuseppe Verdi:

na velikem odru CD, samo v terminih 30. januarja, 1. februarja, ob 19. uri. Dirigent: Milivoj Šurbek, režiser: Emil Bošnjak, pojejo Pusa-Jerić, Ciromila, Elenkov, Kaludov, Trajanov, Pivovarno, Javornik, Spruk, R. danos. Kipi: SNEGLJICA – Rade ob 10. in 12. uri ter jutri, 30. januarja ob 11. uri.

FEBRUAR:
– NEPOVR – 6. in 20. – HOFFMANNOVE PRIPOVEDKE – 13. (nadomestna predstava za odpadli termin 22. dec.) in 17.

KRPAANOVA KOBILA – 3. in 8.

CARMEN (balet) – 26. (premiera)

Vse predstave se pričnejo ob 19. uri in so za izven (konti).

Blagajna je odprta od 11. do 13. ure ter od 17. do 19. ure, rez. po tel. 333-950, samo med 9. in 11. uro!

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

R. Marinković: GLORIJA
Sobota, 30. januarja, ob 20. uri v gledališki dvorani v Solkanu za izven.

R. Vitrac: VOLKODLAK
PETEK, 29. JANUARJA, ob 20. uri – gostovanje v Izoli. Sobotna, 6. februarja, ob 20. uri v Solkanu za izven.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Milan Dekleva: MI SE NE DAMO
Sobota, 30. januarja, ob 20. uri v gledališki dvorani v Solkanu za izven.

R. Vitrac: VOLKODLAK
PETEK, 29. JANUARJA, ob 20. uri – gostovanje v Izoli. Sobotna, 6. februarja, ob 20. uri v Solkanu za izven.

OBVESTILA

PLESNA ŠOLA KAZINA
KONGRESNI TRG 1
TEL. 214-348

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

SLOVENSKO KOMORNO GLEDALIŠČE
VODNIKOVA DOMAČIJA, Vodnikova 65, Ljubljana Šiška
Filas: JUTRI BO LEPŠE
Igrajo: B. Emerić, S. Špink, B. Kerč in I. Jereb, Režiser: E. Filas
Predstava bo v nedeljo, 31. januarja, ob 19.30.
Vstopnice bodo v prodaji eno uro pred predstavo, v VODNIKOVI DOMAČIJI.
Rezervacije po telefonu: 061/193-395.

PRVINSKI NAGON
BASIC INSTINCT
FILM, KI JE PREMAJŠNJE SEKS
Znanstvenofantastični. R. David Finché, I. Sigourney Weaver, Charles S. Dutton.
MINI: ob 17., 19. in 21. uri – BABICA GRE NA JUG, komedija. R. Vinci Vogue Andlov.
VICI: ob 17., 19. in 21. uri – SPO-MINI NEVINEGA CLOVEKA (MEMOIRS OF AN INV-SIBLE MAN), znanstvenofantastična komedija. R. John Carpenter, Chevy Chase, Daryl Hannah, Sam Neill.
BEZIGRAD: ob 16., 18. in 20. uri – SAM DOMA (HOME ALONE), najuspešnejša hollywoodska komedija. I. Macaulay Culkin.
ŠIŠKA: ZAPROTI!
TRIGLAV: ob 16. uri – LEVJE-SRČNI (LIONHEART), pustolovski akcijski film. I. Jean-Claude Van Damme. Ob 18. in 20. uri – BELE PESČINE (WHITE SANDS), ameriški thriller. I. William Dafoe, Mary Elizabeth Mastrantonio, Mickey Rourke.
DOMALE: ob 16., 18. in 20. uri – E-PTOTICA IN ZVER, risani film. DOBNIK 2 OSKARJEV 92 ZA GLASBO!
DVOR: ob 16., 18. in 20. uri – IZDAJALSKI TRENETEK (ONE FALSE MOVE), psihološki thriller. I. Jim Metzler. Ob 22. uri – POD KRINKO (COVER UP), volnuskovski akcijski. R. Manny Cotto. I. Dolph Lundgren.
DOMALE: ob 16., 18. in 20. uri – OSMI POTNIK 3 (ALI-EN 3), znanstvenofantastični. Prodaja vstopnic uro pred predstavo!

CELJE
UNION: amer. OSMI POTNIK 3, ob 16., 18. in 20. uri.
MALI UNION: amer. FANTIE IZ SOSKINE, ob 19. uri.
METROPOL/PO: MATINE-JA: amer., OSMI POTNIK 3, ob 10. uri.
METROPOL: amer. VIKEND Z BERNDOM, ob 16., 18. in 20. uri.

KRANJ
CENTER-KRANJ: amer. CR-KNI. FREDI, ob 10. uri. amer. RESTALJA, ob 16. uri. amer. PRVINSKI NAGON, ob 17.45 in 20. uri.
STORŽIČ-KRANJ: amer. CR-KNI. FREDI, ob 16., 18. in 20. uri.
LEZAR-JESENICE: amer. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI, ob 16. uri. amer. OCVRTI ZELENI PARADIŽNIKI, ob 18. in 20.15.
DOLPLA: premiera amer. SAM DOMA, ob 16., 18. in 20. uri.
TROVILJE: amer. NINJA (III. DEL), ob 18. uri.
RADOVLJA: amer. SAM DOMA, ob 18. in 20. uri.
SKOFJA LOKA: amer. SAM DOMA, ob 18. in 20. uri.
ZAGORJE: amer. FREDDYJE-V. SMRTE, ob 19. in 20. uri.
GROSVLJE: amer. KOKA, KI ZIBLJE ZIBKO, ob 19. uri.
NOVO MESTO: amer. AIR AMERIKA, ob 10. in 16. uri. amer. SPOMINI NEVINEGA CLOVEKA, ob 18. in 20. uri.
GORNA RADGONA: amer. LEPTOTICA IN ZVER, ob 10. in 16. uri. amer. RAZJARIJENI HARLEM, ob 18. in 20. uri.
MURSKA SOBOTA: amer. ODKRITJE KRISTOFA KOLUMBA, ob 17. uri. amer. otroci, ob 19. uri.

OBVESTILA

PLESNA ŠOLA KAZINA
KONGRESNI TRG 1
TEL. 214-348

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre., 10. 2. JAZZ I. sre., 17. 2., II. čet., 18. 2. Izkoristite ugodne popuste, ki jih ponujamo dijakom, študentom in pri vpisu v paru.

VALO KAZINO PONOVO VPISUJEMO OTROKE OD 4. – 15. LETA. SOLANJE NOVINE SE BO ZAČELO PO ZIMSKEH POČITNICAH.

Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure. DRUŽABNI PLES I. pet., 29. 1. sob., 13. 2. II. sre., 10. 2., III. sre.,

STIKOVA VROČA LINIJA

ZVEDELI VČERAJ - VELJA DANES!

Naročila za objavo oglasov v STIKOVI VROČI LINIJI sprejemamo po telefonu (061) 113-201, faks 110-169 in na naslov DELO STIK, Ljubljana, Dunajska 5, od 8. do 13. ure za objavo za naslednji dan

DVOVRSTNIČNI NUMERATORJI	Dvovrstični numerotorji za označevanje cen blaga (cena in vrednost prometnega davka) ESSELETE METO, zagotovljen servis in potrošni material. Informacije IDenticus Slovenija d.o.o., Celovška 108, Ljubljana, tel./fax 061/193-067.
UGODNO - FAX - MODEMI	V32.bis Supra, s programi za DOS ali Windows okolje, cena samo 61.965 SIT brez p.d. Prodaja STIS Ljubljana, tel./fax 061/124-013
GRADIŠČE BYTE INSIDE	Računalniki ARCHE, AUVa, tiskalniki HP, EPSON, FUJITSU, STAR, multimedijske kartice, fax/modemi, software ... NAKUP na čeki, kredit, popusti ... Vaša računalniška trgovina Gradišče Byte Inside , Slovenska c. 15, tel. 061/221-981, fax 061/213-761, v Ljubljani pri Drami.
PEPELKA RADOVLJICA Cankarjeva 76 064/715-488	Smučarji, planinci, izletniki in vsi drugi vandrovci, občudovalci naše Gorenjske, NE BODITE »GORENJCKI« - zato se na poti domov ustavite v PEPELKI in privoščite svojemu žolodčku kaj neznanosko dobrega. Tega Vam nikdar ne bo pozabil.
OSMOŠOLCI POZOR! 061/198-229, 347-309	Priloga za vpis na Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo, matematika in slovenščina - intenzivne priprave na zaključne teste. Peter Pan
DOL-ON d.o.o. Smartinska 130, Lj. Tel. 101-044 int. 29-61, 29-66	Na zalogi imamo: - tiskalnike FUJITSU DL 3600 , 26 kosov, 66.500 SIT/kos - telefakse NISSEI Japan , 20 kosov, 57.700 SIT/kos - vrtnice stroje BOSCH PBH 16 RE , 40 kosov, 7.500 SIT/kos Za celotno količino 10% popust.
PLES... Vabljeni!	vsako soboto za vse generacije, od 19.-24. ure! Okrepčevalnica MOJKA , Športni park Vižmarje-Brod. Zabaval vas bo trio BRAVO .
PONITITE V BLAGOVNICO BEŽIGRAD,...	kajti, samo še do SOBOTE lahko kupujete šunko, vina in ostala živila na čeki s 30-dnevnim odlogom plačila. V soboto, 30.1. ob 14. uri, v 1. nadstropju blagovnice - NE ZAMUDITE VELIKE GALA PRIREDITVE - modna revija pletenin, prezentacija posode z obilo turške glasbe in programa Saša Hribarja! VABLJENI!
AVTOMOBILI DAIHATSU	CHARADE-15.300DEM, APPLAUSE 16X-22.400DEM, FEROZA-34.000DEM AURORA AUTO , Slovenčeva 93 (notr. dvorišče), Lj., 061/183-461, int. 268
SUZUKI-MARUTI	10.500 DEM do registracije. AURORA AUTO , Slovenčeva 93 (notr. dvorišče), Lj., 061/183-461, int. 268
ENGLISH FOR YOU Tel. 061/346-121	Tečaj angleščine in nemščine, poslovna, komercialna, tehnična angl., priprava na mednarod. izpite Univ. Cambridge in ICC . Native speaker.
ZNIŽANJE OTROŠKE OBUTVE!	Velika razprodaja italijanske otroške obutve od števil. 18-36 v trgovini TOPOLINO , na Vodnikovih 2, v nas. Star cerkev v Šiški, vsak dan od 9.-12. in od 15.-19. ure, sobota od 9.-12. ure.
IZREDNA PRILOŽNOST - UGODEN NAKUP - KREDIT	Osebnih računalnikov PC AT : - DIALOG 386DX/40MHz , 2MB RAM, HDD 85MB, FDD 1, 2MB, VGA mono monitor 1024x768, baby ohise, CENA: 99.900 SIT - DIALOG 386SX/33MHz , 2MB RAM, HDD 85MB, FDD 1,2MB, VGA mono monitor 1024x768, baby ohise, CENA: 87.000 SIT Dopolnilo za BARVNI MONITOR 14" LR - 24.000 SIT - TISKALNIK FUJITSU DL 900 A4+ , 24gib, 150znakov/sek., 37.000SIT Gorenje Point, d.o.o. - OD TOD DO POSLOVNOSTI! Tel. 063/854-741, fax 063/853-944.
NOVOTEHNA AVTOMOBILI Novo mesto	Posebne ugodnosti: za omejeno število vozil CITROËN nudimo posebno ugoden nakup, tel. 068/28-066.
HP DESKJET 500C	Zelo ugodno! Hewlett Packard Desk Jet 500C barvni ink jet tiskalnik za samo 82.500,00 SIT. Jerovšek Computers, tel: 061/714-974, 714-975.
AVTOMOBILI!!! DOBAVA TAKOJ!!	Renault Clio 1.2i - 12.995 DEM, Renault Clio 1.8i 16V - 21.650 DEM Renault 19 1.4i - 14.895 DEM, Citroën ZX 1.4i - 14.390 DEM Opel Astra 1.4i - 16.350 DEM, Opel Vectra 1.6i - 20.990 DEM Toyota Carina 1.6i - 22.790 DEM, Seat Toledo 1.6i - 16.470 DEM Cene so tovarniške. PANTA RHEI p.o., Maribor, tel. 062/20-674.
MURKA LESCE RENAULT 5 TOP FUN	Velika nagradna igra za kupce RENAULT 5 TOP FUN . Možnost nakupa na kredit brez pologa z odplačilom do treh let. Inf. tel. 064/714-860

MALI OGLASI

TEL. 318-866

Pri kancu:
Subičeva 1, Dunajska 5
Male oglase sprejemamo:
ponedeljek, sredo od 8.-18. ure
torek, petek od 7.-16.30
četrtrek od 7.-19. ure
Male oglase za naslednji dan sprejemamo do 11.30

STANOVANJA prodajam STANOVANJE , 83 m ² , v središču Fužin, prodajam. ☎ 061 106-244, pt-206611-10 TRISOBN stanovanje, centralno ogrevano, z lastnim dvoriščem in vrtno ter vrtno uto, prodajam. ☎ 061 723-193, pt-300417-10 ENOINPOLSOBN stanovanje v Šiški, 39 m ² , centralna, balkon, takoj vsojivo, prodajam za 62.500 DEM. ☎ (061) 214-213, od 9. do 13. in od 16. do 18. ure. ☎ 800650-10 TRISOBN stanovanje v Štepanjskem naselju, 79 m ² , komforno, niži bloki, prodajam za 120.500 DEM. ☎ (061) 154-159, od 9. do 13. in od 16. do 18. ure. ☎ 800651-10 NOVO , štirisočno, mansardno, stanovanje v centru, prečnega cenca 108 m ² , komforno opremljeno, s telefonom, prodajam za 208.000 DEM. ☎ (061) 154-159, od 9. do 13. in od 16. do 18. ure. ☎ 800652-10	ROVOKOPAC ICB - 3 C III, letnik 1975, prodajam za 15.000 DEM. ☎ 064 84-189, zvečer. pt-400352-40 oddajam v najem PROSTOR za delavnico ali trgovino oddajam. ☎ 061 621-519, pt-300409-53 TRGOVINO z živili v Ljubljani z odkupom inventarja, oddajam. ☎ 061 328-565, pt-300444-53 V. KAMNIKU oddajam lokal, 45 m ² , ☎ 061 811-475, pt-300478-53 vzajem v najem LOKAL za butik, 20 - 30 m ² , nujno najemam. ☎ 061 341-481, pt-700297-54 POSEST prodajam - hiše NOVO vrstno hišo, na Galjevi, ugodno prodajam. ☎ 061 263-428, pt-300453-60 PARCELO 2.107 m ² , s postavljenim kletjo in hišno število ter gospodarsko poslopja na obrobju Kopra, pogled na morje, prodajam za 80.000 DEM. ☎ 066 34-516, pt-500709-60 prodajam - parcele DVE zazidljivi parceli, po 530 m ² , na atraktivni lokaciji v Domžalah, prodajam najboljšemu ponudniku. Samo ponudbe z okvirno ceno pod 100.000. ☎ 400351-61 MOTORNIA VOZILA citroën ZX AVANTAGE 1,4 i , nov, neregistriran, rdeče barve, temna stekla, centralno zaklepanje, prodajam s 5 % popustom na tovarniško ceno. ☎ 066 58-590, pt-400304-72 golf GOLF , S paket, letnik 5/1985, prodajam. ☎ 065 65-502, pt-200687-74 japonski avtomobili SUBARU rex 700, odlično ohranjen, prodajam. ☎ 061 651-414, po 12. uri. ☎ 500773-75 NISSAN TERRANO , letnik 1988, prevoženih 31.000 km, garžiran, sreberne kovinske barve, prodajam. ☎ 061-313-620, pt-900573-75 renault R 4 GTL , letnik december 1988, letnik 1978 in depur. Raba, letnik 1978, prodajam. ☎ 064 221-391, pt-500714-85 GLASBILA prodajam PIANINA "A.FORSTER" - visoka kvaliteta, ugodna cena in kredit. Dostava brezplačna. "MUSIKUS" d.o.o. MARI-BOR, ☎ 062 26-600, pt-600115-100 tv aparati VIDEOREKORDER Panasonic NV-J7, 10 glave, VPS, najno prodajam za 650 DEM. ☎ 061 645-160, pt-500733-107
--	---

Ste komunikativni in iznajdljivi, obvladate tuj jezik in vas mika kreativno delo v zunanji trgovini?

Iščemo mlade sodelavce za opravljanje del in nalog

I. Za nedoločen čas: KOMERCIALISTA
v sektorju Obutev
Pogoji:
- VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj (lahko tudi PRIPRAVNIK)
- znanje angl., nem. ali ital. jezika
- dvomesečno poskusno delo

ČEVLJARSKEGA TEHNIKA
tehničnega referenta v sektorju Tehnično razvojna skupina za obutev
Pogoji:
- V. stopnja strokovne izobrazbe čevljarke smeri
- 3 leta delovnih izkušenj (lahko tudi PRIPRAVNIK)
- znanje nem. jezika
- dvomesečno poskusno delo

II. Za določen čas: EKONOMSKEGA TEHNIKA - PRIPRAVNIKA
Pogoj: V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri
Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba - KOTO, p. o., Ljubljana, Miklošičeva 5.

Miklošičeva 5, Ljubljana

Bergbahnen Dreiländereck
SMUČARSKA VLEČNICE
NA MEJI TREH DEŽEL
dvojna sedežnica
6 vlečnic
snežni topovi
smučarska šola
izposoja smučí

Informacije tel. 9943/4255-2585
POSEBNO UGODNO: tedenski in triidnevni povzeli
REZERVACIJE: 9943/4255-2260-14

Osebnna vozila: CHRYSLER JEEP CHEROKEE JEEP WRANGLER SARATOGA VOYAGER DODGE DAKOTA	POSLOVNI SISTEM Celovška 150 Ljubljana OMOGOČA NAKUP VOZIL INFORMACIJE IN NAROČILA Tel.: 061/195-004, fax 061/551-615 DELOVNI ČAS: OD PON. DO PET. 00 7-19	Tovarna vozila: TAM MARIBOR TAM 80 T 50 TAM 190 T 15 TAM 260 T 26 TAM 122 T 8 IVECO - RIVAL ZETA 50.9
--	--	---

VSA VOZILA LAHKO KUPITE NA KREDIT ALI NA LEASING.

DELO dobi IŠČEMO več akviziterjev za prodajo knjig, provizija 47 %, javno naj se potniki iz Ljubljane ali okolice. ☎ 061 443-383, pt-300480-130	PROIZVODNO in trgovsko podjetje z lastno blagovno znamko PAPIRUS INTERNATIONAL išče: VOJDO PROIZVODNJE z najmanj srednjo izobrazbo grafične smeri, z delovnimi izkušnjami. Pisne ponudbe SIMOTISK PAPIRUS, Koprška 106 d, 61111 Ljubljana, ☎ 061 274-561, pt-600084-130
--	--

AKVIZITERJI! Za področje Primorske, Gorenjske in Dolenjske, iščemo akviziterje za prodajo pravne literature. Samo resne ponudbe sprejemamo po ☎ 061 301-391, med 12. in 14. uro. pt-600113-130	IMP Elektromonter, d.o.o. Ljubljana, Vojkova 58 objavlja prosto delovno mesto računovodje Pogoja: višja izobrazba ekonomske smeri, tri leta delovnih izkušenj računovodje Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: IMP Elektromonter, d.o.o., Ljubljana, Vojkova 58. 10770
--	---

Na območju Ljubljane oz. okolice iščemo osebi z delovnimi izkušnjami v organiziranju in vodenju prodaje (veleprodaja, maloprodaja).
Pogoj:
- lastno skladišče ali trgovina in izpit B kategorije.
Možnosti:
- stalno delovno razmerje s predhodnim poskusnim delom.
- pridobitev kombija C 25 (nov) v uporabo.
Zaslugek po učinku!
Pisne ponudbe pošljite na naslov: Kappa DI d. o. o., Koper, Cankarjeva 6. Vse dodatne informacije dobite po tel.: 066/65-376. 10768

Iskra
Iskra Stikala Kranj, d. o. o.
Upravni odbor
razpisuje na podlagi 47. člena Statuta družbe in sklepa UO z dne 21. 1. 1993 delovno mesto
direktorja družbe
Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še
- visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, tehnične ali organizacijske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika.
- ob prijavi za direktorja predložiti program razvoja družbe.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Stikala Kranj, d. o. o., Savska c. 14, 64000 Kranj, z oznako »Za razpis«. 10773

"A mind is a terrible thing to waste."
IŠČEMO LJUDI, KI ŽELIJO IZRABITI VSE SVOJE POSLOVNE SPOSOBNOSTI
International Advertising Agency išče asistente in poslovne sekretarje, ki so samoorganizirani, kreativni, in odlično obvladajo angleščino - za vodenje mednarodnih projektov.
ŠIFRA: WORLDWIDE

lek d.d. Ljubljana
K SODELOVANJU VABIMO DELAVCA Z VIŠJEŠOLSKO IZOBRAZBO
za vodenje oddelka družbene prehrane, ki ima delovne izkušnje na področju gostinske dejavnosti, s poznavanjem zdrave prehrane.
Področje dela:
- usmerjanje, nadzor in koordiniranje dela v oddelku
- izdelovanje kalkulacij in cenikov
- izvajanje predpisov o higiensko-tehnični zaščiti
- izdelava mesečnih obračunov poslovanja in reprezentance.
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Poskusno delo traja 120 dni.
Vabimo vas, da se odzovete naši objavi. Ponudbe dopolnite z opisom vašega dosedanjega dela in jih v 8 dneh po objavi pošljite na naslov: LEK d.d. Ljubljana, Kadrovska-spolni sektor, 61000 Ljubljana, Verovškova 57.
Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 061/182-161, int. 23-93.

OBVESTILO POTROŠNIKOM
Cenjene potrošnike obveščamo, da bodo od 1. 2. 1993 naprej veljavne naslednje maloprodajne cene originalnih uvoženih cigaret:

nemške:	
KIM Slimsize	135 SIT
KIM Menthol	135 SIT
KIM Blau	135 SIT
HB King Size Box	135 SIT
HB 100s Box	135 SIT
ameriške:	
LUCKY STRIKE	135 SIT
angleške:	
SILK CUT	170 SIT
BENSON & HEDGES	175 SIT

Uvoznik in zastopnik za Slovenijo:
MAGISTRAT INTERNATIONAL
Vojkova 48, 61000 Ljubljana Slovenija
tel. (3861) 182-144, fax (3861) 181-466

77777777
Austria Jackpot
11,208.561 ATS
CASINO GRAZ-GRADec
CASINO VELDEN-VRBA
vsak dan od 15. ure naprej

D E L O
časopisno in založniško podjetje, d.o.o., vabi
raznašalce, raznašalke
za dostavo večernega DELA na dom na območju LJUBLJANE.
Če želite delati le nekaj ur dnevno in biti za svoje delo dobro nagajeni, pošljite svoje ponudbe ali se osebno zglaste v dostavi Dela, Dunajska 5, Ljubljana, tel. (061) 318-880. 11

BANGKOK - PATAJA
15 dni - odhod 18. 2.
SAMO 1100 USD
BANGKOK-HONGKONG
11 dni
BANGKOK-KUALA LUMPUR
15 dni
BANGKOK-KOH SAMUI
15 dni
MEXICO
14 dni
Mexico City-Villahermosa
Cancun-Merida-Chichen
15 dni
Nikoli ne pozabite, da iščete tisto kar je najboljšee!!!
Ljubljana, Slovenija, Škarmškova 1
Phone/Fax (061) 131 202
Phone (061) 117 293
studio MD

Hmezd Celeia, mlekarstvo, sirarstvo in čebelarstvo, d. o. o., Arja vas 92, Petrovče,
na podlagi sklepa Upravnega odbora podjetja z dne 12. 1. 1993.
razpisuje
javno dražbo
za prodajo poslovnih prostorov s pripadajočim zemljiščem na kompleksu stare mlekarne Medlog, Ljubljanska 87, Celje, vl. št. 520 k. o. Medlog in za prodajo strojev in tehnoloških naprav namenjenih predelavi medu.
Javna dražba bo v petek, 12. februarja 1993
- ob 12. uri za prodajo nepremičnin
- ob 13. uri za prodajo premičnin
v poslovnih prostorih stare mlekarne Medlog, Ljubljanska 87, Celje.
Izključna cena za nepremičnine je 120.892.581,70 SIT, za premičnine pa 4.850.000,00 SIT.
Vsi, ki nameravajo sodelovati na javni dražbi, morajo pred pričetkom javne dražbe plačati varščino v višini 10% od izključne cene na ŽR SDK Zalec št. 50750-801-20103.
Plačana varščina se kupcu vsteeje v kupnino, neuspelim ponudnikom pa se vrne v treh dneh po opravljeni javni dražbi, brez obresti.
Kupec je dolžan skleniti pogodbo takoj, kupnino pa plačati v dveh delih, in sicer polovico v 7 dneh po sklenitvi pogodbe in drugo polovico v 30 dneh od sklenitve pogodbe.
Pogoji za udeležbo na javni dražbi so:
- predložitve potrdila o plačilu varščine
- za civilne osebe - predložitve potrdila o državljanstvu RS
- za pravne osebe - predložitve potrdila o sedežu v RS in ustreznega pooblastila za osebo, ki bo sodelovala na javni dražbi.
Ogled nepremičnin in premičnin je možen vsak dan, od 8. do 12. ure, do javne dražbe s predhodno najavo ogleda, na tel. št. 776-611.
Prevzem kupljenih nepremičnin je možen po dogovoru, oz. najkasneje v 60 dneh po sklenitvi pogodbe, razen manjšega objekta, ki je oddan v najem. 10767

NATEČAJ ZA UDELEŽBO IN ORGANIZACIJO SLOVENSKE PREDSTAVITVE NA SEJMIH V TUJINI

Ministrstvo za znanost in tehnologijo bo pokrovitelj slovenske predstavitve na več znanstvenih in tehnoloških sejmihi v tujini. Zato razpisuje natečaj za udeležbo in organizacijo slovenske udeležbe na sejmihi v Hannoveru, Gradcu, Kopenhagenu in informativno še za TELECOM Azija – Singapur, SITEF, Toulouse, in seminar Računalniki v raziskovalni dejavnosti in izobraževanju v Moskvi.

1. MEDNARODNI INDUSTRIJSKI SEJEM, 22.–28. 4. 1993, Hannover, Nemčija, Hala 18, stojnica HI-TECH Slovenija.

a) K sodelovanju so vabljeni proizvajalci visokih tehnologij iz Slovenije, izobraževalne, raziskovalne in razvojne javne ter zasebne institucije iz Slovenije.

Sodelovanje na sejmu je namenjeno izključno predstavitvi znanstveno-raziskovalnih dosežkov, inovacij in proizvodov, ki še niso na tržišču, ter iskanju partnerstva za delovanje postopkov in skupne projekte. Predlagani eksponati bodo recenzirani po načelu »med 10 na svetu«. Razstavljalec mora zagotoviti tudi spremno besedilo v nemškem in angleškem jeziku z opisom izdelka ali postopka v največ 25 vrsticah. Video in poster projekcije so dobrodošle, prav tako računalniške predstavitve. Ministrstvo bo predvidoma poravnalo stroške v višini 60% predstavitve. Zaključni rok prijav je 1. 2. 1993.

b) Ministrstvo razpisuje natečaj za organizacijo predstavitve v Hannoveru na stojnici 018, Hala 18, površine 10 × 11,5 m.

Predlagatelj za oblikovanje in celotno izvedbo stojnice predloži projekt oblikovanja in predlog glavnega izvajalca stojnice do 15. 2. 1993. Zaključna vrednost stojnice je 60.000 DEM v SIT. Ministrstvo zbira tudi predloge za računalniškega opremljevalca stojnice v Hannoveru. Prijave do 15. 2. 1993.

2. TECHNOVA INTERNATIONAL, GRADEC, »Človek in prihodnost«, 2.–4. 6. 1993, Hala A, Graški sejem, pokrovitelj za področje visokih tehnologij je Ministrstvo za znanost in tehnologijo.

a) K sodelovanju so vabljeni slovenski proizvajalci visokih tehnologij, izobraževalne, raziskovalne in razvojne, zasebne ter javne institucije iz Slovenije. Omejitve pri razstavljanju praviloma ni.

V okviru predstavitve visokih tehnologij in postopkov za registrirane znanstveno-raziskovalne institucije iz Slovenije je predvideno sofinanciranje v višini 45% stroškov prezentacije. Ministrstvo bo zagotovilo tudi izdelavo kataloga za vse razstavljalce iz Slovenije.

Razstavljalec mora zagotoviti spremno besedilo v nemškem in angleškem jeziku z opisom izdelka ali postopka v največ 25 vrsticah. Video in poster projekcije ter računalniške simulacije so dobrodošle. Zaključni rok prijav je 1. 2. 1993.

b) Ministrstvo razpisuje tudi natečaj za organizacijo predstavitve v Gradcu na stojnici za visoke tehnologije iz Slovenije, površine 5 × 6 m.

Ministrstvo pričakuje, da bo stojnica HITECH iz Slovenije vključena v širšo predstavitev slovenske produkcije, pomembne za regijo Alpe–Jadrano. Republika Slovenija bo kot predsedujoča delovni skupini Alpe–Jadrano za znanstveno in tehnološko sodelovanje v regiji sofinancirala tudi predstavitev te delovne skupine. Vaše predloge za oblikovanje in celotno izvedbo stojnice ter oblikovanje kataloga pričakujemo do 15. 2. 1993.

V okviru sejma TECHNOVA bo tudi poslovna konferenca. Zanimivosti naj se prijavijo do 15. 2. 1993.

3. SITEF, TOULOUSE, Francija, 19.–23. 10. 1993.

Ministrstvo za znanost in tehnologijo vabi izdelovalce visokih tehnologij iz Slovenije k sodelovanju na sejmu visokih tehnologij v Toulouseu.

Obenem pa razpisuje natečaj za oblikovanje in izvedbo stojnice predvidene površine 80 m². Predprijave sprejemamo do 10. 3. 1993.

4. BIOWASTE, Herning (Kopenhagen), Danska, junij 1993

Ministrstvo vabi k sodelovanju izvajalce visokih tehnologij za čisto okolje. Prav tako razpisujemo predprijave za oblikovanje stojnice. Uradni prijavni rok bo določen na osnovi tehničnih podatkov, ki jih bomo marca prejeli iz Danske. Tehnični podatki bodo posredovani prijavljenim. Prijave sprejemamo do 10. 3. 1993.

5. TELECOM Azija, Singapur, 17.–22. 5. 1993.

Ministrstvo sprejema predprijave za sodelovanje in izvedbo predstavitve slovenskih telekomunikacij in njihovih proizvajalcev iz Slovenije na TELECOM Azija V Singapur. Prijave posredujete do 10. 2. 1993.

6. Seminar »Računalniki v raziskovalni dejavnosti in izobraževanju«, maj 1993, Moskva, Rusija. Ministrstvo razpisuje 5 prostih mest za sodelovanje na seminarju Računalniki v raziskovalni dejavnosti in izobraževanju. Udeleženci naj bi sodelovali z referati v angleškem jeziku in računalniškimi simulacijami oz. prikazi.

Udeleženci naj svoj interes najavijo do 10. 2. 1993. Celotne stroške plačata sporazumno ministrstvo za znanost in tehnologijo Rusije in Slovenije.

Prijave na razpis za razstavljanje, udeležbo, prezentacije in tehnične usluge naj bodo poslane priporočeno na naslov: Ministrstvo za znanost in tehnologijo, Oddelek za mednarodno sodelovanje, Miloš Kuret, Slovenska 50, 61000 Ljubljana.

O izbiri in pogojih za podpis pogodbe vas bomo obvestili v štirih dneh po zaključku vsakega razpisa.

Informacije: Miloš Kuret, tel. 111-107.

10775

PROGRAMI, PRIMERNI ZA USPOSABLJANJE, DOKVALIFIKACIJE, PREKVALIFIKACIJE IN PRIDOBITEV NOVIH STROKOVNIH ZNANJ.

du boris kidrič ljubljana, miklošičeva 26

Ne obračajte stvari na glavo!

Z mnogimi našimi programi je seznanjen Zavod za zaposlovanje in jih priporoča iskalcem zaposlitve. Poznamo se o tem pri svojem svetovalcu, pri nas pa zahtevajte informacije in strokovne nasvete. V tečaju in v osnovno šolo za odrasle vpisujemo vsak dan od 10. do 18. ure na Delavski univerzi Boris Kidrič, Miklošičeva 26, Ljubljana, informacije pa dobite tudi po telefonu 311-182 in 311-121.

Comware d. o. o.

trženje in vzdrževanje računalniških sistemov firme Digital Equipment Corporation (VAX sistemi, DEC sistemi, DEC AXP sistemi (64 bit-ni), DECPC računalniki) ter periferne opreme proizvajalcev Fujitsu, Seagate, Archive, Emulex, Datarum, Datability, Allied Telesis

obvešča svoje poslovne partnerje in uporabnike, da se s 1. februarjem 1993 seli na novo lokacijo v poslovno zgradbo Iskra Tela. Naš novi naslov je

Savska cesta 3,
61107 Ljubljana, p. p. 49,
fax 125-278

z novimi telefonskimi številkami:
122-336 Centrala
122-215 Tajništvo
124-038 Servis (prijavna služba)
123-197 Oprema
123-347 Prodaja
124-218 Nabavna služba
125-137 Finance in računovodstvo

Vsem uporabnikom nudimo celotno pomoč na področju vzdrževanja opreme, priprave računalniških prostorov, izdelave idejnih projektov in projektov po sistemu »na ključ«.

10769

JURMES

Jurmes d. d. Šentjur, Dobrotinškova
15, Šentjur

objavlja prosti delovni mesti:

1. mesar sekač
(Mesnica Plava laguna – Bežigrad, Ljubljana)
2. strojnik parnih kotlov

Za zasedbo delovnega mesta morajo kandidati poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Pod 1. – IV. stop. strok. iz. živilske smeri
– eno leto delovnih izkušenj
– dva meseca poskusno delo.
- Pod 2. – IV. stop. strok. iz. strojne smeri
– eno leto delovnih izkušenj
– dva meseca poskusno delo
– potrdilo o opravljenem preizkusu znanja za strojnika parnih kotlov.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjenih pogojih pošljite v 8 dneh na naslov: Jurmes d. d., Šentjur, Leona Dobrotinška 15, Šentjur.

10763

BIROSTORITVE

kopirnica
pisarniške
reklamne
storitve
založba
trgovina
tiskarna
EXPRESS TAJNICA

BARVNE KOPIJE

NA CANON CLC 200, CLC 500 – IPU – PC, BUBBLE JET A1
ZA POSTERJE, LETAKE, PANOJE, FOLIJE itn.

IZ FOTOGRAFIJE IZDELAMO BARVNI POSTER V NARAVNI VELIKOSTI

Naročila sprejemamo tudi po pošti! Priporočamo se!

ŽIVILA

ŽIVILA KRANJ – prepričani smo, da nas že poznate. Smo trgovsko in gostinsko podjetje z jasno vizijo, ki jo želimo uresničevati z upoštevanjem mnogih vrednot, predvsem pa naslednjih:

KUPCI SO NAJVEČJA VREDNOTA POSLOVNEGA SVETA!
LJUDJE SMO KLJUČNI VIR!
NAŠE STORITVE BODO KOT VODILNE PO KAKOVOSTI OPAZNE NA VSEH TRGIH!

V zadnjih dveh letih smo zgradili nekaj najodobnejših nakupovalnih centrov na območju Kranja, Radovljice in Bleda; mnogi ste zagotovo tudi kupci v njih.

Naslednji naš najodobnejši, računalniško voden in doslej največji nakupovalni center bomo odprli v mesecu maju v World Trade centru v Ljubljani, poleg Smele. V njem bomo zaposlili več novih sodelavcev na naslednjih delovnih mestih:

1. PRODAJALEC
2. BLAGAJNIK IN
3. MESAR-PRODAJALEC

Ker sta v trgovski stroki **USPEH IN NAPREDEK** odvisna predvsem od **KADRA**, njegovega znanja in obvladovanja stroke,

ŽELIMO PONUDITI ZAPOSLITEV

tistim kandidatom, ki so delo v trgovini pripravljeni opravljati odgovorno, zainteresirano in ustvarjalno, z vzornim odnosom do kupcev.

1. Na delovnem mestu **PRODAJALEC** imajo možnost zaposlitve kandidati, ki so pridobili poklic prodajalec ali komercialni tehnik in obvladajo predvsem delo v delikatesnem oddelku.

2. Za prevzem dela **BLAGAJNIKA** je zahtevana strokovna izobrazba prodajalec ali komercialni tehnik in ustrezne delovne izkušnje pri blagajniškem poslovanju.

3. Za delovno mesto **MESAR-PRODAJALEC** je obvezen poklic mesar ali kuhar in delovne izkušnje pri prodaji svežega mesa.

VSI, KI JIH PONUDBA ZANIMA, NAJ PISNE PRIJAVE

z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: **ŽIVILA KRANJ** – kadrovska služba, C. na Okroglo 3, 64202 Naklo. Izbrani kandidati bodo opravljali 2-mesečno poskusno delo, zaposlitev pa je mogoča za določen čas ali nedoločen čas. Zaželeno je, da imajo kandidati bivališče v Ljubljani ali bližnji okolici. Imate še kakšno vprašanje? Potem se v naši kadrovski službi oglasite osebno na sedežu v Naklem ali po telefonu na številko 064/47-122.

29

Lesnina IGT – Inženiring za gradnje in tehnologijo, p. o. Ljubljana, Miklošičeva 13/IV

razpisuje na podlagi sklepa organa upravljanja podjetja

javno dražbo

za prodajo nepremičnin:

štirih garažnih boksov v poslovno-stanovanjskem objektu na vogalu Kolodvorske in Slomškove ulice v Ljubljani.

Izključna cena:
– za garažne bokse št. 27, 28 in 29 (velikosti 2,40 m × 5,00 m = 12,00 m²) je 786.690 SIT za kom. in
– za garažni boks št. 26 (velikosti 3,40 m × 4,90 m = 20,75 m²) je 1.051.688 SIT.

Javna dražba bo 15. feb. ob 12. uri v prostorih prodajalca v Ljubljani, Miklošičeva 13/IV, v sobi št. 16 in 17.

Pred datumom, določenim za javno dražbo, je mogoče dobiti vse informacije na naslovu prodajalca, Ljubljana, Miklošičeva 13/IV, tel. št. 125-151, vsak delavnik med 8. in 12. ter 15. in 17. uro.

Na dražbi smejo sodelovati vse pravne in fizične osebe, ki so pred pričetkom dražbe vplačale varščino v višini 10% izključne cene na žiro račun št. 50102-601-20930 ali na blagajni prodajalca, najpozneje eno uro pred dražbo. Varščino bomo uspelemu kupcu vračunali v kupnino, drugim udeležencem pa vrnilli brez obresti v roku desetih dni.

Uspehi kupec mora na dražbi s prodajalcem skleniti pogodbo v roku petih dni po dražbi in vplačati vso kupnino v roku osmih dni po dražbi, sicer izgubi pravico do nakupa izlicirane nepremičnine in tudi pravico do povračila vplačane varščine. Prometni davek in vse druge datjave in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

10766

Osnovna šola Ciril Kosmač Piran

razpisuje prosta dela in naloge:

- bibliotekarja ali knjižničarja
za nedoločen čas s polnim delovnim časom; zaželeno znanje računalništva;
- računalničarja

za določen čas do konca leta 1993 s polovično obveznostjo.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli, oziroma morajo imeti višjo ali visoko izobrazbo ustrezne smeri.

Prijave z dokazili o strokovnosti in opisom delovnih izkušenj pošljite na naslov: Osnovna šola Ciril Kosmač, Piran, 66330 Piran, Bolniška 11, v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

10792

PRISPEVAJTE ZA MATERINSKI DOM!

Prispevke lahko nakažete na žiro račun Materinski dom, Karunova 16 A, Ljubljana, štev. 50101-603-43533 HVALA!

Višja tehniška varnostna šola Univerze v Ljubljani

razpisuje prosta delovna mesta

1. predavatelja angleščine

2. asistenta za predmetno področje

Mehanike in Varnosti delovnih priprav in naprav

3. asistenta za predmetno področje

Fizike

4. asistenta za predmetno področje

Varnost gradbenih objektov

5. asistenta za predmetno področje

Matematike

In sicer: pod točko 1., 4. in 5. za polovični delovni čas; pod 1. za določen čas – štud. l. 1992/93, pod 4. in 5. za tri leta, pod 2. in 3. za polni delovni čas in določen čas – tri leta.

Kandidati morajo imeti ustrezen naziv v skladu z Zakonom o usmerjenem izobraževanju (Ur. l. SRS št. 11/80) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o usmerjenem izobraževanju (Ur. l. SRS št. 25/89) ter statutom šole.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema tajništvo šole, Ljubljana, Gorazdova ul. 15, 8 dni po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po zaključenem roku za prijavo.

10793

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA ROŽETA

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji življenjski poti, podarili cvetje in izrekli tople besede sožalja. Zahvaljujemo se kaplanu g. Slavku za cerkveni obred ter pevcem za pesmi slovesa.

Hvaležni svojci

Ilirska Bistrica, 28. januarja 1993

400366

Sprejem osmrtnic:

ob delavnikih od 7. do 16. ure. Po telefonu YU DELO ST 31633, s telegramom ali po telefonu 318-866 (od 14. do 16. ure) za naročnike izven Ljubljane. Ob nedeljah in praznikih sprejema osmrtnice (do 16. ure) neposredno centralna redakcija »Dela«, Ljubljana, Dunajska c. 5 osebno ali po telefonu 118-255 za naročnike izven Ljubljane. Rokopisov ne vračamo.

400366

PRVI V SLOVENIJI

MARKETING MAGAZIN

časopis za tržno uspešnost!

Mnogo prežgodaj nas je za vedno zapustil naš dragi

DEJAN DUNATO

Od njega se bomo poslovili v petek, 29. januarja 1993, ob 17. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v štirinajsti mriški vežici

Vsi, ki smo ga imeli radi

Ljubljana

400363

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi mož in očka

JAKOB ABINA

Od njega se bomo poslovili v ponedeljek, 1. februarja 1993, ob 13. uri iz vežice sv. Nikolaja na Plečnikovih Žalah

Žalujoci: žena Antonija, sin David z Nevi, sestre Angelca, Milka in Fani z družino ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Firenze, Trebnje, Maribor, 26. januarja 1993

300486

Umrla je naša teta

MARIJA SOKLIČ

rojena DOLINŠEK

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 1. februarja 1993, ob 14. uri iz vežice sv. Marije na Plečnikovih Žalah

Vsi njeni

Ljubljana, Šmartno pri Litiji, 27. januarja 1993

10078

Na večno potovanje spominov je odšla

EMA SKETELJ

rojena BATTELINO

Skupaj s prijatelji smo jo pospremili 27. januarja 1993 na viško pokopališče v Ljubljani

Vsi njeni

Ljubljana, 29. januarja 1993

400361

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš nekdanji sodelavec

PETER SLAPNIK

upokojeni zavarovalni zastopnik

Od njega se bomo poslovili v petek, 29. januarja 1993, ob 15.30 izpred domače hiše na pokopališču v Spitaliču

Kolektiv Zavarovalnice Triglav, Poslovna enota Domžale–Kamnik

400374

V SPOMIN

Vsi bodo dosegli svoj cilj, le jaz ga ne bom dosegel... Ognja prepoln, poln sil, neizbrljen k pokoju bom legel. (Strečko Kosovel)

Minilo je leto dni, kar je kruta usoda tragično pretrgala nit življenja naši ljubljani

KRISTINI PERENIČ

rojena BOC

Z bolečino v srcu se je spominjamo in nikoli je ne bomo pozabili Neutolažljivi vsi njeni

400384

Umrl je naš mož, oči, dedek, brat

VLADIMIR ŠKERGET

dipl. inž. rudarstva

Slovo bo v petek, 29. januarja 1993, ob 15. uri v Lendavi

Vsi njegovi

Lendava, Ljubljana, Ljutomer

400382

V SPOMIN

Ze leta v grobu spisa, a v srcu naših še živiš. Dom svoj ljubila si, dobroto tvojo prejimali smo vsi.

31. januarja 1993 bo minilo 5 let, odkar se je za vedno poslovila od svojih dragih

VILMA BOH

rojena ZUPANČIČ iz Zagorja

Hvala vsem, ki ste jo ohranili v spominu

O usodi zdravstvenega doma še nič novega

Lastnik objekta, podjetje Hoja, je zdravstvu podaljšal odpovedni rok do devetega februarja LJUBLJANA, 28. januarja – Kako se bo končal spor zaradi zdravstvenega doma Podpeč, kjer ima kartoteke 3600 ljudi, še zdaj nihče ne ve. Nobena od sprih strani namreč noče popustiti: stanovanjci želijo svoja stanovanja v spornem objektu odkupiti, mesto oziroma Zdravstveni dom Ljubljana je pripravljen odkupiti samo celoten objekt skupaj s stanovanji, podjetje Hoja pa stanovanjem ni pripravljeno kupiti nadomestnih stanovanj. Tako se vse vrte v zacementiranem krogu.

Peter Zupan, direktor podjetja Hoja, ki je lastnik objekta, v katerem je zdravstveni dom Podpeč, nam je povedal, da je Hoja za teden dni podaljšal odpovedni rok, do katerega se mora zdravstvo izsesti, če mesto ne bo odkupilo stavbe. Tako je rok podaljšal s prvega na deveti februar. To pomeni, da se mora mesto najkasneje do torka, 9. februarja, odločiti, ali bo objekt odkupilo ali ne. Zupan je še povedal, da so ga za podaljšanje roka prosili predstavniki občine in krajevnih skupnosti.

Nadomestnih stanovanj pa njegovo podjetje ne bo kupilo zato, ker v tem primeru ne bi imelo ničesar od prodaje tega objekta, saj bi ves denar od kupnine porabil za nakup stanovanj. V objektu so tri stanovanja, ki jih Hoja pravijo, da v njih še vedno živijo zdravstveni delavci, ki so zaposleni v zdravstvenem domu. Po uradni ceni bi objekt skupaj s funkcionalnim zemljiščem vreden med 450 do 500 tisoč markov, nam je povedal Peter Zupan. Marjan Vidmar, predsednik mestnega izvršnega sveta, pa govori o 414 tisoč markah. Zupan nam je ob tem še zatrdil, da se je Hoja o ceni že pripravljena pogovarjati.

Hoja in Zdravstvenemu domu Ljubljana se prav tako še ni postčeli dogovoriti o najemninah za lansko leto. Hoja zahteva 20 mark na kvadratni meter, zdravstvo pa ji je pripravljeno plačati le sedem mark za kvadratni meter. Za lansko leto zdravstveni dom dolguje Hoji štiri milijone mark najemnine, nam je zatrdil Zupan. DARJA KOCBEK

Pokličite nas!

Nikar ne brskajte po telefonskem imeniku. Zavrite številko ljubljanske rubrike Dela: 318-296!

Prav gotovo so stvari in dogodki v Ljubljani in njeni bližnji okolici, o katerih bi bilo treba po vašem mnenju pisati, jih komentirati, razložiti.

Ob prebiranju lokalne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zazdelo, da novinarjem ni uspelo spoznati prave resnice, prodreti v resnično življenje.

Kaj, ko bi nas poklicali in nam sporočili svoje pripombe in predloge. Vas klic pričakuje vsako dopoldne med 10. u. 11. uro, razen ob sobotah in nedeljah.

POČITNICE V LJUBLJANI IN OKOLICI

Šolarjem ne bi smelo biti dolgčas, četudi ne bo snega

Zveza prijateljev mladine je po občinah pripravila dopoldansko varstvo in številne delavnice za šolarje – Precej priložnosti za razgibane počitnice je ponudila tudi agencija za šport

LJUBLJANA, 28. januarja – Šolarji se bodo v počitniškem tednu, ki je pred njimi, lahko udeležili prijetnih zimovij, kjer jim obljubljajo zabavo, tudi če ne bo snega. Tistim, ki domačega kraja ne bodo zapustili, ravno tako ne bo dolgčas, zagotavlja Zveza prijateljev mladine, ki je ponudila privlačne možnosti delavnice, igrice, obiskov muzejev in predstav. Priložnost bo tudi za šport, sporoča ljubljanska športna agencija.

Otroci iz občine Šiška gredo lahko od 1. do 8. februarja na počitnice v Kranjsko Goro za 175 nemških mark (tel. 552-094). Občinska ZPM Moste-Polje ponuja kar dve enotedenski zimoviji, in sicer v Klimatskem zdravilišču Rakitna (8400 tolarjev, začetek je 31. 1.) in v Planinskem domu na Jančah (5880 tolarjev, začetek se 30. 1.). Obiljubljajo, da se bodo dobro imeli, četudi ne bo snega, saj bodo hodili na izlete, se igrali in si ogledovali življenje na kmetijah. Stari, ki bi radi poslali otroka na eno od teh zimovij, se lahko oglasijo na sedežu ZPM Moste-Polje na Proletarski 1. Zimske počitnice bo organizirala tudi ZPM Bežigrad, in sicer

za 170 mark od 30. januarja do 6. februarja v Kranjski Gori (telefon 310-047).

Varstvo in delavnice

V občini Moste-Polje bo pokriveno za varstvo šolarjev od 1. do 6. razreda od ponedeljka do petka v sodelovanju s knjižnico Jožeta Mazovca na Novih Fužinah. Kam bodo hodili z otroki, bodo stareši sprosti obveščali, da bodo otroci vedno primerno oblečeni. V Centru bo za učence od 1. do 4. razreda varstvo organizirano v OS Majde Vrhovnik, Gregorčičeva 16, kjer bodo imeli tudi malico in kosilo (denarni prispevek staršev). Obiljubljajo živahen program ustvarjalnih dejavnosti od 7. do 16. ure. Za tiste, ki potrebujejo krajše varstvo, pa so v prostorih KS Prule in Stari Vodmat pripravili prijetne aktivnosti za otroke vsak dan od 9. do 13. ure. Malico morajo otroci prinesli s seboj. Bežigraski otroci bodo imeli varstvo od 7. do 16. ure v Centru »Sonček« na Vojkovi 73. Plavalni budo v Tivolju, se drsi, šli na enodnevni smučarski izlet

Domžale

● Društvo SMO Domžale (tel. 711-875) nad trgovino Kovinar vabi šolarje, da dopoldneve preživijo skupaj na drsanju, sankanju, obisku Naravoslovnega muzeja v Ljubljani, obisku knjižarnice in vaje simfonijske orkestra, se igrano in se lepoticijo v kozmetičnem kotičku. Pričakuje jih od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure. Za otroke od 1. do 4. razreda bo med 13. in 15. uro modelarska delavnica, računalniški tečaj bo trajal od ponedeljka do petka (nižji razredi od 9. do 10.30, višji od 11. do 12.30), v gledališko-lutkarski delavnici pa bodo otroci pripravili predstavo Pika Stranič na počitnice. V torek bo predavanje o kozmetiki za najstnike, v sredo srečanje s čarovnikom Čanankom, v četrtek predavanje o astrologiji, za petek pa obiljubljajo – presenečenje.

v Kranjsko Goro in se, če bo le kaj snega, sankali v okolici Ljubljane. V ponedeljek, 1. februarja, ob 17. uri vabijo otroke v dvorano KS Prule, kjer bo na vrsti glasbena pravljica Zlati kamenčki z Janezom Bitencem, po predstavi pa bodo lahko tisti občani, ne šolarji! še risali in slikali. Počitniške dejavnosti

nosti bodo potekale tudi v Centru »Sonček« na Vojkovi 73 in v KS Režke Dragar v Črnučah, in sicer vsak dan od 9. do 13. ure.

Litija

V litijski knjižnici bodo imeli od počitniškega ponedeljka do petka (ob 10. uri) ure branja, ob 16. uri pa bodo gledali video filme (v torek ob 17. uri). Športna dvorana bo odprta vsak dan med 9. in 12. uro, igrati bo mogoče košarko, odbojko, rokomet in namizni tenis. V sredo vabijo šolarje tudi na mednarodno žensko rokometno temo.

Za učence vaje stopnje so pripravili zanimive počitniške delavnice na OS Majde Vrhovnik na Gregorčičevi: likovno, šahovsko za začetnike in navdušene šahiste ter plesno za učence 7. in 8. razredov, ki bi se radi naučili osnov družabnih plesov. Delavnice bodo potekale

le vsak dan med 10. in 12. uro in so brezplačne, vendar se je treba prej prijaviti na ZPM Centru (telefon 302-931), ker je število udeležencev omejeno.

Šport

Za 50 tolarjev na dan se otroci lahko udeležijo košarke (ŠD Bežigrad med 8. in 11. uro, ŠD Slovan med 9. in 12. uro), namiznega tenisa (ZSO Krim med 11. in 14. uro, ŠD Slovan med 9. in 12. uro), badmintona (dvorana BHT med 9. in 12. uro), drsanja (dvorana Tivoli med 8.30 in 10. ter 13. in 14.30), drsalnice Zalog med 10. in 12.30, odbojke (ZSD Krim med 11. in 14. uro), plavanja (dvorana Tivoli med 9. in 11. ter 12. in 14. uro), streljanja (Strelšnica Ljubljana med 9. in 12. uro), in če bo sneg le prišel, teka na smučeh (tekaške proge Košeze, Brdo, Bonovec-Medvođe, ŠD Ježica in Zador).

BOGI PRETNAR

V knjižnicah v Šiški skrbijo za bralce

V Gamelnah bi radi omogočili uporabo računalnikov tistim, ki si jih ne morejo kupiti

LJUBLJANA, 28. januarja – V podružnični knjižnici Šiška v Gamelnah bodo letos, če se jim bo posrečilo zbrati dovolj denarja, računalnike prilagodili tako, da jih bodo za intelektualna dela, ki se ne nanašajo na poslušanje knjižnice, lahko uporabljali tudi tisti obiskovalci, ki si računalnika doma ne morejo privoščiti. Računalnike nameravajo namreč opremiti s posebnim zaščitnim programom, tako da bo na njih lahko delal vsakdo, ki bo imel ustrezno šifro.

V knjižnicah v občini Šiška strogo upoštevajo Unescov manifest o knjižničarski dejavnosti, v katerem jasno piše, da mora biti ta dejavnost veselo in dostopna vsakomur, ne glede na starost, spol, veroizpoved, materialni položaj in politično prepričanje. Tako so vse dejavnosti, ki jih pripravljajo za svoje bralce, brezplačne. Tudi uporaba računalnikov v knjižnici v Gamelnah bo, če jim bo uspelo zbrati dovolj denarja, brezplačna.

Šišenski knjižničarji svojo ponudbo širijo in posodablajo kljub temu, da od republiškega ministrstva za kulturo in mestnega sekretariata za izobraževanje, raziskovalno dejavnost, kulturo in šport dobivajo vedno manj denarja. Knjižnice bi morale gledati na številu prebivalcev, dobili vsako leto denar za 18.000 novih knjig. Lani so na primer lahko kupile samo 6900 knjig. Leta 1991 so jih lahko kupile še 11.300, leta 1990 pa celo 13.300. Silva Črnelc, ravnateljica knjižnice Šiška, nam je povedala, da večino knjig kupijo od založnikov, zelo malo pa jih kupijo v knjižnicah, ker imajo tam prevelik abat.

Knjižničarji imajo največ dela z iskanjem literature za različne tematske referate in naloge, ker profesorji v srednjih, višjih in visokih šolah dijakom oziroma študentom ponavadi dajejo pomankljivo navedbo literaturo oziroma zelo slabo definirajo gesla. Osnovnošolci in tudi srednješolci pa v splošnoizobraževalnih knjižnicah pogosto iščejo knjige, ki jih imajo za obvezno izbrati, ker imajo v šolskih izposojalnicah ponavadi le po nekaj izvodov teh knjig. Bralci največ povprašujejo po literaturi o računalništvu in po težjih tujih jezikov na kasetah. Medtem ko so bili pred leti med knjigami, ki so si jih ljudje najraje izposojali, daleč pred vsemi romani, se jim je zdaj številu izposojenih strokovnih knjig že skoraj približalo.

Za otroke pa šišenski knjižničarji pripravljajo kvize, igrice in pravljice ure. Slednje potekajo v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku. Silva Črnelc nam je povedala, da so se za

pravilje v angleškem in nemškem jeziku odločili zato, ker želijo, da bi se lahko začeli učiti teh dveh jezikov tudi tisti otroci, ki jim starši ne morejo plačati jezikovnega tečaja.

Vzdržanje za igrice se nanašajo na knjige, ki so na novo izdane, na avtorje knjig in na kasete. V podružnici v Šentvidu otroci lahko obiskujejo urice, ki so jih naslovili Zapojmo skupaj. Ta srečanja potekajo tako, da knjižničarka najprej prebere pravljico, ki ji jo lastni izbiro in dimenziji dela še pesmico. Na kvizih pa bodo mladi obiskovalci svoje znanje najbrž spet lahko pokazali med počitnicami. Verjetno jih bodo lahko pripravili samo v podružnici v Šentvidu. DARJA KOCBEK

Stanovanja za porušence ne bodo prazna

S temi stanovanji v Šiški ne bo več razpogajal Sklad stavbnih zemljišč mesta Ljubljana

LJUBLJANA, 28. januarja – Izvršni svet občine Šiška je sklenil, da bo prevzel vsa stanovanja za potrebe porušencev, ki so lasti te občine in s katerimi je do zdaj razpogajal Sklad stavbnih zemljišč mesta Ljubljana.

V občini Šiška, ki jih imajo na šišenski občini, je teh stanovanj 68, od katerih je samo eno prazno. Ker se ti podatki ne ujemajo s skladovniki, šišenski izvršni svet od sklada zahteva, da mu mora vsi enkrat posredovati, kakšno je dejansko število teh stanovanj. Člani tega izvršnega sveta želijo tudi vedeti, ali je bilo res vseh 67 stanovanj za porušence dejansko namensko dodeljenih ali ne.

V občini Šiška so se tudi odločili, da prostori za porušence v tej občini odslej ne bodo več prazni. Ni smiselno, da so ta stanovanja neveljavna, ljudje pa nimajo kje stanovati. Poleg tega je prihodnja leta v Šiški ne predvideno večjih gradenj. D. K.

MALA ANKETA

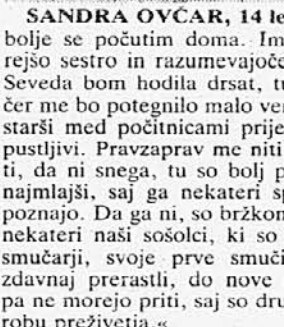
Je počitniško veselje nepravilno odmerjeno?

LJUBLJANA, 28. januarja – Blažen čas, počitnice. »Odstekeš«, razpogajš s svojim časom, z mislimi in s »truplom«, cool si, brcaš v zogo, steno, v zrak, spis do siteda, stari ne težijo, če nisi do devete doma. Če snega ni, ga pač ni, tudi zavisti zaradi sošolčeve fall smučarske opreme ni. Snega bo še veliko ko boš poln cvenka in manek na dilcah. Malo postoriš doma, vsaj tisto, kar si obljubil. Greš v disko, plaval, s klopo ven. To je nekaj utrinkov iz pogovora s srednješolci, ki bodo naslednji teden počitnikovali.

TAMARA VASILIC, 13 let: »Pridna punčka bom, vendar ne prek očlega dela. Pomagala bom mami, postorila kaj gospodinjstva, mame to ni, poškilila malo v šolsko knjigo, veliko brala. Do smučanja mi ni, zato pa bom hodila s prijateljicami plavat, tudi za savno samo domerjenje. Za sneg mi je vseeno, ali bo pobeil Ljubljano ali ne. Pomembno je, da se bom zjutraj zbujala brez preganjavice, pri katerem predmetu me v šoli čaka past. Škoda, ker vse lepo le malo časa traja. Teden bo mimogrede naokoli.«

ALEN BALEŠIČ, 16 let: »Počitniški čas bom v glavnem »zaluftal«, odgnal misli na šolo, če bo sneg kje v bližini, bom šel na dirce, če ga ne bo, sem bom vsak dan sproti odločil, kaj početi. Za malčke so v Ljubljani dobro poskrbeli s številnimi prireditvami, za nas, »starce« pa je večja beda. Mislim, da bi bilo ustaviti poseben odbor, ki bi pripravil počitniški program tudi za malo starejše, da ob pomanjkanju snega ne bi samo viseli v diskaših in se brezsilno potikali po našem belem smetu.«

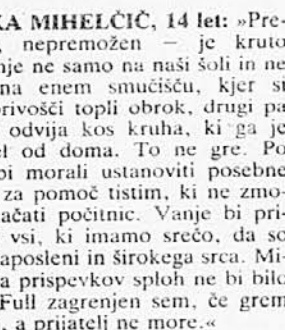
SANDRA OVČAR, 14 let: »Najbolje se počitum doma. Imam starejšo sestro in razumevajoče starše. Seveda bom hodila drsat, tudi zvečer me bo potegnilo malo ven, saj so starši med počitnicami prijetno postopljivi. Pravzaprav me niti ne moti, da ni snega, tu so bolj pripravljeni najti kaj, saj ga nekateri sploh ne poznajo. Da ga ni, so brčkone veseli nekateri naši sošolci, ki so strastni smučarji, svoje prve smuči so že zdavnaj prebrali, saj so dušine pa ne morejo priči, saj so družine na robu preživetja.«

ANDREJ ŠKOBERNE, 16 let: »Rad smučam. Dnevna karta za smučarje je odlično predrago, vendar so mi starši obljubili, da bom lahko hodil na dnevno smučo. Skušal se jim bom oddolžiti s tem, da bom malo pomagal pri domačih opravilih. Kruto je, da nekateri med našimi sošolci, ki so strastni smučarji, molijo, da ne bi bilo snega, saj so brez opreme. Tako ne bo vzroka za zagrenjenost in zavist. Mislim, da bi posamezne šole ali kaka športna organizacija morale poskrbeti za zastojkarsko izposojalnico opreme.«

NINA BOŽIČNIK, 14 let: »S starši smo se po dolgem družinskem posvetu odločili, da letos ne gremo smučat, denar, namenjen za zimске počitnice, bomo prihranili za lepše poletne. Saj se da v Ljubljani tudi lepo počitnikovati. Plavanje, drsanje, različne prireditve, kino, dnevi izleti v bližnjo okolico, srečanja z vrstniki, za katere sicer ob natrpanem šolskem urniku ni časa, tudi družina je več skupaj, skratka, celo dnevi brez snega utegejo postati prekratki, enako kot bo kratek počitniški teden.«

LUKA MIHELČIČ, 14 let: »Pre-močan, nepremozen – je kruto vprašanje ne samo na naši šoli in ne samo na enem smučišču, kjer si eden privoščil topli obrok, drugi pa skrivaj odvija kos kruha, ki ga je prinesel od doma. To ne gre. Po šolah bi morali ustanoviti posebne sklade za pomoč tistim, ki ne zmorejo plačati počitnic. Vanje bi prišle vsi, ki imamo srečo, da so stariši zaposleni in širokega srca. Mislim, da prispevok sploh ne bi bilo malo. Full zagrenjen sem, če grem smučat, a prijatelj le more.«

Besedilo in slike: MARINA UČAKAR

Pogrebi

ŽALE: Na ljubljanskih Žalah bodo v petek, 29. januarja, pokopali 84-letno gospodnjo Dubljo Vošanović (ob 10. uri), 60-letnega asistenta montanistke Ervina Krašnja (ob 11. uri), 68-letno upokojenko Elizabeto Černe (ob 12. uri), 30-letnega delavca Izeta Dizdareviča (ob 13. uri), 85-letno upokojenko Emilijo Kolovc (ob 15. uri), 67-letnega upokojenca Milana Simiča (ob 16. uri) in 14-letnega učenca Dejana Dunata (ob 17. uri).

BIZOVIK: Na pokopališču v Bizoviku bodo ob 9. uri na zadnjo pot pospremili 19-letnega dijaka Martina Sfarčiča.

POLJE: Na pokopališču v Polju bodo ob 14. uri pokopali 81-letno upokojenko Marjo Rožič. (S. M.)

Spori med prevozniki in postajo

Avtobusni prevozniki trdijo, da jih avtobusna postaja odira – Dogovor ali odpoved pogodb

LJUBLJANA, 28. januarja – Odnosi med ljubljanskimi avtobusnimi prevozniki in avtobusnimi prevozniki so že dalj časa razčisti, spori pa so se tako razvili, da se je morala vmešati tudi Gospodarska zbornica in njeno Združenje prometa in zvez.

Avtobusna postaja v Ljubljani je edina v Sloveniji, ki po razpadi sozda Integral deluje kot samostojno družbeno podjetje, medtem ko so vse druge postaje, ki izpolnjujejo zakonska določila, sestavni del avtobusnih podjetij in niso samostojne pravne osebe. Tako ljubljanska postaja zaračunava svoje storitve po cenah, ki jih oblikuje sama. Med temi je po mnenju prevoznikov najbolj sporna cena peronizacije, ki jo postaja zaračunava za prihod, odhod in tranzit vsakega avtobusa. Ta znaša 160 tolarjev, za tranzit pa je ta cena dvojna.

Poleg tega si avtobusna postaja jemlje tudi provizijo pri prodaji vozovnic. Avtobusni prevozniki so pripravili plačati le direktno stroške, ki nastanejo ob sprejemu in odpravi avtobusa, pri pripravi informacij in objavljanju voznih redov. Tudi zaračunavanje provizije pri prodaji vozovnic ne nasprotujejo – toda vsa druga sredstva naj bi si Avtobusna postaja Ljubljana po njihovem mnenju pridobila iz drugih virov.

Avtobusni prevozniki trdijo, da jim ljubljanska postaja zaračunava previsoke cene, saj se številni njihovih potnikov zmanjšujejo. Če se stvar ne bo do konca ure, ki jo prevozniki želijo, ji bodo odtegnili prodajo kart. Komunalnega dela strokov avtobusne postaje prevozniki ne bodo plačevali, saj pravijo, da postajalščine ni namenjen samo avtobusnim prevoznikom, ampak je javna ustanova. Z njo bi bilo mogoče tudi dobro tržiti, kar bi moralo zanimati mestno vlad.

Avtobusni prevozniki v Ljubljani se naložili, da pripravijo izračune po elementarnih stroških. V nikaršnjem interesu ni, da bi se sodelovanje popolnoma končalo. Toda prevozniki so pogodbje z avtobusno postajo že odpovedali, odpovedni rok teče, in če dogovora pred koncem odpovednega roka ne bo, bo sodelovanje pač konca. Na Združenje prometa in zvez kljub vsemu upajo, da bodo dogovor v prihodnjih dneh dosegli, čeprav imajo občutek, da Avtobusna postaja Ljubljana ves postopek močno zavlačuje, saj se odpovedni roki za sklenjene pogodbe iztečejo šele jeseni.

BORUT TAVČAR

LJUBLJANSKA AVTOBUSNA POSTAJA JE ZA NAS PREDRAGA – tako trdijo v avtobusnih prevoznih podjetjih, kjer tarnajo, da se številni njihovih potnikov zmanjšujejo, ljubljanska avtobusna postaja pa jim kljub temu drugo zaračunava uporabo peronov na postajalšču. Avtobusna postaja Ljubljana deluje kot samostojno podjetje in sama oblikuje tudi cene. Spor z avtobusnimi podjetji je že tako napet, da so se avtobusarji odločili ob koncu leta razrešiti pogodbo s postajo, če ne bo pripravljena prisluhniti nekaterim njihovim zahtevam. (Fotograf: Matej Zupnik)

Informativni teden o srednjih šolah

Na OS Oskar Kovarčič srednješolski profesorji predstavljajo programe

LJUBLJANA, 28. januarja – Na višji osnovni šoli Oskar Kovarčič od 25. do 29. januarja poteka informativni teden o srednjih šolah. Po besedah pedagoške svetovke Alenke Kladič želijo 130 osemšolcev, ki se vsipujejo v poklicne in srednje šole, seznaniti s programi, poklici, delom in drugimi dejavnostmi na različnih šolah. Radi bi prepričali evforijo zaradi negotovosti še pred objavljenim razpisom in vpisnim rokom za oddajo prošnje.

Tako so učenci 7. in 8. razredov ter njihovi starši že poslušali in vpraševali za nasvete profesorje iz grozljivke, kemije, elektrotehnike, lesne, ekonomske, trgovske, upravno-administrativne, gradbene ter srednje šole tiste in papirja. Danes pa so jih o podobnostih, razlikah in prednostih gimnazijskih programov poučili profesorji z Ledin, Poljan, Bežigrada, Zelimelji ter gimnazije na Šubičevih in Viču. D. M.

Priprave na širitev litijske centrale

Nove telefonske naročnice bodo začeli priključevati prihodnji pomlad

LITJA, 28. januarja – Po naritih, ki sta jih pripravila litijska občina in PTT podjetje, bodo v Litiji do konca leta razširili obstoječo telefonsko centralo z novim digitalnim sistemom, nove naročnike pa bodo začeli vključevati v omrežje prihodnji pomlad. Tako bodo dobili novih 1500 priključkov in povečali medkrajevni del centrale.

Šele tedaj bodo lahko širili zmogljivosti telefonije v Gabrovki, na Dolah, Polniku, Vojnem in Savi. V Litiji in drugod v občini doslej ni bilo prostih priključkov, s preselitvijo postnega dela v nove prostore na desnem bregu Save pa so zagotovile skoraj vse možnosti za hitrejši razvoj telekomunikacij. Vrednost celotnega programa znaša kar 625 milijonov tolarjev.

V predračunsko vrednost je vključena tudi ureditev digitalnega radijskega sistema prenosa med Litijo in Ljubljano ter ureditev prostorov za telefonsko centralo v Šmartnem. R. B.

Za ceste v kamniški občini slabo skrbijo

Tako občina kot republika zanje ne zbereta dovolj denarja niti za redno vzdrževanje

KAMNIK, 28. januarja – Regionalne, lokalne in nekatere organizirane ceste v občini Kamnik so tedaj slabše. Kot piše v poročilu kamniškega izvršnega sveta, je to predvsem posledica preskopo omerjenega denarja za njihovo vzdrževanje tako na republiki kot občinski ravni. Občina tako za lokalne ceste glede na predpisane normative zagotavlja samo 30 odstotkov potrebnega denarja, republika pa le deset odstotkov.

Od regionalnih cest, teh je v občini za slabih 70 kilometrov, je v najslabšem stanju cesta R 366. To velja zlasti za odsek Buč-Smartno, kjer bi bilo treba temeljito obnoviti dva kilometra ceste. Na tem odseku je Nevilca leta 1990 kot tudi lani cestno občasno sploščila in onemogočila vsaj Tuhinjsko dolino.

Dolina je takrat ostala tudi brez alternativnega obvoza. Na preostalem delu pa bi morali zaradi zlitosti asfalta preplastiti vsaj deset kilometrov ceste, na Kavranu in v Lazah bi zaradi prometne varnosti morali sanirati oporne zidove ter obnoviti šest kilometrov ceste na odseku Srednja vas – Loke ter v Motniku, Tescih in Soteski. Na regionalni cesti 314 pa je problematičen odsek med Črno in Stahovico. Tam je več porušene opornih zidov, ki ogrožajo cesto, vse skupaj je treba tudi preplastiti in preozek cesti razširiti. Nič boljšo niso lokalne ceste, saj za njihovo vzdrževanje ni zagotovljenega dovolj denarja – za izkope obcestnih jarkov, zamenjave premaznih materialov in obseke drevnj. Ceste ogroža še 18 aktivnih plazov, za sanacijo katerih bi potrebovali 60 milijonov tolarjev. Ker denarja ni, komunalci zagotavljajo le prevozno ceste. Kljub temu so lani s pomočjo krajevnih skupnosti in z denarjem za demografsko ogrožena območja in za odpravo posledice vodne ujme na novo asfaltirali 11 kilometrov ceste. Podobno oziroma še malo slabše je stanje na nekatere organiziranih cestah. JANEZ PETKOŠEK

upokojenke, socialno ogrožene, dijaktorje, študentke, študente in študente, stare in kulturnike.

Seveda ti resorji ne bi pripadli Zdrženi listi avtomatično na podlagi volilnih rezultatov. Pa tudi ne, če bi na vsak način šlila v vlado. Samo naša trdna odločitev, da bomo v vladi le, če bo mo mogoče v njej usodno vplivali na temeljne odločitve in prevzeli odgovornost za zelo pomembne resorje, v sorazmerju z deležem glasov v državnem zboru, nam je omogočila, da so nam pripadli navedeni resorji. Ob tem naj podarimo, da je na predlog strank Zdržene liste prišlo do spremembe v sporazumu o medsebojnem sodelovanju, ki smo ga podpisali z dr. Drnovškom, da bosta pri imenovanju funkcionarjev minister in Zdržena lista dali v ospredje strokovne kriterije in ne politične pripadnosti. To je ena od razlik od sporazuma, ki sta ga podpisali SKD in SDS. Potrjeno je bilo tudi nekaj politične splošnosti in odločnosti pri trdih pogajanjih z dr. Drnovškom in tistimi, ki so si na to načinov prizadevali zmanjšati vlogo in pomen Zdržene liste. Med njimi so tudi stranke in ljudje, za katere bi nepoučeni opazovalec lahko napačno sklepali, da bi morali biti bližje programu SDP kot SKD. Naj sklenem z mislijo, ki jo lahko širše utemeljim kdaj drugič: brez diskretnosti pogajalcev Zdržene liste, ki se

po nespojitju z nekaterimi drugimi nismo pogajali prek sredstev javnega obveščanja, do oblikovanja nove vlade (še) ne bi prišlo.

Dr. Ciril Ribičič, poslanec Zdržene liste, Valvazorjeva 7, Ljubljana

Bomo dobili državo nasilja?

Delo je 23. januarja objavilo informacijo slovenske policije, da je bilo lani kar za četrtino več kaznivih dejanj kot leta 1991. Resno se sprašujem, ali je k temu potrebna trda sploh kaj pripomnilo. Iz podatkov, s katerimi nas zalagajo sredstva javnega obveščanja, pa lahko to stanje upravičimo.

Pred oči policije pobegne preko meje gospod Storman in policiji gledajo strani, čeprav vohovi ne uređijo. In tako bomo Slovenci dobili namesto visoke demokracije državo nasilja, korupcije in kriminala. Če zakonodaja ne more zagotoviti državljanom pravne in življenjske varnosti, naj pa omogoči izdajo orožnih listov tudi avtohtonom Slovenim. Zakaj morajo pravi Slovenci pretrpeti toliko ponižanj pri pridobivanju državljanstva, ki so ga nekoč že imeli, pa so ga na begu pred nasil

Prej na vrhu, sedaj pa boj za preživetje

Kranjski IKOS je z razpadom Sovjetske zveze in Jugoslavije izgubil 75 do 80 odstotkov trga – Veliko manj zaposlenih – S stavko ne bi ničesar rešili

KRANJ, 28. januarja – IKOS je bil se pred desetimi leti eno najuspešnejših podjetij v Kranju. Sedaj pa je v takih težavah, da sam ne najde poti iz njih in je sel pod okrilje razvojnega sklada. Zaposleni imajo zelo nizke plače, ki jih dobivajo z zamudo. Za tretjino med njimi pa bo še huje, saj bodo v kratkem ostali brez službe.

Vzroki za padec z vrha prav na dno so najtesneje povezani s političnimi spremembami v nekdanji Jugoslaviji in Vzhodni Evropi oziroma z izgubo tamkajšnjih trgov, na katere je bila kranjska tovarna s svojimi čevljarstvi stroji izrazito usmerjena. Značaj njene proizvodnje je tak, da se ni moglo v kratkem času tržno in se manj proizvodov preusmeriti, bržkone pa za kaj takega niso bili niti pripravljeni niti sposobni.

Zadnje hitro drastično navzdol leta 1989. Z razpadom Jugoslavije in Sovjetske zveze je izgubil 75 do 80 odstotkov trgov. Na račun dobrega imena se je nekaj časa zadrževal in si s tem pomagal, potem pa je izbruhnila kriza. Je dejal dr. Avgust Ovsenk, ki je lani septembra prevzel mesto direktorja v podjetju.

Zdaj v podjetju proizvodnja sicer teče, vendar ne s polno močjo. Ker ni dovolj dela, je povprečno nekaj nad 30 ljudi, to je 15 odstotkov zaposlenih, na čakanju. Obsega proizvodnjo in finančni izrizek sta precej manjša, zato v tekočem poslovanju nastaja izguba, kar še povečuje nelikvidnost. Lani so imeli po devetih mesecih za 76 milijonov tolarjev izgube, do konca leta pa se je še povečala.

Kot je povedal Boris Kerstein, vodja finančno-računovodske službe v IKOS, so se s pomočjo razvojnega sklada z banko in zavarovalnico dogovorili za reprogramiranje dolgov in se s tem izognili stečajju. Zaradi slabšega finančnega položaja pa imajo že nekaj časa nizke osebne dohodke, nekateri tudi samo zajemke. Povprečna decembrska plača je bila vsega 26.178 tolarjev.

V tem mesecu plače se niso dobili. Upravni odbor tudi na večerjani seji ni dal dovoljenja za izplačilo. Odložil ga je do naslednje seje čez teden dni, na kateri bodo govorili o prestrukturiranju podjetja. Sklad namreč hoče prej imeti program razvoja

podjetja, program kadrovske sanacije, plan prodaje in zagotovila za njegovo uresničitev. Sklad je pred časom razpisal prodajo IKOSA. Kakšen je bil odziv na ta razpis oziroma kdo so kupci, je za sedaj še skrivnost. Ni pa skrivnost to, da so se v skladu odločili, da za sedaj tovarne ne bodo prodali. Ob prodaji ali lastništvu podjetja naj bi po zahtevi sindikata upoštevali tudi za 1,2 milijona mark razlike med izplačili osebnih dohodkov in tistimi po kolektivni pogodbi.

V IKOS je sedaj zaposlenih 214 ljudi, medtem ko jih je bilo v najboljših časih za polovico več. Sedanje število pa bodo

moral zmanjšati še za tretjino. Kot je rekel Boris Kerstein, so seznam odvetnih delavcev sestavili v skladu s kolektivno pogodbo, čemur pritrjujejo tudi v sindikatu. Po dosedanjih pogovorih s sindikatom kaže, da so delavci ugotovili, da s stavko ne bi ničesar rešili: ne izsilili višjih plač ne preprečili odpuščenja ljudi.

Kar zadeva programsko preusmeritev podjetja, je direktor povedal, da bodo največ pozornosti namenili razvoju novih strojev za kontrolo kakovosti tkanin ter sekulnih strojev, ki so uporabili niti v čevljarstvu kot tudi gumarski, papirni in tekstilni industriji. Vendar bodo nove programe lahko uresničili šele v nekaj letih, do tedaj pa bodo morali ostati pri sedanjih proizvodnih čevljarstvih strojev ter strojnih delov in komponent. Kar je manj donosno.

LADO STRUŽNIK

V Tržiču je malo manj brezposelnih

Na Gorenjskem je največ brezposelnih v Kranju, najmanj pa v Škofji Loki

KRANJ, 28. januarja – Na Gorenjskem se je število brezposelnih ob koncu lanskega leta povzpelo na 11.800, kar je za dobro petino več kot leto prej. Skoraj polovica vseh, ki iščejo zaposlitev, je v kranjski občini (5680), kjer se je brezposelnost lani povečala za dobro četrtino. Precej več – skoraj za polovico – se je brezposelnost lani povečala v škofjeloški občini, vendar pa ima ta občina še vedno sorazmerno daleč najmanj ljudi brez dela na Gorenjskem (930). Zanimivo je, da so imeli v tržički občini ob koncu decembra za 15 odstotkov manj brezposelnih kot leto prej.

Med brezposelnimi na Gorenjskem prevladujejo priučeni (36 odstotkov), presenetljivo veliko pa je takih s srednješolsko izobrazbo (20 odstotkov) in tistih s triletnimi poklicnimi šolami (25 odstotkov). Zanimiv je še podatek, da je tretjina mlajših od 26 let in da je vsak peti ostal brez dela zaradi stečaja podjetja, v katerem je bil zaposlen. L.S.

So tovarno prodali direktorju za hrbtno?

Delavci v brežiški tovarni Adria Caravan so se odločili za stavko – Sestrška firma Tom z Mirne jih je pustila na cedilu – So delali na črno?

BREŽICE, 28. januarja – »Stavkamo, ker smo siti tega, da nas prevažajo težje čez vodo. Končno smo živi ljudje in naj nehamo počenati za nami vse mogoče. Žal nas razumejo le v brežiškem izvršnem svetu. Ne želimo stavkati, temveč delati. Vendar na to ne moremo opozoriti drugače kot s takimi, skrajnimi sredstvi, kot smo se jih lotili danes,« je povedal namestnik predsednika stavkovnega odbora tovarne Adria Caravan – Brežice Marjan Katič.

Delavcem brežiške tovarne so obljubili, da bo vseh 174 zaposlenih z letosnjim prvim januarjem prevzela sestrška firma Tom z Mirne. S tem do sedaj ni bilo nič. Prav tako se vedno ni bilo nakazane na tekoče račune zaposlenih, ki bi morali dobiti gibljivi del za december.

»Tavamo v megli, uradno ne vemo ničesar. Direktor Toma se ne želi pogovarjati z nami, tudi nekateri drugi direktorji ne. Direktor Toma nam je dejal, da nam ni ničesar dolžan, čeprav smo delali zanje, ker da smo delali na črno, brez pogodb. Sedaj nam je žal, da nismo poklicali inšpektorja za delo,« je povedal Marjan Katič.

Brežiški delavci so očitno žrtve različnih okoliščin ali tudi igrice. Neuradno so zvedeli, da je njihova tovarna že prodana. Ko so to povedali svojem direktorju v Brežicah, se je ta skoraj sedel od presenečenja. Zato so zaposleni spraševali, kako naj vodi tovarno, če nima pooblaščenca.

Boni Železarne
Jesenice so se vedno dobrodošli

JESIENICE, 28. januarja – V železnarstvu Jesenice so se daljša časa sestavili del osebne dohodka tudi boni. Ob januarskem izplačilu OD za december so boni pomenili 17 odstotkov čistih OD. Bone, za katere sicer redno plačujejo prispevke, so brez zapletov kot plačilno sredstvo sprejemali v skorajda vseh trgovinah jeseniške in radovljanske občine, v zadnjem času pa je silisti, da jih ponekod zavračajo. V.F.

Doslej ena sama koncesija
JESIENICE, 28. januarja – Zakon o zdravstveni dejavnosti, ki je prišel veljati februarja 1992, daje tudi možnost za opravljanje zasebne zdravstvene dejavnosti v osnovnem zdravstvu, specializirani in lekarniški dejavnosti ter na nekaterih drugih področjih. Pred pričetkom dela pa mora zdravstveni delavec pridobiti odločbo o vpisu v register zasebnih zdravstvenih delavcev. Za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti podli koncesijo občinski upravni organ, za opravljanje specializirane dejavnosti pa pristojno ministrstvo. Medtem ko občinski sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo za podelitev koncesije ni dobil še nobene vloge (vzrok za to naj bi bil predvsem v tem, da zdravniški splošne prakse nimajo denarja za izpolnitev tehničnih pogojev za opravljanje dejavnosti). Ministrstvo za zdravstvo pa je podelilo koncesijo za opravljanje javne službe v specializirani dejavnosti nevrologije dr. Ljudi Stare. V.F.

stil, nima žiro računa, tovarno pa mu prodajo za hrbtno. Potem je prišla vest, da Tom odstopa od pogodbe, čeprav je še malo pred tem obljubil programe in zaposlitev za vseh 174 ljudi. Seveda so zanje zahtevali tudi denar, približno 30 milijonov tolarjev. Brežiška občina je bila za to, da danar, vendar naj bi Tom predložil program in dobil toliko denarja, kot bi zaposlil ljudi. Programa ni bilo in občina seveda ni dala denarja.

Tom je nato ponudil, da bi vozil 30 ljudi vsak dan z avtobusom na Mirno, ker da programa sedeznih garnitur v Brežicah ne bo več. Izdelke so odpravili, prav tako izdelke kovinskega programa. »Ljudem se je zdelo, da ne bi smeli sumljiva, saj so zvedeli, da bo samo prevoz stal na dan 11.700 tolarjev. Nato smo po neuradnih kanalih izvedeli še to, da naj bi tam delali brez pogodb, da bi tudi, če bi se sklenili z njimi pogodbe, tam zaposleni prišli v nižji tarifni razred. Vse skupaj je še bolj nenavadno, ker so odločbe o čakanju izdane v Adria,« je opozoril Marjan Katič.

Pred novim letom v Brežicah niso pravočasno dobili mazuta, ki bi ga moral zagotoviti Tom. Iz tovarne so odpravili praktično vse, delitvene bilance med Adrio in Tomom ni bilo in Brežičanom so ostali traktor, kombi, dva viljarji in dve tretlinji orodja za montažo. In zrak. Mrzel. Zato stavka v tovarni ni odbor, drugi so doma.

Brežičani hočejo zaradi vseh teh nenavadnosti na svoje. Tovarno so postavili oni, saj so se dolga leta odpovedovali desetini plačila. Odpravili so Adria, s svojim vodstvom in žiro računom ter tovarno so prepričali, da bodo našli delo za vse. Program so se imeli, pa so ga morali opustiti, ker niso bili samostojni, niti partner pa se v zamotane odnose nesamostojne tovarne ni želel spuščati. V stavkovnem odboru vidijo možnosti za tri ali celo štiri programe.

»Če bomo ostali v Adria, hočemo ostati enakovredni. Želimo imeti proizvodnjo dva tisoč prikolice na leto, dodaten program in svoj žiro račun. Če bodo v Novem mestu delali 9000 prikolice, gre od tega slaba četrtina nam,« je prepričan Marjan Katič.

MILOVAN DIMITRIČ

IZ NAŠIH KRAJEV

Od zvezd do lisičjega brloga

JAVORNIŠKI ROVT, 28. januarja – Agencija Snežinka z Jesenic je tudi za letošnje zimске počitnice pripravila zanimiv zimski tabor, ki poteka na Pucariji v Javornškem Rovtu. Na prvem taboru, ki se je začel v soboto, v soboto pa se bo tudi končal, se je zbralo deset otrok iz različnih slovenskih krajev, ki jim bodo sledili še otroci s štajerskega in ljubljanskega območja.

Otroci so med drugim spoznali varovano plezanje po drevesih, nočno raziskovanje gozda, postavljanje ptičnic in krmljenje ptičev, gozdarjenje (s piknikom), bili so na kmetiji, kjer so molzli kravo, si ogledali min in kovačnico, šli na poučen izlet z lovcom, obiskali gasilce in si ogledali muzej železarskega, drsali, jahali konja, iskali »zaklade«, šli z volovsko vprego do Planine pod Golico, kjer jim je Jaka Čop z besedo in diaprozom pričaral pravljico o Zlatorogu, opazovali zvezde in počeli se mnogo drugih stvari. Danes so spoznali lisičji brlog in pekli kruh, jutri bodo šli tudi s terenskim vozilom do Španovega vrha, v soboto pa si bodo ogledali, kako se podkuje konj in tekmovali v badmintonu ter plezanju po drevesu. V.F.

Stalna razstava o Pavletu Zidarju

KOROŠKA BELA, 28. januarja – Osnovna šola na Koroški Beli pripravila v počastitev slovenskega kulturnega praznika stalno razstavo o pokojnem pesniku in pisatelju Pavletu Zidarju. Razstavo bodo odprli v petek, 5. februarja, ob 16. uri s kulturnim programom na osnovni šoli na Koroški Beli. Razstavo bo odprla slovenska mladinska pisateljica Berta Golob, učenci pa bodo uprizarili odlo-mek o Kukuvičnem Mihcu. Poleg stalne razstave bo tudi knjižni otroček, katerega bodo razstavljali mladinska in druga dela Pavleta Zidarja. (L.K.)

Občni zbor Društva za varstvo okolja radovljiskega območja
RADOVLJICA, 28. januarja – V restavraciji hotela Grajski dvor v Radovljici bo v petek občni zbor Društva za varstvo okolja radovljiskega območja, ki bo predstavilo svoje delo in namere. Občni zbor se bo začel ob 17. uri. (V.F.)

Vanja A. Furlan vabi na predavanje
NOVO MESTO, 28. januarja – Član slovenske planinske odprave v Himalaji Novomeščan Vanja A. Furlan, ki je lani skušal osvojiti Kumbhakarna (7468 m) in Anapurna (8091 m), vabi prijatelje planinstva na predavanje z diapozitivi, ki bo v prostorih novomeške Zavarovalnice Tilia jutri, 29. januarja, ob 19. uri. (S.D.)

Tudi letos mesečni koledar prireditev
KRANJ, 28. januarja – Pri razvoju turizma so pravočasne informacije nadvse pomembne. Občina Kranj in občinska turistična zveza bosta tudi letos izdajali mesečni koledar prireditev. V letu turizma želijo se bolj skrbno spremljati vsa dogajanja v občini Kranj. V koledarju prireditve bodo vsak mesec objavljene prireditve turističnih društev, športnih organizacij, razstav in drugih prireditev. Podatke za koledar prireditev zbira do 15. v mesecu za prihodnji mesec Ema Pogačar na občini Kranj, podatke pa lahko sporočijo tudi po telefonu (064) 215-661. (J.K.)

Koncert Slovenskega okteta v Svobodi II
TRBOVLJE, 28. januarja – V petek, 29. januarja, ob 19. uri bo v domu Svobode II v Trbovljah celovečerni koncert Slovenskega okteta iz Ljubljane. V goste sta jih povabila agencija Hera 2040 in KD Svoboda II. Koncert organizirajo v posvetitev 40-letnice obstoja in delovanja kulturnega društva Svoboda II. Slovenski oktet se bo predstavil v deloma obnovljeni sestavi s programom narodnih in umetnih pesmi. (T.L.)

Lutkarji obiskali dom upokoencev
TRBOVLJE, 28. januarja – Pred dnevi so lutkarji iz Trbovelj obiskali oskrbovalnico Franca Salomona v Koloniji 1. maja. S tem so oskrbovalce doma zelo razveselili, saj večina sploh še ni videla lutkovne igrice. Na koncu so ob spremljavi klavirja skupaj zapeli nekaj narodnih pesmi. (T.L.)

Skupščina bo odločala o poslovnem času lokalov
RADOVLJICA, 28. januarja – Radovljški izvršni svet bo svoji skupščini predlagal, naj sprejme osnutek odloka o poslovnem času v občini Radovljica, s katerim bi določili minimalni poslovni čas številnim podjetjem oziroma lokalom. Bistvena novost novega odloka bi bila razlika med poslovnim časom tistih gostinskih lokalov, ki ne kalijo nočnega miru, in tistimi, ki so v stanovanjskih stavbah.

Sedanj odlok po poslovnem času je bil sprejet leta 1989, leta 1991 pa spremenjen tako, da je bil poslovni čas za okrepčevalnice, gostilne in penzione podaljšan. Odlok je še nekaj časa po sprejetju nekaterim, zlasti v turistični sezoni, vsiljeval daljši poslovni čas kot so si ga sami želeli, v spremenjenih razmerah, ko je gostinskih lokalov in trgovin, oziroma konkurence vse več, pa ni več potrebno. Zato pa naj bi poslovni čas v tistih lokalih, katerih gostje motijo bližnje stanovalce, celo omejili.

Lani je bilo zaradi enega od radovljanskih lokalov, ki je v večstanovanjski stavbi, veliko pritrdbo, zato je uprava za gospodarstvo in družbene dejavnosti na predlog krajevne skupnosti Radovljica predlagala, naj bi bili taki lokalni odprti le do 21. ure, vendar pa občinska skupščina takega predloga ni sprejela. Osnutek novega odloka je nekoliko

milejši. Medtem ko naj bi bili za različne lokale, odvisno od ponudbe, določen različen minimalni poslovni čas, naj bi tisti lokalni, ki v okolici ne povzročajo problemov, lahko poslovali tudi dlje časa, lokalni, zaradi katerih sosedje ne more spati, pa le do 22. ure.

Tako naj bi bili hotelske restavracije, restavracije, penzion, gostilne in specializirane okrepčevalnice odprti do 24. ure, ob petkih in sobotah lahko tudi uredilje, kavarnarji pa bi bile odprte do 24. ure, okrepčevalnice do 22. ali do 23. ur, slastičarne do 21. ur, nočni bari in drugi nočni lokalni pa med 18. in 4. uro jutraj. Delegati naj bi se odločili tudi o tem, ali naj bi bile turistične poslovalnice odprte vsak delavnik, najmanj med 9. in 19. uro in ob sobotah med 9. in 13. uro ali pa jim poslovnega časa sploh ne bi predpisovali.

VLASTA FELC

Res hočejo rešiti Krajcarco?

Naravovarstveniki predlagajo, da bi jo »rešili« pred gradnjo elektrarne po trentarskem načrtu tako, da bi jo začasno razglasili za naravno znamenitost

TOLMIN, 28. januarja – Uresničujo se najbolj črnoogle napovedi tistih, ki so odločili tolminske vlade in občinske skupščine, da iz občinskega odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti izločijo Sočo, sprejeli z opozorili, da gre za samovoljno dejanje, ki bi imelo posledice. Slovenska naravovarstvena stroka je v resnici razumela ravnanje Tolmincev kot izigravanje. Sedaj predlaga, da bi Krajcarco »rešili« pred gradnjo elektrarne po trentarskem načrtu tako, da bi jo začasno razglasili za naravno znamenitost.

Kar se občine tiče je sprejema odloka že uradno potrjena, in sicer zato da bi ljudem olajšali življenje in jim olajšati pot do dovoljenj za družbeno koristne in potrebne posege v obosko naravo. Izločnica razprav o tem dejanju tolminske vlade in skupščine je seveda primer. Trente, »alera« v zvezi s trentarskim načrtom HIE na Krajcarci in trmogvajenje slovenske naravovarstvene stroke. Ta Trentarjem ne dovolj graditi tako, kot se jim zdijo najbolj prav. Tako dejanje tolminske vlade in skupščine ugotoviti ne bomo mogli. V kolikšni meri in s kakšnimi posledicami, bi pokazal postopek ustavnega spora, seveda če bi se naravovarstveniki odločili za to možnost. Vlada in skupščina sta se sicer za spremembo odloka oziroma za izločitev Soče iz

njeja odločili z obrazložitvijo, da Soča s pritoki že celovito varuje zakon o določitvi zavarovanega območja za reko Sočo s pritoki in da zato varovanje z občinskimi odloki ni potrebno. Slovenska naravovarstvena stroka meni, da je treba Sočo in njene pritoke kar najbolj zaščititi, in je osupla nad ravnanjem Tolmincev. Svetovalec za naravno dediščino na ministrstvu za kulturo Stane Peterlin je danes potrdil govorice, da na ministrstvu za Krajcarco pripravljajo začasno razglasitev za naravno znamenitost. Razložil nam je, da zakonodajna po novem omogoča tako ukrepanje zoper tiste, ki ravna, kot je ravna tolminska občina z ukinitvijo svojih instrumentov za varstvo Soče kot naravne znamenitosti. »Naš novi minister Sergij Pelhan, ki je pri-

stojen za tako razglasitev, uradno se ni seznanjen s to pobudo stroke. Seznanili ga bomo takoj, ko bo prišel v Ljubljano.«

Stane Peterlin je se razložil, da če bi začasno razglasitev Krajcarce za naravno znamenitost začelo veljati, bi po vsej verjetnosti Trentarji lahko gradili elektrarno, vendar le takšno, kakršno je predlagal Triglavski narodni park in za kakršno so že dobili dovoljenja. Naravovarstvena stroka je o svojih predlogih ministru za kulturo obvestila tudi ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora Miha Jazbinšek. Znano namreč je, da se ministar Jazbinšek osebno nagiba k rešitvi trentarskega primera in k izdaji dovoljenj za gradnjo trentarske različice HE. Minister Jazbinšek je Tolmincem celo javno namignil, da naj s spremembo svojega občinskega odloka Trentarjem olajšajo pot do lokalniškega dovoljenja za njihov načrt HE. Po mnenju Staneta Peterlina je minister Jazbinšek s tem »namigovanjem« prekoračil svoje pristojnosti in ravnal mimo vladnih občajev.

KATJA ROŠ

Pokličite nas!

Ob prebiranju lokalne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zdelo, da novinarjem ni uspelo zvesti vsega, spoznati prave resnice, prodrati v resnično življenje.

Prav gotovo se v vaši okolici dogajajo stvari, o kateri bi bilo treba po vašem mnenju pisati, jih komentirati, razložiti.

Kaj ko bi nas poklicali in nam sporočili vaše pripombe in predloge?

Nič ne iščite po telefonskem imeniku! Zavrite številko slovenskega dopisništva v Delu (061) 318-280!

Vas klic prikažujemo vsako dopoldne med 10. in 11. uro od ponedeljka do petka.

KATJA ROŠ

PISMA BRALCEV

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje oslarija, ker se prejkone izrazi v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem tako nepreklicno, saj nista pomembna pisca, marveč predmet »dopisovanja«, so oglaševali se enkrat. Ne zato, da bi se pričakali z Vami, marveč zaradi tega, ker je vprašanje plač in njihovih razmerij zelo neavrgljivo tako, ob kateri se razvira naša moralna, pravni in socialno gospodarska zvestost. Pri tej nameri vsakega računam na dobro voljo časopisnega uredništva, ki odloča o objavi.

Gospod Podobnik, midva sva sprito čelo problema popolnoma nepomenljivo. Zato lahko le obznanimo, da se Vam je zdelo potrebno ukvarjati se s tem, kdo se tem jaz. A ko sva že pri tem. Vam moram povedati, da Vaš informacijski servis ne služi ljudi. Kajti že od junija 1990 ne pripravljamo politični srečanj, saj me je temeljito razočarala prejšnja, vse nove pa so tudi dokazale edino to, da je javni blagor predvsem preteževa za njihovo preživljanje ob občinskem koritu. Prav tako sem prejšnji politični druščini o njej jasno in nič količnik ne povedal, temveč zapisal svoje mnenje.

Poleg tega se morate za javno delovanje navaditi natančne bra-

nja, da ne boste postavljali čudnih vprašanj. V pisnu Vam sem se izrekel zoper uravnilovsko in egalitarniistično logiko. In vsakeur ne ločujem (ne v pisnu in ne sicer) interesov delavcev in kmetov. Končno sem po poreku kmetičko kajžarski otrok, danes pa na stanu v najboljšem primeru namenečen. Pa še beseda »neakna« se mi ni zapisala. Saj Vaša in Vaše stranke načelno in doslednost nista popolni, kar – žalibog – velja za vse stranke in politike. Vendar iz Vašega odgovora, ki me je razveselil, sledi, da sem imel v izbiro naslovniko prav. ADB bi bil vsakeur povprašal. In ko se boste znebili političnega aprizorizma, ugotelite postati se kar v redni politik. Seveda pa je nesmiselno, da Vi meni odgovorjate tudi. Ni sem jaz del oblasti, temveč Vi. Če si sedanjji oblastič, dobro premislite o podobnosti svoje vladavine, vas kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu danes pa »vzletih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v kateri sem naivno verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri odbijajo življenje številni povzpetniki, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznan stvar.

V mnogočem se strinjam z Vašim pismom in stališči o načelnem vedenju politike (mimogrede, princ-

pialno in načelno je čno in isto). In čeprav niste v vladi – ali pa celo prav zato, vsakeur pa ste močna parlamentarna stranka, boste morali dokazati, da s tem mislite resno. Doslej je bilo vse preveč zgolj verbalnih »dokazov«. Lep primer doslednosti je bil med drugim Andričev nastop v TV žarišču 26. januarja, ko je tekle beseda o funkcionalnih plačah. Nekdanji načelnik mladincev je s odgovori na določena vprašanja meniral in besedičil v maniri najslabšega dvornega služabnika. Izgovarjal se je na takšne in drugačne zakonske omejitve in »danosti«, da se je gledalcu kar obračalo. Menjal je o odgovornem delu na obeh javnostih in o zaščiti funkcionarjev v pred korupcijo, z visokimi plačami, kakor da poslanci npr. ne bi vedeli, v kaj se podjajo, in kot da niso vsi med drugim prisegli na visoko osebno etiko. Ali drugače: če nočete, da ti bom kar del, mi dal raje kar sam.

Razumel sem, da se na hitro ne da kaj prida storiti. Znano je, da so enako manipulirale oblasti v primeru »dokantnega« trboveljskega štrajka 1985, ki se je kahal vsaj dva meseca. Domnevno ni nihče mogel »če nočete ni storiti. Ko pa je štrajk izbruhnil, je (zvezna) vlada v enem popoldnevju sprejela ustrezno uredbo. Človek ima viti, da se politika po 35 letih in v demokratičnih razmerah obnaša enako oholo in žaljivo.

Zato naj na koncu v opomin (in Vašem pismu v podporo) spomnim na velikega Gandhija. Dejal je, da svojemu ljudstvu ne more pomagati, če ne ve, kako diha in misli.

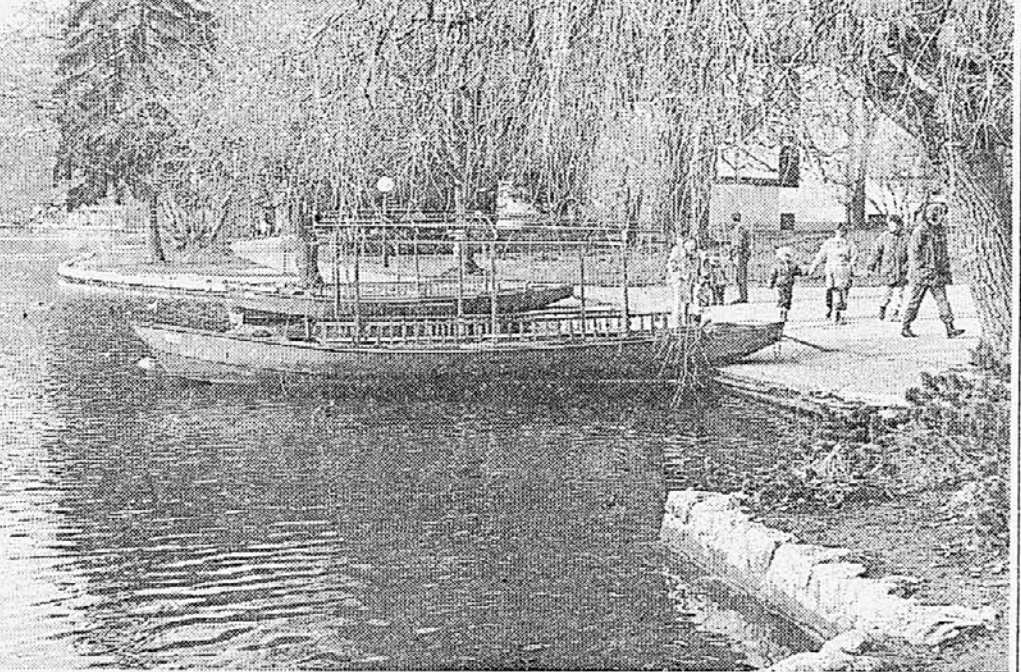
Tega pa da ne more vedeti, ako sam ne živi in diha z njim.

MARTIN IVANIČ, Runkova 14, Ljubljana

Odgovor dr. Nosetu

Spoštovani gospod dr. Nose! Rad bi Vam kratko odgovoril na naslednje Vaše vprašanje: »Zdržena lista, ki je na vsak način hotela v vlado, se je morala zadovoljiti z nekakšno področno vlogo, z manj pomembnimi resorji. Velikemu političnemu veljaku gospodu Ribiču se menda ni posrečilo več.«

Najprej o manj pomembnosti resorjev, ki jih zasedajo ministri Zdržene liste. Dr. Maks Tajnikar, profesor ekonomske fakultete in član predsedstva SDP, je postal minister za gospodarske zadeve. To ministrstvo združuje dosedanje samostojne ministrske resorje, kot so industrija in gradbeništvo, energetika, turizem in drobno gospodarstvo, skratka, za uspešen gospodarski razvoj države manj usodna področja. Dr. Tajnikar poleg tega vodi gospodarski odbor nove vlade, ki bo koordiniral celotno delovanje vlade na gospodarskem področju. Jožica Puhar, dosedanja ministrica za delo in kandidata Zdržene liste na volitvah za državni zbor, odgovarja v novi vladi za področja dela, socialnih zadev in družine. Težko bo brezposelnost, socialno ogrožene in tiste, ki jim je na primer kaj do reševa-

Na Bledu je le malo gostov

BLED, 28. januarja – Medtem ko je bilo v blejskih hotelih pred dvema letoma ob takem času 1600 gostov, jih je bilo danes le okoli 300, ostalo bolj pa ne kaže tudi za obdobje zimskih počitnic. Pred dvema letoma so bili v hotelih predvsem domači gostje, da jih je zdaj manj, pa prav gotovo ni kriv, tak kot se zmeraj pri nekaterih tujcih, strah pred bližnjo vojno. Vsa lokalna bi bili bolj obiskani, če bi razen na Strži bilo dovolj snega za smučanje tudi v Bohinju in na Zatniku. Dnevni obiskovalcev pa bi bilo gotovo veliko več, če bi se lahko spustili po zamrznjenem jezeru. Na jezeru, ki je v običajnih zimah zamrznilo po 15. januarju, pa je led le na nekaterih koncih. (Besedilo in slika: Vlasta Felc)

nja otroškega varstva, prepricati, da so ta področja manj pomembna. Dr. Rado Bohinec, predsednik Glavnega odbora SDU in najgostejši politični koordinacije Zdržene liste, je postal minister za znanost in tehnologijo. Ne vem, po kakšni nedoumljivi logiki je mogoče ti dve področji šteti za manj pomembna. Vam, gospod doktor Nose, tega verjetno ni treba posebej utemeljevati. In končno, čeprav ne nazadnje, je tu še minister Sergij Pelhan, član predsedstva SDP in novogostinski župan, ki je prevzel odgovornost za kulturno področje. Ne poznam tistega junaka, ki bi si upal v Sloveniji javno zagovarjati, da je kultura bila, je ali bo manj pomemben resor. Osebnostno celo ocenjujem, da je pri nas mogoče ministrstvo za kulturo obravnava-ti kot državotvorni resor in so zato povsem odveč ocene Petra Božiča, da tudi v Zdrženi listi podcenjujejo ta resor. Nasprotno, ponosni smo, da je odgovornost za ta resor pripadla ravno Sergiju Pelhanu.

Naj povzamem: Zdržena lista se ni zavzemala za represivne resorje (policijski, obrambni), dobila pa je resorje, ki ji omogočajo, da prevzame soodgovornost za uresničevanje svojih temeljnih predvolilnih obljub, zgoščenih v zamisli o gospodarsko uspešni in socialno pravični Sloveniji. O manjši pomembnosti teh resorjev od drugih pa bi veljalo povprašati delavce, brezposelne,

upokoence, socialno ogrožene, direktorje, znanstvenike, študente in študente, stare in kulturnike.

Seveda ti resorji ne bi pripadli Zdrženi listi avtomatično na podlagi volilnih rezultatov. Pa tudi ne, če bi na vsak način silili v vlado. Samo naša trdna odločnost, da bomo v vladi le, če bomo lahko v njej usodno vplivali na temeljne

Občina skrbi za kmetijstvo

Novogoriški IS s predstavitvijo uresničenih nalog zavrača očitke SLS – Ugodna posojila za kmete

NOVA GORICA, 28. januarja – Slovenska ljudska stranka, pravzaprav njeni odborniki v novogoriški skupščini, bodo, kot kaže, v teh dneh dobili precej gradiva s podatki, ki jih je zbral izvršni svet občinske skupščine, da bi z njimi zavrnil očitke te politične stranke. Odborniki iz vrst SLS so se, kot je znano, odločili za obstrukcijo; med razlogi zanjo pa so našli tudi nesprejemljivo obnašanje novogoriške izvršne sveta, ki da med drugim zanemara za razvoj Goriške pomembne naloge.

Med takimi nalogami naj bi bila tudi skrb za učinkovitejši razvoj kmetijstva. O njej je bilo v minulih dneh dveh letih na sejah novogoriške skupščine veliko polemik. Razprav, predvsem o zahtevah, nam občina iz svojih virov prispeva denar zaradi ključnega vloga za razvoj kmetijstva in zbiranje denarja za pravzaprav nalogo države in ne občine, so se odborniki novogoriške občine odločili, da bo v občinskem proračunu tudi kmetijstvo namenjen delež. V proračunu za lansko leto so tako namenili osem milijonov tolarjev, nekaj v obliki ugodnih posojil in

nekaj nepovratnih sredstev. Iz občinskega sklada za razvoj drobnega gospodarstva in kmetijstva, ki je bil ustanovljen januarja zahtev v skupščinskih klopčih, je kmetijstvo lani dobilo za 10 milijonov tolarjev ugodnih posojil. Z nedavnim dodatnim sklepom pa je novogoriška skupščina sklad za razvoj drobnega gospodarstva in kmetijstva obogatila še za 20 milijonov tolarjev, namenjenih ugodnim posojilom.

Izvršni svet pa je med drugim opozoril, da so novogoriški sekretariat za kmetijstvo, vodstvo izvršnega sveta in predsednik skupščine doslej ustvarjalo sodelovanje z ministrstvom za kmetijstvo. Rezultati so očitni, je prepričan predsednik izvršnega sveta Črtomir Spacapan. Občina je dobila 50 milijonov tolarjev za nadaljevanje gradnje namakalnega sistema v novogoriškem delu Vipavske doline iz republiškega proračuna. Ministrstvo za kmetijstvo je namenilo za premostitev tečaj Kmetijske zadruge Goriška Brda 11 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev. Nekaj kmetov v novogoriški občini je za razvoj svoje dejavnosti dobilo tudi ugodna republiška posojila, kar seveda ni zasluga izvršnega sveta, je poudaril njegov predsednik, je pa brez dvoma za kmetijstvo na Goriškem izjemno pomembna spodbuda.

Med uresničeni nalogami v kmetijstvu je tudi ureditev vzdrževanja melioracijskih jarkov na zaokroženih melioriranih zemljiščih. Pri tem so sicer še očitne pomanjkljivosti, ki naj bi jih odpravili v okviru drugih komunalnih nalog. Za razvoj kmetijstva pa je izjemno pomembna tudi odločitev za gradnjo nove kmetijske šole, ki naj bi z novimi prostorski zmogljivostmi dobila tudi možnosti za oblikovanje sodobnega izobraževalnega programa. Prav na zadnji seji izvršnega sveta novogoriške skupščine so potrdili predlagano lokacijo za novo šolo in s tem začeli postopek za gradnjo.

SLAVICA CRNICA

Osem mesečno brezvladje v Cerknici se je končalo

CERKNICA, 28. januarja – Kazalo je že, da se bo osem mesečno brezvladje v cerknici občini se nadaljevalo, saj je bil na današnji seji skupščine po demonstrativnem odhodu Janeza Jenca (SKD) družbenopolitični zbor nesklepčen. Ko so po vmesnem odmoru le zagotovili sklepčnost zboru, so cerknici odborniki najprej sprejeli sklep občinske statutarne komisije, da je bil Maksimilijan Turšič že na 16. seji (16. julija) izvoljen za predsednika vlade in da sklep o njegovi neizvolitvi na naslednji, oktobrski seji nima pravnega učinka. V nadaljevanju seje na volitvah za podpredsednika in člana IS pa med predlaganimi devetimi člani ni dobil zadostnega števila glasov le član za področje družbenih dejavnosti, zato bo Maksimilijan Turšič predlagal drugega na naslednji seji skupščine.

Do vseh zapletov pri volitvah novega predsednika vlade (prejemanje skupščine izglasovala nezaupnico že zadnje dni maja), je prišlo predvsem zaradi pomanjkljivosti in pojmovno neusklajenosti določil statutarne odloka in časnega poslovnika o volitvah mandatarja in predsednika IS. Zato so strokovne službe tolmačile, da je bil Maksimilijan Turšič v juliju izvoljen za mandatarja za predsednika IS, na oktobrski skupščini pa so po njihovem mnenju volili predsednika IS, vendar takrat Maksimilijan Turšič ni dobil dovolj glasov.

Na današnji seji je Janez Jenc med drugim poudaril, da ministrstvo nima nobene pristojnosti za ocenjevanje pravomočnosti sklepov in delovanje občinske skupščine. Zahteval je, naj zakonitost delovanja in postopkov po 16. seji skupščine ugotovi ustavno sodišče, saj sam sproži ustavni spor in predlagal, naj odstopi predsedstvo skupščine. Ker med odborniki ni naletel na odobravanje, je zapustil skupščinsko dvorano. Vendar pa je odbornikom, ki so se zavzeli za odločno prekinitev nekaj mesečne vladne krize, med odmorom uspelo »uloviti« drugo odbornika in tako zagotoviti sklepčnost družbenopolitičnega zbora, zatem pa so tudi izvolili nov občinski izvršni svet.

MARJANA TRILER

Sklad rešuje idrijsko Lesno industrijo

SPODNJA IDRJA, 28. januarja – Idrijska lesna industrija je edino podjetje v idrijski občini, ki se je odločila, da svojo sušico reši s pomočjo sklada za razvoj Kriza Lesne industrije traja več let in je predvsem posledica pomanjkanja lastnega kapitala in to delno procesa prestrukturiranja njene proizvodnje.

Republiški sklad za razvoj Lesne industrije najprej pomagal pri dogovoru z banko, kako izpeljati sanacijo podjetja, ki zaposluje okoli 400 ljudi. Dogovarjanje naj bi s podpisom pogodb končali te dni. Predvideno je, da bi banka postala lastnica nekatere objekta Lesne industrije. Lastnika bodo, kot kaže, zamenjali skladišče pohištva v Spodnji Idriji, prodajni salon Ark in objekti Žage na Godovcu. S tem se bo aktivna podjetja zmanjšala za okoli 30 odstotkov. Dogovorjeno se o reorganiziranju posojil Lesne industrije, o znižanju obresti in za dveletni odlog plačila glavnice. Lesno industrijo naj bi razdelili na tri samostojne proizvodne enote: na Godovcu, v Cerknem in v Spodnji Idriji. Glede zaposlenih še vedno velja zagotovilo, da naj bi sanacija podjetja ne prinesla večjih pretrsov. Odvečnih delavcev naj bi bilo le 25. Ti naj bi podjetje zapustili kot predčasni upokojenci.

K. R.

Res hočejo rešiti Krajcarco?

Naravovarstveniki predlagajo, da bi jo »rešili« pred gradnjo elektrarne po trentarskem načrtu tako, da bi jo začasno razglasili za naravno znamenitost

TOLMIN, 28. januarja – Uresničujo se najbolj črnogledni napovedi tistih, ki so odločitev tolimnske vlade in občinske skupščine, da iz občinskega odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti izločijo Sočo, spremljati z oporili, da gre za samovoljno dejanje, ki bo imelo posledice. Slovenska naravovarstvena stroka je v resnici razumela ravnanje Tolmincev kot izigravanje. Sedaj predlaga, da bi Krajcarco »rešili« pred gradnjo elektrarne po trentarskem načrtu tako, da bi jo začasno razglasili za naravno znamenitost.

Kar se občine tiče je sprememba odloka že uradno potrjena, in sicer zato da bi ljudem olajšali življenje in jim olajšati pot do dovoljenj za družbeno koristne in potrebne posege v obsebo naravo. Iztočnica razprave o tem dejanju tolimnske vlade in skupščine je seveda primer Trente, »afera« v zvezi s trentarskim načrtom HE na Krajcarci in trgovanje s slovenske naravovarstvene stroke. Ta Trentarjem ne dovolj pravi, toda dejanje tolimnske vlade in skupščine ugotovi nezakonomno. V kolikšni meri in s kakšnimi posledicami, bi pokazal postopek ustavne spora, seveda če bi se naravovarstveniki odločili za to možnost. Vlada in skupščina sta se sicer za spremembo odloka oziroma za izločitev Soče iz

njeja odločili z obrazložitvijo, da Sočo s pritoki že celovito varuje zakon o doloviti zavarovane območja za reko Sočo s pritoki in da zato varovanje z občinskimi odloki ni potrebno. Slovenska naravovarstvena stroka meni, da je treba Sočo in njene pritoke kar najbolj zaščititi, in je osupla nad ravnanjem Tolmincev. Svetovalce za naravno dediščino na ministrstvu za kulturo Stane Peterlin je danes, poudaril govorice, da na ministrstvo za Krajcarco pripravljajo začasno razglasitev za naravno znamenitost. Razložil naj bi, da zakonodaja po novem omogoča tako ukrepanje zoper tiste, ki ravna, kot je ravna tolimnska občina z ukinitvijo svojih instrumentov za varstvo Soče kot naravne znamenitosti. »Načrti novi minister Sergij Pelhan, ki je pri-

stojen za tako razglasitev, uradno se ni seznanjen s to pobudo stroke. Seznanili ga bomo takoj, ko bo prišel v Ljubljano. Stane Peterlin je še razložil, da če bi začasno razglasili Krajcarce za naravno znamenitost začelo verjeti, bi po vsej verjetnosti Trentarji lahko gradili elektrarno, vendar le takšno, kakršno je predlagal Triglavski narodni park in za kakršno so dobili dovoljenja. Naravovarstvena stroka je o svojih predlogih ministru za kulturo obvestila tudi ministra za varstvo okolja in urejanje prostora Mila Jazbinška. Znano namreč je, da se minister Jazbinšek osebno nagiba k rešitvi trentarskega primera in k izdaji dovoljenj za gradnjo trentarske različice HE. Minister Jazbinšek je Tolmincem celo javno namignil, da naj s spremembo svojega občinskega odloka Trentarjem olajšajo pot do lokacijskega dovoljenja za njihov načrt HE. Po mnenju Staneta Peterlina je minister Jazbinšek s tem »namigovanjem« prekorajčil svoje pristojnosti in ravnal mimo vladnih občajev.

KATJA ROŠ

Zdravstveno postajo v Dutovljah bodo obnovili

Denar za obnovo bodo dobili od ministrstva in občine, najeti pa bodo morali tudi posojila

DUTOVLJE, 28. januarja – Sezanski zdravstveni dom zbira dokumente in denar za celovito obnovo in širitev zdravstvene postaje v Dutovljah. Ker lastnega in državnega denarja za to nameravajo nikoli dovolj, bi morali pomagati tudi s posojili. Zanje bo morala poleg ministrstva za zdravstvo jamčiti tudi sezanska občina. Občinska vlada je prejšnji teden predlog že podprla.

Nalozba, vključno z opremo, bo vredna približno 24 milijonov tolarjev, od katerih bodo tri četrtine porabili za gradbena dela. Nekaj denarja za uresničitev tega načrta so v zdravstvenem domu prihranili sami, nekaj ga pričakujejo od republiškega sklada za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij, manjkajočih 13 milijonov, s katerimi bi zaprli finančno konstrukcijo, pa naj bi zdravstvenemu domu pod ugodnimi pogoji postavil zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Posojila naj bi odplačevali iz državnih sredstev za zdravstvo.

Ker je zdravstvena postaja v Dutovljah etažna lastnina, je investitor za obnovo že pridobil soglasja drugih uporabnikov poslopija, pripravljena pa je tudi vsa projektna dokumentacija, ki so jo izdelali v sezanskem Projektu. Ker ima sedaj poslopje ravno streho, ki pušča ob vsakem vetru sneg, bodo poslopje in vse opremo, ki jo imajo, morali biti vse stavbo pohišto in nadeljavo tedno dozdoliti novih 38 kvadratnih metrov prostorov. S tem bodo zdravstveno postajo, v kateri delujeta splošna in zobozdravstvena ambulanta, patronažna babiška služba ter dvakrat tedensko otroška zobna ambulanta, lahko organizirali in uredili po sodobnih normativih.

Ko bodo zbrali denar za uresničitev gradbenega dela načrta, bo še vedno odprto vprašanje nakupa opreme, saj po besedah direktorice Milene Pegan-Fabjan zdravstveni dom ne more prevzeti večjih finančnih obveznosti, kot jih dopuščajo nakazila državnega denarja. (Besedilo in slika: Janez Odar)

JANEZ ODAR

PISMA BRALCEV

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

V mnogocem se strinjam z Vašim pismom na stališčih o načelnem vsakemu ljudstvu ne more pomagati, če ne ve, kako diha in misli.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje ostarije, ker se prijoke izvirni v medsebojno zmerjanje piscev. Ker v to ne verjamem, bom nepretrgoma, saj nista pomembna pisanje, marveč predmet »dopisovanja«. Če bi sedajni oblastniki, dobro premislili o podobnosti svoje vladne, vsa kakopak ne bi smelo presenetiti, če se marsikateremu Slovencu toži po »zlatih starih časih«. No, mene med njimi ne boste našli. Moj ideal je demokracija (v katero sem namreč verjel tudi pred prejšnjo oblastjo) in ne strankokracija. Kateri dvigujejo življenje številni povzpeneži, ki preskakujejo iz stranke v stranko in ki zagotovo tudi Vam niso neznanji stvorci.

upokoje, socialno ogrožene, direktorje, znanstvenike, študente in študente, starše in kulturnike.

Seveda ti resorji ne bi pripadli Združenim listi avtomatično na podlagi volilnih rezultatov. Pa tudi ne, če bi na vsak način šli v vlado. Samo naša trdna odločnost, da bomo v vladi le, če bomo lahko v njej uspešno vplivali na temeljne odločitve in prevzeli odgovornost za zelo pomembne resorje, v razmerju z deležem glasov v državnem zboru, nam je omogočila, da so nam pripadli navedeni resorji. Ob tem naj poudarim, da je na predlog strank Združene liste prišlo do spremembe v sporazumu o medsebojnem sodelovanju, ki smo ga podpisali z dr. Drnovškom, da bosta pri imenovanju funkcionarjev minister in Združena lista dali v osredje strokovne kriterije in ne politične pripadnosti. To je ena od razlik od sporazuma, ki sta ga podpisali SKD in SDSS.

Potrjeno je bilo tudi nekaj politične spretosti in odločnosti pri trdih pogajanjih z dr. Drnovškom in tistimi, ki so si na sto načinov prizadevali zmanjšati vlogo in pomen Združene liste. Med njimi so tudi stranke in ljudje, za katere bi nepoučni opazovalec lahko napačno sklepal, da bi morali biti bližje programu SDP kot SKD. Naj sklenem z mislijo, ki jo lahko širše utemeljim kljub drugič: brez diskretnosti pogajalcev Združene liste, ki se

v nasprotju z nekaterimi drugimi nismo pogajali prek sredstev javnega obveščanja, do oblikovanja nove vlade (še) ne bi prišlo.

Dr. Ciril Ribičič, poslanec Združene liste, Valvazorjeva 7, Ljubljana

Bomo dobili državo nasilja?

Delo je 23. januarja objavilo informacijo slovenske policije, da je bilo lani kar za četrtno več kaznivih dejanj kot leta 1991. Resno se sprašujem, ali je v tem podatku treba sploh kaj pripomniti. Iz podatkov, s katerimi nas zalagajo sredstva javnega obveščanja, pa lahko to stanej oprebrati. Pred očmi policije pobegne preko meje gosposi Storman in policiji gledajo stran, čeprav vedo, da bi ga morali prijeti, vendar sodni milni mejejo počasi. Nekaj tisoč navčnih ljudi hodi po vseh, njihov denar pa se obrača, Bog ve kje! Dobavitelj pa se galanino odlepel iz zavora. Spremljajo ga televizijske kamere in kletvice pravno nezaščiteni kucveci. Potem pa se človek spravi, ali smo v Teksasu ali na Siciliji.

Prispevanje okoli kapljice za oči v štajerski dobrodelni aferi.

Kako more tuj državljan brez kazni groziti, da bo blokiriral promet na dolenski progi, če ne bo

IZ NAŠIH KRAJEV

Idrijski rudnik je stalno v izgubi

IDRIJA, 28. januarja – Zaradi zamud in drugih težav pri plačevanju zapiralnih del bo idrijski rudnik lansko poslovno leto zaključil z najmanj sto milijoni tolarjev izgube. Država je namreč šele tik pred koncem minulega leta poravnala stroške, ki jih je rudnik imel z obsežnimi zapiralnimi deli v vsem drugem polletju. Zapiranje rudnika je lani stalo 370 milijonov tolarjev, država, ki se pri poravnavi svojih obveznosti do rudnika še vedno drži cenovnih znižanj iz predlanskega novembra, pa je idrijskemu rudniku za kritje lanskih stroškov dala nekaj več 220 milijonov tolarjev.

Idrijski rudnik, so lani tudi drugim opustili spodnji del jamskih rovov in jaskov, postavili novo strukturo na enajstem obzoru in zasuli jasek Delo. Letos med večjimi nalogami omenjajo likvidacijo jaska Inzangi in izdelavo projektno dokumentacije za novo tovarno pot iz četrtega obzora na površje. V skladu z zakonodajo, ki jo ureja gospodarske javne službe, bodo rudnik reorganizirali. Iz njega naj bi izločili vse službe, ki bi svojo dejavnost lahko oprle na tržne temelje. V okviru rudniške firme bi ostale le dejavnosti, ki so potrebne za zapiranje idrijske jame in jih financira država. K. R.

Jože Ciuha razstavlja v Velenju

VELENJE, 28. januarja – V kulturnem centru Ivan Napotnik v Velenju bodo v petek, 29. januarja, odprli razstavo del slikarja Jožeta Ciuha. V programu ob otvoritvi bosta sodelovala sopranista Dušana Žilčar in pianist Mladen Raukar, razstavo pa bodo odprli ob 19. uri. (D. S.)

Na Goriškem razsaja gripa

NOVA GORICA, 28. januarja – V šempetrski Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca so od danes do nadaljnjega prepovedani obiski pri bolnikih na vseh oddelkih. Razlog za zaprta vrata bolnišnice je epidemija gripe. Če so predstavniki vodstva bolnišnice. Da na Goriškem razsaja gripa, je bilo mogoče slišati že prejšnji teden, ko so se vsak dan bolj praznile klopi v nekaterih osnovnih šolah. Videl je bilo tudi drugačno mnenje, ki naj bi ga potrdili predstavniki ljubljanskega Univerzitetnega zavoda za zdravstveno in socialno varstvo, in sicer da epidemije gripe na Goriškem ni in da so šolari zboleli zaradi nekega drugega bakterijskega vnetja. Zato smo vprašali strokovnjake oddelka za epidemiologijo na novogoriškem Zavodu za socialno medicino in higieno, za katero bolezni gre. Dr. Tatjana Frelj je povedala: »Trdim, da je na Goriškem epidemija gripe; prisoten je virus influence A. Ugotovitev potrjujejo epidemioleške in simptomatske značilnosti.«

Epidemija gripe je začela, kot kažejo doslej zbrani podatki, že po 11. januarju. Zadnje dni dneve minulega tedna so bili pred začetkom šolskih počitnic, je v osnovnih šolah v Renčah, Prvačini, Dornikovi in Solkanu zaradi bolezni manjkala že tretjina učencev, v tem tednu pa so vsak dan bolj polne bolnikov z znaki gripe tudi čakalnice ambulant za odrasle v Novi Gorici. (S. C.)

Zgraditi morajo še rezervoar

MEREČE, 28. januarja – Čeprav se je prebivalcem Mereč v KS Tolmin pri Idriji Brdici tik pred novimi doma izpolnila velika želja, saj so končno v hiše dobili vodo, njihovi načrti še niso v celoti uresničeni. Zgraditi morajo še vodovodni rezervoar, vreden približno pet milijonov tolarjev. Celotna nalozba je ocenjena na nekaj več kot 16 milijonov tolarjev. Od tega je nekaj prispevala občina, 3,1 milijona tolarjev pa so dobili od republiškega sklada za demografsko ogrožena območja. Svoj delež je seveda primaknilo tudi vsako od desetih gospodinjstev, saj so večino zemljiških del pri gradnji dvokilometrske cevovoda opravili prebivalci sami. (J. O.)

Volkodlak in Dva zmerjavca v Izoli

IZOLA, 28. januarja – Jutri, 29. januarja, ob 20. uri se bosta v izolskem kulturnem domu z Vitrancem Volkodlakom in režiji Dušana Jovanovića predstavila Štefica Drole in Rade Serbedžija. Gre za igro o slasti in mukah obsedenosti z ljubeznijo, s katero avtor na prizorišču človeških slabosti in sanjskega sveta zasmejuje licemerstvo in okorele navade ter se posmehuje človeškim strastem. Gledalci, ki se bodo zavedali, da odresitve ni, se bodo lahko od srca nasmejali. Naslednji dan, v soboto, ob 11. uri pa v dvorano vabijo otroke, kjer jim bodo presenečenje pripravila lutkovna Dva zmerjavca. (J. O.)

RAZGLEDI

ČASOPIS ZA UMETNOST, DRUŽBO IN HUMANISTIČKO

Srečna policia

naravnost DELA

KATJA ROŠ

Istra potrebuje boljše ceste

Regionalno cesto proti Sv. Antonu bodo začeli urejati, ko bo sprejet državni proračun – Pomembna je povezava z demografsko ogroženim zaledjem Kopra

KOPER, 28. januarja – V Kopru so se danes sestali predstavniki ministrstva za promet in zveze, Republiške uprave za ceste, kopske občine, policije in KS Pobje-Cežari pri obravnavanju možnosti za nadaljevanje del na dveh pomembnih regionalnih cestah, ki vodita v zaledje kopske občine oziroma Istro. Gre za cesti R-310 (od Bertokov proti Sv. Antonu in naprej) ter R-309 (od Mostičja proti Kuberdu in naprej). Obe cesti sta le delno rekonstruirani.

V zvezi z regionalno cesto proti Sv. Antonu smo izvedeli, da bodo približno kilometer dolg odsek ceste naprej od šole v Pradah pa do že rekonstruiranega odseka v Pobjeh začeli urejati takoj, ko bo sprejet državni proračun. Gradbeno dovoljenje za dela je izdano, treba je dobiti le še izjavo. Predstavniki občine in KS Pobje-Cežari pa so izrazili tudi željo, da bi letos nadaljevali tudi rekonstrukcijo 1,3-kilometrskega odseka ceste od zadnjega dela v Pobjeh proti Sv. Antonu približno do odsepa ceste za naselje Čerje. V občinskem proračunu je predviden denar za ta odsek (načrti pa so tudi narejeni) in za gradnjo kanalizacije. Zato bi bilo smotno, če bi vsa dela opravili hkrati. Na kanalizacijo bi se lahko priključilo približno 3500 prebivalcev. Čeprav ta dela niso v letošnjem načrtu Republiške uprave za ce-

ste, bo ta sklenila s kopskim Zavodom za razvoj in razvoj pogodb, da bo Zavod storil vse potrebno za pripravo lokacijske dokumentacije, torej pridobil soglasja in pripravil vse potrebno za odkup zemljišč (cesta se namreč širi na 6,5 m), da bi se letos na jesen morebiti začeli delati.

Na Republiški upravi za ceste bodo proučili možnost, da bi v načet deli tudi gradnjo tega za povezavo z demografsko ogroženim zaledjem Kopra nadvse pomembnega cestnega odseka. Per Marč, član kopskega IS, pristojen za KS, namreč pravi, da je zaman gradnja vodovodnega, kanalizacijskega, telefonskega in drugega omrežja ali standarda, če ni ustreznih cestnih povezav. Te povezave z Istro niso dobre (na obsegu omenjenih cestah je tudi prepovedana vožnja s tovornjaki z nosilnostjo nad pet ton,

in kdor vozi v te vasi gradbeni material ali kaj drugega – kot Istrabenc gorivo na črpalke v Gradišče – redno dela prekrške) in zato na občini upajo, da bi pri nadaljevanju rekonstrukcije ne bo prišlo do zapletov, podobnih kot ob rekonstrukciji drugega odseka te ceste.

Drugi pomemben sklep z današnjega sestanka pa je, da bodo, tudi takoj po sprejetju državnega proračuna, nadaljevali rekonstrukcijo regionalne ceste R-309 od odsepa za Hrastovlje proti Kuberdu. Ta dva kilometra dolg odsek ceste naj bi uredili do začetka letošnjega poletja. Prvi del te ceste od Mostičja mimo motela Ržana pa malo naprej od odsepa za

IZ NAŠIH KRAJEV

VELENJE, 28. januarja – V kulturnem centru Ivan Napotnik v Velenju bodo v petek, 29. januarja, odprli razstavo del slikarja Jozeta Ciuhe. V programu ob otvoritvi bosta sodelovala sopranistka Dušanka Žličar in pianist Mladen Raukar, razstavo pa bodo odprli ob 19. uri. (D. S.)

IVAN GERENČER

ka Tomlinca za podpredsednika
prostorskega razvoja.

IVAN PRAPROTNIK

1 meseci
nost da

preteklih dveh letih so v tem podjetju zmanjšali število zaposle-

Srečna polica
naročnikov DELA

Dvakrat mesečno
za milijon tolarjev nagrad!

Obvezujemo se, da ne bomo objavljali pism, ki ne bodo podpisana s polnim nastovom. Hkrati opozarjamo vse, naj bodo njihovi prispevki kratki, ne daljši od 60 vrstic.

O usodi zdravstvenega doma še nič novega

Lastnik objekta, podjetje Hoja, je zdravstvu podaljšal odpovedni rok do devetega februarja LJUBLJANA, 28. januarja – Kako se bo končal spor zaradi zdravstvenega doma Podpeč, kjer ima kartoteke 3600 ljudi, se zdaj niče ne ve. Nobena od strank namreč ne pusti: stanovanjci želijo svoja stanovanja v spornem objektu odkupiti, mesto očisti in stanovanja v Ljubljani je pripravljeno odkupiti samo celoten objekt skupaj s stanovanji, podjetje Hoja pa stanovanjem ni pripravljeno kupiti nadomestnih stanovanj. Tako se vse vrti v začaranem krogu.

Peter Zupan, direktor podjetja Hoja, ki je lastnik objekta, v katerem je zdravstveni dom Podpeč, nam je povedal, da je Hoja za teden dni podaljšala odpovedni rok, do katerega se mora zdravstvo izsiliti, če mesto ne bo odkupilo stavbe. Tako je rok podaljšal s prvega na devetega februarja, odločilo pa je, da se mesto najkrajše do torka, 9. februarja, odloči, ali bo objekt odkupilo ali ne. Zupan je povedal, da so ga za podaljšanje roka prosili predstavniki občine in krajevnih skupnosti.

Nadomestnih stanovanj pa njegovo podjetje ne bo kupilo zato, ker v tem primeru ne bi imelo ničesar od prodaje tega objekta, saj bi ves denar od kupnine porabil za nakup stanovanj. V objektu so tri stanovanja in v Hoji pravijo, da v njih še vedno živijo zdravstveni delavci, ki so zaposleni v zdravstvenem domu. Po uradni ceni bi objekt skupaj s funkcionalnim zemljiščem vreden med 450 do 500 tisoč markov, nam je povedal Peter Zupan, Marjan Vidmar, predsednik mestnega izvršnega sveta, pa govori o 414 tisoč markah. Zupan nam je ob tem še zatrdil, da se je Hoja o ceni še pripravljena pogovarjati.

Hoji in Zdravstvenemu domu Ljubljana se prav tako še ni posrečilo dogovoriti o najemini za lansko leto. Hoja zahteva 20 mark na kvadratni meter, zdravstvo pa ji je pripravljeno plačati le sedem mark za kvadratni meter. Za lansko leto zdravstveni dom dolguje Hoji štiri milijone mark najemnine, nam je zatrdil Zupan. DARIJA KOCBEK

Spori med prevozniki in postajo

Autobusni prevozniki trdijo, da jih avtobusna postaja odira – Dogovor ali odpoved pogodb

LJUBLJANA, 28. januarja – Odnosi med ljubljanskimi avtobusnimi postojami in avtobusnimi prevozniki so že dalj časa zaostreni, spori pa so se tako razvili, da jih je moral vmešati tudi Gospodarska zbornica in njeno Združenje prometa in zvez.

Avtobusna postaja v Ljubljani je edina v Sloveniji, ki po razpisu izdaja Integral deluje kot samostojno družbeno podjetje, medtem ko so vse druge postaje, ki izpolnjujejo zakonska določila, sestavni del avtobusnih podjetij in niso samostojne pravne osebe. Tako ljubljanska postaja zaračunava svoje storitve po cenah, ki jih oblikuje sama. Med temi je po mnenju prevoznikov najbolj sporna cena peronizacije, ki jo postaja zaračunava za prihod, odhod in tranzit vsakega avtobusa. Ta znaša 160 tolarjev, za tranzit pa je ta cena dvojna.

Poleg tega si avtobusna postaja jemlje tudi provizijo pri prodaji vozovnic. Avtobusni prevozniki so pripravljeni plačati le direktno stroške, ki nastanejo ob sprejemu in odpravi avtobusov, pri pripravi informacij o objavljanju vozovnih redov. Tudi zaračunavanje provizije pri prodaji vozovnic ne nasprotujejo – toda vsa druga sredstva naj bi si Avtobusna postaja Ljubljana po njihovem mnenju pridobila iz drugih virov.

Avtobusni prevozniki trdijo, da jim ljubljanska postaja zaračunava previsoke cene, saj se šteje njihovih potnikov zmanjšuje. Če se stvari ne bodo uredile tako, kot si prevozniki želijo, ji bodo odrekli prodajo kart. Komunalnega dela stroškov avtobusne postaje prevozniki ne morejo plačevati, saj pravijo, da postaja ni namenjena samo avtobusnim prevoznikom, ampak je javna ustanova. Z njo bi bilo mogoče tudi dobro tržiti, kar bi moralo zanimati mestno vladno.

Avtobusni postaji Ljubljana so naložili, da pripravi izračune po elementih stroškov. V nikogaršnem interesu ni, da bi se sodelovanje popolnoma končalo. Toda prevozniki so pogodbu z avtobusno postajo že odpovedali, odpovedni rok teče, in če dogovora pred koncem odpovednega roka ne bo, bo sodelovanje pač konec. Na Združenju prometa in zvez klub vsemu upajo, da bodo dogovor in prihodnjih dneh dosigli, čeprav imajo občutek, da Avtobusna postaja Ljubljana ves postopek močno zavlačuje, saj se odpovedni roki za sklenjene pogodbe iztečejo šele jeseni.

BORUT TAVČAR

LJUBLJANSKA AVTOBUSNA POSTAJA JE ZA NAS PREDRAGA – tako trdijo v avtobusnih prevoznih podjetjih, kjer tarnajo, da se število njihovih potnikov zmanjšuje, ljubljanska avtobusna postaja pa jim kljub temu drago zaračunava uporabo peronov na postajališču. Avtobusna postaja Ljubljana deluje kot samostojno podjetje in sama oblikuje tudi cene. Spor z avtobusnimi podjetji je že tako napet, da so se avtobusarji odločili ob koncu leta prekiniti pogodbo s postajo, če ne bo pripravljena prisluhnuti nekaterim njihovim zahtevam. (Foto: Matej Družnik)

Informativni teden o srednjih šolah

Na OŠ Oskar Kovarčič srednješolski profesorji predstavljajo programe

LJUBLJANA, 28. januarja – Na viski osnovni šoli Oskar Kovarčič od 25. do 29. januarja poteka teden informiranja o srednjih šolah. Po besedah pedagoške svetovke Alenke Klavžnik želijo 130 osmošolcev, ki se vpišejo v poklicne in srednje šole, seznaniti s programi, poklici, delom in drugimi dejavnostmi na različnih šolah. Radi bi preprečili evforijo zaradi negotovosti še pred objavljenim razpisom in vpisnim rokom za oddajo prošnje.

Tako so učenci 7. in 8. razredov ter njihovi starši že poslušali in vpraševali za nasvete profesorje iz agroviške, kemijske, elektrotehniške, lesne, ekonomske, trgovske, upravne-administrativne, gradbeniške ter srednje šole tiska in papirja. Danes pa so jih o podobnostih, razlikah in prednostih gimnazijskih programov poučili profesorji z Ledin, Poljan, Bežigrada, Zelimelji ter gimnazije na Šubičevi in Viču.

D. M.

Priprave na širitev litijske centrale

Novo telefonsko naročnike bodo začeli priključevati prihodnjo pomlad

LITJA, 28. januarja – Po načrtih, ki sta jih pripravila litijska občina in PTT podjetje, bodo v Litiji do konca leta razširili obstoječo telefonsko centralo z novim digitalnim sistemom, nove naročnike pa bodo začeli vključevati v omrežje prihodnjo pomlad. Tako bodo dobili novih 1500 priključkov in povečali medkrajevni del centrale.

Sele tedaj bodo lahko širili zmogljivosti telefonije v Gabrovcih, na Dolah, Polniku, Vaučah in Savi. V Litiji in drugod v občini doleži na bilo prostih priključkov, s preselitvijo poštnega dela v nove prostore na desnem bregu Save pa so zagotovili razvoj vseh možnosti za hitrejši razvoj telekomunikacij. Vrednost celotnega programa znaša kar 625 milijonov tolarjev.

V predračunsko vrednost je vključena tudi ureditev digitalnega radijskega sistema prenosa med Litijo in Ljubljano ter ureditev prostorov za telefonsko centralo v Šmartnem. R. B.

POČITNICE V LJUBLJANI IN OKOLICI

Šolarjem ne bi smelo biti dolgčas, četudi ne bo snega

Zveza prijateljev mladine je po občinah pripravila dopoldansko varstvo in številne delavnice za šolarje – Precej priložnosti za razgibanje počitnice je ponudila tudi agencija za šport

LJUBLJANA, 28. januarja – Šolarji se bodo v počitniškem tednu, ki je pred njimi, lahko udeležili prijetnih zimovanj, kjer jim obljubljajo zabavo, tudi če ne bo snega. Tistim, ki domačega kroja ne bodo zapustili, ravno tako ne bo dolgčas, zagotavlja Zveza prijateljev mladine, ki je ponudila privlačne možnosti delavnic, igrice, obiskov muzejev in predstav. Priložnost bo tudi za šport, sporeča ljubljanska športska agencija.

Otroci iz občine Šiška gredo lahko od 1. do 8. februarja na počitnice v Kranjsko Goro za 175 nemških mark (tel. 552-094). Občnina ZPM Moste-Polje ponuja kar dve enotedenski zimovanji, in sicer v Klimatskem zdravilišču Rakitina (8400 tolarjev, začetek je 31. 1.) in v Planinskem domu na Jančah (5880 tolarjev, začne se 30. 1.). Obljubljajo, da se bodo dobro imeli, četudi ne bo snega, saj bodo hodili na izlete, se igrali in si ogledovali življenje na kmetijah. Starši, ki bi radi poslali otroka na eno od teh zimovanj, se lahko oglasijo na sedežu ZPM Moste-Polje na Proletarski 1. Zimske počitnice bo organizirala tudi ZPM Bežigrad, in sicer za 170 mark od 30. januarja do 6. februarja v Kranjski Gori (telefon 310-047).

Varstvo in delavnice

V občini Moste-Polje bo poskrbljeno za varstvo šolarjev od 1. do 6. razreda od ponedeljka do petka v sodelovanju s knjižnico Jožeta Mazovca na Novih Fužinah. Kam bodo hodili z otroki, bodo starejši sproti obveščali, da bodo otroci vedno primerno oblečeni. V Centru za učence od 1. do 4. razreda varstvo organizirano v OŠ Majde Vrhovnik Gregorčičeva 16, kjer bodo imeli tudi malico in kosilo (denarni prihodek staršev). Obljubljajo živahen program ustvarjalnih dejavnosti od 7. do 16. ure. Za tiste, ki potrebujejo krajše varstvo, pa so v prostorih KS Prule in Stan Vodmat pripravili prijetne aktivnosti za otroke vsak dan od 9. do 13. ure. Malico morajo otroci prinesli s seboj. Bežigradski otroci bodo imeli varstvo od 7. do 16. ure v Centru »Sonček« na Vojkovi 73, plavalni bob v Tivoliju, se drsali, sli na enodnevnih smučarskih izletih.

Domžale

Društvo SMO Domžale (tel. 711-875) nad trgovino Kovinar vabi šolarje, da dopoldne preživijo skupaj na drsanju, sankanju, obisku Naravoslovnega muzeja v Ljubljani, obisku kinopredstave in vaje simfoničnega orkestra, se igralo in se lepotijo v kozmetičnem kotičku. Pričakuje jih od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure. Za otroke od 1. do 4. razreda bo med 13. in 15. uro modelarska delavnica, računalniški tečaj bo trajal od ponedeljka do petka (nižji razredi od 9. do 10.30, višji od 11. do 12.30), v glasbeni šoli bodo otroci imeli predavatelja Pika Štrunc gre na počitnice. V torek bo predavanje o kozmetiki za najstnike, v sredo srečanje s čarovnikom Čanakov, v četrtek predavanje o astrologiji, za petek pa obljubljajo – presenečenje.

v Kranjsko Goro in se, če bo le kaj snega, sankali v okolici Ljubljane.

V ponedeljek, 1. februarja, ob 17. uri vabijo otroke v dvorano KS Prule, kjer bo na vrsti glasbena pravljica Zlati kamenčki z Jancevom Bienencom, po predstavi pa bodo lahko (tudi cicih, ne le šolarji!) se risali in slikali. Počitniške dejavnosti.

Za ceste v kamniški občini slabo skrbijo

Tako občina kot republika zanje ne zberata dovolj denarja niti za redno vzdrževanje

KAMNIK, 28. januarja – Regionalne, lokalne in nekategorizirane ceste v občini Kamnik so čedalje slabše. Kot piše v poročilu kamniškega izvršnega sveta, je to predvsem posledica preskopo odmerjenega denarja za njihovo vzdrževanje tako na republiški kot občinski ravni. Občina tako za lokalne ceste glede na predpisane informativne zagotavlja samo 30 odstotkov potrebnega denarja, republika pa le deset odstotkov.

Od regionalnih cest, teh je v občini za slabih 70 kilometrov, je v najslabšem stanju cesta R 366. To velja zlasti za odsek Buč-Smartno, kjer bi bilo treba temeljito obnoviti dva kilometra ceste. Na tem odseku je Nevljica leta 1990 kot tudi lani cesto občano poplavila in tonemogobila vese promet skozi Tuhijsko dolino.

Dolina je takrat ostala tudi brez alternativnega obvoza. Na preostalem delu pa bi morali zaradi zizanosti asfalta preplastiti vsaj deset kilometrov ceste, na Kavranu in v Lazah bi zaradi prometne varnosti morali sanirati in opremiti zvarne zidove ter obnoviti šest kilometrov ceste. Nič boljše niso lokalne ceste, saj za njihovo vzdrževanje ni zagotovljenega dovolj denarja – za izkope obcestnih jarkov, zamenjave premajhnih propustov in obseke dreveja. Ceste ogrožajo še 18 aktivnih plazov, za sanacijo katerih bi potrebovali 60 milijonov tolarjev. Ker denarja ni, komunalci zagotavljajo le prevozno ceste. Kljub temu so lani s pomočjo krajevnih skupnosti in s denarjem za demografsko ogrožena območja in za odpravo posledic vodne ujme na novo asfaltirali 11 kilometrov ceste. Podobno oziroma še malo slabše je stanje na nekategoriziranih cestah. JANEZ PETKOVŠEK

vico. Tam je več porušenih opornih zidov, ki ogrožajo cesto, vse skupaj je treba tudi preplastiti in preozkosti ceste razširiti. Nič boljše niso lokalne ceste, saj za njihovo vzdrževanje ni zagotovljenega dovolj denarja – za izkope obcestnih jarkov, zamenjave premajhnih propustov in obseke dreveja. Ceste ogrožajo še 18 aktivnih plazov, za sanacijo katerih bi potrebovali 60 milijonov tolarjev. Ker denarja ni, komunalci zagotavljajo le prevozno ceste. Kljub temu so lani s pomočjo krajevnih skupnosti in s denarjem za demografsko ogrožena območja in za odpravo posledic vodne ujme na novo asfaltirali 11 kilometrov ceste. Podobno oziroma še malo slabše je stanje na nekategoriziranih cestah. JANEZ PETKOVŠEK

Tega pa da ne more vedeti, ako sam ne živi in diha z njim.

MARTIN IVANIČ, Runkova 14, Ljubljana

Odgovor dr. Nosetu

Spovestvam gospod dr. Nose!

Rad bi Vam kratko odgovoril na naslednjo Vašo oceno: »Zdržena lista, ki je na vsak način hotela v vlado, se je morala zadovoljiti z nekakšno področno vlogo, in kot da niso vsi med drugim prisegli z manj pomembnimi resorji. Velikemu političnemu veljaku gospodu Ribiču se menda ni posrečilo več.«

Najprej o manj pomembnosti resorjev, ki jih zasedajo ministri Zdržene liste. Dr. Maks Tajničar, profesor ekonomske fakultete in član predsedstva SDP, je postal minister za gospodarske zadeve. To ministrstvo združuje dosedanje samostojne ministrske resorje: kot so industrija in gradbeništvo, energika, turizem in drobnogospodarstvo, skratka, za uspešen gospodarski razvoj države manj usodna področja. Dr. Tajničar poleg tega vodi gospodarski odbor nove vlade, ki bo koordiniral celotno delovanje vlade na gospodarskem področju. Jožica Puhar, dosedanja ministrica za delo in kandidatka Zdržene liste na volitvah za državni zbor, odgovarja v novi vladi za področja dela, socialnih zadev in izobraževanja. Težko bo brezposelnost, socialno ogrožene in tiste, ki jim je na primer kaj do reševanja otroškega varstva, prepričati, da so ta področja manj pomembna. Dr. Rado Bohinec, predsednik Glavnega odbora SDU in najvišji politični koordinacijski Zdržene liste, je postal minister za znanost in tehnologijo. Ne vem, po kakšni nedoumljivi logiki je mogoče ti dve področji šteti za manj pomembna. Vam, gospod doktor Nose, tega verjetno ni treba posebej utemeljevati. In končno, čeprav ne nazadnje, je tu še minister Sergij Pelhan, član predsedstva SDP in novogoriški župan, ki je prevzel odgovornost za kulturno področje. Ne poznam tistega junaka, ki bi si upal v Sloveniji javno zagovarjati, da je kultura bila, je ali bo manj pomemben resor. Osebo celo ocenjujem, da je pri nas mogoče ministrstvo za kulturo obravnavati kot državotvorni resor in so zato povsem odveč ocene Petra Božiča, da tudi v Zdrženi listi podcenjujejo ta resor. Nasprotno, ponosni smo, da je odgovornost za ta resor pripadla ravno Sergiju Pelhanu.

Naj povzamem: Zdržena lista se ni zavzemala za represivne resorje (policijski, obrambni), došla pa je resorje, ki ji omogočajo, da prevzame sodelovanje za usrečevanje svojih temeljnih predvotilnih obljub, zgoščenih v zamisli o gospodarsko uspešni in socialno pravični Sloveniji. O manjši pomembnosti teh resorjev od drugih pa bi veljalo povprašati delavce, brezposelne,

nosti bodo potekale tudi v Centru »Sonček« na Vojkovi 73 in v KS Rezke Dragar v Črnučah, in sicer vsak dan od 9. do 13. ure.

Litija

V litijski knjižnici bodo imeli od počitniškega ponedeljka do petka (ob 10. uri) ure branja, ob 16. uri pa bodo gledali video filme (v torek ob 17. uri). Športska dvorana bo odprta vsak dan med 9. in 12. uro, igrali bo mogoče košarko, odbojko, rokomet in namizni tenis. V sredo vabijo šolarje tudi na mednarodno žensko rokometno temo.

Za učence višje stopnje so pripravili zanimive počitniške delavnice na OŠ Majde Vrhovnik na Gregorčičevi likovno, šahovsko za začetnike in navdušene šahiste ter plesno za učence 7. in 8. razredov, ki bi se radi naučili osnov družabnih plesov. Delavnice bodo potekale v Centru »Sonček« na Vojkovi 73, plavalni bob v Tivoliju, se drsali, sli na enodnevnih smučarskih izletih.

BOGI PRETNAR

V knjižnicah v Šiški skrbijo za bralce

V Gamelnah bi radi omogočili uporabo računalnikov tistim, ki si jih ne morejo kupiti

LJUBLJANA, 28. januarja – V podružnici knjižnice Šiška v Gamelnah bodo letos, če se jim bo posrečilo zbrati dovolj denarja, računalnike prilagodili tako, da jih bodo za intelektualna dela, ki se ne nanašajo na poslušanje knjižnice, lahko uporabljali tudi tisti obiskovalci, ki si računalnika doma ne morejo privoščiti. Računalnike nameravajo namreč opremiti s posebnim zaščitnim programom, tako da bo na njih lahko delal vsakdo, ki bo imel ustrezno šifro.

V knjižnicah v občini Šiška strogo upoštevajo Uneskov načrt o knjižničarski dejavnosti, v katerem jasno piše, da mora biti ta dejavnost vsesplošno dostopna vsakomur, ne glede na starost, spol, veroizpoved, materialni položaj in politično pripadnost. Tako so vse dejavnosti, ki jih pripravljajo za svoje bralce, brezplačne. Tudi uporaba računalnikov v knjižnici v Gamelnah bo, če jim bo uspelo zbrati dovolj denarja, brezplačna.

Šiški knjižničarji svojo ponudbo širijo in posodablajo klub temu, da od republiškega ministrstva za kulturo in mestnega sekretariata za izobraževanje, raziskovalno dejavnost, kulturo in šport dobivajo vedno manj denarja. Knjižnice bi morale glede na število prebivalcev dobiti vsako leto denar za 18.000 novih knjig. Lani so na primer lahko kupile samo 6900 knjig. Leta 1991 so jih lahko kupile še 11.300, leta 1990 pa celo 13.300. Silva Črnelgelj, ravnateljica knjižnice Šiška, nam je povedala, da večino knjig kupijo od založnikov, zelo malo pa jih kupijo v knjigarnah, ker imajo tam previsok rabat.

Knjižničarji imajo največ dela z iskanjem literature za različne tematske referate in naloge, ker profesorji v srednjih, višjih in visokih šolah dijakom oziroma študentom ponavadi zelo pomanjkljivo navedejo literaturo oziroma zelo slabo definirajo gesla. Osnovna težava je tudi srednjecolci pa v splošnoizobraževalnih knjižnicah pogosto iščejo knjige, ki jih imajo za obvezno čtivo, ker imajo v šolskih izposojevalnicah ponavadi le po nekaj izvodov teh knjig. Bralci največ povprašujejo po literaturi o računalništvu in po težjih tujih jezikov na kasnetah. Medtem ko so bili pred leti med knjigami, ki so si jih ljudje najraje izposojali, daleč pred vsem ravno romani, se jim je zdaj število izposojenih strokovnih knjig že skoraj približalo.

Za otroke pa šiški knjižničarji pripravljajo kvize, uganke in pravljice ure. Slednje potekajo v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku. Silva Črnelgelj nam je povedala, da so se za

pravilice v angleškem in nemškem jeziku odločili zato, ker želijo, da bi se lahko začeli učiti, teh dveh jezikov tudi tisti otroci, ki jim starši ne morejo plačati jezikovnega tečaja.

Vprašanja za uganke se nanašajo na knjige, ki so na novo izdane na avtorje knjig in na kasete. V podružnici v Šentvidu otroci lahko obiskujejo urice, ki so jih naslovili Zapojno skupaj. Ta srečanja potekajo tako, da knjižničarka najprej prebere pravljico, ki ji po lastni izbiri in domisljivi doda še pesmico. Na kvizih pa bodo mladi obiskovalci svoje znanje najprej spet lahko pokazali med počitnicami. Verjetno jih bodo lahko pripravili samo v podružnici v Šentvidu.

DARIJA KOCBEK

Stanovanja za porušence ne bodo prazna

S temi stanovanji v Šiški ne bo več razpolagal Sklad stavbnih zemljišč mesta Ljubljana

LJUBLJANA, 28. januarja – Izvršni svet občine Šiška je sklenil, da bo prevel vsa stanovanja za potrebe porušencev, ki so lastne občine in s katerimi je od zdaj razpolagal Sklad stavbnih zemljišč mesta Ljubljane.

Po podatkih, ki jih imajo na šiški občini, je teh stanovanj 68, od katerih je samo eno prazno. Ker se ti podatki ne ujemajo s skladovnicami, šiški izvršni svet od sklada zahteva, da mu mora vsi enkrat posredovati, kakšno je dejansko število teh stanovanj. Člani tega izvršnega sveta želijo tudi vedeti, ali je bilo res vse 67 stanovanj za porušence dejansko namensko dodeljen ali ne.

V občini Šiška so se tudi odločili, da prostori za porušence v tej občini odsej ne bodo več prazni. Ni smiselno, da so ta stanovanja neveljavna, ljudje pa nima jo kaj stanovati. Poleg tega za prihodnja leta v Šiški ne predvidevajo večjih gradenj. D. K.

MALA ANKETA

Je počitniško veselje nepravilno odmerjeno?

LJUBLJANA, 28. januarja – Blazen čas, počitnice. »Odstečaj«, razpolaga s svojim časom, z mislimi in s »struplom«, cool si, brcas v žogo, steno, v zrak, spiš do siteda, stari ne težijo, če nisi do devete doma. Če snega ni, ga pač ni, tudi zavisti zaradi sosolceve full smučarske opreme ni. Snega bo še veliko ko bos poln cvenka in maneken na dilkah. Malo postoriš doma, vsaj tisto, kar si obljubljal. Greš v disko, plaval, s klopo ven. To je nekaj utrinkov iz pogovora s srednješolci, ki bodo naslednji teden počitnikovali.

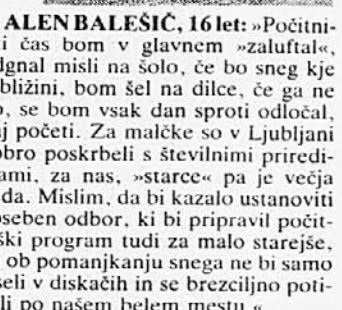
TAMARA VASIČIČ, 13. let:

»Pridna punčka bom, vendar ne prekelega dne. Pomagala bom mami, postorila kaj gospodinskega namesta nje, poskiliha malo v šolski knjigo, veliko brala. Do smučanja ni, zato pa bom hodila s prijateljicami plavat, tudi za savno smo domenele. Za sneg, mi je vseeno, ali bo pobelili Ljubljano ali ne. Pomembno je, da se bom jutraj zbudila brez preganjanja, pri katerem predmetu me v šoli čaka past. Škoda, ker vse lepo le malo čaka traja. Teden bo mimogrede naokoli.«

ALEN BALEŠIČ, 16. let:

»Počitniški čas bom v glavnem »zaluftal«, odgnal misli na solo, če bo sneg je v bližini, bom šel na dilce, če ga ne bo, se bom vsak dan sprosti odločal, kaj početi. Za maleke so v Ljubljani dobro poskrbeli s številnimi prireditvami, za nas, »starece« pa je večja beda. Mislim, da bi kazalo ustanoviti poseben odbor, ki bi pripravil počitniški program tudi za malo starejše, da ob pomanjkanju snega ne bi samostojno v diskih in se brezilno potikali po našem belem mestu.«

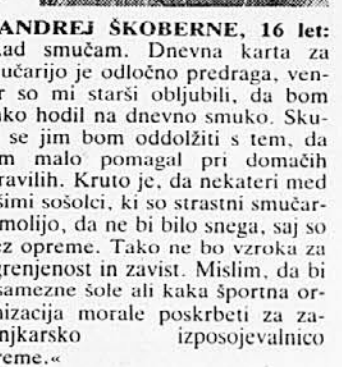
SANDRA OVČAR, 14. let:

»Najbolje se počutim doma. Imam strešo sestro in razumevajoče starše. Seveda bom hodila drsat, tudi zvečer me bo potegnilo malo ven, saj so starši med počitnicami prijetno popustljivi. Pravzaprav me niti ne moti, da ni snega, tu so bolj prizadeti najmlajši, saj ga nekateri sploh ne poznajo. Da ga ni, so bržkone veseli nekateri naši sosolci, ki so strastni smučarji, svoje prve smuči so že zdavnaj prebrali, do nove opreme pa ne morejo priti, saj so družine na robu preživetja.«

ANDREJ ŠKOBERNE, 16. let:

»Rad smučam. Dnevna karta za smučarje je odlično predrago, vendar so mi starši obljubili, da bom lahko hodil na dnevno smuko. Skupaj s tem imam odločeno, da bom malo pomagal pri domačih opravilih. Kruto je, da nekateri med našimi sosolci, ki so strastni smučarji, molijo, da ne bi bilo snega, saj so brez opreme. Tako ne bo vzroka za zagrozenost in zavist. Mislim, da bi posamezne šole ali kaka športska organizacija morale poskrbeti za zastojarsko izposojevalnico opreme.«

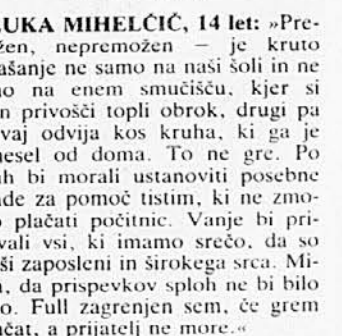
NINA BOŽIČNIK, 14. let:

»Stari smo se po dolgem družinskem posvetu odločili, da letos ne gremo smučat, denar namenjen za zimске počitnice, bomo prihranili za lepše polnetje. Saj se je v Ljubljani tudi lepo počitnikovati. Plavanje, drsanje, različne prireditve, kino, dnevni izleti v bližnjo okolico, srečanja z vrstniki, za katera sicer ob natpnejem solskem urniku ni časa, tudi družina je več skupaj, skratka, celo dnevi brez snega utesujejo postati prekratki, enako kot bo kratek počitniški teden.«

LUKA MIHELČIČ, 14. let:

»Premožen, nepremožen, je kruto vprašanje ne samo na naši šoli in ne samo na enem smučišču, kjer si eden privošči topli obrok, drugi pa skriva odvratni kos kruha, ki ga je prinesel od doma. To ne gre. Po solah bi morali ustanoviti posebne sklade za pomoč tistim, ki ne zmorejo plačati počitnic. Vanje bi prišle vsi, ki imamo srečo, da so starši zaposleni in širokega srca. Mislim, da prispevkov sploh ne bi bilo malo. Full zagrozenjen sem, če grem smučat, a prijatelj ne more.«

Besedilo in slike: MARINA UČAKAR

Pogrebi

ZALE: Na ljubljanskih Zalah bodo v petek, 29. januarja, pokopali 84-letno gospodnjo Dubljo Vošanovič (ob 10. uri), 60-letnega asistenta montanistke Ervina Krašnja (ob 11. uri), 68-letno upokojenko Elizabeto Černe (ob 12. uri), 30-letnega delavca Izeta Dizdareviča (ob 13. uri), 85-letno upokojenko Emilijo Kokoli (ob 15. uri), 67-letnega upokojenca Milana Simiča (ob 16. uri) in 14-letnega učenca Dejana Dumanja (ob 17. uri).

BIZOVIC: Na pokopališču v Bizovici bodo ob 9. uri na zadnjo pot pospremili 19-letnega dijaka Martina Šafariča.

POLJE: Na pokopališču v Polju bodo ob 14. uri pokopali 81-letno upokojenko Marijo Rožič. (S. M.)

PISMA BRALCEV

Še zadnjič Marjanu Podobniku

Marsikdo trdi, da je javno dopisovanje oslari